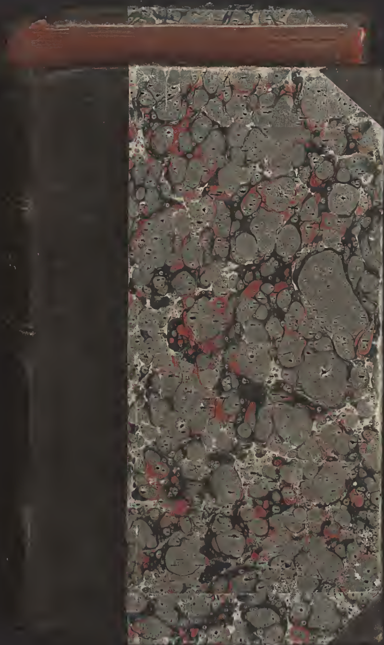
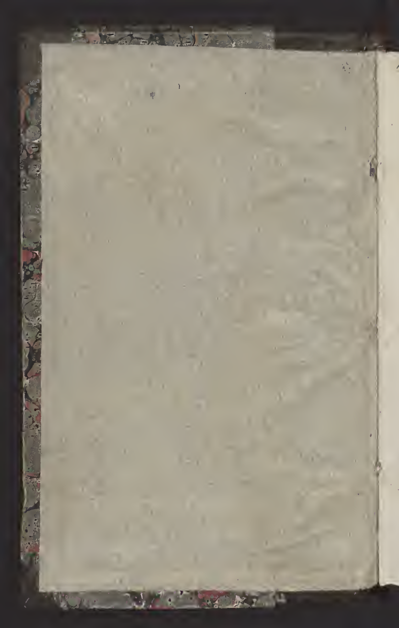

Fimtiu Heilagar.

Hugvekiur/

edur Vmþeinckingar

þienande til þess ad ørua og
vpptendra þann jñra Mañen/til
sañarlegrar Gudrækne og goods
Sidferdis.

Saman skrifadar fyrst j

Latinu/af þeim virduglega og
Hælærda Doctor heilagrar
Skriptar.

Johanne Gerhardi.

Enn a Islendsku vtlagdar af N.
Thorlake Skwla syne/ Og prent
adar a Hoolum j Hialltadal

Anno. M. DC. xxxiv.

Syrach 16. Tilreid þu vel þijna Sæl
vnder Bænena/so þu verder ecke lijkur þim
Manne /sem freistar Guds.

Godfwsum Lesara/ oska eg Nꜳdar af Gude/ fyrer Jesū Christū

HVørsu ꝥ ad Bænen sie harla naudsynlegur Hlutur fyrer Guds Christne sem hier strijder j þessū Heime vnder Merkiū Herrans Christi/ midt j millū adskilianlegra Motlætinga/ Hættu ⁊ Hörmūga/ ꝥ bæde er ⁊ ætte ad vera öllū Guds börnū liosara ⁊ kuñugra eñ þar þyrfte mörgū ordū vm ad tala. En [mz einu orde ad seigia] þa er ꝥ hin sierlegasta nytsemd Bænareñar/ ad hū vt vegar oss hia Gude vorum himneska föd ur allt ꝥ sem vort hiarta j Truñe girnist og Guds födurleg giæska sier oss gott og skadlaust vera/ bæde vegna Lijfs ⁊ Sꜳl ar. Huar vppa fyrerheit Endurlausnar ans er so hliodande/ hia Johannem j 14 Huørs þier bidied Fødurenn j mīnu Nafne/ þad vil eg giøra / So ad Faderenn dyrkest j Synenum. et cet. Þetta hid sama fyrerheit stendr ⁊ so skri fad hart nær med sömu ordū hia Matth 7. hia Marcum 11. og Lucam 11.

Nu

Nu ſo ſiñ þ ad Barnen er einn miög ed la dyrmætur Hlutur/huör ed allar vorar naudſyniar ber fram̃ fyrer Drotten/ ⁊ til færer ⁊ flytr oſſ alla hialp ⁊ adſtod/ſo vel andlega ſem lÿkamlega af hædū himnan na/⁊ ſo ſem vr ſkaute Guds lifanda/So hæfer ⁊ einen/ad vier bænena vel vöndū og oſſ riettelega til heñar buum/ ef hu.. ſkal ſo myckils gods fra orkad/ ſo ſem ſa vÿſe Sÿrach kieñer oſſ 16. Cap. Med þeſſum Ordum

Bwdu þyna Sal vel og vandlega til/ ædur þu bidſt fyrer/ſo þu verder ecke lÿkr þm mañe ſ̄ freiſtar Guds.

Hier ſiaum vier/ad ecke eru þ allar Bæn er/ſem Gud lætur ſier þocknaſt/ Þui ſa hiñ vÿſe avÿkur hier/ad þær ſem af otil reiddu Hiarta fram̃ koma / þær ſpotte Drotten/edur ſo ſem preiſte hans / huört hann kunne Greinarmun ad giöra/a mill um þeirrar Bænar/ſem af heitre Jdran og Hiartans Andvarpan fram̃kiemur/og hinnar ſem af Vörönum alleinaſta verd ur j Jdranarleyſe ⁊ Galeyſe framhulen.

Soddann Bæner reita meir Gud til

Reide + Hefndar/eñ þad þær kuñe nöck ud gott ad vtrietta/Þar fyrer er oss vel j Ackt takande þetta gooda og holla Rꜳd Syrachs/ad tilreida og tilbwa Sꜳlena vora vel/ꜳdur enn vier bidium. Nu kann skie þu spyrier/huada Tilbwningur þad skule vera? Huar til eg suara þier med einu Orde/ Ad þad er riett og sönn JDRAN/ þui alldrei kann neirn riettelega ad bidia/vtan ein JDrande Manneskia/

Nu hefur Jdranen j sier þessa þria Hlute. Fyrst/ Hiartans Angur vegna giördrar Syndar/og sꜳra Tilfiñing til Guds Reide j giegn Syndeñe. Þar næst stadfast Trunadar Traust a þann Kross festa Jesum/vꜳntande sier obrigdanlega fyrer hans Pijnu og Dauda / Syndanna Fyrergiefningar/ epter Guds Fyrerheita hliodan. J þrid a mꜳta/Audsueipt + hlyded Hiartalag til ad vilia epter fremsta megne þocknast Drottne/ + fordast allar Synder/sem eru a mote Samviskunne/ Audsynande þad alvarlegt ad vera med Verkunum.

Þeir sem nu med soddan Vidurbwnin ge ganga til Bænarennar/ Þeirra Bæn

er

er alla reidu aꝼ Gude heyrd/ ædur eñ þr gieta Bænarorden wttalad/ so sem þar stendur hia Esaiam j 65. Capitula.

Adur eñ þr hroopa skal eg bænheyra þa/ og þa þeir eru enn ad tala/ skal eg suara þm. Enn huad sem helst vppa vantar aꝼ þessum þremur Pörtum Jdranarennar/ þad giörer Bænena Aꝼllausa/og Gude ogiedꝼellda.

Vante þann sem bidur, Hiartans Audmykt/ Angur og Trega vegna Syndanna / og Ognan og Kuijda ꝼyrer Guds strangre Reide j giegn Syndönum/þa vottar Guds Ande/ad Drottenn kunne ecke til þess Mans nie hanns Bænar ad lijta/so sem lesa ma hia Esa. 66

Til huørs skal eg lijta/vtan til hins Fatæka/og hanns sem hefur sundurknosadan Anda/z hrædest mijn ord?

Vante þann sem Bænina skal ꝼramflytia/ Trunadartraustcd a Jesu Forþienustu/þa er audvijst/ad hans Bæn er ecke alleinasta ꝼyrer Gude onyt/helldur er hun Synd/so sem Postulen Pall vottar / til

 Rom

Rom 14. Huad ſem ecke fram̄ kiem ur af Truñe/ þad er Synd/ Og til Galat. 3. Þeir (alleina) ſ̄ Truarenn ar eru/ ødlaſt Bleſſan med þeim tru ada Abraham.

Vante þann ſem bidur þad Hiartaleg ad vilia flya þær Synder frām̄veigis/ ſem hann formerker og finnur ſig ad hafa giört j moote Samviſkunne/ og hafe hann aſetning til ad halda þui fram̄/ ſm̄ hann hefur jlla og ógudlega a mote ſamviſkune vppbyriad j einn edur añan mata/ þa er omögulegt/ ad þeſſ ſama Mans Bæn kunne af Gude heyrd ad vera/ So ſem ꝫ eirnen lioſlega ma leſa hia Eſa. 1: Þo ad þier vtbreided ydar Hendur/ þa ſny eg þo miñum Augum j fra ydur/ og þo þier bidied margfalldlega/ þa heyre eg ydur ecke/ Þuiad ydar Hendur eru fullar med Blood. Blood kallar Guds Ande fyrer Munn Spamannſins allar Synder/ einkanlega þær þuerwdarlegu ſem a mote Samviſkuñe

viſkuñe

viſkunne eru / og Bloodugar hendur æ
öllum þeim ſem ecke ſo. Jdraſt / ad þeir
ꝼra þeim ſnue. Þar þuert a moote kall-
ar Poſtulen hreinar Hendur/ a öllum þm
ſem vppbyria ad læta aꝼ þui hinu jlla/ ꝛ
giöra þad eina ſem þeir kuñe ad haꝼa go
da Samviſku aꝼ ꝼyrer Gude/ſo ſem þar
ſtendur j Piſtlenum til Timoth. 2. Cap
Eg vil ad Menn bidie j øllum
ſtødum og vpphefie hreinar Hend
ur æn Reide. 2 Piſtle til Timoth. 2
ſtendur ſo/ Sa ſkilie ſig fra Rang
lætenu ſ̄ akalla vill Naꝼn Drottinſ.

Til ſoddan Jdrunar tilbunings vnder
Bænena/ veit eg ei huört margar Bæk
ur mune betur þiena einnre Einꝼalldre
Manneſkiu/enn þeſſe Bæklingur/þui hi
er verdur merkelega vtſkyrt ꝛ ꝼyrer ſioner
ſett / huad Syndenn ſie andſtyggeleg / j
ꝼyrſta Capitula þeſſarar Bokar. Hier
verdur og einnen þarum talad/ huad hũ
epter ſig leide/ſem er þann hrædelega og
ſtranga Guds Riettlætis Dom/ huör ed
obærelegur mun verda öllum Jdrunarlau

 ſum

sum/les þar vm þaun 45. Capitula. Item/vm skærd og obriotanlega Eilijfd þeirra helvijsku Bualanna/huar vm lesa ma þan̄ 49 ⁊ 50. Cap. Sa sem̄ les þessa ædurnefnda Capitula gaumgiæfelega ⁊ viknar ecke par nie glupnar j Hiarta sij nu fyrer Gude/þa ma eirn Gud vita hu ört ad hönum verdur audvelldt ad ödlast þann fyrsta Part Idranarennar sem er audmiukan/hrædda/sorgande og sundur knosadan Anda.

Huad merkelega ad Giæska Guds vid oss aumar Manneskiur/Kraptur Pijnunnar Christi og an̄ad þuilijkt/sem eirn lyrtlijfande Truarneista kann ad vppkueikia/næra ⁊ fooostra/sie hier allvijda j þessare Bok vtmaalad/þ þa þeir reynt sem þessa Bok ydka/og jduglega lesa med goodfusu og audmiuku Hiarta.

J þridialage verdur hier leidriett su Villumeining margra/ sem so þeinckia med sier/ ad þad alleina duge til sannrar Idranar ⁊ riettelegs vidurbǣnings vnd er Bænena / ef Menn gieta ad eins vm stundarsaker komed vt af Augunum einu Taare edur tueimur/ ⁊ kunne margt fag

urlega ad tala vm Endurlausnarans For
þienustu/og Guds Födurs Nææd j Syne
num og ꝼyrer Sonenn/þott hundradsinn
um hallde þeir samt aꝼram̄ j synum Syn
dum ꝛ Illsku athöꝼnum a mote Samvi
skunne/og vilia þar ecke aꝼlæta/Jæ/ lyc
ka vel þott þeir [kann skie] midt j þess
are sinne Idrunar og Trwarjdkun (eꝼ þ
ma þui Naꝼne neꝼnast) rædslage j synu
Hiarta/ huornen þeir skule þeirre edur
þeirre Illsku ꝼram̄koma / og gange so ꝼr
ar til hennar ad ꝼesku bragde/ꝛ ct. Þesse
Meining verdr hier röksamlega leidriett
ꝛ riettelega audsynt/ad alldrei er riett Tr
wa/þar sem ecke er good Samviska/ og
þui samteinger Postulenn Pææll/þetta tue
nt/Trwna og gooda Samvisku/ 1. Þist
Timotheum 1. Capitula/seigiande.

Eg bifala þier Son minn Timo-
thee ad þu fremier goodan Riddara
skap/ hafande Trwna ꝛ goda Sam-
visku/huørre sumer hafa fra sier sku
fad/og a Trwnne Skipbrot lided.
So ꝼinnast hier þar ꝼyrer margar Hiart

næmar Aminningar/vm þad ad fordast
allt þad sem Samviskuna kann ad særa
Ꞇ jdka sig j Truarennar Avöxtum/sem er
j Polennmædenne/ og Kiærleykanum til
Guds og Naungans/ef Menn vilia Rie
ttruader/ Riett jdrande / og sannarleger
Guds Tilbidiendur fundner verda. Þar
fyrer huörier sem helst þeñan Bækling
vel jdka og lesa/þeir munu j raun finna
og formerkia/ad sitt Hiarta vpptendrest
þar af/ecke sijdur til riettar Jdrunar Ꞇ
kröptugs Bæna akalls/ Enn þad ad An
de Spamannsins Elisei fordum vppvak
test til Spadoms gæfuñar/af hm sætu
Psalltara hliodum Spilarans/huar vm
lesa ma 4. Kong. bok. 3. Huad hid sa
ma eg oska ad Gud vilie framkuæma
hia sem flestum sijnum Börnum fyrer kr
öptuga verkan sijns H. Anda/huörium eg
er goodfwsan Lesara/og alla oss a
Hendur bifalande nu og til ei-
lijfrar Tijdar/ Am̄.

Thorlakur Skwla Son.

Lectori Salutem.

Mjer er til Eyrna komed / ad þar skulu nockrer Larder og skarpsinuger Menn/ sem sig steyta a þeirre Grein/ er hier stendur skrifud j þessare Bok/ j 3. Hugvek iu/og er so hliodande. Synden er j raun ad reikna so stoor/so sem sa er/ sm hu er a mote drygd z brote. Nu er Gud (a moote huorium allar Synder eru giørdar)so stor/ad Him en og Jørd fa han ecke jnnelucktan. Hier vt af er sagt/ ad nockrer eige so ad disputera/ z. seigia. Være syn de so stor z Gud/ þa være hun ofyrer giefanleg. Þar a moote truum vier ad sa minste Guds Sonar vthelltur Blood Drope/sie dyrmætare z stærre ad verdugleika / en allar Veralldar efnar Synder: Þar fyrer synest þad

ad

ad vera ſtor Gudløſtun/ad ſeigia ſyn
den ſie ſo ſtor ſem Gud/ſem hün er a
mote giørd. Nu þo eg þurfe ecke
hier til ødru ad ſuara / enn ad vñſa
þeim ſem þuilÿkt bullta/ til þeſſ lof
lega z hæilærda Doctors ſialfs/ſem
þeſſe Ord hefur j ſÿna Bok jnnſett/
epter huørs eigenlegum Ordum/ eg
hefe adur ſagda Grein vtlagt/ Þa
vil eg þo einfalldlega j lioſe læta/ j
huørre meiningu ſu grein eige ad ſkil
iaſt. Fyrſt tok vor goode Doctor
ſier þad alldrei fyrer Hendur/ ad be
vñſa/ad Synden være ſo ſtoor/ad hū
være þſſ vegna ofyrergiefanleg/hell
dur hitt ad hañ vill ſem næſt komaſt
ad ſyna huad mÿkel z ſtor Illſka ad
ſie j Syndeñe/ſo vier lærum ad hrad
aſt og fordaſt hana þſſ helldur/ Eñ
ſtærd Syndareñar ſyner hañ med þſ
ſu moote ſeigiande. Ad þeſſ ſtærre z
ypparleg

ypparlegre ſem ſa er/ ſem mote var
giørt/ þeſſ ſtærra ſie Broted. Til dæ
mis ad taka/ Sie einum ſliettū man
ne misþyrmt/ þa er þ noogu ſtor A-
virding fyrer ſig/ eñ verde fyrer þm
Oſkunda eiñ ypparlegre og oſſ ædre
Madur/ þa er Avirdingen þeſſ mei
re/ Eñ ſie þad eiñ Kongur edr Kei
ſare ſem fyrer ſlyku verdur/ þa er ſøk
en aldra ſtæſt. Huørnen kiemur ſlykt
til? Þad kiemur ſo til/ ad Miſgiør
ninguren verdur epter þui ſtor meten
ſem ſa er myklels vmkomen/ ſem mis
giørt var vid. J ſoddan Meiningu
ſeiger vor goode Gerhardus/ ad Syn
den meigie ſo ſtor reiknaſt ſem Gud
a mote huørium hū er drygd/ þad er
ad Syndeñ a mote Gude ſie þeim
Mun ſtærre/ øllu þui oſſ averdr vid
Meñena/ ſem Gud er Møñunū æd
re/ z kn eg j þeſſare Meiningu øng
ua

gna Gudløstun ad sia. J annan Mata/er pad athugande/ad i þessa re Bok stendur ecke skrifad/ad Synd Mañañia sie j sialfre sier so stor sem Gud/ edr j allan mata hønum jafn stor/slijk atridisord skulu hier alldrei sinast. Med pui Synden hefur sinn Vppruna hia Dioflenum z Mañe num af huørium bædū hun er j hei men jñleidd/þa kañ hun j sialfre sier ecke jafn stor ad vera slalfum Gude puiad Menn og Dioflar med øllum sijnum verkum og Tilfellum (lijka vel Syndenne) eru endanleger Nlu ter/eñ Gud er oendanlegur Nlutur. Þui kañ synden j þeñan mata/ecke jafnstoor ad vera sem Gud/huar vm Gerhardus vott" so j vj. Augvekiu. So mykla Yferburde/sem Gud hefr yfer synduga Mañskiepnu/so mykled hefur z Giæskan Herrans Christi/ yfer mijna jllsku. Distingve igitur

inter Peccatum, per se, & in se consideratum: Et idem, respectu Dei consideratum, quem offendit. Atque ita facilem habebis Solutionem.

Þike nøkrum þurfa/hier meire Grein á ad giøra/skal eg giarnan epter mijnum veykū mætte/til reidu vera. enn þad munde vissulega DOCT. JOHAN. GERHARD. hafa þott Fyrersøgn/hefde hønū sagt vered/ad hier j Lande giørdust nu svo Lærder Menn/sem þættust geta byggsad hønum uppa/Gudløstun j hans Bokum/hu ad aller adrer hans Mootstødumenn/hafa hingad til Dags ecke getad vnned/huøriet eg meina þo ecke minne sydur ad sier j Lærdomenum/enn vorer Lands Menn. Enn ò skande er ad þad ætte ecke heima hia oss sem þar stendur j Pistle hins Heilaga Judæ Postula/

Þesser lasta/þar þeir eckert af vita.

VALE

Thorlakur Skwla Son.

ERRATA

D. Folio 4. Pagina 1. himneste/ les him neske.
J. Fol. 3. Pag. 1. Fioßgun les Frioßgun/
M. Fol 6. Pag. 1. ovmrädelga les ovm rædelga.
R. Fol: 6. Pag. 1. byna Helaga Eing la/ les syna.
V. Fol. 3. P. 1. byerheited les byrerheited
Bb. Fol. 4. Pag. 2. setur/les sete:
Cc. Fol. 3. Pag: 1. Frestingarner/les Fre istingarnar.
Ec. Fol. 1. Pag: 2. hætte/ les hætere.

I Hugvekia

Um Rietta og sanna Þecking Syndaña.

Þu Heilage Herra / og Riettlaate Domare / Mier eru all tijd fyrer Hugskots Sionum mijnar Synder. Og eg hugsa á huørium Deige / um þinn stranga Riettlætis Dom / Þui Daudenn hanger mier yfer Høfde / jafnan a huørre Stundu. Eg hyxa um þann stranga Riettlætis Dom / a huørium Deige / Þuiad Menn munu verda ad standa Reikningskap / af øllu þui sem þeir hafa ad hafst a huørium Deige. Þegar eg ransaka mitt Lijferne / og Framferde / þa fiñ eg j

Sañ

sañjeika/ad þad er añadhuørt ønytt
edur og so Oguðlegt. Aunguu Ny
tar eru margar mijnar synder og At
hafner/ Þo eru enn fleire mijn Ord
og Muñrædur ønguu nytar/ Enn
allra flest er ønguu nytt af mijnum
Þønkum z Hugrenningum. Jæ/
mitt Lijferne og Framferde (so sem
eg strax sagde) er ecke alleinasta øng
uø nytt/ helldur og eirnen jllt z ogud
legt. J þui finn eg eckert gott/ Þui
ad Þo so sie/ ad þar j meige synast nø
ckud gott/ þa er þad þo j Raun og
Sannleika huørke gott ne fullkom
legt/ Þuiad þad er allt fleckad og for
diarfad/ af Saurgun Uppruna
Syndarennar/ og spilltrar Natturu
Eg ottadest þui øll mijn Verk/ ad
eg vissе þu þyrmder ecke þm ē synd
ga/ sagde hinn H. Job. Nu ef sa
Riettlæte Guds Madur klagar so
huad

Nuad skyllde eg þa ogudlegur meiga klaga/yfer mijnum Verkū z Fram̄ ferde? Allt vort Riettlæte/er so sem saurugt Klade blodsiukrar Kuinnu/ Nu ef Riettlæte voru er ei ødruvijs hattad/z þ er so andstyggelegt z ohr eint/ Nuad meinar þu. þa christenn Sæl ad mune vera vort Ranglæte z Synder? Þott þier giørdud allt þ sem ydur er boded/seiger vor Endur lausnare/ Þa seiged/ Vier erum onyt er þrælar. Nu ef vier erum onyter j þui/ þa vier berum oss ad hlyda Or otne/ Nuad munum vier þa vera suij virdeleger þegar vier yferfrodum/og forøcktum hans bod og Befalning ar? Þad fyrst eg er þier skylldugur vm Lijf z Sæl/z alla Dyrkan/sem þad huørttueggia kann þier ad gial da/og j fram̄e ad læta/huad hef eg þa epter/þad eg kunne þier ad bita

la þ myñar Synder? Þau vor vk s
þ vorũ dõe synast ad va riettlæt/ Þau
eru ei añad eñ Synd ad reikna/skyll
du þau berast samã vid Guds Riett
læte/ Ett elldlegt Lios/ synest skiært
lioma j Myrkrunũ/ Eñ ef þ er wt
bored j Solareñar geisla/ þa misser
þ allan siñ Lioma/ Og so s formyrk
uast. Opt synest pad trie/ad vera ke
iprieft/ sem eptera sannproofast ba
de ad vera boged/ z hlyckiott/ Þegar
Mæleþræduren er vid þad borenn.
So eins lyka synest eirn smydsgrt
pur opt fullkomen fyrer þeirra Aug
um sem hann skoda/ þar þo Smidur
en sier vel/ad hann er j mørgu ofull
komen z obwen. Eins lyka er þad
margt einkisvert fyrer riettu Alite
þess adska Domarans / sem Menn
sialfer virda miøg heilaglegt Verck
ad vera. Þuiad Guds Domur og
Mann

Mannaña/ eru miøg olyker.

Mier siendur ogn af mørgũ Syndum / sem eg man mig hafa giørt. Enn þo eru hinar adrar eñ þo langtum fleire/ til huørra eg eckert man og af huørium eg eckert veit. Huør kann ad kannast vid þad/huørsu opt hañ syndgar? Af mĩnum heimuglegum z ovitanlegum Syndum/frelsa þu mig Drottenn, Eg þore ecke ad rpplypta mĩnum Augũ til Himensins / Af þui ad eg hefe styggt þann/sem a Himnum byr og drottnar. Eg fiñ eckert skiol nie Hæle hier a Jørdufie/Þui ecke er von neinnrar Vinættu/nie Skiols hia Skiepnunum/ Þad fyrst ad Skiepnanna Herra z Drottenn er af mier styggdur z modgadur. Miñ Ovinur Diofullenn/klagar mig þ̃ Gude a þeñan hætt/seigiãde. Þu Riettlætaste Do

mare/dæmdu hañ ad vera mĳna Ei
gn/epter ſiñe verdſkulldan/mz þui hñ
villde ecke vera þĳn eign/ epter þiñe
fram̃bodeñe Ræd z Myſkun. Nañ
hefur þier ædur tilheyrt/vegna þeſſ
þu hefur hann ſkapad / Enn mier
heyrer hann nu til vegna þeſſ hann
hefur læted ſier þocknaſt ad fremia
mĳn Verk. Nañ var þinn/þui þu
endurkeypter hañ/med þĳnum Dau
da og Pĳnu/Enn minn er hann nu
orden / af þui hañ hefur mier hlyd
ugre vered/eñ þier. Nañ fieck af þi
er Rietlætiſins z ſakleyſiſins ſkrwda
Enn hønum hefur hann burtkaſtad
og teked j ſtaden / af mier þeſſa ſuĳ
virdilega Flĳk/ ogudlegs framferdis
Siadu hañ kiemur ecke fram̃ fyrer
þig j þeim fagra Skrwda/ ſem þu
hefur hønum feinged/Þar ꝥ er riett
vĳſaſt þu dæmer hann mier til han
da/

da/og til eilıfra Kuala med mier ꝫ
ødrum Fortøpudum.

Nier ad auk aklaga mig allar Høfudſkiepnurnar/ Nimenen ſeiger/ Eg hefe lyſt þier/ſo þu hefur mætt hafa þyna vnun þar af. Lopted ſeiger/ Eg hefe giefed þier allra han da ſlags Fugla/ ſ̄ þier ſkylldu þiena Vatned og Sioren ſeiger / Eg hef giefed þier allra hāda Fiſkakyn þier til Fædis. Jørden ſeiger/ Eg hefe giefed þier Korn og Vijn/ Mat og Dryck/ þier til Atvinnu og Foſturs Eñ allt þta hefur þu brwkad til for ꝍcktunar vid vorn Skapara/ þar ꝥ ſkyllde allꝫ ſa Goode ſ̄ þu hefꝫ af oſſ þeiged/ ſnuaſt þier til ſtraffs ꝫ kuala. Elldurē ſeigr/eg vil þig vp̄brēna Vatned ſeigr/eg vil þier dreckia/ꝫct

Mig aklaga Neiláger Einglar ſ̄ Gud hefur mier giefed til Þion

ustu j þessu Lijfe / Og til Sambwd ar og elskulegrar vmgeingne/ j þui o komnu Lijfenu. Þuiad eg hefe med mijnum Syndum broted af mier/ bæ de þeirra þionustu hier j þessu Lijfe so og lijka þa Von sem eg hafde til þeirra samveru og vmgeingne j þui okomna Lijfenu. Mig æklagar hi er ofan æ/ eigenlegt sialfs Lifanda Guds Ord/ sem ad er hans heilaga Løgmal/ huørt ad vtheimter/ ad eg skule afiadhuørt/allt þad giøra/ sem þar jnne stendur skrifad/ edur og so fyrerfarast ad eilijfu. Nu er mier omøgulegt Løgmaled vpp ad fylla enn obærelegt ad eilijfu ad glatast. Mig æklagar lokssins sialfur Gud sa strangaste Domare/ huør ad sijnu Løgmale hid allra alvarlegast / og streingelegast framfylger. Þeñan Domaran kann eg ecke ad viela mz

ne:rn

neirnre fegrun miña Mælefna/ þui hñ er sialfur Vijsdomuren. Vndan hans Doms alyktan kañ eg huør ge ad flya/ þui hañ er pad Almættis vellde/sem rijker j øllum ættum. Nu ørt skal eg þa flya? Nuørt skal eg þa skiols z Nælis leita? Til þijn all eina þu æstwdlege / og Giæskufulle Jesu/miñ einaste Endurlausnare z Sæluhialpare. Miklar z storar eru mijnar Synder/z pad er vijst/Enn myklu stærre er su boot/sm̃ þu vanst a þeim med þiñe Forþienustu/Mijñ ed er ad søku mitt Ranglæte/eñ lan gtum stærra er þitt Riettlæte. Vid þetta mitt Ranglæte kañast eg/Vir stu þess þui ecke vid mig ad minn ast. Eg dyl þui ecke/þar fyrer læt þ fyrer þijnu Auglite faled. J hiæ mier finst eckert annad enn pad sem mig kñ ad fordæma/J hiæ þi' finst

 eckert

eckert annad enn þad sem mig kañ Sæluhølpen ad giøra. Margt hef eg þad framed/huar fyrer eg mætte med øllum Riette vera fordæmdur/ Enn samt hefur þu ecke þar fyrer mist þa Naad og Giæsku / vtaf hu ørre þu kuñer mig aptur hølpen ad giøra. J Salomonis Lofkuæde sten dur/ Ad eg skule fela mig j Biarg skorunum. Þu sialfur ert þta Hellu biarg / enn Biargskoruñar erū þijn Saar og Vnder/ J þeim skal eg fela mig fyrer aklǫgun allra Skiepna. Mijnar Synder hroopa vijst vpp j Himenen/ enn langtum hærra hroo par þitt Heilaga Blod sem er vthe llt fyrer mijnar Synder. Krøptugar eru mijnar synder til ad aklaga mig fyrer Gude / enn Þushund sinnum Krøptugre / er þijn Saara og Bit ra Þijna til ad afsaka mig j hanns
Aug

Auglite. Mÿked megn hefur myn illſkufull Breytne/ til ad fordæma/ Eñ myklu meir orkar þo þitt allra helgaſta Frammferde / til ad giøra mig ſæluholpen. Eg appeliera mitt Mæl fra Riettlætis Domſtolnum/ z inn fyrer Nædarſtolen / Og ecke vil eg añars fyrer Domenum ſtanda vtan eg meige þar þyna Forþienu ſtu og Fullnægiu fyrer mig bera.

II

Vppuakning til Jdrunar vt af vmþeinkingu og Jhugan Christi Pynu.

HVgleid og athuga Sæla myn / þær bitru og Beiſku Kualer þyns Endurlanſuara / ſem fyrer þig a Kroſſenum pyneſt. At huga hanns ſundur ſlocktu Sær/ þar

þar hann hanger/ og hans Ofraun
þar hann Ondena vppgiefur. Pad
Signada Nøfuded/fyrer huøriu sig
audmykia og lýtelæcka þeir Volld
ugu Himnesku Andar/verdur j sund
ur rifed og krassad med Þyrnanna
Broddum. Pad signada Andltied /
sem ber Frijdleik langt yfer alla ad
ra Mañaña Sonu/verdur mz hræk
um ogudlegra skælka saurgad/z suñ
virt. Pau Blessudu Augū sem skiær
are eru eñ Solen/formyrkvast/z miſ
sa sijna Sion/ Andlætenu. Þau all
ra helgustu Eyrun / sem hlyda eiga
til Einglaña Packargiørda/ z Lof
saungua/verda ad heyra vppa ogud
legra Syndara Spott z brijxlyrde.
Sa Signade Munnuren sem predi
kar vt af Guds Lærndardomum/ og
Einglonum kienner/ verdur hier ad
drecka Gall og Edik. Þeir Bless
vdu

udu Fæturnet/ fyrer huørra Fotskor vier frammføllum/og giørum vorar Bæner/ þeir verda med Nøglum nid urfester. Þær blessudu Hendur/ s̄ hafa Himnana wtþaned / verda a Krossenum vtþandar. Sa allra hel gaste Lijkame/sem er þad allra hrein asta z osleckadasta Herberge z Bu stadz Guddomsins/verdur med Suip um sleigen/z med Spiote j giegnum lagdur/ Ja/hn̄ gat ecke hrært/neirn lid eda lim/ vtan alleina sijna Bless ada Tungu/nz huørre hann bad p̄ þeim/sem hañ krossfestu.

Hann sem med Fødurnum stiorn ar og rijker / hann er a Krossenum miøg hørmulega vtleiken af Synd ugum Mønnum. Gud lijdur hier forsmanarlega Pijnu. Gud sialfur vtheller hier sijnu Blode. Af stærd þessa Bitalingsins ma ræda j huør

 rc

re og huilijkre Nætta / ad vier aum ar Manneskiur/ høfum vered stadd ar. Af so dyrmætre/ z mijked kostāde læfningu ma sia/ huad hættelegt ad hafe vered vor Siukdomur. Stoor hafa þau Særen vered/ ſ ecke kun nu ad læknast / vtan med Sarum þess Lijfkrøptuga Nolldsins Jesu Christi. Þad hefur ad sønnu vered þungt Krankdæme/ vid huøriu/ ecke ert annad atte/ eñ alleinasta Daude Læknarans.

Athuga med þier þu christen Saal þa brennande heiptar Reide Guds j giegn Syndenne. Guds eilijfur z elskulegur Sonur bad Fødurenn fyr er oss/ epter þad vorer fyrstu Foreldrar høfdu syndgast/ Ecke kunne enn þa ad riena hans Reide. Sa hinn same giørdest Medalgāgare vor hia Fødurnum/ fyrer huørn hañ hafde

Himenen

Himenen skapad/ Enn ecke kune þar med ad riena hans Reide. Endurlausnarenn jklæddest manndomlegu Hollde/ so ad hañ meddeillde þui guddomsins Dyrd og Vegsemd/ og vpp a þad/ ad su mañdomlega Natturā helgadest þar af / og ad su eitrada Syndanna soott/ vtdryfest wr voru Hollde/ med þeim sterka Læknisdom fyllelegs Riettlætis/ huørt þa v" ord ed samteingt voru hollde/ Ecke kunne enn þa þar med ad stillast Fødur sins Reide. Endurlausnaren hlaut ad taka vppa sialfann sig allar vorar Synder/ og so allt þ straff/ sem þar hafdu forskulldad/ Þar þ̄ lætur hann binda sinn blessada Lykama/ Hann lætur sla hañ/ Særa hañ/ Stinga hann/ Krossfesta/ Deyda hañ/ og nidurleggia hañ j Grøfena. Blo ded reñur/ dynur z drypur/ wtaf øll

um

um Lidum og Limum Herrans Chr
isti/wt af Ofraun Dynunar. Nu s
allra helgasta Sæl hryggest wr ma
ta/Ja/ hun hryggest allt til Dauda
og hñur til helvijskra Kuala. Sa ei
lijfe Sonur Guds/verdur ad hroopa
z klaga þar yfer ad hañ sie yfergie
fen/af sijnum Himneska Fødur.
So akaflega sueittest hañ Blodenu
og j so storre Hiartans Angist z hr
ellingu var hañ staddur/ad hañ vard
ad þiggia styrk og Huggun/ af ein
um Eingle / hañ sem þo hughreyst
er z styrker alla Eingla. Ja/hann
sem ad øllum Lifande skiepnum gief
ur Lijfed/verdur ad deya. Ef þet
ta skiedur vid þad græna Tried/ hu
ad mun þa skie vid þad visnada? Ko
me slijk hefnd fram vid þañ Heila
ga/og Riettlæta/ huad mun þa skie
vid þañ syndruga? Huad hart mun
sa

ſa ſtraffa þa enu Ranglætu / fyrer
þeirra eigen ſynder/ ſem ſo hart tek
ur vppa þann Riettlæta fyrer ann
arlegar Miſgiørdeir? Eda huørnen
ſkyllde hann kunna ad lijda þad/ vid
Þrælana/ ſem hann ſtraffar/ Sonen
fyrer ſo Vægdar lauſt? Huad mein
ar þu þa/ þr munu eiga ꝥ Nøndum
ē hn̄ alldeilis fra ſier wtſt wfar þar
ſæ lijdur ſo þungar Kualer/ ē hann
hefur ſier allra kiæraſtan ? Ef ad
chriſtur ſlapp ecke fyrer vtan ſtraff
ſm̄ þo kom fyrer vtan Synd/ Huad
myckels Straffs eru þa hiner verd
er þeir ſem koma med Syndenne/ j
Heimen/ lifa j Syndenne/ og deya
burt j Syndenne? O huad
ſtor Neimſka er þad/ ad Þrællen er
ofkætur/ þar ad Sonuren lijdur hn̄s
vegna/ ſo hardar Hefnder? Er þad
tilheyrelegt ad Þrællen auke ſynd a

Synd ofann/ z ſ leike ſier ad Rang
latenu/ þar Synenū verdur ſo þūg
ſockt ad gieta mykt/ og ſtillt Fødur
ſins Reide? O huad Oendanleg er
Guds Reide? O huad ovmrædeleg
er hanns Bræde? O huad oranſak
anlega ſtrangt er hans Riettlæte?
Sa ſem ſo hrædelega refſar/ ſijnum
Elſkulegum og eingietnum Syne/
ecke fyrer neina hans eigenn Søk/
helldur alleina þar fyrer/ad hañ vill
frija prælé/huad meinar þu hñ mūe
þa giora vid Prælen/ſm̄ vggalauſt
z ottalauſt leikur ſier ad ſijnū Synd
um z Illſku/og lætur ecke af? Vel
være til falled þo Prællenn af. Ot
ta ſkilſe z titrade / og yrde hryggur
vegna ſiña forþientu Launa / þar
Sonuren verdur ſo hart ſtraffadur
hans vegna/huør þo til einſkis Ills
hef z vñed. Vel er til falled þo præll
enn

enn ſtielfeſt/og hrædeſt/ ſa ſem ecke
lætur af ad miſgiora/ Þar Sonur
enn lijdur ſo margt og mijked fyrer
Syndernar. Vel ma Skiepnan ve
ra hrædd/ ꝫ kroſſeſt hefur ſiñ Skap
ara. Vel ma Þrællenn vera Otta
ſleigen/ z vggande vm ſig/ſa ꝫ deydt
hefur ſiñ eigen Herra. Vel mæ ſa
Synduge z ogudlege / vera ottaſlei
gen/ſa ſem Þann Bleſſada og Hei
laga ſo Þiade. Nu vel Elſkuleger
Brædur/ lætum oſſ heyra ꝥ hañ til
vor hropar. Lætũ oſſ giæta ad huad
hann oſſ grætande ſeiger. Hugleid
Þu Madur(ſeiger hann)huad eg lijd
fyrer Þig/ z Þinna vegna. Til Þijn
hroopa eg/ Þuiad Þinna vegna lijd
eg. Siadu Þad Straff ſem eg Þo
le. Siadu Þa nagla/ med huorium
mitt Holld verdur j giegnum grafed
Mun nockur Pijſl ſo ſtor/ad lijkiaſt

 meige

meige/ vid þeſſa Pijnu ſ̄ eg lyd. Og þo ad ſu ytre Kuølen ligge ſært æ/ þa liggur þo langtum ſærara æ mi er ſu iñre Sorgen/ ſem kiemur þar af/ad eg fiñ og formerke ad þu ert ſo opacklætur fyrer allt þetta.

Myſkuna þu oſſ. Myſkuna þu oſſ hiñ einaſte Myſkunſemdaña Herra og ſnu þu vorum Steinhiørtum til þijn/ Amen.

III
Um Avøgſt riettrar og ſañrar Idrunar.

RJett og ſønn Idran er Grundvøllr z vp̄haf þſſ eilijfa Lijfs/ þt huar ſad er ſøñ Idrā/ þar er z ꝑgiefning Synd aña / Eñ þar ſ̄ er ꝑgiefning Syn daña/ þar er Gudz wingā/ Eñn þar

ſem

ð Guds Vingā og Vinætta er/ þar er Christur/ þar ð Christur er/ þar er hans Forþienusta/ þar sem̄ Christi Forþienusta er/ þar er anægelegt Bitalingt fyrer Syndernar/ þar ð ad er fullnægiu Bitalingt/ fyrer syndernar/ þar er Riettlæted/ þar sem Riettlæted er/ þar er glød og Roßom Samuiska/ þar sem er glød z roßom Samuiska/ þar er Heilagur Ande/ Huar heilagur Ande er/ þar er su guddomlega þreñing/ þar su Blessada Guddomsins þreñing er/ þar er og eirnen eilijft Lijf. Huar fyrer ad þar ð riett z soñ Jdrā er/ þar er og eirnen eilijft Lijf. þar þuert a mote/ þar sem ecke er riett og sonn Jdran/ þar er og ecke helldur Synd aña Fyrergiefning/ ecke Guds Vinætta/ Ecke sialfur Christur/ Ecke christi Forþienusta/ Ecke Fullnægia

 nein

nein fyrer Syndernar / Ecke Riett
læted/ eige god nie rosøm Samvisska
ecke heilagur Ande / ecke heiløg Jr
enning/ og ecke helldur eilijft Lijf.
O huad blinder erum vier þa/ad vi
er drøgum vndan vora Jdrun/ Þui
skulū vier skiota heñe a frest til mor
gūs? hũke morgūdagurẽ/ z ei helldur
Jdrunen er j voru valldе / z þui ætt
um vier ad taka þ huørttueggia med
an þad giefst. Þar kiemur/ad vier
verdum fyrer Domenum Reikning
skap ad standa/ ecke alleinasta fyrer
epterkomandi Dagen/edur Morgun
dagen/helldur og eirnen fyrer þann
Dag sem j Dag er. Ecke er neinū
þad so vijst/ad hañ mune til Morg
vns lifa/so sem þad er vijst ad þeim
agudlega er Fyrerdæmingen fyrerbw
en. Gud hefur fyrerheited þm Syn
danna Fyrergiefningu sem jdradest
eñ

eñ þad/ad þeir skylldu lifa til morg
uns/þui hefur hañ þeim ecke fyrer
heited. Ecke heyrer þeim til Christi
Fullnægia/sem ecke hafa sañarlegt
Angur z Trega j Hiartanu vegna
Syndaña. Vorar Synder skilia æ
mille Guds z vor(seiger hiñ heilage
Esaias Spamadur) Eñ fyrer Jd
runena snyr Mañskiepnan aptur/z
nalæger sig Gude vppa nytt. Siæ
til ad þu þecker þijna Synd/og læt
er þig hana af Hiarta angra / þa
muntu visselega fiña ad Gud er þier
nædugur fyrer Christum.

Eg vtskief edr vtsliette þijnar
Synder/seiger Drottenn. Þar af er
ad merkia/ad þær hafa ædur vered
vppskrifadar j þeirre himnesku Ræd
stofuñe/þad fyrst þær verda vtdreg
nar/edur ad nyu vtskafnar. Snu þu
nu Andlite fra mijnum Syndū/ seig

er Spamadurē David/Þar af er ad
merkia ad Gud lijtur til Syndaña z
giefur gaum ad þm/so ad þñ straffe
þær fyrer sijnu Auglite. Snudu
aptur til vor seiger hiñ heilage Moy
ses. Þar af er ad merkia/ ad Synd
ernar snua Gude frá Mønnonum/z
skilia so ad Gud og Menn. Vorar
Synder andsuørudu oss / seiger hiñ
H. Esaias / Þar af siaum vær ad
þær klaga oss fyrer Riettlatis Dom
stole Guds lifanda. Hreinsa þu mig
af mijnum Syndum/ seiger David/
Þar af ma merkia/ad syndern" eru
sa andskyggelegaste saurleike j Gu
ds Auglite. Lækna þu mijna Ønd
þuiad eg hefe syndgad á mote þier
seiger og David j ødrum stad. Hier
af ma sia ad Synden er eitt skadsät
og þungt Krankdæme Sælarenn
ar. Huørn sē syndgar j mote nær
þann

þañ skal eg wtskafa af minne Bok seiger Endurlausnaren. Hier af er ad merkia/ ad vegna Syndarennar verda Menn wtskafner / af Lijfs Bokenne. Vtsnara mier ecke fra þijnu Auglite / seiger Davijd/ Þar af ma sia ad Syndernar fæ þui orkad/ad Madur verdur þeirra vegna wtskwfadur fra Guds Aug lite. Tak ecke þinn heilaga Anda fra mier / seiger Davijd j sama Ps alme/ Hier wt af er ad merkia og skilia/ Ad med Syndonum verdur sa Heilage Ande wtreken af voru Hiartans herberge z Mustere/Ja/ heilagur Ande verdur eins j burt sky gdur med Syndonum/so sm̃ þad ad Byflugurnar verda j burtu drifnar med Reyknum/z Dwfurnar med jll um daun, Gief mier aptur Glede þijns Hialprædis seiger David/Þar

af ſiaum vier ad Syndernar giøra
Hugſkoted hrygt/ z taka j burt alla
Hiartans hugſuølun. Landed er ſau
rgad af þeim ſem j þui bwa/ huør
ter ed brioſta Gudz løgmaal/ſeiger E
ſaias Spamadur. Þar af ma merk
ia/ad ſynden er ſo ſem eitt næmt Ei
tur/ſm̄ ſnarlega z hættelega kañ ad
ſpilla og fordiarfa øllu þui ſem ha
na ſnerter. Af Diupenu hroopa eg
til þñ Drotten/ſeiger Davijd/med
huørium Ordum hann vill kieña/ad
ſynder z leſter nidurſøckue Mañeſk
iuñe allt til Helvijtis.   Vier
vorum fordum dauder j vorum Syn
dū/ſeiger Poſtulen/Er þa ecke aud
ſkiled/af þm̄ Ordum/ad Synden er
einn andlegur Daude Sælareñar?
Med ſialfviliaulegum Syndum ſm̄
Madr giører þuert a mote Samvi
ſkuñe/þa miſſer hañ Gud ſiñ Skap
ara

ara. Nu er Gud eilyfur z oransak
anlegur Gode/huad er þa añad ad
syndga z missa þañ Eilyfa Gooda
eñ ad taka j staden eilyfa oransak
anlega Eymd z ogiæfu? So s̄ Gud
er sa allra beste z agiætaste hlutr inz
al alls þss s̄ Nafn hefr/so er Synd
eñ sa allra verste z andstyggelegaste
sem nefnast kañ. Kross z Motgang
ur er ecke jllt j sialfum sier/j Raū z
sañleika/þui hñ leidr eptr sig margt
gott. Ad Kross og Motgangur sie
eirn godr Hlutur/ þad bevÿsast þar
af/ad hañ kiemur fra Drottne/ fra
huøriū ecke kañ ad koma nema gott
þui hann sialfur er su ædsta Giæska
z goode/Kross z Motgangur ætte
heima hia christo/so leinge s̄ hñ vm
gieckst j þssu lÿfe/nu er þ audvijst
ad eckert þ sem j Raun z sañleika
er j sialfu sier jllt/Eñ ad eiga heima
hia

hia þeim besta Herranum/huoriu… oll Giæska er eigêleg. Kross z Mot gangur leider og eirnen Mañen til eilijfra Giæda/þad er til eilijfs Lijfs z þui kañ hañ j Sannleika ecke jll ur ad kallast. þ Kuol/z Pijnu/edur so sem j gtegnum Kuol z Pijnu/þa jñgieck christur j sijna Dyrd. Eins lijka jñganga z þeir hinu Christnu til þess eilijfa Lijfsins j gtegnum ad skiltanlegar Eymder z Hørmungar

Þu fyrer er eingen hlutur so jllur z vondur sem Synden/huør ed dregur Mañesskiuna fra þeim allra ædsta gooda/s er fra heñar Gude z Skap ara. Þess meir sem þu nalgast Gud þss leingra ertu j burt fra Syndeñe z þess nær sem þu ert Syndeñe/þess fiær ertu Gude.

O huad heilsusamlegur z ógiætur hlutz er þar þ Jdruñe/huør ad leider

og dregur aptur fra Syndeñe og til Guds lifanda? Synden er j Raun ad reikna so stor/so sem sa er ã hun er a mote drygd og broten. Nu vitn ast so vm Gud/ a mote huørium all ar Synder verda framd'/ad Himen og Jord/fae hann ecke jñeluckt ann Nuad ognarleg ma þa vera Stærd Syndareñar? Enn allt vm þad/þa er Jdrunen so stor/ad þa hun skygg er a Syndern'/þa kuñ a þær ecke ad verda siedar leingur af Gude.

Þañ hiñ Synduga aklag' Sam vitskan/ huøria hañ hefur saurgad/ Skaparen hön hañ hefur modgad/ Søken/a mote huørre hñ kann ecke ad þræta /og Skiepnur Guds med huøriar hann hefur jlla og oriette lega fared/Ja/Einglar Gudz ã hñ hefr fra sier fælt so tiþdt/z Diøfullé huørs vilia z aeggiñ hñ hefr hlydt.

O huad nytsamlegur z heilsusam legt hlutur er þa þar fyrer Jdranen sem ad oß frijar fra so storū z hætte legū Kiærumælum z Akløgunum? Kapkostum þar fyrer j Jesu Nafne kapkostū ad na so dyrmætū z krøpt ugum Læknisdom/þ͛ so skadnæmre z banvænnre sott Syndarenar. Nuør sem giører ecke fyrre Jdran enn j sialfum Daudanum/hañ yfergiefur ecke sialfur Syndena / helldur yfer giefur Synden hañ/ þui hann kann valla leingt ad syndga/þo villde. Þ͛ finst valla neitt Dæme ad neirn ha fe giørt saña Jdran/sem eige hefur teked sig til ad ydrast fyrre enn midt j siñū Dauda z andlæts stūdu/vtā alleina Ræningians a Krossenum.

Eg hefe þienad þier j fiortā ar og þui er nu Tijmen tilkomen ad eg huxe vm þ͛ sialfū mier z mīnu huse

sagde

sagde hin̄ Heilage Jacob Forfader
vid Mag sin̄ Laban. Hafer þu nu
þionad þessum Heime j/ so langann
Tijma/ edur kast skie leingur/ Mun
þa ecke rædlegt ad taka til ad hugsa
nøckud fram̄ j veigen vm Velferd
Sælatenar? wort Holld eykur sig j
Synduñi Daglega/ þui være Þørf
ad Anden edr jñre maduren̄ afþuæ
þær daglega med Tarum̄ Jdranar
en̄ᵛ. Þau Jdrunᵛ Tær fa sin̄ Kra
pt j Blodenu christi. Christr er þar
vppa daenn/ ad syndenn skyllde i oss
deya/skylldu̅ vier þa vilia leyfa hn̄e
ad lifa j vorum Hiørtum̄/ huørre ad
Christr so alvarlega villde fyrerm̄u
na/ad lifa j oss / ad han̄ vtgaf þar
til sitt eiged Lyf j Daudan? Guds
Sønur geingur ecke jn̄ j þess Mans
Hiarta med Nadene/ þar sem Johñ
es hefur ecke adr tilbwed hønu̅ veg
med

mz jdiūeñe/Gud deyd' fyrst mz ang
re z Trega/so hañ sijdan lyfge med
Huggun Heilags Anda. Hañ leider
fyrst til Helvȳtis/med tilfiñingu til
Guds Reide/so hñ leide aptr þadan
mz Sætleiks smeck Gudlegrar Nœd
ar Giœsku.

Esaias Spamadur heyrde j siñe
Vitrā fyrst kōa eiñ myken z sterkā
stormvind/ s vm koll kastade Fiöll
unum og sundurmolade Biörgen og
steinana/z epter þañ stormvind/stor
añ Jardskialfta/z epter Jardskialf
tā sa hñ miken Elld/eñ vm sijd' fñ
hñ ad kom eirn hægr z miukr Vind
blær. þ Vindblæ þñañ m' kest Gudz
æstar Ilur/til huørs Mñeskiañ kñ
ecke ad fiña/ vtan ædur hafe vndan
fared/Ogn/Skielfing/ z sart sund
ande Samvitska vegna Syndareñ
ar Þeckingar/ Þui sa sem huggast
sko!

skal/hann verdur ædur ad vera orden hryggur. Sa s sedast skal/hann verdur ædur ad vera hūgradur. Gud læknar einskis þess Sar sem ecke kann ast vid þau/z lætur sier þikia Raun ad þeim/Gud skyler ecke Syndønum vtan þu þær ædr vidurkienner/z dragi er af þeim skyluna/ Nann fyrergiefur ecke þa Synd/s þu villt eige med kienna fyrer Synd/ Nann giører þig ecke Riettlætann/ vtan þu vidurkienner z þecker þig ædr Ranglætann/hūn huggar þig ecke/ vtann þu finner j hia sialfum þier engua huggū. Sod dan rietta og sanna Jdran/ virdstu goode Gud med þijnū heilaga Anda ad vpvekia j oss z vorū hiortū/ Am

IV
Vm þad sæta Jesu Nafn.

Þu goode IEsu/ vertu mier IEsus/ þ er frelsun z Hialp minnar Sælar/ z myskuna mi er/ þu s̄ hefur þitt Nafn af frelsun z myskū. Þo mitt Lyferne fordæme mig/ þa sāt mū Nafned þitt/IESV giøra mig Sæluholpen. Fyrer þta þitt sæta Nafn bid eg þu giører vid mig/ ept' þui s̄ þitt sæta nafn hlio dar/þad er ad þu frelser mig z hialp er fra Fordæminguñe. Med þui þu ert sa samne z millde hialpar Mañ þa muntu og eirnen þa til Nædar taka/ sem snarlega hafa myklar og storar Synder drygt.

Myskuna þu mier gode Jesu/ æ medā Myskunar Tijmen yfer stendz/ so eg verde ecke af þier fordæmdz sei ña meir/ Þegar Nædar Tijmen er vte/ z Tijme Domsins z Riettlæte sins tekur til. Þott þu taker mig j ñi

Fang

Fang og Skaut þinnar Myſkun ar/ þa verdur þar eins myked Rwm handa ødrū epter ſem ædur/ ſo eingē þarf þadan fyrer mig vte ad lykiaſt Þo þu gode Jeſu giefer mier Mol ana/ af þinne Giæſku og Miyſkun/ þa mun eingen Þurd a henne ſiaſt ſamt ſem ædur.

Þu ert mıña vegna fæddur/ Min na vegna vnſkoren/ Mıña vegna er tu og eirnen Jeſus orden/ þad er/ vor hialpare z frelſare. O huad ſætt z hiartanlega gledelegt er þetta Naf ned? Huad er Jeſus aňad eň Sælu hialpare? Huad kann þa þeim Sæ luholpnu ad bera til meina? Huad er þad aňad ſem vier kuñum ad girn aſt oſka oſſ edr vænta auk Sæluhial parennar? Takktu mig Drottenn Je ſu jnn j Tølu þiña elſkulegra Bar na/ ſo eg kunne aſamt med þeim ad

 loſa

losa z dyrka þitt heilaga Lijfkropt uga Nafn. Þott eg hafe firt mig mijnu Riettlæte/sem þu hafder mier giefed j vpphafe/þa hef eg ecke kuñ ad/ad sneida þig þiñe Myskunseme sem huorke hefur vp̃haf nie Enda. So hægt sīn mier hefz vered/ad stey pa mier j Fyrerdæmingu z Dauda/ So hægt er þier ad frelsa mig.

Minn Gud og Drottenn/giæt ei so freckt ad mijnum Misgiørdum/ ad þu gleymer þinne Myskunseme. Lat ecke so mijked rijda mijnar Syn der/ad þær kuñe vpp ad vega þijna forþienustu/og synast þyngre eñ hū j Metaskalū þijns Riettlætis. Sia þu ecke so grant epter minne Ill sku/ad þu gleymer þiñe giæsku/ Min stu ecke þiñar Reide vid mig sekan/ helldz minstu þiñar Myskunsemdar vid mig auman/ Þu sem mier hefur

giefed þad Hiartalag/ad eg kuñe ad læta mig langa til þijn af Hug og Hiarta, Muntu nockud vegna þinn ar Hiartagiæsku gieta þa faled þig þ þessare minne Hiartans Girnd og epterlangan? Þu hefur fram̃ fyr er mig sett miñ overdugleika z synd er mz huørium eg hef mz riettu for þienad eilijfa fyrerdæming. Muntu nu geta byrgt þ miñᵛ Sælar Augū þijna forþienu:stu og þitt fyrerheit miᵛ vtgiefed vm þ eilijfa lijfed? mitt Mælefne kiemz ad sœku vndᵛ dom a Himnenum/Eñ þad gledz mig ad j þeirre Himnesku Rædstofunne þa var þier giefed þad Nafn/s merker Frelse z Lausn/Þuiad af Himnum ofañ kom Eingellen mz þad signada JESV Nafn til Mariu Meyar.

O þu allra myskunsamaste Jesu Huørium skalltu vera Jesus(þad er

Frelſare). Ef þu ſkyllder ecke vera þeim aumu Syndørum JEſus/ ſem leita ſier Nꜳdar z Hialpar hia þier einum? Þeir ſem treyſta vppa ſitt eiged Riettlæte/ þeir leita Frelſis z Sꜳluhialpar hia ſialfum ſier.

Eñ med þui eg fiñ pad eckert j hia mier/ med huøriu eg kuñe ad ha fa forþienad Eilijft Lyf/. Þa fly eg til þijn þu gode Frelſare/ og hial par Mañ. Hølpen giør þu mig ſiñ fram̃ fyrer þig kiem fordæmdur. Myſkuna mier ſ til þijn kiem Syn dønum hladen. Giør mig Riettlꜳt ann ſem til þijn kiem Orietflꜳtur. Gief mier Sigur j mijnu Mꜳle ſem er þunglega ꜳklagadur.

Þu Drotten ert Sañleikuren z þui er þitt Nafn j ſañleika/ pad hid ſa ma ſem pad þyder/ Þar fyrer lꜳttu pad og eirnen ſañaſt a mier. Vertu

mier

mier og eirneigen Jesus/ þad er Sæluhialpare og Heilsugiafare. Vertu mier Jesus j þessu Lijfe. Vertu mi' Jesus a Daudastundune. Vertu mier JEsus a þm ydsta Dome. Vertu mier JEsus j þui eilijfa Lijfe. Aan efa muntu mier a øllum þessum Tijmum/ Jesus/ þad er Frelsare ꝛ Hialpare reynast/ Þuiad so s̃ þu ert ovmbreytanlegꝛ j þinne Veru So ertu ovmbreytanlegur og alltijd hinn same j þinne Myskunseme. Ecke mũtu mijns eins vegna/ þo eg sie aumur Syndare/ vmbreyta þijnu Nafne / Helldur muntu og so vera mier/ JEsus/ Frelsare/ þui þu vtrek ur øngvann þann fra þier sem til þijn kiemur/ Þu sem mier hefur giefed þad sinne/ ad vilia koma til þijn Þu munt og eirnen þad veita/ ad þa eg kiem/ þa verd eg eirnen ꝛ mediek

 enn

ken/ z ecke wiskwfadur/ þuiad þŷn Ord eru Lŷf og Sañleike. Þar fyr er/ þott ad Upprũna Synden(Nu ørta eg hefe j Nattturuñe og med Natturuñe erfdt/epter mĳna fyrstu Foreldra)hun fordæme mig// Þa er tu þo samt miñ Jesus/sem mig fra heñe frelsar. Þott minn syndsamle gur Gietnadur fordæme mig/ Þa er tu þo samt minn Jesus. Þott mĳn saurug og Syndum spillta Fæding sem er Bølvan Løgmalsins vnder orpen/ hun fordæme mig/ Þa ertu þo samt minn Saluhialpare edur IESVS. Þott Synder mĳns Vng doms fordæme mig/ Þa ertu þo sãt miñ Jesus. Þott allt mitt Framfer de sem hefur vered saurgad og fleck ad alla mĳna Lŷfdaga/med hrædele gum Glæpum og stor Syndum/ þad fordæme mig/Þa ertu samt z blŷfur

miñ

minn Jesus. Þott Dauden/huør ad er forþient Laun miña Saka z. syn da/hann fordæme mig / Samt ertu miñ Jesus. J hia mier er Synd/O verdugleike z Fordæming/Enn j þiñ nu Nafne er Riettlætingen Vtval ningen og Sæluhialpen. J þiñu Nafne er eg skyrdur. A þitt Nafn trwe eg. J þiñu Nafne vil eg deya J þiñu nafne vil eg vpprysa. J þiñ nu Nafne fyrer Domen koma.

J þessu Nafne eru oss aller good er Hluter til reidu/og j þui jnnluckt er/so sem j einum ryktuglegasta Fie siod. Þessum Fiesiod kañ eckert añ ad ad sooa edur eyda/eñ alleina miñ eigen Vantru. Enn ad þad meige ecke skie/Þess bid eg þig miñ Endr lausnare/fyrer þetta hid sama þitt Nafn/vppa þad/ad eg ecke af miñ um stalfskaparvñtum/ og Vantrw/

 þortap

fortapest/ huørn þu villt med þirne Dyrmætu Forþienustu/ z med þijnu heilsusamlega z Lijfkrøptuga Nafne Hoolpen giøra/ AMEN.

V

Huornen Madur skal j Andlætenu styrkia og hughreysta sijna Tru/ vt aþ jhugan þeirrar elsku sem Herran Christur heþur synt Mann legu Kyne/þar hañ þolde Dauda og Kuøl þyrer þær

SJea huad stooran Orietf eg giøre þiñe heiløgu Þijnu ꝫ þu hefr ꝥ mig lided O Herra JEsu/Þar mitt Hiarta hryggest / z mijn Sæl angrast þar af/ad hun hefr einge sijn eigẽ Verk edr forþienustu ꝥ sig ad bera/Langt um meir atte mijnu Hiarta og Sælu ad vera vmhugad vm þijna helg ustu

ustu Þijnu/þuiad þijn Þijna er þad
goda Verked sem eg ma alleina fyr
er mig bera/z þijn hlydne alleinasta
er mijn forþienusta. Drott giøre eg
þa þinne særu Þijnu / Ef eg leit
ade vid ad setia vppa hana Boot/
og Lappa minna godra Verka/þar
þo þijn Þijna z hennar forþienusta
hefur øngvan Brest/enn Lapp" minn
ar eigen forþienustu eru lioter z til
einkis fyrer þijnu Auglite.

Ef eg finnde mig j sialfum mier
Riettferdugan/Til huørs ætte mier
þa þitt Riettlæte ? Edur huar til
skyllde eg þa þitt Riettlæte so frek
lega girnast/ Vilie eg stoola vpp æ
Løgmalsins Verk þau sem eg kann
ad giøra/Þa verd eg vtaf Løgmal
sins Alycktan fordæmdur? Enn Gu
de sie Lof sem mier kieker þ ad þeck
ia/ ad eg er ecke vnder Løgmalenu/
helld

helldur vnder Nadenne. Eg hefe lifad ogudlega / z syndgast j Himenen z fyrer þier. O þu allra heilagaste Herra z Fader/so eg er nu ecke verdugur ad kallast þinn Sonur. Samt bid eg þu virdest ad kalla mig þinn Þræl. Lát mig ecke gánga amis vid þijna Þijnu/ nie heñar heilsusamlegasta Avaxtar syniad verda Lát ecke þitt hid allra helgasta wthellta Blod verda so ofrøptugt ad þ giete ecke fært þñ Avøxt hia mier ad mijn Sæla ȯde j þui sæluholpe. Sÿndern^r hafa alltijd hingad til lif ad j mijnu hollde. Lattu þær nu lokfins meiga þ mitt Andlát vtaf deya mitt Hollð hefur allt hingad til haft Yferrad yfer mijnum Anda/lát nu þ^r fyrer Andan um sijder meiga yferhønd hafa/z Sigur viña a holldenu. Lát þañ ytra Mañen forrot na/

na/ z verda Orma z Madka Fædu so sa jñre kunne ad verda vpphafen til Dyrdareñar: Eg hefe allt hing ad til hlydt Diøfulsins Aeggian/ z illum Innblæstre/ Eñ giefdu nu Drotten mier/ ad sa skadlege Ovin meige nu loksins vndertroden verda vnder mijnum Fotum. Eg veit Diøfullen forsomar sig nu ecke/ Og ad hañ er nu nalægur/ og aklagar mig nu þ þier/ eñ hñ hefr eckert mz mig ad giøra. Daudans ognarleg asynd skielfer mig/ eñ þad hughreyster mig þᵉ a mot/ ad Daude þsse mũe giøra enda a mijnum Synda Athøfnum/ z mũe vera so sm̃ Vpphaf z jñgang ur til eins heilags framferdis. Nu loksins hiedan af mun eg gieta fyllelega þocknast þier miñ Drotten/ ñu loksins mun eg j þui hinu Gooda so styrkur verda/ ad eg alldrei hiedan af

hneyist

hneygest nie teygest til nockrar Jll sku. Diøfull og Daude hræda mig mz mynū Syndū/eñ eg vil vysa þm til ad aklaga þañ sem vppa sig took allan miñ Vanmætt / huørn z Dr otten slo søkum miña Synda. Myn Skulld er ad søñu miøg stor/og af heñe kañ eg ecke bid minsta ad bita la/eñ sa sem j Borgun hefur fyrer mig geinged/hañ er so rykur z Giæ sku fullur/ad hñ bæde kañ z vill mig kuittañ giøra/z þui er allt mitt Tr aust a hønum alleina z a hñs Nyar ta Giæsku. Bitale sa fyrer mig sem fyrer mig hefur j Borgun gein ged/Suare sa til miña Misverka/s mijna Søk hefur ad sier teked/ Eg hefe ad søñu syndgad Drotten Gud/ og mynar Synder eru otelianlega margar/og ovmrædelega storar/ enn samt sk eg ecke vera sekur j þeirre hræde

hrædeleguſtu Synd z jllgiørd/ad eg væne þig Lyge/ edr vilie þier ei trua huør ed vottar bæde med Ordum og Verkum/ Ja og eirnen med þijnum dyra Eide/ad fylleleg Boot og Bit alingur ſie komen fyrer mijnar ſynd er. So hrædeſt eg nu ecke mijnar Synder /þui þu ert mitt Riettlæte. Eg hrædeſt ecke mijna Heimſku og Faviſku/þui þu ert miñ Vijſdoomur og Speke. Eg hrædeſt ecke Daud an/þui þu ert mitt Lijf: Eg hrædeſt engua Villu/þuiad þu ert miñ ſan leiks Vegur, Eg hrædeſt ecke For totnunena / þuiad þu ert mijn Vpp riſa/ Eg hrædeſt ecke Daudans Na rmkuæle/ þui þu ert mijn Hiartans Glede z gledfroe. Eg hrædeſt ecke þañ ſtranga z ſijdaſta Dom/ þuiad þu ert mitt Riettlæte. Lattu vtfliota og renna / til minnar þyſtrar z vpp
þorn

þornadrar Sælar vøkva þiñar lijf
kroptugu Nædar og Huggunar.
Miñ Ande hiadnar nu z so sem vpp
þornar Eñ jñan skams/mun hañ j
mier endurkuikna z gladvær verda:
Mitt Holld fer nu hnygnande/ til
forrotnunar/Eñ jñan skams / mun
þad aptur blomgast. Eg verd nu ad
rotna z foreydast/eñ wr þessare Rot
nan z Foreydingu/ mñtu mig frelsa
þu sem hefur mig frelsad fra øllu
Jllu/Þu hefur skapad mig/ Huørn
en kañ verk þiña Handa ad forgan
ga? Þu hefur keypt mig frij fra
øllum mijnum Ovinum/ Huørnenn
kañ Dauden þa ad hafa valld yfer
mier ? Þu hefur tilkostad þijnum
Lijkama z Blode/Lijfe z Ædum/Ja
sialfum þier/ til þess ad kaupa mig/
aptur j Frid z Frelsan/ og ad giøra
mig aptur sæluholpen Med huøriu
Riette

Riette ſkyllte þa dauden meiga hall
da þin ſem þu hefur med ſo dyrmæ
tu Verde keypt/ z til þyn leyſt? Þu
Drottenn Jeſu ert ſialft Riettlated/
þui munu Synder mynar ecke kuña
ad megna a moote þier. Þu ert ſia
lft Lyfed z Vpprıſan/ og þui mun
miñ Dauðe vda vndã þier ad læta.
Þu ert ſañur Gud / þui mun Diøf
ullen eckert meiga ſier a mote þier.
Þu hefur giefed mier þiñ heilaga
Anda/ til eins Pants vppa allt þad
Gott ſem þu hefur mier fyrerheited
Vid þeñan Pant vne eg mier/ vid
hañ gled eg mig/ af honum hroosa
eg mier/ Trwande þui ſtadfaſtlega
z an alls Efa/ ad eg mune jñ leid
dur verda til Brwdkaups þſſ Bleſſ
ada Lambſins. Þa verdur þu mitt
Brullaups Klæde/ Minn hiartanle
gaſte Brwdgume/ þuad j Skyrneñe
D ſkiær

ſklædeſt eg þier / þu munt þui full
komlega dylia mitt Klædleyſe / med
Fegurdar ſkrwda þijns ſignada Ri
ettlætis, Vid þennan fegurſta Ri
ettlætis Skrwda vil eg øngvanergē
feſta þa liotu Leppa z Tøtra mijns
eigenlegs Riettlætis/ edur miña god
ra Verka. Huad er Riettlæte vorra
eigen Verka/ annad ad reikna enn
ſaurugur Dwkur einrar Bloodfalls
ſiukrar Kuinnu? Huørnen ſkyllde eg
dyrfaſt ad feſta þann andſtyggelega
ſta Klwt/ vppa þad allra Dyrmæt
aſta Riettlæteſins Klæde Herrans
Chriſti? J þeſſum þijnum dyrmæta
Riettlætis Skrwda/ſkal eg fram̄ ko
ma a eſſta deige/fyrer þitt Auglite
þegar þu dæmer Heims Kringluna
med Riettvijſe z ſañgirne. J þſſum
Skrwda ſkal eg koma fram̄ fyrer
þitt Auglit j Dyrd þijns himneſka
Rijkes

Rijkis ad eilijfu. Þesse fagre z dyr mate Skrwden/mū hylia myna blyg dun/z mitt brijxle/so ad þss verde all drei framar meir minst vm alla Ei lijfd. Þar mū eg birtast z siast dyrd legur z heilagur fyrer þijnu Augli te/z þetta mitt Hold z þesse miñ Ly kame/mun þa jklædast eilijfre Dyrd z Vegsemdar lioma/Ja/þeirre Dy rd z Vegsemdar lioma/ sem alldrei duijn og alldrei þuerrar/vm Eilijfd allra Allda.

Kom þu snarlega Herra Jesu/ all er þeir s þig af Hiarta elska/seigia Kom þu snarlega z duel ei leingur.

VI

Huggū eiñrar jdrande Sa lar/sem henne stendur/ af Þijnunne Christi vtdreigen af Ordum hins H. Anshelmi Lærefodurs

ALL Vegſemd og Hroos an Chriſteña Manna/ er komen vnder Forſman og Fyrerlitningu Herrans Chriſti og hans Pÿnu. Oll þeirra Hægd og Roſemd/ ſtendur þm vt af Sarum og Benium Endurlauſnar ans, Vort Lijf er faled j hñs Dauda/ Vor Vegſemd j hans Vpphafningu. O huad mÿkel er þÿn Myſkunſeme þu himneſke Fadr/ ⁊ Almatuge goode Gud? Ad ſtyggia þig/ þ kuñe eg ad gieta giort af mÿnum kr apte/ Eñ hitt/ ad ſætta mig aptr vid þig/ þui kunne eg ecke fa orkad af mÿnum Krapte / þar fyrer giecKſtu til og komſt mier aptr j ſætt vid ſialfan þig/ med Pÿnu ⁊ Dauda þyns Sonar. Hugleid nu þar fyrer þu heilage Herra Gud/ þa furdanlegu Samteingingu mÿna vid þig / þar

þiñ

þiñ eingieten Son er orden Hold af
mĳnu Hollde/ z Blod af mĳnu blode
Og þgief mier þess vegna þa Synd
z Saurgan/ sem eg ber j mĳnu Holl
de. Alytu þad sem þiñ goode Son
ur hefur liðed/og fyrergief þess veg
na þ sem þiñ jllur Þræll hefur brot
ed. Mitt synduga Holld z Blod hef
ur reidt þig til Reide/ enn þĳns Son
ar allra Helgasta Holld z Blod still
er þig aptur til Frids vid mig.

Mĳked jllt hefur mĳn Jllska og
Ohlydne forskulldad/ Enn langtum
meira gott hefur Giæska og Hlydne
mĳns Endurlausnara forþienad.
Mĳked og stort er mitt Oriettlæte/
Eñ myklu meira z stærra er þo mĳ
ns Endurlausnara Riettlæte. Þui
ad so mykla Yferburde/ sñ Gud hef
ur yfer Synduga Mañskiepnu/ S
mĳked hefur og Giæskan Herrans

 Christi

Christi yfer mꝫna ástu. Allt pad eg er/er þitt z þier vndergiefed/læt pad og eirnen vera allt af þier elsk ad. Þu sem giefur mier þa Nad ad eg giete þig beded / Veittu mier og eirnen þa Nad / ad eg verde Bæn heyrdur vm þad eg vm bid. Þu vei ter mier þa Nad ad eg leita þijn/ Veittu mier og eirnen þa Mysku/ ad eg fae þig funded. Þu kiener mi er ad knya a Nad"dyrnar/liuk þar fyrer vpp fyrer mier þar eg a kny. Þu hefur giefed mier ad girnast þij na Nad/ Gief þu mier z ad odlast hana. Þu hefur giefed mier vilian til þess goda/Gief mier og eirnen þ sama ad gieta framkuæmt.

Þu heilage Herra Gud og riettfer duge Domare/sie so eg dylie mijnum Syndum/ þa eru þær olæknanlegar Enn ef eg openbera þær/þa eru þær vidur

vidurstyggelegar. Þar særa mig j Hiartanu / z skielfa mig j Samvisk unne. Halltu nu þar fyrer ecke jñe þinne stooru næd Drottenn/ med þui þu finur j hiaa mier so stora Eymd Mykla og stora Synd finur þu hier i hia mier / Lattu þar fyrer þess stærre z yfergnæfanlegre/vera Næd ena. O Himneste Fader / wthelltu ecke þiñe Reide yfer mig / med þui þu hefur ædur steiged þiñ Hiartans Son vegna miña Synda.

Gode Jesu/ fridadu mig fra Gudz Reide/þu sem hana barst sialfz min na vegna a Krossenum.

Þu H. verduge Ande/skyl þu mier med þiñe Huggũ fz Guds Reide/þu sem j Gudspiallsins Fyrerheitũ/ bod ar øllum þeim Næd z Myskun sem hafa jdrande Sæl/ z sundurknosad ann Anda.

O þu H. Gud og Riettlæte Doom are/ ecke veit eg þñ stad/ j huørn eg kuñe ad flya vndan þiñe Reide. Fare eg vpp j Himenen/ þa ertu þar. Fare eg nidur til Helvijtis/ sie/ þa ertu þar nalægur. Þott eg take vp pa mig Vænge Morgunbirtuñar/ z bwe hia ystu Hafsins endemørkum/ Þa leider þijn Hønd mig þadan/ og þijn hægre Hønd nær mier þar.

Þar fyrer skal eg flya til Christum og fela mig j hans Sarum.

O þu Myskunsame Fader/ sialtu Lijkama þijns Sonar/ huørsu hann var allur sundurflakfur j Sarum/ z lijttu ecke a mijn Syndasar/ þijns Sonar Blod þuoe z hreinse mig af øllum Saur z Ohreinindum minna Synda. Heyrdu þær heitu z alvar legu Bæner þijns Hiartans Sonar huørium hañ vtheller fyrer þier vm

Sælu

Sæluhialp þeirra Vtvøldu.

O H. Herra Gud z riettferduge Doomare/ mitt Lyferne z Framfer de/ giører mig ottasleigin/ þui ef þad er j stirduglega yfer skodad z ransak ad/ þa er þar eckert añad ad fiña/ eñ añadhuørt Synd edur Avartarleyse z þott ad þar meige synast/ ad vera nøckur goodur Avoxtur/ þa er hann þo añadhuørt m͛z. Hræsne meingadr edur af einhuørium ødrum Ofullkō legleika spilltur z fordiarfadur/ suo ad hñ þʳ ꝥ añadhuørt kañ ecke ad þocknast/ eda z so hañ storlega mis þocknast j þijnu Auglite. Ad søñu þa er allt mitt framferde/ añadhuø rt fordæmālegt vegna Syndareñar/ edur forackťanlegt/ vegna Avartar leysesins/ Ja/ þad er ecke alleinasta vegna Avartarleysesins: foraktanle gt/ helldur z eirnen j Raun z Sann

D v leijka

leika fordæmanlegt. Þuiad huort þ Trie sem ei færer goodan Avøgst/ sk vpphøggvast z j Elldenn kastast.

Ecke er alleinasta þui Trienu j Elldenn kastad sem færer af sier jlla Avegste/ helldur og eirnen hinu/sem engua Avegste færer. Eg skielf af þeirre Vmþeinkingu/ þegar eg hugsa vm/ huörsu þeir sem a Vinstre Hönd Domarans standa a effsta Deige verda Fordæmder / alleinasta þar fyrer / ad þeir høfdu ecke giort neitt af þui gooda sem Gude þocknadest / Þeir høfdu ecke giefed hūgrudum ad eta/z ecke þystum ad drecka/ Ecke vitiad þeirra siuku/ og ecke klædt þa Nøcktu.

O þu visna og Avagstarlausa Trie/sem hefur forþient ad kastast j eilijfan Elld/Nuøriu villtu suara Edur huad villtu þ þig bera a þeim

Deige

Deige/þegar ad þier verdur heimtur Reikningſkapur þar af / huad þu hefur giørt a øllum þeim Tȳma/ ſ̄ þu hefur lifad hier j Heime? Þa mun verda giært ad huøriu Nøfud hære / og þar mun ecke ſkiotaſt vm eitt Augnablik Tȳmans. O huad hart mun þa ad þreyngia a allar ſȳ dur/þegar ødrumeigen ſtanda Syn dernar med ſinne hardre Áklogun/ Eñ ødrumeigen Gudz ſträga Riett læte med ſiñe ſkelfelegre Ognan.

Þegar nidur vnder eru vppſpertar þær hrædelegu Kuerkar og Sin Hel vȳtis/Eñ vpp yfer reidur og byſtur Domare/Jñan fyrer nagande Sā vitſka/Vtantil Verølld̄ øll j einum Loga. Nu ef ſa Riettlæte verdr þa naumlega hialplegur/Huad ſkal þa verda vm þañ ogudlega/ſ̄ ſo er ſtad dur z a ſig komen? Hønum er obære legt

legt j Guds Auglite ad standast/ eñ ad skyla sier er omogulegt. Huadã sk
ka Salu miñe koma Frelse? Huadã
skal heñe koma Rad edur Urræde?
Huør er sa sm̃ heiter Eingell hins
mykla Rads? Jesus er sa hiñ same
j millum hñs Nãda er eg skialfande
og titrande. Hughreyst þig nu aptr
sæla miñ/ z orvæntu þier ei Naðr
nie Myskunar/ vonadu vppa þñ sm̃
þu hrædest. Flyðu aptur til hñs fra
huøriu þu ert ædur flwen.

O Jesu Christe/ fyrer þitt sæta z
huggũarsama Nafn/ sem merker Fr
elsan/ þa giør vid mig epter þssu þñ
nu Nafne. Alũttu mig auman og
veslugan/ s̃ akalla þitt Nafn/ Þott
þu taker mig iñ j þ stora z vtbreid
da skaut þiñar Myskunar/ þa verdr
þar jafn mikled Rwm epter sem ædur z þar þreyngest eingen vt/ þar þ
þad

Þad er vijst satt min̄ Drottē ad mijn Samvitska hefr forþient eilijfa gløtun/ z mier er ecke møgulegt sialfum þar fyrer ad bæta/ En̄ hier a mote er þad obrigdanlega satt / ad þijn Myskū er þwshundsinnum stærre enn nøckurt brot eda misgiørd kn̄ ad va.

J þier Drottenn er øll mijn Von og þui mun eg ecke til Skam̄ar verda æfenlega.

VII

Um Auøgst pijnunn ar Christi:

SO opt s̄ eg þeinke um Pijnuna Christi/ þa kn̄ eg ecke annars en̄ ad vera stekustu Vonar/ um Guds Eilsku vid mig/ og min̄a Synda Fyrergiefning. Han̄ hneyger nidur Høfudet i sin̄e blessudu Pijnu til ad kyssa oss-

Hann

Nū vtbreider bæda Arma til ad fad ma oss. Nañ vpplykur Nøndunum til ad vtdeila oss sijnū Gæfum. Nū lætz opna sijna Sijdu til þss ad syna oss jñ j þad heita elsku Niartad sitt ē hañ hefur til vor. Nañ lætur vpphef ia sig fra Jordunne vppa Krossen/ so hann drage alla vpp j Nadernar med sier. Nans Sær eru blæ af Of rauneñe/ enn liomande af Elskuñe.

Gøngum þui jñ vm hans opnudu Sær/ z skodum hūs Niartalag/ sem hañ hefur til vor, Ad sønnu er þar gnægd Endurlausnareñar/ hia høn um/ Þuiad þar draup ecke ad eins eirn Blod drope af hūs signada Lij kama/ helldur wtstreymde hans allra helgaste Drepre/ so sem nøckurskon ar Flod/ edur Fossar/ af hans fimm Lijkamans Limum / Nøndum Foot um og Sijdu. Jæ/ so sm Bijnbered

j Vynpruguñe/sundurspreingest/af
þeim Ofurþunga/sem a þui liggur
z vtgiefur þui siñ Løg a allar siþdur
Eins gieck þ til j Þÿnuñe Herrans
Christi/hans blezadur Lÿkame press
adest/ vnder ofurþunga vorra Syn
da/z gudlegrar Reide/z vthellte þui
a allar siþdur/ þeim signada Løg sii
ns Raudlitada Blods.

Þegar Abraham villde offra siñ
um Syne j Brenñeforn / Þa sagde
Gud til Abrahams. Nu merke eg j
sañleika/ad þu elskar mig. Mætttu
vær þa ecke myklu framar / þeckia
Elskuþel Guds/vid oss þar af / ad
hañ villde frammselia siñ elskulegan
Son j Daudan fyrer oss? og læta
hañ verda eina Fridþægingar foorn
fyrer vorar Synder. Drotten vor el
skade oss þegar vier vorum hans O
viner/huørnen skal hñ þa ecke elska
oss

oss/ þa vier vorum sætter vid hann?
Meinar þu þa ad Faderenn kuñe no
ckurn Tijma ad gleyma so dyrmæ
tu Blode sijns Sonar/þar hann þo
gleymer ecke Tarum Gudhrædda/
helldur telur þau øll og saman reik
nar? Skyllde Christur þar hañ er
nu lifande gieta gleymt þm/huøria
hañ so heitt elskade allt j Daudan?
skyllde hann nu gieta gleymt þeim
j sinne Dyrd z Vegsemd/huørra ve
gna hñ leid so forsmanarlega Kuøl
og vansemd? Yfervegdu nu Sæla
mijn þad margfallda Gagn z goda
sem Pijnan Herrans Jesu christi fæ
rer þier. Christus sueittest fyrer þig
Blodugum Sueita / so ad sa kallde
Daudans Sueite skyllde ecke ofbio
da þier j þijnu Andlæte. Hañ strijd
de vid Daudan//so ad vier feingium
lijka vel stadest j sialfum Daudanū.
Hann

Hanns Sæl var hrygg og kualdest
allt j Daudan̄/So ad þu feinger þa
eilijfu Gledena a Himnum. Nū vill
de læta suijkia sig mz Kosse/huør ad
er Teikn elsku z Vinættu/ so Syn
den yrde afmæd z wtslockt/til huørr
ar Diøfullen hafde tælt vora fyrstu
Forelldra med Yfervarpe siñar Vin
gunar. Nū villde af Gydingū fang:
adur verda z bunden vppa þ/ hann
leyste oss/s̄ j Synda Fiøtrum bund
ner læū/z ættū ad vtkastast j eilijfa
Fordæming. Nū villde j Grasgarden
um skyllde sijn Kuøl z Pijna birtast
so hn̄ bætte þ Syndena s̄ j Paradijs"
alldengarde/tok sitt vpphaf. Nū vill
de huggast af einum Eingle/ so ad
hn̄ giørde oss samlags Brædur Ein
glaña a himnum. Hañ verdur for
læten z yfergiefen af øllum sijnum
Læresueinum/ so hañ hiellde oss þess

 kastara

faſtara vid ſig / huørier ad høfdum falled fra Gude/ og yfergiefed vorn Skapara. Nu var aklagadt þ Kar denu med Ljugvotta Vitnisburde/ ſo ad vier kynnum ecke ad vda aklagad er af Diøflenum med Løgmalſins ſtrøngū Sannleika. Nu var fordæmdur hier a Jørdunne/ ſo ad vier yrdū Saklauſer vrſkurdader a Himnum. Nu þagde þegar hm̄ var vm Synd ena bryxlad/ hū po øngua Synd giørde / ſo ad vier ſkylldum ecke þurfa ad þagna þeg" vorar Synder koma fram fyrer Gudz Dōſtol/ helldr meiga bera þ oſſ Chriſti Forþienuſtu/ ē þ þar hefur batt z borgad. Nu liet ſig med Knefum ſla j ſitt Bleſſada Andlit ſo ad vier yrdū fryī fra ſløgū Diøfulſins/ z ſllrar Samviſku. Nu villde lijda ſpott z Bryxl/ ſo vier mættum ſpotta Diøfulen ē hlackar til

vorra

vorra Ofara. Þar verdur byrgt
ꝥ hans Asionu/ so fra oss takest Du
la z Skyla Syndareñ/ huør ed byr
ger ꝥ vor sælar Augu/ so vier kunn
um ecke ad sia Gud/og fører oss so
fordæmanlega Blinde Andlegrar
Heimsku: Hñ villde verda afklæddur
sijnū Klædū/so ad vier feingium ap
tur ꝥ rietta Klæded Sakleysesins/
s̄ vier høfum mist ꝥ Syndena. Hñ
var særdur z stungen mz Þyrnebrod
dum/So ad hañ læknade allt ꝥ sem
stijngur z angrar/ skier z særer vort
Hiarta z vora Samvitsku. Hann
bar þañ þunga Kross a sijnum Her
dū/ so hñ tæke þar mz fra oss þūga
þess eilijfa Straffsins. Hñ klagar
yfer ad hañ sie yfergiefen af Gude
so oss yrde ꝥ ecke tilreiknad/ ad vier
yfergafū sialfan Gud/z so vier skyll
dum af vorum Gude alldrei ōda yf

ergiefner nie vtſnarader. Hann leid Poſta a Kroſſenum ſo ad hañ vtveg ade oſſ þañ ſæta Suala druck gudleg rar Nædar/ Og ſo þad vier ſkylldū ecke tortynaſt j eilijfum Poſta. Hñ villde ſteikiaſt j ofr hita ⁊ Bæle gud legrar Reide/ ſo ad hñ þr mz keypte oſſ frija/ fra þui Helvijſka Kualaña Bæle. Hñ var dæmdr/ ſo hñ frijade oſſ fra Guds ſtrauga Dome. Hann var ſakfelldur ſo ad vier ſem Seker erum ſkylldū dæmaſt ſaklauſer. Hañ var ſleigenn af Hondum ogudlegra Maña/ ſo hñ tæke oſſ vndā høggum ⁊ ſløgum Diøfulſins. Hñ hroopade ⁊ ſtūde hatt af þm obærelegū Kuø lum ſem hñ leid/ ſo ad vier ſkylldū ei æfenlega væla ⁊ emia j þm Helvij ſku Kuølum, Hñ griet ⁊ vthellte ſij num tarū/ ſo hñ þurkade øll hrygd ar Tæren af vorum Augum. Hñ er daen ſo vier ſkylldum lifa. Hann

hefur kient til þeirra helvijsku Kual
aña so þær skylldu oss alldrei snerta.
Nañ lijtelæckadest/so ad vier feing
ium boot a vorre gomlu Drambsme
Þyrnekoronu var þreyngt ad hans
Høfde/ so hañ vtvegade oss þa him
nesku dyrdareñar Koronu. Nañ var
pijndur og plægadur af øllum/so ad
hañ vtvegade øllum Sæluhialpena
Hans Augu døprudust z formyrk
uøduſt j Daudanum/so ad vier mæt
tum lifa j þui skiæra Liose eilijfs Lij
fs/z himneskrar Dyrdar. Nañ heyr
de minkunar Ord/ Spott z Brijxle
so ad vær mættum j staden heyra a
Himnum/ þa føgru og sætu Eing
lanna Lofsøngua.

Læt þar fyrer alla Orvænting
fara z vert mz hraustu giede þu træ
ada Sæl/þu riettchristen mañeskia
Þott sa eilijfe Gud sie med Synden
ne stygdr/þa er þar þo komeñ aptur

heilsfur Bitalingur þ. Ecke verd
ur þu nu framar meir dæmd vegna
þiñа Synda/ þuiad Guds son͛ var
til Kuala z Dauda fordæmdur/ fyr
er allar Veralldareñar Synder sem
hañ vppa sig tok. Þiñar Synder ha
fa ad soñu Straffed forþient/ eñ þ
Straff er Gud hwen alla reidu ad
leggia vppa siñ Hiartans Son. Si
eu þiñ Synda Saar myked/ þa vittu
ad Christi blod er so kroptugt Vm
sal ad þad kañ þau hæglega ad grꝍ
da. Þott Moyses j Løgmals Bok
enne alykte ad þu siert bøluud/ med
þui þu hefur ecke halldeð allt þ sem
skrifad stendr i Guds Løgmale/ þa
þarftu ecke ad ottast/ þuiad Christ͛
er þiña vegna orden Bølvan, Su
Handskript sem var a mote þier/ og
var skrifud j þui Himneska. Þiñg
hwsenu/ hun vóꝛ ecke leingur lesen
þui

þui yfer hana er nu dreiged mz Blo
de Guds son^r^ Jesu Christi/So skal
nu þa þijn Pijna z Daude/ Minn
sæte Jesu/vera mitt allra traustasta
huggu^r^ athuarf j lijfe z dauda/ Am̃

VIII

Um þad/huørsu fast og obifanlega vor Sæluhialp er bygd z grunduølld

WErtu ecke hrygg Sæla mijn z efa j øngvã mata nu fra mar meir vm Guds Myskun
seme. Rendu þijnum þanckum vppi
Himenen til þijns skapara/huør ed
þig skapade ꝛn þinar Umsorgunar
huør ed myndade þiñ lijkama j leyn
dum/ huør ed tilbio Herberge þijns
Lijkama diupt j Jardarennar Fylsn
um. Sa s̃ nu liet sier vera vmhugad
vm þig þeg^r^ þu varst eingen/Skyll

de hønū nu ecke vera vm þig hugad
þar hñ er bwē ad skapa þig epter sin
ne eigen mynd? Eg er Guds skøpud
skiepna/og þui vil eg vænta mier go
ds af Skaparanum/Og þo ad mijn
Nattura sie fleckud z fordiorfud af
Diøflunum z særd af Ræningiunū
(Þad er Syndum z Illsku Verkū)
Þa lifer þo samt minn Skapare/
Hñ sem gat skapad mig j fyrstu/hñ
kann z so ad endurskapa mig (þ er)
ad giøra mig aptur ad sijnu Barne
þ Nadena/sm̄ af mier til var Diøf
ulsins Barn orden þ Syndena/ Sa
sm̄ mig skapade an alls Synda Fle
ks z Saurgunar/Hñ kañ z so hæg
lega ad taka j burtu fra mier alla
Synd z Saurgun og alla Illsku/ē
sier hefur jñsmeigt hia mier vegna
diøfulsins Aeggiunar/Adams Yfer
trodslu og miña eigē misverka/z hef
ur

ur sier so vtdreipt vm alla Krapta minnar Sælar og mijns Lijkama.

Alla þessa Illsku kn̄ hn̄ ad taka j burt fra mier aptr z giora mig/so ō ad eirne nyrre skiepnu aptur/ ef han̄ vill/nu vill hn̄ þ efūarlaust/þt huer er sa ē hatar eigenlegt Verk sinna Handa ? Erum vier ecke fyrer Gude/so sem Leiren j Hondū Leirpotta Smidsins? Hefde hn̄ haft Hatr edr Andstygd a mier/þa hefde hn̄ vissulega ecke skapad mig þa eg var eing en̄. Nu þott þad være ad so n̄u mijkel Furda og Dasemd Elskun̄ar/ ad Gud synde j þui þa hn̄ skapade mig þa siest þo en̄ meire Furda z Dasēd j þui/þegar hn̄ endurleyste mig.

Alldrei hefur Guds Elska vid oss meñena kun̄ad so gløgglega ad siast so sem j Þijnun̄e Herrans Jesu christi/og a hans Sarum z Undum.

 hun̄ ern

Huørnen er møgulegt ad sa sie ei
j Raun z Sañleika elskadur/vegna
huørs ad sa Eingietne Sonuren er
af Fødursins skaute vtsendz ? Være
so ad þu hefd' ecke girnst mijna Sa
luhialp Herra Jesu/huad skyllde þi
er þa ganga þ^r til ad vilia nidurstij
ga af Himnum? Ja/ad nidurstijga
j Eymdena/Kuølena z j Daudan ?
Þar til kostade Gud sijnū eigen Sy
ne/ad endurleysa Þrælen fra Gløtū
eñe. Ad søñu er þad mijkel Elska s
Gud hefur til Mañkynsins/þar hñ
vegna Mañskiepnuñar Saluhialp
ar og eilijfrar Velferdar/ z Endur
lausnar wt gaf siñ Hiartans Son/
vnder Eymdena/ vnder Daudan og
vnder þa særu z forsmanarlegu Kr
ossins Kuøl. Med harla Dyrmætu
bde erum vier endurleyster/og aptur
j Frid keypter vid Gud. Harla dyr
mæt

mæt og ſtoor er þat fyrer Myſkun
ſeme vors Endurlauſnara. Þad ſy
neſt ſo ſ Gud elſke ſijn oſkabørn jafn
heitt/ſo ſem ſiñ elſkulega Eingietna
Son/þui þad ſem vier kaupum/kañ
ecke ad ua oſſ kiarara / nie ogiedþec
kara/eñ þad vier fyrergiefum/Ann
ars giørdum vier alldrei þad Kaup.
Nu wtgaf Gud ſiñ nattturlegā Son
ſem er eitt med hønum/z ſameigenle
grar Veru med hønum ſialfum/ til
þeſſ hañ feinge oſſ Meñena til ſiña
Arfleidinga z Oſkabarna. Ecke
ſkal mig þui furda/þott hñ hafe til
bwed oſſ Viſtarveru j þui Himneſka
Hwſe og Herberge/med þui hañ he
fur ecke ſparad ad giefa wt fyrer
oſſ ſinn hiartans Son/j huørium ad
byr øll Fylling Guddomſins. Ad
ſøñu/þar ſem er øll vppfylling Gud
domſins/þar er og Vppfylling þeſſ
eilyfra

eilyfa Lyfſins/ ꝛ þrrar eilijfu Veg
ſemdar/þui þar ſem Guddomuren er
þar fylger hønum eilijft Lijf ꝛ Veg
ſemd: Nu ef Gud gaf oſſ j Chriſto
alla Vppfylling eilyfs Lijfs/Huørn
en ſkal hañ þa ſynia oſſ eins lijtels
Parts þar af/edur ſo mijkellrar Nl⸗
utdeilldar ſem huørium einum af oſſ
nægeſt. Viſſulega elſkar Sonuren
oſſ miøg jñelega ꝛ heitt / þar hann
koſtade ſialfum ſier/ ꝛ ſijnu Lijfe til
vorrar Velferdar. Hañ leid þa ſtæ
ſtu Fatækt ꝛ ørbirgd/ſo ad hañ giør
de oſſ Rijka/þui ſo ſtendꝛ vm hñ ſkr
ifad/ad hañ hafe ecke haft þad hñ
kyñe Høfde ſijnu ad ad halla. Hañ
fæddeſt Madur ſo ad hañ giørde oſſ
ad Guds Børnū/jæ/hñ gleymer oſſ
eñ nu ecke / þo hann ſie bwen ad fr
am̄ kuæma/ og fullgiøra vora End
durlauſn/helldur bidur hañ fyrer oſſ
jafn

jafnlega/þar hañ nu ſitur til Guds Födurs hægre Handar. Þui ſkyllde eg efaſt þar vm/huort hañ mune vi lia veita mier z vtvega/þ s til miñ" Sæluhialpar þienar. Med þui hñ hefur ſialfan ſig vtgiefed þar til/ad wtvega mier Sæluhialpena/ Huad er þad ſem Faderen ſkyllde ecke vil ia veita Synenum/ huør ed hønum var ſo hlyden allt til Daudans/Ia/ allt til Kroſſins Dauda? Huad er þ ad Faderen ſkyllde ecke veita Synen um/þar hañ er bwen ad medtaka af hønum ſo mijked verd þ vora Sælu hialp/ſo ſm̃ Faderen hefr læted ſier vel lynda og lijka? Þar fyrer þott Synder mijnar aklage mig nu/ þa treyſte eg ſamt vppa þeñan miñ mz algøngu Mañ/þui hañ er langtum meira verdur z betur heyrdur/ helldr enn mijner Aklagendur. Þott minn

Verk

Veykleike giøre mig hræddan/ Pa hroosa eg mier samt af hñs Styrk leika. Nuad skal eg sinna þar vm þott Diøfullẽ aklage mig? Og mĳn eigenn Illsku Verk fordæme mig? Og beviĳse mier Søkena a Hendr. Samt sem ædur anæger mier þad/ ad Skapare Himens og Jardar/og sialft Riettlæted bidur fyrer mig. Mier anæger / þegar eg hefe hans Sætt og vingan/vid huørn eg hefe alleina syndgad/og misbroted. Nuad sem hañ vill ecke reikna vid mig m' til Avirdingar/Þad er so sem þ hef de alldrei skied nie giørt vered. Nu þo eg hafe drĳgt stoorar z margar Synder/z hafe opt j sømu synder z Løstu falled/huad vm þ? Eg þyrf te og ecke ad girnast Christi/ mĳns Endurlausnara Riettlæte / være eg ecke piadur vnder syndaña þunga.

være

Være eg osiukr/þa þyrfte eg ei Lækn-
narans vid/ hann er Læknaren/hañ
er Frelsaren/hañ er Riettlæte/hann
kañ ecke ad neita sialfum sier. Eg
er sa hiñ siuke/eg er sa hiñ Fordæm
de/Eg er sa Synduge/eg kañ ecke
ad neita sialfum mier.
Myskuna þu mier þar fyrer/O þu
goode Læknare/Oh þu millde Frelsa
re/Oh þu saña Riettlæte/ Amen.

IX

Huørnen vier eigum Gud alleina ad elska.

Rijs vpp christen sæl fra El
sku iardneskra hluta/z tak
þier þ hendr/ad elska hier
epter þann yppasta og ædsta Gooda
j huørium ad eru falen og foolgen
øll Giæde/og æn huors ad ecke mæ
neirn

neir n Nlutur riettelega Goodur kall
ast. Eingen skøpud Skiepna kann
ad fullnægia so Girnd og Giede vo
ru/ad vier eckert framar girnūst ad
heñe feingeñe/Og kiemr þ so til/ad
eingē skiepna er af sialfre sier til god
helldur þ gooda sem hun hefur med
sier z j sier/þad hefur hun añarstad
ar ad þeiged. Þar reña ad sõnu z vt
fliota fra Skaparanum til Skiepn
uñar/so sem nockurskonar Læker z
Kuñster Giæskuñar/ Eñ Vppspreit
an sialf er j eilīfū Gude/. Þui skyll
dum vier þa hallda so mīked af þssū
Lækiunum/ad vier gleymum þar fyr
er Vppsprettuñe sialfre? Allt þad
gott sm̄ finst j hia skiepnuñe/þad er
so sem skugge/Eptermyndā/Lijking
edur suipur ad eins þess fullkomlega
Gooda/sm̄ ad er Gud sialfur. Þui
skylldū vi' þa hallda so mīked af þss
um

um ſkugg anñ þeſſ gooda ad vier þſſ
vegna gleymum þui hinu goda ſial
fus? Vm Dwfuna ſem wt var ſleypt
af Noaørk ſtendur ſkrifad/ad hun
hafe huørge kuñad ad fiña þñ ſtad
edur þad plaats/j þui, okyrra z oſtø
duga Vatnaña Floode/þar hũ hafe
kuñad ad hujla ſiñ Foot æ/Eins kñ
og ſo vor Sææl/ ecke þ neitt ad finna
j bland allra jardneſkra Nluta ſem
hun kuñe ſitt Gied og Girnd til lein
gdar a ad hujla vegna oſtadfeſtu/ z
Forgeingelegleika þeſſara Jardneſk
ra Nluta. Mætte ecke reiknaſt/ ad
ſæ giørde ſialfum ſier Mijnkun/
ſem elſkade nockurn þañ Nlut/ſem
ecke ſæmde hñs Tijgn og Burdum?
Nu er Sææen vor tijgnare z yppar
legre eñ nockur øñur Skiepna/med
þui ad hun er endurkeypt med Guds
Sonar Pijnu z Dauda/Þui ſkyllde

hun þa vilia ſkiepnurnar elſka? Er
þ ecke ſo ſem þuert a mote þrre Na
tiſgn/og dyrdarlegum Neidre/ til hu
ørs ad Gud hefur hana vpphafed?
Allt huad ſem helſt vier elſkum/ þ
elſkum vier/annad huørt þ Volloug
leika/edur þ Speke/ edr þ Frijdleiks
saker. Eñ huad er volldugra/ eñ Gud
ſialfur? Edur huad er Vijsdooms
fullara enn hann? Huad Frijdara
og fegra enn hann? Allt Vellde z
Magt Veralldlegra Konga og Her
ra/er af hønū giefed og lyfur vnder
hans Balld. Allur mañlegur Vijs
domur og Speke er ecke añad/ enn
Heimſka z Fafræde/hia hans Vijs
doome ad reikna. Øll Fegurd og
Frijdleike Skiepnaña/er lıotleike a
reikna hia hans Fegurdar Lioma.

Ef ad einn Volldugur z Tijgnar
rijkur Kongur bidlade til eiñar Fa
tækrar

tækrar/og vmkomulijtlrar Stulku/ z sende sijna Þienara med þau Eren de til hñar/Munde ecke hñar Neim sku vidbrugded ef hñ gleymde Kong sins Teingdum/ eñ girntest ad eiga helldur hans Præla z Þienara sem til hñar være sender? Myklu meire Neimska er þad ef Sælen vor elsk ar framar skiepnurnar / sem oss eru sendar til Þienustu/ helldur eñ þañ blezada Brwdguma siñ Jesū Christum sem hefur elskad hana so heitt og so mijked til þess vnned/ ad hann mætte fa hana sier til eckta/ad hañ vtgaf sig j Kuol og Dauda.

Sialfar Skiepnurnar afræda vorū Sælū ad hafa þuilijka Neimsku/seigiande/ Þui vilie þier hallda ydur so fastlega vid oss? Þui girnest þier ecke þad sem langtum ædra er eñ vær ? Vær kuñum ydur ængvañ

 neigen

neigen eilijflega ad anægia/ Fared þui til ydar z vors ſkapara z elsked hañ. Skiepnunum er ſo hættad þo vier elskū þær/þa kuña þær øngua Elsku oſſ aptr ad ſyna/Og ecke ha fa þær oſſ helldur elskad ad fyrra bragde: Eñ Gud ſa ſem ad er ſialf ur Kiærleikuren hañ kñ ecke añars eñ ad elska þa aptr a mot/ſm̄ hñ el ska/Ja/hañ vard fyrre til ad veita oſſ vora Hiartans Girnd / Eñ vier kunnū hñ ad bidia/ z fyrre vard hñ til ad elſka oſſ eñ vier hñ. Huad jñ elega bære oſſ nu þa ad elſka hñ apt ur a mote/ſem ſo jñelega hefur oſſ el ſkad/ad fyrra bragde? Hañ elſkade oſſ þegar vier vorum aungver / Þui ad elſkuverk Guds er þad/ad hann liet oſſ myndaſt j Modurlīj fe/ z fæd aſt j þeñan Heim. Hñ elſkade oſſ þa vier vorum hans Oviner/Þuiad El

ſku

skuverk og Myskunarverk Guds lif anda var þ/ad hñ sende oss siñ Son til Endurlausnar. Hann elskar oss þar vier erum fallner j Syndena/ Þuiad Myskunar z Elskuverk Gu ds er þad/ad hñ ecke ofurselur oss j Daudan/ jafnsnart sem vier syndg-unst/Helldur bydz hñ epter vorre Jo ran z Yferboot. Elskuverk Guds er þ/ad hñ æn vorrar Verdskulldunar Jæ þuert a mote vorre Verdskulld-an/jñleider oss j þa eilyfu Dyrdarve ru a Himnum: Hefde ecke Elska Drottins vered / þa hefdñ vier allo-rei feinged Gud ad þeckia oss til Sa luhialpar. Hefde ecke Elska Drott ins ved/þa hefde allur vor vysdom ur og þecking/vered einskis verd og skadnæm.

Huørnen kiemur þad til ad Kiær leikuren er ypparlegre eñ þecking/

allra Leyndardomaña? Pad kiemur so til/ ad Pecking Leyndardoomaña finst lijka vel hia Dioflenum/ eñ Kiærleikuren ecke vtan hia Gudz Bornum alleina. Huad velldur peirre stæstu ofarsælld Dioflaña? Pad Pr kuña ecke ad elska Pñ ædsta z yppar sta Gooda/sem er Gud sialfur.

Nier Puert a mote/huad kiemur par til/ad Gud er sa allra farsælleg aste j bland allra Hluta? Pad/ ad Gud elskar oll sijn Verk z hefur eina Hiartanlega Vnun og Jndæle af Peim. Huar p verdur ecke vor Elska til Guds fullkomen j pessu Lijfe? Pad kiem: so til/ad epter Pui sem vier Peckium huorn Hlut/epter Pui elskum vier hñ og so/ Nu Peckiũ vier Gud og hans Myskũ ofullkomlega/og so sem j Rædgætu/ Par fyrer elskum vier Gud ecke fullkomlega sem

sem skylldum. Eñ j þui eilijfa Lijf
enu munum vier fullkomlega/ farsa
ler verda/ Þui vier munum þa full
komlega Gud elska / Eñ fullkomle
ga munum vier hñ þui, þar elska/ ad
vier munum fullkomlega þeckia hñ.
Eingen kañ sa ad vænta sier ad hñ
mune fullkomlega elska Gud j ødrū
Heime/ sa sem ecke tekr til ad elska
hann j þessum Heime. Guds Rij
ke a ad vppbyggiast hier j þessu Lijfe
j Mannaña Hiørtum/ annars full
komnast þ ecke j þui epterkomanda
eilijfa Lijfenu, Huar sem ecke er El
ska til Guds/ Þar er og eingen Ept
erlangan til þess eilijfa Lijffins.
Huø rnen kann þa sa ad hafa Not
af þeim hædsta Goda/ sem ecke elsk-
ar hañ/ ecke leitar epter honum/ eige
girnest hñ ? Eins lijka Tegundar
sem þijn Elska er/ Eins verdur þu

r so/ Þuiad þyn Elſka ombreyter þi er epter ſiñe nætturu. Elſkan er ſu ſterkaſta Samteinging / edur Sam band/ þuiad ſa ſem elſkar einn Hlut hann verdur eitt med hønum

Nuad ſamteingde þann Riettlæta Gud aptur vid ſyndugar og tapadar Manneſkiur a millum huørra var hin meſta ſiarlægd orden ? Þad giør de ſu hæſta og ſtæſta Elſka. Enn vppa þad ad Riettlæte Guds ſtæde oraſkälegt/ þa vard þar ad koma til ſu hæſte og dyrmætaſte Bitalingur Þiñuñar Chriſti. Nuad ſamteing er enn nu j Dag/ þeſſa tuo miøg oliï ka Hlute/ Trwada Sal Mañſins/ ſem er ſkøpud Skiepna / vid Gud ſinn Skapara? Elſkan. J þui eliï ka Lijfenu / mun verda ſu allra na kuæmlegaſta/ og jnnelegaſta Samte inging j millum Guds og vor/ Nuør nen

nen kiemur þad til ? Þad kiemur so til/ ad vier munum fa᷎ hid allra jn nelegast og nakuæmlegast Gud elskad. Elskan hefur þa Nætturu ad hun vmbreyter þeim sem elskar/ z gi ver hañ vmskiptelegã/ Þar ꝧ huør sem elskar ꝧ holldlega / hann verdur holldlegur/ sa sem elskar Verslldena hann verdur Veralldlegur. Nu er ꝧ audvijst,/ ad Holld z Blood kann ecke ad ødlast nie eignast guds rijke. Elska til Gudz er lijk ꝧm Vagne/j huøriñ Elias spamadur var fluttur til Himna. Guds Elska er Vnan hiartãs z lysteleg: Alldengardz Sa larennar. Hun vtelykur af Hiarta Mañsins/ Heimen/ z yferviñur Dio fulen. Hun apturlæser Helvijte/ Eñ vpplykur Himerijke. Elskan til Gu dz/ er ꝧ teikn/ med huøriu Gud teikn ar og audkienner þa trwudu og wt-

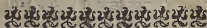
voldu/ Onguan þann mun Gud ꝍ efſta Deige þeckia þ ſitt Barn/ ſem ecke hefur þtta Teikned a ſier/ Þui ad Truen/ mz huørre alleina vi' mz føkum Rietklæted z Sæluhialpena/ er ecke riett nie ſøn / vtan hun ſyne ſig j Kiærleikanum/ og Elſkune til Guds. Truen kn̄ ecke ad vera riett nie ſøn vtan hun hafe j ſier ſtødugt Trauſt. Stødugt Trauſt kn̄ huørge ad vera þar ſem ecke er Elſkann til Gudz/ Þui huornen kantu ad treyſta goodz til hans/ ſ þu elſkar ecke ? eingen kan̄aſt ſa riettelega vid Velgiørningana/ ſem ecke þackar fyrer þa. Nu þackar eingenn þeim/ ſem hn̄ elſkar ecke/ huar fyrer ef þu hefur rietta z ſan̄a Trw/ þa mun hun kan̄aſt vid þan̄ ꝍ ſta Velgiørningē Endurlauſnarans/ Ja/ hun mū ecke alleina kn̄aſt vid hn̄ helldr z þacka

þyrer

lyter hñ/ Ecke alleinasta packa fyr
er hañ/helldur z eirnen elska pañ õ
hñ hefur giefed z veitt. Guds El
ska hñ er Lijf z Roſmð vorrar Sa
lar. Þegar Anden edr Salen wt
fer af Mansins Lijkama þ̃ Daudan
þa er vte z endad Lijf Lijkamans/
Eins er pad og so þegar Gud stygg-
gest og j burtu vijkur fra Mañsins
Salu vegna Syndaña/þa er z Lijf
Salareñar vte og endad. Gud byr
og bygger j vorum Hiørtum fyrer
Trwna/z j vorū Salum fyrer El
skuna. Þuiad Elska Guds frañfly
tur af Hiørtum þeirra Btvølldu fyr
er H. Anda Verkan. Þar kñ eingē
Stilling nie Roſemd/ad vera j man
ſins Salu/ſie hun fyrer vtan Guds
Elsku/þuiad so sm̃ Heimuren z Di
øfullen/er heñar stæsta Sturlun og
onæda/ so er Gud hñar mesta Nægd
og

z Kosemd/ Þar er eingen fridr Sam vitskuñar/ vtan alleina hia þeim sem vt af Trwñe eru ordner riettlæter/ þar er og eingen soñ elska til Guds vtan alleina hia þeim s̄ hafa sonar legt trwnadar Traust a Gude.

Deydum þar fyrer j vorum Hiørtum ofmykla Elsku til vors eigenn Hollds/ Elsku til Veralldareñar/ z Elsku til skiepnaña/ so ad þar mege lifa j stadenn Elska til Guds/ huør ad byriast hier j Heime / enn fullkomnast j eilijfu Lijfe/ Amen.

X

Vm Þad huørnen vier sieum komner j satt z Vingan vid Gud aptur.

Sanner

S Annarlega bar Jesus vorn Beykleika/ z vorũ orkumslũ blood hũ vpa sig O Herra Jesu/ Huad mÿkel er þesse Giæska/ ad þu tekur af oss Synderenar/ med huorium vier hafum forskulldad eilifar Kualer og Pijnu/ z leggur þær þier a Herdar. Þañ þũ ga/ sem oss hefde annars nidur þryckt allt til Heluijtis/ Hann tookst þu vppa þig/ jæ/ þu ert særdz fyrer vorra Illgiorda saker / og fyrer vorra Glæpa saker lemstradur/ fyrer þijnar Beniar erum vier Heilbrigder ordner/ þuiad Gud Drottenn lagde allar vorar Synder vppa þig. Furdanleg eru þesse Byte þar þu tekur ad þier vorar Synder/ enn giefur oss i staden þitt Riettlæte/ Daudann sem vier hofdum forskulldad/ tekr þu til

þijn

þijn/ enn giefur oss j staden Lijfed. Þar fyrer kann eg nu ønguaneigen ad efast vm þijna Nꝏdar Giæsku/ edur ad ørvænta mier Nꝏd" vegna minna Synda. Þu hefur vppa þig teked þad allra Vesta z suijvirdeleg asta sem vier til høfdū j vorre Nꝏt turu (þad er Syndena) Huørnenn skylldet þu þa kunna ad forsmꝏ þ Vesta sem vier til høfum / z er Ve rk þinna Handa/þad er Aund vora z Lijkamar?

Þu munt ecke epter skilia Sꝏlu mijna j Helvijte/og þu munt ecke ly da/ad þinn eīn Heilage siae Forrotn anena/ Riettelega ma sa heilagr kal last/huørs Synder ad eru af Nꝏd enne j burt teknar. Sæll er sa/ huør ium Misgiørdernar eru fyrergiefn ar/Og hann sem Drotten tilreiknar ecke Syndernar. Huørnen skyllde

Drotten

Drotten n:eiga tilteikna oss Synder
nár/þad fyrst hann er bwen ad tilre
ikna þær ødrum? Hann slo Sonen
fyrer Synder z afbrot sijns Folks.
Þar fyrer mun Sonuren/med sinne
Þeckingu marga Rietlꝫata giøra z
fra Ranglæte mun hn̄ sialfur bera
Nuørnen giører hann þa sijna Riett
lꝫata? Þad kantu ad heyra hier Sꝫa
la mijn. Med sinne Þeckingu/stend
ur hier/ad hann giøre þa Riettlꝫata
þad skiedur a þann hꝫatt/ Ad vier s
Riettlꝫater verdum/ lærum fyrst ad
þeckia þa Nꝫad z Myskun z Vægd
sem oss er vtvegud hia Gude / fyrer
Jesu Forþienustu. Þar næst ad vier
forlꝫatum oss alldeilis/med stadfostu
Trwnadar Trauste/vppa þa sømu
Nꝫadena/sem vier so siaum og þeck
ium oss ad vera / fyrer Jesu Pijnu
og Dauda wtvegada. Þetta er sw
sæta

sæta þeckingen sem oss giører Riett
læta z Sæluholpna/ so sm̄ þar stend
ur skrifad/ þad er þad eilijfa Lijf
ad þeir þecke þig alleina sannann
Gud/ og þin̄ Eingietna Son Jesū
Christum/sem þu hefz wtsendt. Þar
fyrer/ huør sem viðurkienner Herrā
Jesum med Munnenum/ og truer j
Hiartanu/ad Gud hefur vpp vaked
han̄ fra Daudum/sa skal vera Sæ
luholpen. Trwan Mannsins tekur
ad sier/og eignast allan þan̄ fullnæ
giu Bitaling/sem Herran Christur
wtlagde fyrer vorar Synder/ og ber
hann fyrer sig/ so sem eitt eigenlegt
Riettlæte/þuiad Christur bar Mis
gørder sijns Folks/z vppa sig hlood
Ranglæte margra/Og bad fyrer þe
im Syndugu. Sannarlega munde
han̄ hafa haft fæ Riettlæta/ vtan
hann hefde teked þa hinu Syndugu
aptur

aptur j Stætt til Nadareñar / ecke
være marger þyner enu riettlætu/ O
Herra Jesu Christe/ vtan þu fyrer
giæfer þeim enu ranglætu Synder
nar. Huørnen er þad møgulegt/ ad
Christur dæme oß med stręngasta
Riett/fyrer þær Synder sem hn̄ he
fur ad sier og vppa sig sialfan teked
Huørnen er had møgulegt/ ad hann
fordæme oß / þott vier sieum seker j
Syndonū/þar hn̄ er sialfur giørdur
ad Synd/vorra vegna / skyllde hann
vilia fordæma þa sem hañ kallar sij
na Vine ? Skyllde hañ vilia fordæ
ma þa sem hn̄ bidur fyrer ? Skyllde
hn̄ vilia fordæma þa sem hañ leid
Daudan fyrer? Vertu nu med godu
Giede Sæla mijn/og gleym þijnum
Syndum / þad fyrst Drotten hefur
þeim gleymt/ z vill þeirra ecke fram
ar meir minnast.

eingeñ

Eingen hefur Riett til ad hefna a þier/fyrer þijnar Synder vtan sa same Drottenn/sem sialfur bitalade/ þ allar þijnar Synder. Nefde nockr añar vtlagt Bitaling þ mijn^r Syn der/þa mætte eg ad sønu vera vggā de þar vm/huørt þesse hinn strange Doomaren/ villde læta sier anægia/ med þñ Bitaling edur ei. Nefde ei en einfalldur Madur/edur eirn Eńi gell bitalad þ mijnar Synder/þa væ re þar nockur Ordsøk til ad eg mæt te efa vm / huørt sa bitalingur være anægelegur/z fyllelegur edur ei/enn nu kan þar einge Efe a ad vera/nz þui þad hefr giort sialfr Gud Dro tten. Nuørne er mogulegt ad hñ skȳ llde ecke læta sier lijka z anægia þñ Bitaling og þad verded/sem sialfur hñ hefur luckt sijnum himneska Fød ur þ oss? Edur huørnen skyllde þ

vera

vera ofullkomlegt / sem komed er af Nende eilijfs Guds Sonar? Ottast þar þ̄ ecke leingur Sæla mijn / all er Beiger Drottens eru Myskū og Sañleikur/þar til er og so Drotten Riettlatr z Riettferdugr z aller ha ns Doomar. Ottast ecke leingr Sæ la mijn/hugga þig vid Gudz Myskū hugga þig z so vid hans Riettlæte/ þui med þui Gud er Riettlatur/þa heimter hann ecke Bitaling af tuei mur þ̄ eiñ og hiñ sama hlut/ Nu er hñ buen anægelega ad sla Sonen þ̄ Synder Veralldarennar/Huørn Ri ett skylde hñ þa nu hafa til ad sla oss Þrælana þ̄ þær? Langt sie þad fra Guds Riettlæte/ ad hañ hefnde nu aptur ad nyu Syndarennar a oss þar hañ er buen ad hefna hennar ædur noglega a sijnum Syne,

Nier ad auke er þier til Huggun

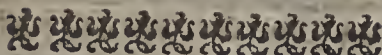
ar Guds Sanleike sem allöre kn ad
bregdast vm alla Eilsfö/en huad er
pad pa s þsse Sanleikure seiger/ hn
seig' hia Spamannenu/ Ad so sanar
lega sem Drotten life/ pa vilie han
ecke syndugs Manns Dauda/ helldr
ad hn snue sier og life æfenlega. J
tem/ seiger Endurlausnaren hia Gu
dspialla Mannenum/ Komed til myn
aller sem erfided og erud þunga pi
ader/ eg vil endurnæra ydur. Nuor
vill efa vm Sanleika þessara Orda
edur væna Drotten Lyge / z hallda
ad þunge vorra Synda giete nidur
pryckt gudlegre Myskunseme? pad
ad væna Drotten Gud Lyge/ edur ad
mistreysta hans Myskun / er stærre
Synd en all" adrar/ alls Neims syn
der. Nuar þ Judas syndgade meir
z framar/ mz þui ad hn örvænte sier
Guds Nædar/ enn Gydingarner/ i
þui

þui þa þeir krossfestu Christum.
Vitū þar þ/ ad þar sem yfergnæfer
Synden/ þar yfergnæfer og eirnenn
Naadē myklu framar/ Þui er hū þuſ
hundſikūm þyngre j Metaskaal Dr
ottins/ eñ allar vorar Synder. Syn
deñar eru ők Mañsins/ Eñ Myskū
en Verk Guds. Syndernar eru tijm
anlegar enn Naad Drottins er fra
Eilijfd til Eilijfdar. Fyrer Synd
ernar er kominn fyllelegur Bitalingur
og Naad Guds er med Dauda Jesu
Christi vtvegud/ og vm Allder z ad
eilijfu stadfest/ z oraskanleg giörd.

Til þessarar Naadarennar flÿ
eg þui mz jñelegre Lofningū
z Audmykt. Amen.

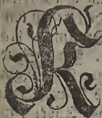

XI

Um þad Verk og Full nægiu Bitaling sem kom en er þyrer vorar Synder.

Kmed til mijn þier sem erfided / og Þunga erud þiader/ eg vil endurnæra ydr/ seiger Endurlausnaren. Þar til sua ra eg þier minn sæte Jesu/ ad sannar lega er eg med of myklum Syndar ennar Þwnga nidurþryckttur / so eg andvarþa vnder þessare obærelegre Byrde/ huors vegna eg vil giarnan koma til þijn/ þu sem ert Brunnur þss lifanda Vatnsins. Kom til mijn Drottenn

Drottenn Jesu/so eg giete komed til þijn. Eg kiem þui til þijn/ ad þu hefr ad fyrra bragde komed til mijn Eg kiem til þijn Drottē Jesu/ z hef hiartanlegan Þosta/ z Epterlangā epter þinne Nad/ Þuiad j hia mier finn eg eckert gott. Være so ad eg fynde nockud Gott hia sialfum mier þa hefde eg ecke so storan Þosta ep ter þiñe nad. Vissele ga Herra Jesu þa erfida eg og er Þunga þiædur. Jæ so mykklum Synda þunga er eg þiadur/sem eg meina ad valla mune nockur annar vered hafa af þijnum Vtvøldum/vtan kañ skie Raningen a Krossenū. Myskuna þig yfer mig o Herra Jesu Christe / þu sem ecke syniader Raningianum a Krossenū þinnar Myskunar.

Eg hefe jlla z suñvirdelega heg dad mier j mijnu Lijferne/samt girn

 est

eſt eg nu heilaglega og riettferdug lega ad deya. Nu er ſañur Heilag-leike og Riettlæted langt j burt fra ſialſum mier/ Þeſſ vegna ſlŷ eg nu til þŷns Heilagleika. Kome mier nu til Hialpar þŷn allra helgaſta Sæl O Herra Jeſu/ huøria þu gafſt til Endurlauſnar Verds/ z Bitalings fyrer marga. Kome mier til Hialp" þiñ allra Helgaſte Lŷkame/ ſ̄ miña vegna var med Hwdſtrykingum/ Hræ-kum/ Knefa ſløgum/ og med huøſſ um Þyrnebroddum pŷndur og Plaa-gadur. Kome mier til Hialpar Oh Herra Jeſu Christe/ þitt allra helg aſta og dyrmætaſta Blood / ſem wt flaut af þiñe ſignudu Sijdu/ þa þu varſt fyrer mig pŷndur og Deyddur þuiad ſa Dreyren hreinſar oſſ af øl lum vorum Syndum. Kome mier til hialpar z adſtodar/ vnder þeſſum miñ num

nuin Synda þünga z Samvisku byr
de/þinn allra helgaste Guddomur/s
vid makt hiellt z styrkte þijna mañdō
lega Nattúru j Kuøleñe z Pijnuñe
so hün fieck stadest/z alla feikn Ku-
alaña yferwnned: Nuør þinn Gud-
domur/so sem huñldest z hiellt kyrru
sijnu Almætte/so hañ hindrade ecke
Kuøleña og Pijnuna/edur burt vike
hñe fra þm signada Lijkama vid hu
orn hann var þo samteingdur/vppa
þad/ad Endurlausnar Verked mætt
te þess helldur framkuæmast. Þesse
Guddomurē þiñ bwāde j pijnuñ mañ
dome giørde pijnuna þijna O Herra
Jesu oseigiālega kroptuga z dyrmæ
ta/ þui huad kañ ødra ad þeinkiast
edr dasamlegra ad talast / eñ þ/ ad
Gud endurkeyþte mig mz sijnu blode.
Kome mier til Hialpar z styrktar
þijn blessudu Sær z Vnder j huøri
G a um

um ad er falen og foolgen øll myn
Lækning z Heilſugiøf/ Kome mier
til Hialpar þyn Forþienuſta ſem er
mitt einka Adhuarf/og Lækningsdo
mur a mote Syndenē/þuiad þad þu
leidſt/ þad leidſtu miña vegna/ huar
fyrer/ þ ſem þu hefur med þinē Py-
nu og Lijdingu forþienad / þ hefur
þu miña vegna forþienad/Þr. fyrer
pryſar Gud ſiñ Kiærleika til vor/og
bevyſar hñ med þeim Vitnisburde/
ſem geingur langt yfer ſkilning all-
ra Maña/ jæ z lyka vel Einglaña
Eñ þeſſe er ſa Vitnisburdur hans
Kiærleika vid oſſ/ad Christz er daen
fyrer oſſ/þa þegar vier vorū eñ Gu
ds Ovíner. Nuør ſkyllde ecke læta
ſig forundra hier vppa ? Nuør ſkyll
de ecke ſtorlega dæmdſt hier ad/ſa my
ſkunſamaſte z giæſkuryſkaſte Guds
Sonur bidur Føduren fyrer þeim ō

hañ

hн̄ ecke þar vm bædu/ ia/ fyrer þm̄ sem ecke alleinasta ecke bædu hañ ad bidia fyrer sig / Helldur z eirnen þ þeim sem høfudu hañ/ og voru hans Ovuner. Ja/ hañ bidur ecke alleinasta þ. Syndorunum z sijnum Ovinū obeden/ helldur þa bitalar hañ fyrer þeirra Synder z Yfertrodslur obedenn/ og fullnægiu giører Guds stranga Riettlæte þeirra vegna med siñe Fædingu / med sijnu allra helgasta Framferde og Lijferne/ med siñe beisku Pijnu og sijnum bitra Dauda.

O Herra Jesu christe/ þu sem fyrer mig badst z leidst Pijnu z Dauda ædr eñ eg kuñe ad girnast þssa Pijna Velgiørninga/ edur þig vm þa ad bidia/ muntu nu kunna ad synia mier Avaxtarins allra þessara Velgiørninga/ þar eg nu kalla af Diupenu til þijn/ og oska med Grate og

And

Andvarpan ad niota Avaxtarins/ þinar Forþienustu? Eg var fordum af Syndum spilltre Natturu til/ þinn Ovinur þegar þu leidst Dauda fyrer mig/ Enn nu er eg vtaf Nadenne ordenn þinn Vinur/ þinn Broder/ þitt Barn. Þu veitter fordum þynum O vinum ꝫ þig einskis badu/ skylldet þu nu ecke vilia veita þynum Vin þad ꝫ hann grætbæner þig vm? Ongvanneigen mun þ so til ganga/ helldur so sem þad stendur skrifad/ Þa muntu önguan þann fra þier vtreka nie vteluka sem til þyn kiemur/ þuiad þyn Ord eru Sanleikur/ Þu hefur talad vid oss j Anda og Sanleika/ og vier hófdum medtekeð af þier Ord þess eilyfa Lyfsins.

Athuga nu þetta Sala myn og vert mz goodu giede/ Vid vorum ꝫ ur syndug af Natturunne til/ Enn nu

nu erum vid riettlætt vt af Nꝣdeñe. Vid vorum ꝣdur Guds Oviner/ eñ nu erum vid hñs Viner z Teingda Naungar. Adur vorū vid Daud j ockar Syndum/ eñ nu erum vid aptz endurlyfgud j christo. O huad fur danlegana og yfergnæfanlega stoor er þesse Elskan sem Gud hefur til vor. O huad yferfliotanlega myꝁell er Rykdomur gudlegrar Myskunar og Nꝣdar sem oss vpp aptur hafde til þra himnesku Nasꝣtana. O þau heitu Myskunar Jdur vorz Guds/ j huørium hann vitiade vor/ vpprunn enn af Nꝣdum.

Med þui nu ad Dauden Christi hefur vtvegad oss aptur/ Riettlæted z Lyfed/ Nuørsu myꝁels meinar þu hñs Lyf fae þa orkad vorra vegna? Med þui Endurlausnare vár ad þe irre jdiuñe mitt j Daudanū ad bisa-

la fyrer oss z stilla sin̄ Fodur til Fr
ids vid oss/hvad meinar þu þa han̄
mune vera ad gióra nu j sinu lif-
anda Lijfe/ þar han̄ fram̄e stendur
fyrer sinum himneska Fodur? Chri
stur lifer þa/ og bygger j voru Hiar
ta/ef j þui vaker z varer Minning
hans allra helgustu Forþienustu.
Leid þu mig z drag epter þier/O
Herra Jesu/so eg fae þad hid sama
ad odlast og eignast j obrigdu gleika
Medtekningarenar/sem eg nu epter
vænte/ j styrkleika Vonarenar. Lat
þu Drotten Jesu Præl þinn meiga
vera j hia þier/so ad han̄ siae þann
Dyrdar Lioma sem Faderenn hefur
þier giefed/z han̄ meige bwa z byg
gia j þrre Vistarveru/sem þu hefur
þar til bwed j þins Fodurs Hwse.
Sæler eru aller þr sem bwa j þinu
Hwse Drotten/þeir munu lofa þig
vml

vm allar Allder Eilijfdareñar/ Am.

XII

Vm Hnitt og Tegund riettrar sañrar Truar.

Yferveg þu Smla mijn Krapt Trwareñar / & Lærdu þar af/ad vera þacklæt Gude sem so dyrmætan hlut veiter & jñgiefur j þitt Hiarta. Trwen alleina kiemur þui til leidar/ad vier kunnum aptur ad verda jñplantader Endurlausnarañum/eins og þa lauser Kuister verda græddar vid Wijntried. Þuiad so sem þuilijker Kuister/so groodursett er/fær og ødlast wt af þui/þess eiginlegan Vøkra & Friofgun/So ødlunst vier af Christo Lijfed / Riettlæted & sæluhialpena/þegar vier erum hønum þ Trwna jñplantader.

Adam

Adam leidde yfer sig Guds onad og Ovinattu/og miste Guds Mynd fyrer saker siñar Vantruar. Enn Truen kiemur þui til leidar/ad vier verdum tekner aptur til Nadar/ og þad ad Guds Mynd/sm vær høfdū mist/tekur til ad færast a oss aptur? Fyrer Truna verdur Christur vor/ og byr og bygger j oss/Eñ huar sem Christur er/þar er z eiñen Naden Guds/Eñ þar sem Nad Guds er/ þar er og eirnen Arfur þess eilijfa Lijffins.

Fyrer Truna vard Abels Foorn stærre og Gude þeckare/enn Cains/ So verda z vorar andlegar Forner þad er Avoxtur vorra Vara/ edur Bæneñ vt af Truñe Gude þeck og þacknæmeleg/Fyrer Truna vard E noch vppnumen til Himna/Eins ne mur Truen. oss vpp fra mañlegre

vmgeingne

Vmgeingne allt j þa himneſku Vi∫tarveruna/lyka vel a medan vier hiørum j þeſſu ſtundlegu Lyfe. Þuiad nu allareidu byr Jeſus j oſſ/ og nu allareidu vppbyriaſt þ eilijfa Lijf j oſſ/ en̄ þott þad ſie huled en̄ nu.

Vegna þeſſ Noe trude/þa tilbio han̄ Orkena/ſo gøngum vier eiñen fyrer Truna jn̄ j Guds Chriſtne z hans Barna Hoop/ huar ed Sæler nar verda holpnar/þott aller adrer Nuter forgange i þui mykla Flode Veralldarennar oſtødugleika. Fyrer Truna ferdadeſt Abrahā vt af þui Lande/z Skurgodadyrkū var fram enn/So ſkilium vier oſſ og ſo vid þn̄ an̄ Heim fyrer Trwna/forlaatande Forelldra/Syſkyn og Naunga/z epter fylgiande Chriſto þangad ſ han̄ oſſ kallar. Fyrer Trwna ferdadeſt Abraham vm framande Lond z beid

h epter

epter þui fyrerheitna Landeu/. Eins
bijdum vier med Truñe epter þeirre
himnesku Jerusalem/sem Gud hefur
tilbwed a Himnum. Þui vier erum
Gester og Vtlending" j þessū Her-
me/z keppustum med Trwñe til vo
rs rietta Fødurlands a Himnum.
Fyrer Trwna edur med Trwñe med
tok su obyria Saara krapt þañ/ þad
hun vard friosom/ og gat Jsaach j
sijnum Alldurdome/Eins faum vier
sem andlega erum dauder/þañ Kra
pt ad gieta Christū andlega j vorū
Hiortum og Salum. Þuiad so sem
Christur vard eitt siñ gieten j bless-
udum Kuide þrrar signudu Jonfrur
Mariu/so verdur hñ og eirnen dags
daglega andlega gieten j huørre riet
trwadre Salu sem ford" stet saurg
unarsamlegu samlage Verallðareñ
ar og helldr sier fra Heimsins jllum
Girnd

girndum hreinferduglega/so sem vñ
ur skyrlijf Mey fra saurgun. Fyrer
Trwna/edur wt af Trwñe offrade
Abraham sijnum Syne Isaach/ Ei
ns offrum vier andlega i Truñe/edr
fyrer Truna vorñ eigen Vilia/s̃ er
sa kiæraste Som vorrar Sælar/þui
huør sem vill fylgia epter Herranũ
Jesu/hañ verdur ad afneita sialfum
sier/þad er/ hñ verdur ad leggia fra
sier j Valld Drottins sinn eigen vil
ia/sinn Veg z Virding z Elsku til
sialfs sijns. Fyrer Truna eda vt af
Trwñe blessade Isaach Jacob/ So
odlũst vier z medtøkum þ̃ Truna ed
ur med Trwñe alla Blessan af Gu
de/ þuiad j Abrahams sæde/ þad er
j Herranum Christo verda blessadar
allar þioder. Fyrer Trwna edur j
Trwñe spade Joseph/vm Vtfør z
Vtleidslu Jsraels folks vtaf Egip-
 ta

talãde z rædslagade/ ad þañ skyllde flytia bein sijn jñ j þ fyrerheitna lan ded/ So væntum z biðum vier med Trwñe/ epter Vtleidslu vorre vt af þssu andlega Egyptalande/ þ er/ vt af þessum Heime/ z vonum epter þre Farsælegu Vpprisu vors Hollds.
Fyrer Truna vard Mosi leynt j þr ia manude/ So leinge leyner z skyl er oss z so Truen þ Diøfulsins Vij kingskap/ þar til vier lokstns verdum jñleidd' j þañ himneska Dyrd' Sal z verdum þar vtkiørner z kosner til ad vera andleger Kongar z Høfdin giar: Fyrer Truna vtvalde Moyses helldur Eymd z Motlætingar ad lij da med sijnu Folke/ Eñ ad lifa j mi kellre Vegsemd/ Virdingu z Velge ingne hia þeim Egiptsku/ So kiem og so Truen oss/ til ad forackta / og einkis ad virda stüdlega Hefd/ Veg

semd

semd/ Audæfe z añad Hollðsins Ep
terlate edur Bellystingar/ Enn vpp
kueiker j oss j staden Girnd z Epter
langan til þss himneska Dyrdareñar
Rijkis/ z þra Giæda z Audæfa sm̃
þar vppe eru. Ja/ Fyrer Truna þa
kiosum vier oss helldur Mynkun og
Forsman ad lijda mz Christo/ eñ ad
eignast alla Fiarsiodu þessarar Ver
alldar. Fyrer Trũa foor Moyses j
burtu vr Egyptalande/ z ottadest ec
ke Kongsins Reide/ So giører Tru
an oss diarfa z hughrausta/ so ad vi-
er skielfunst ecke fyrer heipt edr ogn
an ogudlegra Tyrana þssa Heims/
helldur blijfum ørugger z stadfaster
þar vid ad giøra epter Guds Vilia
z fylgia hønum epter huad sem ød-
ru lijdur. Fyrer Truna neytke Jsra
els Lijdur Paaskalambsins/ So neyt
um vier vors Paaskalambs j Trw-

 nne

ue. Vort Pæskalamb er Christur/ sem er vorra vegna slatradur/ huørs Holld ad er sannarleg fæda/ z huørs Blod ad er sañarlegur Dryckur.

Fyrer Truna geingu Israels syn er yfer Hafed rauda/ So komunst vier fyrer Truna klaklaust yfer vm Haf þessa Heims. Fyrer Truna nid ur hrundu mwrar Borgareñar Ieri cho/ So verda øll Hervirke z Vijg vielar Diøfulsins nidurbroten z ey deløgd/ af þeim truødu. Fyrer Tru na vard Rahab frelsud/ So munum vier med Truñe frelsader verda/ wt af Fortøpuneñe/ þegar Heimur þisse forgeingur. Fyrer Truna hafa þr H. Forfedur vnned Kongarijken/ apt ur lukt Leonaña kiapta z Kuerkar/ nidurslokt z deyft makt Elldsins/ I sama mæta yferviñum vier/ og so fy rer truna Diøfulsins rijke/ komunst

um

um vndan grund z slægdum þess hel vijska Leonsins/ og frelsunst vndann Baale þess helvijska Elldsins.

Nu er þsse Truen/ ecke einungis j þui komen/ad vita af Gude z En durlausnaranum Herranum christo/ edur ad kuña ad tala vm Truarenn ar Greiner/ helldur er hun þar j/og þar vnder komen / ad taka andlega vid Christo/z allre hiñs Forþienustu sem øllum verdur j Guds Evangelio og Nædar fyrerheitum fram̃bod en/z vita sier z vænta obrigdanlega Guds næd vijsa/vegna Endurlausn arans/z ad hafa vtaf þeirre Vissu guddomlegrar nædar Hægd z Rose md Samviskunnar.

Þesse Truen vppkueikest af Sæde Guds Orda. Anden og Truen eru eitt/eñ Orded er so sem Vagn/ edur Feria heilagx Anda/ a huorium

hafi verdur jnfluttur z færdur j vor Hiørtu. Truen er eiñ guddomlegur Avoxtur/z þui verdr til þssa Avaxt arins ad vera sæd guddomlegu Sæ de/þ er/Guds heiløgu z omeingudu Orde/ Þuiad eins kegundar/z Sæd ed er/eins kegundar er z so Avoxtur eñ: So sm j Vpphafe þegar/ Gud skapade Heimen/ þa vpraſi z fraſi kom Liosed af Guds Orde/þui Gud sagde/Verde Lios/z þar vard Lios/ so kuiknar og tendraſt Truarennar Lios/af Liose Guds Orda/ So sem Dauid segier/ J þinu Liose siaum vier Liosed/Þad er/ J þinu Orde/ edur fyrer þitt Ord verdum vier trw ader. Med þui Truen samteinger oss vid christum/z giører oss eitt med hønum/Þar fyrer er hun z so j vo ru Hiarta/Moder allra annara dyg da z maſikosta sem fyrer Gude skar ta.

ta. Huar s̄ Truan er/þar er Chri
ſtur/En̄ huar ſem Chriſtur er/þar
er heilagt Lyferne/ Lytelæte z Hog
værd og Kiærleike. Chriſtur z heil
agur Ande verda ecke adſkilder/þar
þ̄ huar ſm̄ H. Ande er/þar er ſa ri
ette Heilagleike. Og þar þuert a
mote/huar ſem ecke er H. Lyferne/
þar er og ecke ſa H. Ande/en̄ þar s̄
ecke er ſa H. Ande / þar er og ecke
helldur Chriſtur/en̄ huar ſem hellſt
ad Chriſtur er ecke / þar er og ecke
helldur Truenn.

Huør ſu Grein eda Kuiſtur s̄ eige
ad ſier dreg Wökvan af Wyntrenu
og blomgaſt af honum/hn̄ er ecke ri
ettelega s̄ duger jnplantadur j Wyn
tried/ſo erū vier ecke riettelega ſam-
teingder Chriſto þ̄ Truna/vtan vær
ødluſtum af honum nytt Lyf/z nya
Friofgun. Truen Manſins er ſo s̄

 nock

nøckurs konar andlegt Lios/ af huø
rm Niørtū verda vpplyst/ þar fyrer
verdur þta Liosed ad vtstriala geisl
um godra Verka. Eñ þar sem ecke
eru Geislar þess andlega Lÿfsins/
þar er og ecke helldur eñ þa komed
Truarennar Lios. Synd' z jllgiørd
er eru Myrkrañа ůk/ eñ Truē er eitt
liomanda Lios/ Eñ huørn samfielag
skap hefz Liosed vid Myrkred? þau
jllu Verken eru Sæde Diøfulsins/
eñ Truen er Sæde Christi/ Eñ hu
ert samlag kañ Christur z Diøfull
en/ eda Diøfulsins Sæde z Christi
Sæde ad hafa? Niørtū hreinsast ed
jnñra þ Trura/ Enn huørnen kañ
þar ad vera hreint hid jñra/ þar sm̄
ohreinar Muñrædur z saurgunarsā
leg Verk siast og heyrast hid ytra ?
Truen er vor Sigurvinning/ Nuør
nen kñ þar þ søñ Tru þar ad vera
þar

þar sem Holldid yfervinnur Andann/ og so sem herteke hann vnder sitt Valld/ Fyrer Truna høfum vier christum hia oss/ z j Christo þ eilijfa Lijf Nu ødlast eingen þad eilijfa Lijfed sem j Jdranaleyse og j sijnum Syndum framgeingur. Nuørnen er þa møgulegt ad eirn Jdrunarlaus hafe Christum z Truna j sier blijfande/ Vppkueik þu goode z Millde Jesu Lios sannrar Truar j oss/ so ad vier med Trunne ødlunst z medtokum eilijfa Sæluhialp. Amen.

XIII
Vm andlegan Eck taskap millum Christum og vorrar Sælar

Eg

EG vil trulofa þig mier
ad eilyfu/ ſeiger Chriſtur vid
huørta og eina truada Sæl.
Þeſſ vegna villde chriſtꝛ vera j Br
wdkaupenu j Cana/ ad hañ audſyn
de oſſ þar med/ad hañ være þar til j
Heimē komen/ad hñ villde añdlegan
Ecktaſkap vid oſſ binda. Gled þig ⁊
fagna j Drottne Gude þynum Sæ
la myn/hỏr ed þig hefꝛ jklædt hialp
rædeſins Skrwda/ ⁊ fært þig j riett
lætesins Kyrtel/ſo ſem eina Brwdur
ſem gloar j ſynu Skarte. Gledſtu ⁊
fagna yfer Vegſemd þyns Brwdgu
ma. Gledſt ⁊ fagna vtaf Frydleika
þyns Brwdguma. Gledſt ⁊ fagna
vt áf elſku ⁊ hiartalage þyns Brwd
guma.

Hans tygn ⁊ vegſemd er øll æd-
re/þuiad hañ er ſañꝛ Gud bleſſadur
vm

vm alla Eilijfd. O huad mijkel ti
gn veitest þa þessare Skiepnu Gudz
(truadre Sæl)þar sialfur Skapar
en vill trulofa sig vid hana/ z Eckta
skap vid hana ad binda?

Hans fryðleike z fegurd/geingur
yfer allan Frijdleika/þui hañ er frij
dur alitum/langt fram̄ yfer alla ad
ra Mañana sonu/Þuiad Meñ sau
hn̄s Dyrd/ja/soddan Dyrd/sem ein
getins Guds Sonar. Hans Asiona
liomade so sem Sool/z hans Klæde
vrdu huijt so sem Snior/þar rañ og
eiñen vt flotande Naad / af hanns
Børum/z hañ var kryndr med Dy
rd z Vegsemð. O huad yfergnæfā
lega stor Myskunar Giæska er þa
þetta/ ad sa allra ædste frijdleikans
liome virdest ad vtvelia sier til Brw
dar/Sælena Mañsins/sem er lytt z
fleckud af Syndana Kaaune z saur
aun

gun. A Brwdgumans Sijdu er ad
ſia ⁊ fiña hina ædſtu ⁊ ſtæſtu Veg
ſemd/ ⁊ Natijgn/ Eñ a Sijdu Brwd
areñar var meſta Eymd ⁊ Volæde.

Og þo ſamt ſem adur elſkar þſſe
Brwdgumen ſo auma ⁊ vmkomulau
ſa ſijna Brwdꝛ langtum heitara eñ
hun hann.

Athuga nu og ſkoda vandlega chri
ſtin Sæl þñ oſeiganlega Kiærleika
og þ heitaſta Elſkuþel þijns Brud
guma ſem hñ hefur til þijn. Þeſſe
heita Elſkan dro hañ ofan af Him
num ⁊ nidꝛ a jørdena til þijn. Þeſſe
Elſkañ batt hñ vid Stolpan/ vnder
Nwdſtrykingena. Þeſſe elſkan negl
de hñ a Kroſſen/ þeſſe Elſkan lagde
hñ nidur j Grøfena/ þeſſe Elſkā dro
hñ ⁊ lijka nidꝛ til Helvijtis. Sia allt
þta giørde æſt ⁊ Elſka ſu ſ Jeſus
þiñ Brwdgume hafde til þijn chriſt
enn

eñ Mañeskta/ þyngre meiga þar þ
vor Hiørtu reiknast eñ þau þyngstu
Biørg edur Bly/ þar so sterkt æstar
Band/ kañ ecke ad draga þau vpp
til Guds j Nædernar aptur/ huadañ
þad hafde þo ædur dreiged Guds
Son nidur til vor,

Brwduren þesse var naken/ z kun-
ne þui ecke vegna þessa Klædleyse-
sins/ ad verda jnnleidd j þann Him-
neska Kongssalen/ Þetta athugade
sa Elskuryke Brwdgumen/ z færde
hana þui j þann dyrmæta Skrwda
Sæluhialpareñar z Riettlætesins/
Ja/ hañ færde hana vr suñvirdeleg-
um Tøtrum Syndareñar/ og þeim
Saurugu Flykum Ranglætesins/ og
færde hana aptur j hreint z skijnan-
de Silke(Huørt Silke ad eru Riett-
lætingar Heilagra) Þetta Brwdka-
ups Klæded er eckert annad/ eñ þad
Riettlæte

Kiettlæte s Christur hefr siñe christ
ne vtvegad mz sijnum eigen Dauda
og Pijnu. Jacob Forfader vañ þad
til ad fa Rachel til Ecktakuinnu/
ad hañ þionade Laban j heil fiortan
Aar/ Enn Christur hann vann so
mijked meira til þess/ad fa Trwada
Sal sier til Eckta/ad hañ þess veg
na nær vppi þriatijgu og fiogur ar
leid Hungur/Þosta/Kulda/Fatækt/
Fyrerlitning/Brijxl/og med seinasta
þa særu Krossens Kuol/z þañ sma
narlegasta dauda. Samson foor of-
an til þeirra Philistea/huoria þiod
Gud hafde asett sier ad afmaa/z tok
sier til Eckta eina Jungfrw af þr
ra Sleckte/Eins nidurstie Christur
af Hædum Himnanna / og vtvalde
sier Brwdur/ af þui fortapada og j
eilijfa Glotun hrapada/Mañkyne.
Brwdureñar oll Ætt z Slegte var
j O

i Ovinattu vid Gud lifanda/enn hñ
ſialfur kom þui aptur i ſꜳtt og Vin
gan vid Gud / med ſinne Beiſkuſtu
Pÿnu. Brwduren lꜳ nidur ſleigen
til Jardar/velkt z kuolud j ſÿnu eigē
Bloode/Eñ þeſſe Brwdgumen hen
nar/þuode hana j ſkÿrnar vatnenu/
z hreinſade hana med þui allra hel⸗
gaſta Vatnsbade/jꜳ/hañ burt þur
kade og hreinſade Brudareñar Bl⸗
od/med ſÿnu eigen Blode/ Þuiad bl
oded Guds Sonar þad hreinſar oſſ
af ollum Syndum. Bruduren þeſſe
var ohrein z oaſtaleg/enn hañ ſmur
de hana med Oleo(þad er med Nꜳd
og Myſkun) Brwdurenn þeſſe var
miog jlla til Reika / enn hann gaf
henne Gyllene Armbønd/og Eyrna
Skart/þad er/hñ prydde hana med
adſkilianlegum Dygdum/z Aſtgiøf
um heilags Anda. Þeſſe Bruduren

var so Fatæk ad hun hafde eckert þ
sm̃ hun kyñe hønum ad giefa j try-
gda Pant / þar fyrer gaf hañ heñe
Pant syns heilaga Anda/og tok af
heñe aptur hñar Nolld/z hafde þad
vpp med sier j Nimnana. Þesse Br
uduren var Nungrud/ enn hann gaf
henne Stmiltu Braud/ Nunang/og
Vidsmior til Fædis/þad er hañ fæd
er hana og vppfostrar til þess eilyfa
Lyfsins/a synu Nollde og Blode.
Þesse Brwduren er Ohlyden synum
Brudguma/og hellдur hønum tyft z
opt ecke betur Tru/eñ so/ad hun þy
dest Neimen og Diøfulen/og samþy
cker þeirra Girnder og Vilia/eñ sa
mt og adur hefur þesse Brudgumen
so heitt hiartalag til heñar/ad hann
tekur hana aptur j Sætt vid sig/ so
opt z tydū/sm̃ hun snyr sier aptur til
hñs mz sañarlegre Jdrā/z yferbot-
lærdu

Lærdu þar fyrer þu truada Sæl ad kannast vid so mørg og stoor Gu ds sonar Elsku teikn. Lærdu ad elska þa Elskuna/sem kom Gods Syne til ad stijga nidur j Jungfrwennar kuid þinsa vegna. Þeim Mun meir er oss skylldugt hañ ad elska/framar enn sialfa oss/sem hann er ædre enn vier. Skyllda vor er ad stunda til ad lijkiast hønum/j øllu voru Framferde og Lijferne/ sm vt af Aast z El sku til vor/giørdest oss j øllu lijkr/ad Syndeñe vndan tekeñe. Sa verdur riettelega hallden fyrer eirn Opack lætan Mann/sem ecke elskar þann aptur a moote/ sem hann elskar fyr re/Huad jnnelega bære oss þa/ad el ska hann aptur a mote/sm oss elskar so heitt ad hañ/so ad seigia yfergaf sijna eigen Tign vorra vegna. Oh huad farsæl er su Sæl sem teingest

vid Christum j huilijkum Ecktaskap og Tionabande/ hũ ma vefud sier ei gna z ad sier taka/allt pad gott sem Christur hefur hefe vtvegad/og for þienad j hia sijnum himneska Fødr med siñe Hlydne/z siñe kuol z Dau da. Huiad eins z Ecktakuiñuñe ver dur sameigenlegt allt pad Gootz og øll su Tign og Æra sem hñar Eck tamadur hefur/Eins verdur oss sam eigenlegur allur rijkdoomur Riettlæte sins/og øll Tijgn Dyrdareñar/med Christo sem hønum sialfum til heyrer.

Enn til þessa Ecktaskaparins kuñum vier ecke ødruvijs ad komast eñ þ Truna. Eg vil trulofa þig mi er med Truñe / seiger Christur hia Spamañenũ/fyrer Truna verdũ vi er jñplantader Christo. Eins so ꝫ Kuisterner verda jñplantader j. Vijn

tried so ad vier faum af honum allā Bokva/ Fiofgun z Lijfskrapt. Og lijka so sem þad/ad þær tuær Perso nur sem j Hionabandenu edr j Eck taskapnum lifa/ verda eitt Holld til samans/ So verda og þr s Christo samteingiast þ Truna / eitt Ande med honum. Þuiad þ Truna bygg er christz j vorum Hiortum/ Eñ sie truen rieit z søn þa audsyner hū sig og latur sig j Liose j Kiærleikanum. Lijka sem j gamla Testamentenu atti su Kieñemeñerner ad giptast alleina þeim Kueñmans Persoñi sem voru ospilltar Meyar/ So tekur og so sa himneske Kieñemaduren sier til and legs Ecktaskap / alleinasta soddan Sal sem j fremsta Mæta fordar sier ad saurgast af heimenum/ Diof lenum/ edr Vilia sijns eigen Holldz.

Gior þu oss Herra Jesu verduga/

 ad

ad vier vm ſijder meigū verda jñleid
der j Lambſins Brwdkaup/ Amen.

XIV

Vm þa ſtoru Leynd
ardoma Nolldtekiunnar
Herrans Christi

LAatum oſſ vm Stundar ſaker/
rekia huga vorñ/ fra þeſſū Jard
neſku og ſtundlegu Nlutum/ og
grunda z yfervega/ þa myklu Leyn
dardoma Nolldgunarekiar/ z Ningad
fædingarekiar herrãs Jeſu Chriſti.
Son: Gudz ſteig nidr af himnū til
vor/ ſo vier yrdum Guds Oſkabørn.
Gud verdur Madur/ ſo ad Madurē
verde gudlegrar Nædar og Nattu-
ru hluttakande/ A mote Kuollde Ne
imſins villde Chriſtur læta ſig fædd
ann

an verda /so ad/hñ teiknade þar m
ad oll Not siñar Nolldgunar og hin
gad fædingar/heyre meir og framar
til þui epterkomanda eilyffa Lyfenu
eñn þessu stundlega og Jardneska.
A Dogum þess Fridsama Augusti
Keisara/ villde Christur fædast/þar
med audsynande/ad hañ kiæme þar
til j Heimen/ ad hann giørde Frid/
j millum Guds og Mañа/ A þeim
Tyma villde hñ hellst j Heimen fæd
ast/ þegar Jsraelis Folk var komed
vnder Þrældoms Ok framande Þio
da/til ad syna þar med ad hañ være
sa riette Naudhialpare og Frelsare
sijns Folks. Vnder stiornañ annar
legs Yfervallds/villde hañ ꝫ eirnen
læta sig fæta/þuiad hañs Ryke var
ecke af þessum Heime. Nañn fædd
est af eiñre oflecfadre Meyu/ so hñ
kienne oss þar med/ ad hañ kuñe ecke
J iiij gud

andlega ad vera gieten edur fæddur vtan j þeirra Hiørtum/sem eru and legar Meyar/Pad er/j þeirra Hiør tum sem ecke þydast Vilia Heimsins Diøfulsins/nie Holldsins/helldur sã teingiast Gude j einũ hreinum z sky rum Anda Hañ fæddest Heilagur og Syndlaus/ so hann helgade þar med vora saurugu z Syndumspilltu Fæding/Hñ fæddest af þeirre Mey/sem var trulofud til Eckta einũ Manne/so ad hann þar med giørde Hionabandenu Æru z Virding/med þui su Stiett er af sialfum Gude jñ sett. Hañ fæddest a myrkre Noottu þuiad hañ var þad saña Lios/ sem j Heimen kom / til ad vpplioma allt Veralldareñar Myrkur. Hañ verd ur lagdur nidur j Jøtuna/til ad avij sa z kieña/ ad hñ sie þad rietta food ur vorra Sælna. Hañ verdur fæd-
dur

dur a medal Vgſa og Aſna/ So hñ
ſette mañeſkiuna aptur til ſiñar fyr
re Tĳgnar ꝛ Tegundar/ huør ed fy
rer Syndena var orden lĳk ſkynlau-
ſum Skiepnum. Hañ verdur fædd-
ur j Betlehem/ þad vtþydeſt/ j Bra-
udhwſenu/ þuiad hañ er ſa ſem hin
gad med ſier færde þad ſæta Braud
ed/ og þær velſediande Fædſlurnar/
himneſkra Velgiørninga. Hañ er
Frumgieten ꝛ Eingieten Sonur ſiñ
ar Modur/ hier a Jørduñe/ So ſem
hañ var og epter ſiñe Guddoomleg
re Nætturu/ Frumgieten ꝛ Eingiet
en Sonur Fødurſins a Himnum.
Hann fæddeſt j Fatækt og Vrbirgd
So hañ vtvegade oſſ þar med/ þaug
himneſku Audæfen. Hann fæddeſt
j fyrerlitlegum Aſnaſtalle/ So hañ
fae oſſ jñleidt i þañ konglega Sal
eilĳfrar Vegſemdar a Himnum.

Þar verdur wtſendur eirn Nimneſkr
Sendebode/til ad kūngiøra þennan
allra ſtærſta Guds Velgiørning/
Þui þar fanſt eingē ſa a Jørduñe/
ſem kyñe ad ſkyna/ huad ſtor hann
være og mykels verdur. Þar var og
ſo vel tilheyrelgt/ ad eiñ Nimneſkur
Vtſendare ſkyllde kūngiøra ſoddan
Nimneſkan Velgiørning. So gled
ia ſig nu Einglañа Nerſueiter þar
af/ad þær ſia og vita/ad vier muñū
fyrer Chriſti Nolldogā z hingadfæd
ing/odlaſt med ſier þa Dyrd z Sæ
lu/j huørre þeir lifa. Þeſſe gledele
gu Tijdinden/ verda fyrſt bodud Ni
rdørønum/Þuiad ſa ſm̄ nu var fæd
dur/ er ſa ſañe Sælnanna Nirder/
ſem komen er til þeſſ / ad leida þar
villtu Saudaſkiepnur/ aptur a riett
an Veg. Fyrerlitnum z audvirdele
gum Mønnum/ verdur ſa ſtore Føg
nuduren

nudureñ boden/ þuiad eingen kann
sa Gagn edr Nytseme ad fa af þssū
Bodskapnum sem ecke er lytelmotleg
ur z audvirdelegur fyrer sialfs sijns
Augum. Þeim sm̄ hielldu Naturvo
ku yfer siñe Niørd) verdur þesse Fæd
ing Christi kunngiørd/ Þuiad þeir
alleina fa Gagn z Nytseme af hñe
sem hafa Niørtun vakāde til Guds
enn hiner adrer ecke sem j Syndun
um sofa.

Sa volldugr Flockur Himneskra
Hersueita syngr hatt Lof Gude med
mykl um Føgnude/huør ed aadur var
miøg hryggr þegar su stora Olucka
fiell vppa þ vorn̄ fyrstu Forelldrum
ad þau fiellu j Guds reide z oblijdu.
Dyrdarliomen þess Kongsins z Her
rans siest a Himnum/ huør ed lytel
motlegur z vmkomulytell var hallde
a Jørduñe. Eingellen seiger ad meñ
skule

ſkule ecke ottaſt þui ſa er fæddur ẽ
allt þad ſkyllde i burt taka/ſem vera
matte Ordſøk ⁊ efne til allſkyns Ot
ta: Føgnuduren verdur af Himnum
ofan bodadur/þuiad nu er ſa fæddur
a Jørdune ſem allan Føgnud med
ſier færer/ Einglarner bioda oſſ ad
fagna eñ ottaſt ecke/af þui/ad ſa O
vinſkapr a mille Gudz ⁊ Mañа/ſm̃
var Ordſøk ⁊ efne alls Otta/ være
nu j burttekẽ. Nu verdur Dyrd til
ſøgd ⁊ ſũgẽ Gude j Hædũum/huøria
vorer fyrſtu forelldrar villdu ſo ſem
taka ⁊ ræna fra Gude/þa þau for
ſmæktudu hans Bodord. Sa ſañe frid
uren er nu aptr vtvegadr j fædingun
ne ⁊ þ Fædingena Herrans Chriſti
þui mødr fyrre høfdũ vi Gud ⁊ vora
eigẽ ſãviſku a mote oſſ. Sa ſañe frid
urẽ er nu vtvegadr þui hñ er nu yfer
vñeñ ẽ oſſ hafde herteked ⁊ fãgad.
Lætum

Lætum oss ganga med Fiarhirdur
onum til Jotuñar þar sem Christr
liggr/þad er til Guds Barna Sam
kundu/þar siñum vier þetta edla Ba
rned j sijnum Reifū/þad er j Guds
N. Orde z Ritningunum. Lætum
oss z eirnen geyma øll Ord þss stora
leyndardoms/so sem modur giørde su
signada Guds moder Maria/ z hø=
fa þau yfer Dags daglega/so þaug
falle oss ecke vr Miñe. Tøkum vnd
er mz Einglonū syngiãde z seigian
de Gude skylldugar Þacker/þ so stoo
rã Velgiørning/Jea/Lætum oss syn
gia fagnande hætt lof Drotñe med
øllum himneskū Herskara/þutad, ef
Einglarner hafa so storan hiartanz
Føgnud hier af vorra vegna/ Huad
myklu framar ættum vier þa ad fag
na/hueriñ ad þetta Barned er fædt
z giefed? Ef Jsraels Syner hrop
ødu

ødu ypp af Føgnude/ þegar þr sau Sættmals Ørkena til sijn borna/ huør Sættmals Ørk ad var þo all einasta ein Figura/og Fyrermyndan vppa Nolldganena Nerrās Jesu chr isti/ Quad myklu meire Ordsøk høf um vier þa til ad fagna z glediast/ þar sialfur Drotten er til vor komen jklæddur voru Nollde ? Nafe Abra ham vrded gladur þar af/ ad hann fieck ad sia Gudsson/j þeirre mann-domlegre Asynd sem hn̄ hafde vppa sig teked alleina vm stūdarsaker/Nu ad vier eda mættum vier þa gled iast myklu framar/ þar hann hefur mz so sterkre Samteingingu sier bū-ded z samteingt / vora Natturu/eñ hū varer z sundurslitnar alldrei/vm alla eilijfd ? Nier giefst oss tilefne z ordsøk/til ad forvndrast vppa Gu ds omælelega Mysfkun z millde/þar

hañ

hañ virdest nidur ad stijga til vor/
med þui vier gætum ecke/vppstijged
til hans. Hier giefst oss z eirnen ord
søk og tilefne til/ad vier forvndrum
oss vppa þad ovmrædelega Guds al
mætte/med huøriu hañ þeim tueimz
ojsfnustu z olijkøstu hlutum/sem er
guddoomlegre Nætturu z mañdoom
legre/kuñe so saman ad koma/ad nu
er eiñ z hiñ same bæde Gud z Mad
ur. Oss giefst og eirnen/ordsøk þar
til/ad forundra oss vppa þañ omæle
lega Guds Vijsdom z Speke/ med
huørre hañ vppa fañ/þad Raad/ og
þann Mæta/huørnen vier yrdum j
hans Naad z Vingan aptur keypt
er/hyort Rææd/Nuørke kuñu ad vpp
þeinkia edur skynia/Meñ nie Eing
lar. Sa omælanlege mykle z goode
Gud var med Syndeñe stygdur/Þui
þurfte þad ad vera omælelega stoor

Bira

Bitalingur/s̄ skyllde kaupa oss aptr
j Frid/ Mañeskian hafde syndgad a
mote Gude/þar fyrer vtheimtest og
so ad Mañeskian skyllde fullu bita
la Gude þ Brot/ Nu var þui so var
ed og hættad/ad huørke kuñe Mañ
eskian af sijnum einūgis Krapte/ad
fa stadest þa omælanlega storū kuøl
z Pijnu s̄ Synden hafde forþienad
Eñ þo samt þa krafde Guds Rieft
late þessa omælelega stoora Bitalin
gs endelega ef þar skyllde Sætt tak
ast a mille Guds og Manna/ þar
þ̇ vard Gud madur/so ad hā j sijnū
Mañdoome bitalade þ̇ Syndena/eñ
Guddoomurenn sem j þessum Mañ
dome Christi bygde/ giørde bitaling
eñ anægelega dyrmætā z fullnægan
de. Vel meigū vier hier j þssu Gu
dz dæsemd' verke furda oss þar vp
pa/huørsu þui strangasta Guds Ri
ettlæt

etttlæte/z hans allra miukustu Myst unseme vard hier saman komed Þessa Tempran og stilling gudlegs Rietttlætis/og Myskunar kunne eingen skiepna ad vpp huxa/fyrr enn Gud sialfur hana openberade/z ecke kann helldur eñ nu nockur Skiepna hana fyllelega ad skilia/sijdan hun var af Gude openberud. Nier ad ber oss helldur ad dæst/eñ smasmuglega ad grenslast. Þetta ber oss med Truarennar Augum giarnann ad vilia skoda/þott vier faaum þad j þessu Lijfe alldrei fullskodad/nie skiled. Medkieñum helldur Veykleika z Vanmætt j vorū Skilnings hætte/enn þad vier seigium neitt a mote Guds Almætte.

XV
Vm þau Not sem vier høꝼum þar af / ad Guds Sonur vppa sig tok vort Holld og Blood

EG boda ydur mijken Føgnud/seiger Eingellen a Fæding ar Tijma Lausnarans.

Vissilega ma þad mijken Føgnud kalla/þui hann yfer geingur allann mannlegan Skilning. Þad var mijkel Olucka og Eymd þegar vier vorum komner vnder valld og Nerteking u Dioflsins/ z vorum fallner j eilijfan Dauda. Enn þo var þad enn stærre Eymd/ad Men̄ lietu sier ecke þar finnast til þessarar andlegu Oluckuog kunnu ecke/ad þeckia nie kannast vid þa stooru Eymd/þess vegna er þ hier huert a mote/mijkell

Fögnudur þar oss verdur hier bodad ad sa sie nu i Heimen fæddur sem oss frije z frelse af allre mædur greindre Eymd og Olucku.

Þar er komen Læknis meistarenn til þrra enu siuku/ Frelsaren til þrra herteknu/ Beguren til þeirra villtu/ Sæluhialpen til þeirra fortöpudu/ Eins z þ Moyses var sendr af Gude fordum/ þess Erindis/ ad frelsa Israelis Lyd vt af Egypta Lands Þrældome/ so er og Christur af Födurnum sendur til þess ad frelsa og endurleysa allt mañlegt Kyn vt af Diöfulsins Herteknungu z Þrældoms Oke. So sm Dwfan bar Oleu vidar Kuist jñ i Orkena/ epter þad ad Jördunne var vpp aptur skoted vr Vatsflodenu/ So kom z Christur i þeñañ Heim til ad boda þañ Frid z þa Sætt sem være komen a millū

Guds og Maña. Þar ꝥ høfū vier
noga ordsøk til ad glediast hier af/ z
meigū riettvel vona oſſ z vanta mik
els goos af vorū myſkunſama Gude
og Fødur. Meinar þu ad ſa ſem
elſkade oſſ ſo heitt ad hn̄ virteſt ad ſā
teingia ſijnum Guddome vorn Mañ
doom med einu eilijfu z oſundurſlijt
anlegu ſamteingingar bande/ þegar
vier vorum hans Ovuner/ hañ mune
nu hiedan af kuña oſſ nockurs Nut
ar ad ſynia/ þar vier erū ordner ha
ns Hollo og Blood? Huør hefz vm
Alldz ſitt eiged Hollo hatad ? Huør
nen ſkyllde ſu hæſta z ſtæſta Myſkū
ſeme gieta nu ſnarad oſſ vt fra ſier/
þar vier erum ſømu Nattturu Teg
undar og hun ? Ecke er mögulegt
nockrum Mañe ad ihuga edur yfer
vega ſtærd z mikeleik þiſſa Leyndardo
mſins/ Huad myklu ſydur hañ med
Ord

Ordum ad vtſkyra? J Chriſti Holld
gan ſamteingeſt hin hæſta Natńgn/
vidur þa fyrerlitleguſtu Læging/ Sa
hæſte ſtyrkleiks Kraptur vid þñ vey
kaſta Vanmætt/ Þad æ̍ſta Vellde
vid þad veſælaſta Volæde. Huad er
tignarlegra eñ Gud/ og lýtelmotleg
ra eñ Mñſkiepnan? Huad er ſtyrk
vara eñ Gud/ ꝛ veykara eñ mñeſkiã?
Huad er farſællra eñ Gud/ og veſall
ra eñ Mañſkiepnan? Samt fñ Gu
ds Speke og Almætte þañ Midel/
ꝛ Mæta/ med huørium ad þeſſer ſo
harla olýker ꝛ ojafner Hluter kyñu
ad ſamteingiaſt/ ſo ad Guds riettlæ-
te yrde þar med ſtillt og ſefad. Huør
neñ er nøckrum mañe møgulegt ad
yferrega/ huad ſtor ad ſie þeſſe Leyn
dardoomur.

Omælanlega ſtoor Boot og Bifal
ingz vtheimteſt þ Mañſkiepnuñnar

Bot z Avirding/ huad mannskiepn
añ hafde falled fra heim omælanle
ga mykla goda/ þ er Gude/ eñ huar
skyllde Mañskiepnan so stooran bita
ling taka/ s ságillte vid ba obriotã
legu Guds Giæsku/ sm̃ stygd z mood
gud var? Hañ var ecke hia mañleg
um Krapte ad fiña / og þess vegna
ba tekur Gud þeña fullnægiu Bi-
talingen so sem hia sialfû sier/ og af
sialfs sijns Hende/ þar hañ sialfur
Skaparen lijdur Pijnu z Dauda j
sijnu Hollde/ ad vier Skiepnur hans
skylldum ecke pijnast eilijflega j vo
ru Hollde. Þar var stygd z modgud
su omælãlega stora Giæska/ þui kun
ne sa alleina ad vtvega oss Sætt og
Vinattu aptur sem sialfur hafde o
mælanlegan Krapt z Almætte. Nu
er sa eingen/ ad Gude einû vndanteknum/ s so omælanlegan krapt hafe.

Þar

þar fyrer sætte Gud sialfur Neimen
aptur vid sialfann sig/ Vard sialfur
medalgangare vor z endurleysste sial
fur Mãñkyned med sijnu Blode
Nuør kañ fyllelega ad grunda/ skyn
ia edur skilia huad stoor ad sie þesse
Leyndardomur ? Sa ædste Nerra og
Skapare allra Nluta var til Reide
reittur og styggdur/ og Skiepnan sem
hann styggde/ bar sig j ønguø ad/ ad
blijdka hñ aptur/ eda komast aptur
j hans Vingan/ huar fyrer sa hinn
same sem styggdur var / og misgiørt
var vid/ hlaut ad taka vppa sig No
lld Skiepnunnar/ og koma henne so
aptur j Sætt vid sig. Mannskiepn
an var fallen fra Gude/ z hafde gi
efed sig til Diøfulsins/ sm̃ ad er Gu
dz æfenlegur Ovinur/ enn samt sem
adur/ er Gud so trwr/ vid þessa sijna
otrwu Skiepnu/ og so lætur hañ sier
 vera

vera þar vmhugad ad fa hana apt
ur wr Flock Diøflaña/ad hann ſial
fur leitar epter henne/og bydur heñe
med allra hugarlætleguſtu Ordum
ad koma til ſijn aptur.

Er ecke ſlijkt omælanleg Myſk
unſeme/ huør ed langt geingur yfer
allan mañlegā Þanka z Skilning?
Myklu framar er nu vor Nattura
prydd vegna Chriſti Holldtekiu/ eñ
þad hun var ædur nijdd vegna Ada
ms ſyndar/meira ødlunſt vier aptur
fyrer Chriſtum/eñ vier miſtum fyr
er Adam/Synden yfergnæfde/ enn
nu yfergnæfer langtū framar Nad
en/Vier miſtum j Adams falle vort
Meinleyſe/enn feingum aptur/fyrer
Chriſtum/Fullkomed Riettlæte.
Furdanlegt er ad ſøñu Guds Almæt
te/ Enn þo er ecke ſijdur furdanleg
Guds Giæſka og Goodgirne. Þott
Skopun

Sköpunarverked sie miøg dasamur Nlutur/þa er þo Endurlausnar ver ked epter mijnum Doome eñ dasam legra. Mÿked er þ ad skapa Mañ eñ þegar hñ var eingen/ z kuñe þui eckert ad hafa af Gude forskulldad eñ langtũ meira er þad ad endurley sa hann aptur þegar hañ hafde sÿlt forskulldad / og taka vppa sig hans Søk z syndagiølld: ,Dasamleg Gi æska Guds er þad/ad hañ virtest ad skapa og mynda vort Holld z Bein enn þo er hin Giæskan enn dasamle gre/ ad sialfur Gud villde verda Be in af vorum Beinum / og Holld af voru eigen Hollde.

O þu Sæla mijn/vertu þacklaat þijnum Gude/sem þig hefur skapad þegar þu varst eingẽ/Sem þig hef ur endurleyst/þegar þu varst vegna Syndaña fordæmd/Sem þier hefur

 til

tilbued þañ himneſka Fognudenn ef þu med Truñe helldur þier vid Christum.

XVI
Um andlega Sadning z Endurnæring þeirra Gudhræddu

SA millde z myſkūſame Gud hefr tilbwed myked geſtabod/ eñ til þſſ eiga all eina ad koma hungrud Hiortu. Sa kann eingen ad ſeigia af Sætleika þeſſa himneſka Gieſtabodſins/ ſem þ ſmackar ecke/ eñ ſa ſmackar þ ecke ſ ecke hungrar þar epter. Sa kiemur til Gieſtabodſins ſem truer a Chriſtum/ nu kñ eingen ſa riettelega ad trua/ ſem ecke kañaſt vid ſijnar Misgiorder og giorer ſaña Jdran z Yferboot. Pad ſama Angur z Trege ſem

s Guds Born hafa j Niartanu vegna sina Synda/ þ er þetta andlega Hungred Sælarennar/ en̄ Truenn er su andlega Sadningen

Gud gaf fordum Jsraels Lyd j Eyden orkuñe Himnamiøled til Fædu/ sem kallast Eingla Braud.

En̄ j þssu Giestabode þss Nyatesta mentesins giefz Gud langtum betra Himna Braud/ þad er/ sijna Nad/ þ giefning Syndaña/ Jam̄ lijka eirnen sialfan Sonen sin/ huor ed er Eingl aña Herra og Drotten. Christur er þad riettа og saña Braud/ sem nid ursstie af Himnum/ so hn̄ giæfe Lijf allre Verølldeñe. Sa sem fullur er af Drafe Sudnaña(þad er af Vel lystingum þessa Heims) han̄ langar ecke til Sætleika þssa Giestabodsins Sa ytre maduren skyniar ecke huad þeim jnra Mañenum er heilsusam

legt

legt og vel smackande.

A Sydemørkuste giefur Gud sitt Himna Miøl/þ er/þegar øll jard nesk Fæda/øll jardnesk Huggun kan ecke ad hialpa. Þeir sm gypter voru / z hefdu sier Konu keypta/villdu eige koma til Gestabodsins/ Enn skyrlijf ar Meyar/þad er þær Sæler sem huorke hafa bunded sig vid Heimen med Vellystingunne/nie Diøfulenn med Syndenne/Þær koma til þess gooda Gestabodsins.

Eg hef trulofad ydur so sem ei na oflecկada Mey/einum Manne/se iger Postulen/Þar fyrer ætte Sæl vor ad fordast ad drygia andlegar Hooraner med Diøflenū/ Og sia til hun sambycke ecke hñs Vilia/so ad Guds sonr giefe teked hana sier til eckta. Þeir sem hiefu sier vera ant vm ad skoda sin Bugard/villdu

ecke

ecke koma/ Eins skiedur þad z so eñ þr s elska Aud z Vellystingar þisa Heims/ þr læta sier allyted finast til þess himneska Satleikans. Girnd Giedþockuan z Hugferde Hiartans er so s nockrar Fætur Sálareñar/ an huorra hun kñ ecke ad komast til þss andlega giestabodsins. Su Sal sem er ofsødd z mettud af Huggun stundlegrar Velgeingne z sælu/ kñ ecke vel ad hafa Girnd ne Epter langan epter Satleika Himneskrar Farsællldar. Þeg^r sa ryke Ingismadur/sem gietz j Gudspiallenu/heyrde þad hañ munde verda ad ystergiefa sijn Audæfe vegna Christi/vid huor hañ hafde fest sitt Hiarta/ þa vard hann hryggur og gieck j burt.

Christz vor himneske Eliseus jñ heller ecke fyrre Vidsmiøre þss himneska Satleikans/ eñ þad ad Kieren

eru øll tom. Ecke er møgulegt ad el
ſkan til Guds kunne jñ ad ganga j
Hiartad Mañſins/vtan þui ad eins
ad vt þadan ryme ædur fyrre Elſkā
til Veralldareñar/ og til ſialfra vor
ra. Huar ſem hellſt ad er vor
Fieſiodur/þar er vort Hiarta.

Elſkan hefur þann Krapt med
ſier / ad hun ſamteinger Mann vid
þad ſem hann elſkar/ þar fyrer/ef
þu elſkar Heimen/ þa verdr þu eirn
af Heimſins Limum.

Elſkan hefur og eirnen þann
Krapt med ſier/ ad hun vmbreyter
þeim ſem elſkar/þar fyrer/ef þu el
ſkar Verollder:a/þa verdr þu verallð
legur/og elſker þu Himenen/þa ver
dur þu himneſkur.

Þeir ſem Akneyten keyptu/og of
miøg voru aſtundunarſamer vppa ſi
na verallðlega Høndlan/ komu ecke
til

til Brwdkaupsins/ Eins er þui var
ed og hattad eñ nu / þeir sem festa
sitt Hiarta vid stundlegan Aud og
Rijkedæme/ þr fara ogiarnan miøg
frecklega leitande epter Himneskum
Audæfum. Veralldlegur Audur og
Rijkedæme vex Mañskiepnuñe so j
augū/ ad hñe synest ad gotz z audur
mune kunna ad anægia sier til allra
Þarfa/ z þss vegna lætr mañskiepn
an sier þar med anægia/ eñ leitar ei
Guds sialfs/ sem alleina kañ Girnd
Sælareñar ad fullnægia. Allur ve
ralldlegur Audur z Rijkedæme er jn
ne falenn j skøpudum Skiepnum/ so
sem ad er j Silfre/ j Gulle/ j Nwsū
edur Gørdū/ j føstu og lausu Gotze
enn eingenn þessara Skiepna kann
fyllelega ad sedia girnd Sælareñar
þuiad hū er øllum ødrum Skiepnū
ædre z ypparlegre/ eñ aller adrer hlu
tɛr

ter eru hennar vegna skapader/ z henne til Þienustu. Nuad vanmattugar allar skapadar skiepnur sieu til þess ad veita allt þ sem Sælen girnest/ þad siest z sannast hellst j Daudanum edur j Daudastundenne þegar allar Skiepnur yfergiefa oss.

Vndur meiga þad vera/ad vier holldum oss so fast vid Skiepnurnar þar þær hallda ecke fastara vid oss enn so.

Þegar ad Adam snere sijnu Niarta fra þeirre Vnan sem hann skyllde hafa j Gude/og leitade sier yndælis af skilnings trienu gods z ills/þa varð hann strax vtreken af Paradijs/ Eins geingur og so til þ vorre Sælu/ef hun snyr sier fra Gude og til Skiepnanna/þa finder hun sig þar mz himneskre Nuggun z verdr vtrekenn fra þui riettu Lijffsins Trie

enn

Enn huørs hafa þeir ad vænta
sier ẽ forsoma z forsmaþta gestabod
ed ? Neimuren forgeingur og aller
þeir sem festa Nug sitt og Niarta a
hõnũ. skiepnurnar forganga z aller
þeir sem setia Von sijna til þeirra.
Sa himneske Faderen hotar mz Ei
de/ad eingen þrra Manna skule sma
cka þessa Kuølldmaltijdena sijna/ẽ
sijn Naut/Bøgarda edr Ecktakuin
nur/þad er/nøckurn Nlut jardneskan
virda meir z framar enn þad himne-
ska Gestabodeð. Sie Kuolldmaltijd
en forsoomud/ þa er eingen Von a
nøckre Mæltijd edur bordhallde þar
epter. Sie Christo gleymt j þssu Lij
fe/þa er vonarlaust vm nøckra Nug
gun þadan j fra. þeir sem þetta Ge
stabodeð forsma/ skulu straffast med
eilijfu Nungre og eilijfum Myrkrũ
Þeir ẽ ecke vilia giegna þessu Bod-
L enu

enu christi/ þar hň seiger/ Komed til
miň aller/ þier sem erfided og erud
þunga þiader/ þeir munu heyra þň
ognarlega Vrskurden/ þar hň so sei
ger/ Fared fra mier bolvader j eilyf
ann Elld.

Þeir j Borgeke Sodooma/ vrdu
þui af himneskū Ellde vpbrender/
ad þr forsmadu predikū Lohtz j hu
orre hann baud þm til þssa Giesta
bodsins. Eilyfur Guds Reide elld
mun þa vppbreña sem þetta Giesta
boded forsma/ þegar þr eru med N.
Evangelio til þess bodner og kallad
er. Þær favĳsu Jonfrurnar sem ei
hofdu Oleum j siňa Lompum/ tøf
du ofleinge vpp fra þui Brudgumen
kom/ og þui var Dyrunum a medan
apturluckt/ Eins vill þ z so til gan
gä/ ad þeir sem ecke hafa Niørtun
full af N. Anda hier j Heimeshuør
ad

ad er þad andlega Vidsmiøred) þm mun Christur ecke leyfa jnn ad ganga j sinn Føgnud/helldur mun fyrer þeim verda aptur luckt Dyrum Fyrergiefningareñar / Dyrum Myskunareñar/ Dyrum Nuggūareñar/ Dyrum Vonareñar ꝛ Dyrum Jdrunarennar.

Gud hefꝛ eñ nu eirn añan Mæta til ad kalla til þssa Giestabodsins og þad skiedur hid jnnra j Hiartanu þegar Guds Sonur slær klappar og kallar vppa Dyr vors Hugskots mꝫ Goodfwsre Girnd Hiartans / med audmiukum Andvørponñ/med Gudhræddum Þønckum / sæll er sa sem þa vpplykur Hiartanu þ̃ Guds Syne med riettre Yferboot/ þegar hañ so kall^r ꝛ vppa klappar. Þ^r þ̃/nær sem þu finnur eda fornemur nøckra H. Girnd, edur goodfwsa Tilhneiging

ing j þijnu Hiarta/ þa vittu þ vijst ad sialfur Christur klappar þa vpp a þitt Hiarta/ z vertu strax til reidu ad liuka vpp þ hønum ædur enn hn̄ vijkur j burt aptur/ so ad hn̄ apturlyke ecke eptera seirna sijnum Nadar Dyrum fyrer þier. Nær sem hellst þu finnur nockurn goodann Neista/ Gudhræddra Hugrenninga j þijnu Hiarta/ þa vittu fyrer vijst ad hann mune vera vppkueiktur z komen af þm brennanda Loga Gudlegrar Elsku (þ er af H. Anda) nærdu z aldu þann Neista/ so ad hann vaxe og verde vm sijder ad Ellde breñande Elsku. Mrkdu þig ad þu vtslockuer ecke Andan/ z forhindrer ecke þ vppbyriada Guds Verk. Huør sm̄ nidurbrytur Guds Mustere mun verda þ hans strøngum Doome/ vort Hiarta er Guds Mustere/ enn sa nidur brytur

þad

þ sem ecke vill giefa H: Anda Rūþar jnne/ þegar hañ kallar hid jñra þ Ordsins Kiekingar. J Gamla testamentenu heyrdu Mek Gud tala hid jñra j Vitnisburdar Tialldbwdekie/ j þui nya Testamentēu fiña riet tiwader Guds Menn til þuilijkra Hræringa og Bendinga H. Anda hid jnnra. Sæler eru aller þeir sem þeim hlyda z epterfylgia/ Am̄.

XVII

Um þad huøria Avegſte Skijrnen med sier færer.

Mjnſtu riettruød Sæl a þa myklu og ſtooru Nad Gudz/ huøria hañ hefur þier veitt j Skijrnenne/ Skijrnen er Endurgietningar Laug/ huar þ sa ē ſkijrdur er/ verdur hreinſadur

af ſaurgan ſinnar fyrre Fædingar/
edur ſinar hoolldlegu Fædingar/og er
af Gude aptur ad nyu fæddur fyrer
Vatn z Anda/z er þeſſ vegna or
den Gudſſonur / og Erfinge eilijfs
Lijfs/og eilijfrar Sælu. So ſ Gud
Fader vottar vm Sonen ſin/þar hn
var ſkijrdr/ad þſſe ſie ſin elſkulege ſo
nur/ſo tekur hn alla þa ſem trua/ z
verda ſkijrder/ſier til elſkulegra oſſa
Barna. So ſem þad h. Ande open
beradeſt j Dwfu lijking/þegar Chr
iſtur var ſkijrdur/ſo er han en nu na
lægr j vorre ſkijrn/ad giora hna kr
oſtugaj Jœ/N. Ande veiteſt j ſkijr
nene/z med ſkyrnene/ollum þeim ſ
trwa / z verkar þad j þeirra Hiortu
ad þeir verda einfallder ſem Dwfa
z forſialer ſem Hoggormar. So ſin
þad gieck til j ſkopunene/ſo geingur
þad z eirnen til j Endurfædingune
J

J fyrstu skøpun allra hluta/ þa fær dest Ande Drottins yfer Vøtnen/ z gaf þeim eina lifande Lijfshræring z krapt/ So færest z H. Ande yfer skijrnar Vatned / og giører þad ad heilsusamlegu midil/ z verkfære vorrar Saluhialpar. Endurlausnaren vor Jesus Christus villde þss vegna sialfur skijrast/ ad hann vitnade þar med/ ad vier yrdum hns Limer j skijrnenne. Høfuded þott þad sie heilbrigt/ tekz opt Læknisdomen til sijn/ vpp a þad/ ad adrer Lijkamans Limer/ sem veyker eru / verde þar med heilbrigdader. Christur er vort andlegt høfud/ þui tekur han þennan heilsusamlega Læknisdom skijrnarenar vpp a sig/ so ad vier sem erum Limer a hans andlegum Lijkama/ yrdum þar med heilbrigdader. Lijka sm ad Gud batt sin Sattmala/ a tijmum Samla

lateſtamenteſins vid ſitt Folk j Vm-
ſkurneñe/ſo bindur hñ ſiñ Saattmaa
la nu vid oſſ a þeſſum Nyateſtamen
teſins tijmum j Skijrneñe/ Þuiad j
ſtaden Vmſkurnareñar er Skijrneñ
komen/huør ſ nu er jñteken j Gudz
Saattmaala / hañ þarf ei ad kuñda
fyrer Aklogun Diøfulſins. J ſkijr
neñe verda Meñ jklæddder Chriſto/
huar fyrer Ritningen ſo ad orde kue
dur/ad þeir vtvøldu z heiløgu/hafe
þueiged og huijt giørt ſijn Klæde j
Lambſins Bloode: Þad fullkomna
Gudſſonar riettlæte er ſa fagre ſkrw
den/huør ſiñ hønum er jklæddur/hñ
þarf ecke ad feila ſier vegna Synd
areñar ſaurgunar. Nia Jeruſalem
var eitt Dyke/j huørt Eingell Gu-
ds nidur ſtie a viſſum tijmum/z vpp
hrærde Vatned/ſo ad huør ſem nidr
ſtie fyrſtr j þ Dyke/epter þa Vatn
ſins

sins Hræring/hn̄ vard strax læknad
ur/af huoriu sem hellst Krankdæme
hann hafde/ Þetta Dyked merker
Skijrnar sæen/Þuiad skijrnar vatn
ed vort læknar oss af øllum vorum
synda Krankleika/þegar h. Ande ni
dur stijgur j skijrnar Sæen/z saman
hrærer vatned vid Gudssonar Blood
Þuiad eins og Blood Foornana sem
offradar voru j Jerusalem var nid
ur þueiged j ædur nefndu Dyke/ so
þuæst z so allur Kraptur Bloodsins
Christi(huør ed vard ein heiløg foo
rn fyrer vorar Synder) ofan j vort
Skijrnar vatn/ huar af þ z eirneig
en tekur allan Krapt/z allt sitt heil
næme. Þar vppyfer s̄ Christur var
skijrdur/ opnudust z vpplukust Him
narner/Eins verdur z eirnen Dyr-
um Himnarijkis vpploked fyrer oss
i vorre skijrn. Wid skijrnena Christi

 var

var nalæg øll N. Preñing / eins er
hun z eirnen nalæg j vorre Skÿrn/
so ad vier medtøkum med Trunne j
Skÿrneñe/ Arfleidslu z Oska Bar
na rieтт af Fødurnum/Friiun z Full
nægu Frelse af Synenum/og krøpt
uga Endurgietning af N, Anda.
So s j Nafenu rauda dreckteſt Pha
rao z allur hans Ner/So dreckeſt z
so j Skÿrnenne vorre sa hinn gamle
Adam/med øllum Noop z Ner jllra
Lasta z odygda/ eñ aller riettrwader
komast med heilu z hølldnu jñ til Pr
rar fyrerheitnu Arfleidfdar sinnar j
Himmarijke. Par s er Skÿrnē vor Þ
hid sama Glerhafed edur sa Glerſio
ren s Postuleñ Johannes sa j An
da/so sem þar vm ma lesa j hñs Op
enberingar Bok / Þuiad j giegnum
Skÿrnarvatned vort/so sem j giegnū
annad Gler skÿna þeir fogru Geisl
ar

ar Riettlætis Soolarennar/þad er/ Herrans Jesu Christi j sti vorar Sæ ler og Hiørtu. Þetta Glerhafed var framme fyrer Lambsins velldisstoole. Lambsins Velldisstooll er H. Gudz sonar christne/hia huørre su H skijr nar Laugen a alleina heima. Spa mannenum Ezechieli vitradest eitt Vatn sem frammflaut af Musterenu huørt Vatn ad lijfgade allt z græd de allar Meinsemder. Eins skiedur þ enn nu j Dag/ ad j þui andlega Guds Mustere/ þ er/ mitt j Guds Barna Søfnude/ vpsprettur eñ nu j Dag þad heilnæmasta Flood skijr nar vatnsins/so ad j Diup þss sama Vatnsins verdur søkt øllum vorum Syndum/og allt verdur þ læknad z endurlijfgad sem straumur þuñlijks Vatns floods snerter og vid kiemur. Skijrnen er þ andlega Vatsflood j

huør

huørtu ad allt Hollð Syndarennar
dreckest z deydest/ Hrafnen s merker
Diøfulen flygur j burtu/ en Dwfan
sem merker z þyder Heilagan Anda
flygr heim aptur þágad huadā hefie
var burt slept j Falle vorra fyrstu
Forelldra/ þ er jnn vor Hiørtu/ z ber
þangad mz sier Oleuvidar laufbløð
þ er Frid og Roſemd Samviskunar
Minstu þar fyrer Christen Sæla a
þa allra Sætustu Nad og Myskun/
sem þier veitist i skijrnenne/og sia til
ad Endurgiallda Gude skylldugt
þacklæte

Enn þess meire Nad og Myskun
sem ockur verdur veitt i skijrnenne/
þess vandlegar þurfum vid ad geyma
og forvara hana so feingna/ so vier
missum hana ei aptur ad nyu/ Þar
til z þess vegna verdum vier grafner
med Christo fyrer skijrnena i Daud
ann

ann/ ad so sem Christur er vppvakē
fra Daudum ꝧ Dyrd Fødursins/ so
eigum vier ad ganga i Endurnyung
Lyfdaganna. Vier erum j Skyrnen
ne læknader af voru andlegá Krank
dæme/ þui er oss vandlega tilsiaande
ad vier syndgum ecke leingur/ so ad
oss hende ecke(kanskie)annad verra.
Vier høfum eittsiñ iklædst Christi
Rietklæte/sem er sa allra dyrmætaste
Skrwde/Þar ꝧ ættum vier ad taka
oss vel i vackt/ ad vier hann ecke æ
oss saurgum nie kuolum med Synd-
anna Saur ⁊ Ohreinleika. Vor
gamle madr er krossfestur ⁊ daen i
Skyrneñe/ þss vegna ætte sa nye ma
duren ad lifa i oss. Vier erū i Skyr
nenne endurgietner og endurnyader
i Anda vors Hugskots / þss vegna
ætte ecke Hollded ad hafa Yfer Rææd
yfer Andanum. Vier erum ordner
Guds

Guds Børn j þeirre andlegu Endurgetningunne/hꝍgum oss þui z hegdum so sem riettum Børnum soddan Fodurs vel hæfer og soomer/ Vier erum ordner Mustere N. Anda/ til buum þui tilbærelegan Sess z Sæte handa so virdelegum Geste j voru Niarta/ Vier høfum suared Gude apt? ad nyu Tru og Hollustu/ z erum so aptur innteekner j hans Sættmala/ þui er ovidurkuæmelegt/ ad vier hied an af høllðum oss j Flock med Diofl enum edur lætum oss sia vnder hans Merkium

Framkuæmdu þetta allt saman j øllum/ þu allra helgasta Þrenning/ z eine Gud / þu sem veiter oss so yfergnæfanlega stoora Nææd j skijrnenne Veittu oss og eirnen/ ad vier kynnum henne stadfastlega ad bihallda og alldrei henne ad sleppa ad eilijfu. Amen

vm

XVIII

Vm þa lijkamlegu Kroptugu z heilsu samlegu Nautn z Medtekning Holldsins og Bloodsins Christi.

HVør hñ etur mitt holld z dreck ur mitt Blod/ sa lifer eilyflega seig' Christur sialfur. Pad var ad sõñu eirñ dasamlegur og yfer mæta stoor Velgiørningur sem oss veittest þegar Endurlausnaren vpp a sig tok vort Holld/ z vpphoof pad so til þeirrar hæstu Natijgnar j himneska Dyrd/ Enn po er þetta eñ dasamlegra z furdanlegra Milldeverk ad hann fæder oss og foostrar a sinu Hollde z Bloode til eilyfs Lifs. O huad heilsusamlegar eru þessar Kræsing' Salarenar ? O huad æskelegt er þta giestabod? O huad sætt er þetta Einglanna Braud ? Po ad

Eingla

Einglarner hafa mykla Girnd og
Fysn a ad ydka sig j Vmþeinkingu
þessa Leyndardomsins/ þa hefur þo
Endurlausnaren ecke þeirra Natt
uru helldur Abrahams Sæde vpp a
sig teked/ Og er hañ þess vegna oss
langtum skylldare og j Teingdum
nænare eñ sialfum Einglunum.
Þar af saum vier ad þeckia hñs hei
tu elsku til vor/ ad hañ gaf oss af sij
num Anda/ Ja/ ecke alleinasta af sij
num Anda/ helldur z eirnen af sijnu
Holldе og Bloode/ Þuiad so seiger
Sannleikurenn vm Braudeð z Vij
neð sm vtdeilest j Kuølldmaltijdeñe/
ad þad sie siñ Lijkame/og þad sie sitt
Blod/ Mun þa Drottenn nøckud gie
ta gleymt þeim hinu sømu sem hañ
endurleyste mz sijnu Hollde og Bloo
de? Og hañ fæder og sedur med sij
nu Hollde og Bloode? þui so stendr
skrifad

skrifad ad hñ ꝫ etur Christi Hollð/ z dreckur hans Blood/ hann blijfur j Christo/ og Christur j hønū. Stoor lega ma Madur sig forundra/ vppa þa nakuæmu Guds Myskun/ ad hñ hefur taled øll vor Høfud hær / og hann hefur skrifad oss vppa siinar ei gen Hendur/ og ber oss j siinu eigenn Lijfe/ Enn þushundsinnum furdan legre Giæska er þad/ ad vor Endur lausnare Herran Christur/ fæder oss og foostrar a siinu eigen Hollde og Bloode. Mijkel virding veitest vo rum Sælum/ sem fæddar og saddar verda / a þui dyrmæta Verdkaupe/ med huøriu þær voru leystar z endr keyptar. Mijkel Virding og Tign veitest vorū Lijkømū/ huørier ad end urleyster verda med Christi lijkama/ og fædast a Christi Lijkama/ og ver da so Mustere H. Anda / og Ibwd

 þeirr

þeirrar allra heiløgustu Prediningar Dinøgulegt er ad þeir bliffe æfenlega j Grøfunum / þad fyrst þeir eru a so Lijfkrøftugre Fædu fædder/ og vppfostrader j þessu Lijfe. Þetta er su Dyrmæta Fædan/ huorrar þo vier neytum/ þa ombreytum vier henne ecke/ helldur ombreyter hun oss/ og giører oss sier lijka/ jæ/ hun giører oss ad Lidum z limū a Christi Lijkama Þetta er Braudet þad sem af Himnum ofan nidur stie / og giefur Lijfed Heimenum / Huør sem af þui etur hann skal ecke hungra ad eilijfu. Þetta er Nædarenar og Myskunarennar Braud / og huør sem etur af þui/ hann fær ad smacka z sia/ huad sætt ad Drotten er/ af huørs vpfyllingu vier fæum Næd fyrer Næd. Þetta Braud er Lijffsins Braud/ sem ad ecke alleinasta j sialfu sier er Lif

ande/helldur z eirnen adra af sier lif
ande giører/ huar fyrer/ huør sem af
þui etur/ hañ lifer ad eilijfu/ Þetta
Braudeð er þ sama Braud sem af
Himnū ofan stie/ z er þut ecke allei
nasta sialft himneskt/ helldur og eirn
en giører alla þa Himneska sem af
þui neyta mz Truñe/ þeir verda him
nesker sem af þui næita/ þuiad þeir
munu ecke deya helldur munu þeir a
Efsta Deige verda vppvakter/ Jæ/
ecke vppvakter til Doomsins/ þuiad
huør sem etur af þessu Braudenu/
hann kiemur ecke þ Doomen/ Ecke
verda þeir helldur vppvakter til Fyr
erdæmingarennar/ Þui þar er eckert
fordæmanlegt a þm sem eru j Chri
sto Jesu/ helldur verda þr vppvakter
til eilijfs Lijfs og eilijfrar Sælu.
Þuiad sa sem etur Holld Mannsins
Sonar z dreckur hans Blod / hann

hefur Lyfed j sier blyfanda/og mun j þui Lyfenu lifa eilyflega.
Hollded Christi er sañarleg Fæda og hans Blood er sannarlegur Dryckur/ Lætum oss þui sediast/ ecke af vorra Verka Forþienustu/ helldr af þessare Fædunne sem Guds son oss giefur/ Lætum oss verda druckna ecke af Gnægd vors Hwss/ helldr af Gnægd Guds Hwss: Hier er sa riette og sanne Lyfsins Brunnur/ huør sem dreckur af hans Vatne/ af hønum munu Straumar framrenna til eilyfs Lyfs. Komed hingad aller þier sm̃ þyster erud til þessa Vatnsins og þier sem ecke hafed Silfur ad kaupa med/ skunded ydur hingad/ og kauped þ eckert/ so þier sadd' verded. Aller þeir enu þysstu eru hingad bodner / þu ert ein j þeirra tølu Sæla mijn/ s ert þyrstud vnd' hita z þūga Synd

Syndanna/ Kom þar þ og tek ecke
vid z forsooma øngväeigen þta Na
dar Bodeð/ Þike þier þig vanta Gi
alld eda Silfur þinnar eigen Forþi
enustu / þa vertu þess swsare til að
koma z tek þss syndur vid/ þui hier er
þier tilsagt/ að þu mætt kaupa án
gialldz og Peninga: Hier hia þessu
Braudhusenu er Sængar Herberge
Christi z christennar Sælar/z so ē
það að Syndernar kunna ecke að va
rna eirne jdrande Sælu Inngøngu
j þetta Herberge/so kñ z ecke helldr
mannleg Forþienusta sier þar jñ að
þreyngia med Sælleñe/ helldur gein
gur Sælen obindrud z einsømul/ jñ
til sijnz brwdguma. Huad er vor eig
enleg forþienusta ad reikna/ þeir ve
ga vt Silfred/ eñ þᵛ verdr ecke Bra
ud þ keypt/ z Erfided/ enn þ vtvegar
ecke Sadningena/ seiger Spamadur

 enn

enn/ So ſedia z ecke helldur vor eig
enleg Goodverk ſamviſkuna/ og ecke
helldur gietum vier keypt med Pen⸗
ingum vorrar eigen Þionuſtu Guds
Nꝏd z Myſkun. Giefdu þar fyrer
gaum ad þeſſu Bodenu Smla mīn
z neyt þeſſ hins gooda/ ſem hier verd
ur a Bord bored/ og forlyſtadu þig
af feitleika þſſa Gieſtabodſins. Þeſ
ſe ord eru Ande z Lӯf/ ſm/ þetta eru
Ord eilӯfs Lӯfs / Kaleikuren yfer
huørn vier bleſſum/ er hlutdeilld Blo
odſins Chriſti/ og Brauded ſem vier
briotum/ er vtdeiling z Medtekning
Holldſins Chriſti/ ſuo ſamteingiunſt
vier nu Drottne/ ecke alleinaſta þar
med/ ad vier høfum ſømu tegundar
nattúru z hm̄/ helldr z eirnē þar mz
ad vier neytū hn̄s Holldſ z Blods/
Þar fyrer vil eg ecke ſeigia med þm
vantruødu Gydingum/ Huørnen kn̄
þeiſe

þesse ad giefa oss sitt Holld ꝛ Blood til nautnar? Helldur vil eg af Furdan ꝛ forundran vpphroopa og seigia/ O huad dasamlegt Verk Drottins er þad/ ad hañ giefur oss siñ Lykama til fædu/ ꝛ sitt Blood til dryckiar? J þessu Dasemdarverke vil eg helldꝛ dæmdst ad Giæsku Drottins/ eñ ad hnysa j hans Almætte. Eg vil helldur tilbidia hans Giæsku sem j þessu Dasemdarverkenu skijn/ eñ ad grenslast vm hans almættis Krapt/ huørn eg fæ ecke skiled. Eg true fyrer vissan sañ/ ad Hollded ꝛ Blooded christi/ framreidest ꝛ medtakest j þssu giestabode/ eñ mz hvoriu hætte þ er nalægt/ kañ eg ecke ad vita/ þo veit eg su nalægd er obrygdanlega viss ꝛ stadføst. Vier erum Limer hans Lykama/ Holld af hans Hollde / ꝛ Bein af hans Beinum. Hañ byr j oss/ ꝛ

vier j honum. J Afgrunn þessa Leyn-
dardoomsins gudlegrar Giæsku og
Myskunsemdar / girnest eg ad Sæl
myn med sijnum þonkum/ mætte sem
diupast nidur sockua/ Amen.

XIX
Um Leyndardom drott-
enlegrar Kuølldmaaltijdar.

I Þessare allra heiløg-
ustu Kuølldmaaltijd Drottins
verdur oss Mønnunum tiedur eirn ha-
leitur og dyrmætur Leyndardoomur/
huør ed ma reiknast so sem nøckurs
konar Fiesiodur/ edr Audæfa hirdsla
allrar Guds Naadar og Myskunar.
Vier lesum/ ad i Paradijs hafe Lijf-
sins trie plantad vered af Gude/ hu-
ørs Avexter/ ætti ad hallda vorum
fyrstu Foreldrum/ og þeirra Epter-
komend

komendum vid magt/ j þeirre Odaud leikans Farsælld/ sem þeim var med fædd z skøpud af Gude. Þar stood z so j Paradijs skilnings Trie gods z jlls/ þrar meiningar af Gude þar plantad / ad vorer fyrstu Forelldrar skylldu jdka sijna Hlydne vid sin̄ skapara þar j/ ad neyta ecke af Avexte þess sama Tries / huad þeim hefde vered hin mesta farsælld/ z mesta Æra/ en̄ sem su auma Maneskia hlydde meir og framar Diøfulsins slægdarfullre aeggian/ og sin̄e eigenlegre jllre girnd/ en̄ Guds fødurlegu bode z vilia/ þa vard þeim þad sama sem Gud hafde þeim til farsælldar z Æru sett z skapad/ Tilefnan til Dauda z fordæmingar. So er hier en̄ nu aptur ad nyu plantad þ rietta og san̄a Lijffins Trie/ þad sæta og heilnæma Tried / huørs Laufblød

 eru

eru til Lækningar/og Avexterner til Heilsugiafar/ huors Sætleike j bu rt tekur alla beiskiu/huørskyns motlætis z Eymda/z lijka vel sialfs dauans. Israels Sonum var fordum giefed Himnamioled/ so ad þeir vr du fæddir af þeirre himnesku Fædu/ Hier er þad rietta Himnamioled/sem af Himnum ofann nidur stie/so þad giæfe Lijf Heimenum / þetta er þad himneska Braudedt / og su Einglanna Fæda/af huørre ef nockur neyter hann mun alldrei hungra/ Israels Lydur hafde hia sier Sattmæls Orkena og Nadarstolen/huar þeir kunnu ad heyra Drottenn vid sig talanda fra Auglite til Auglits/ Enn myklu ædre Sattmæls Ork er þo hia oss og a medal vor/sem er sa allra heilagaste Christi Lijkame/j huøriu ad eru hulder z jnnelucktter aller Fiesiod er

er vysdomsins þeckingaren/ z Spek
ennar So er hier og eirnen sa riette
Nædarstollē/ þ er forþieństañ Blod
sins Jesu Christi/ huør ad þui ork
ad vier verdum elskader j þm elskāle
ga. Ja/hñ talar ecke alleinasta vid
oss hid jñra med Nugguneñe/ helld
ur byr hann/ og so eirnen sialfur j
oss hid jñra. Nañ fæder oss ecke mz
Nimnabraudenu/ helldur med sialf
um sier/ hier er þad rietta port Nim
naña/ z stijge Einglaña, Sañarle
ga er þetta eirn oumrædelga stor
Pantur vorrar Sæluhialpar. Gud
hafde eckert añad ædra eda ypparleg
ra oss ad giefa/ eñ hañ gaf/ þui hu
ad kañ ad vera ædra og ypparlegra
eñ hañ sialfur? Eda huør hlutur er
hønum so nakuæmlega teingdur/ sm
hans eiged Nolld z Blood/ huørt
hans holld z blood er jñteked j Sam

þie

fielagſkap þeirrar bleſſødu Predikingar/og rædur yfer øllū Fielſiodū himneſkra Audæfa. Med þeſſum himneſkum og dyrmætum Fædſlum nærer hann og fooſtrar oſſ auma Jardar Madka/meddeilande oſſ ſo þar med ſijna eigenlega Nattwru/Huørnen ſkyllde hann þa ecke Nadena vnder eins meddeila? Huør hefur nockurn tijma ſitt eiged Holld hatad? Eñ hafe ecke Guds Sonur ſitt eiged Holld Huørnen ſkyllde hñ þa hata edr for ſmaa/þa ē hñ fæder mz ſijnu Hollde z dryckiar mz ſijnu Bloode? Huørnen ſkyllde hañ gieta læted þa falla ſier vr Minne/eda gleymt þeim ſem hann hefur giefed ſitt eigenlegt Holld til Miſſis pants? Huørnen er møgulegt/ad Dioffullen megne nøckurn hlut a mote oſſ/ſem erum fædder og vppalder / a þeirre Himneſku

Fædunne/ z verdum þui opfervinan leger j Strijdenu:

Neitt hefur Christur elskad oss/ þar hann keypte oss so dyrt/ heitt hefur Christur elskad oss/ med þui hn̄ fæder oss a so dyrmætre Fædu. Þesse Fædan alleina/ er so dyrmætur Lækn isdomur/ ad hun vtdrijfur øll andleg Mein og Sotter/ þesse Fædan er sa Læknisdoomur/ sem a ecke a mote lij kamlegum/ helldur eilijfum Dauda/ og ma þui med riettu kallast Ddauð leikans Balsam / þuiad vor Synd kan ei ad finnast so stoor/ ad Nolldeð Christi kunne hana ecke ad græda ? Nuad er so banvænlegt / ad Daude Gudssonar kunne þad ecke j burt ad taka ? Nuar eru so daudleg Skeyte Diøfulsins/ ad þau orke a Skiøllo gudlegrar Nædar? Nuar er so stoor Fleckun Samvitskunnar/ ad Blooded

Guds

Guds sonar kuñe hana ecke ad hre-
insa

Drotten var fordum hia Israels Folke j Skyenu og Elldenum / enn hier er hañ oss nalægur / j siinu eigen Holldе so ad pad skyed er nu j bu rt vikeð / z Soolen Riettlætesins skijn oss ohindrud / mz öllum siinum Lioma Hier finnum vier ecke til Ellds nie Ofur hita gudlegrar Reide / helldur til pess hægasta z miukasta Varma gudlegrar Elsku / Þesse nalægd Drottens vijkur ecke fra oss / so sem Skyſtolpen z Elldſtolpen veik fra Israels Foolke vm siider / helldr bliifur hñ hia oss æfenlega / og jnntil eilijfs Lijfs.

Vorer fyrstu Foreldrar / Voru jnn leidder j pañ lystelega Alldengard (sm var Figura z Fyrermyndan vp pa Pa Himnesku Sæluna j Himna

Rijke

rÿke) so ad þeir skylldu þar med æ minter verda/ vm gudlega Giæsku/ z Velgiørninga/ sem hañ þm veitte/ og lærdu þar vt af ad veita sÿnum Skapara skylduga hlydne/ Enn hu ad er Paradysar Vellysting ad reik na/ hia þessare Vellystinguñe/ þar Skiepnan verdur Fædd og fødd med Skaparans holde/ par Jorande Sa mviska verdur þueigen og hreinsud med Gudssonar Bloode/ Þar Limer ner Christi nærast af Hollde sÿns Høfuds/ það er sialfs Herrans Ch risti, Sa allra heilagaste Guds son ar Lÿkame/ huørn Einglarner og Høfudeinglarner tigna og tilbidia/ J Einingu Christi Persónu/ fyrer huørium ad Magtarvølldin skialfa og hrædast/ ad huørium Kraptarner dæst med Forundran og Lotningu sa hinn same Gudssonar Lÿkame

verdur hier vor andleg Fæda.

Nier vid meiga glediast Himnar ner/og Jørden fagna/enn þo langtum framar ein christen Sæl / huørre so dyrmætur og haleitur Hlutur verdur veittur.

XX

Vm þad/huørnen Madur skal sig alvarlega tilbwa z til reida/ ædr enn hñ geingur til þess hæverduga Alltarisins Sacramentis

ÞEgar vier gøngum til Guds Sonar Kuølldmæltijdar Sacramentis/þa skulum vier vita/ ad vier gøngum þar ecke til nøckurs almeñelegs Giestabods/ edr nøckrar Konglegrar Veislu/ helldur til þuj lijks Bordhallds / j huøriu ad fram reiddur z handteradur verdr sa allra helgaste

helgaſte Leyndardoomur Holldſins z Blodſins Chriſti/ huar ꝥ oſſ byriadt vandlega ad tilreida oſſ z tilbwa þar til/ ſo ad vier medtøkum ecke Daud ann ꝥ Lijfed/ og ecke afellesdom yf er oſſ/ j ſtadenn Frambodeñar Myſk unſeme/ ſ hier er til reidu af Guds Nꝰnde øllum þeim þad verduglega medtaka.

Forfaderen Abraham/ huørium ad hrooſad verdur j Ritningunne fra m̃ yfer alla adra menn/ vegna þeſſ ſtora Truarennar Styrkleika/ ſem Gud hafde hann med bijgafad/ hañ er ſamt ſo hrædd z ottaſleigen/ þeg ar Guds ſonur openberadeſt hønum j mañlegre Lijkingu/ og talar vid hñ vm foreydſlu Borgareñar Sodomæ z Gomorrœ/ad hann vidurkeñer ſig Øſku og Dupt Jardar/ og aldeilis overdugann ad hann ſkule vid ſinn

Herra og Gud tala edur honum so
nalægur standa/ Enn j þessu Giesta
bodenu faum vier ecke alleina ad sia
þad blessada Guds Lamb / s. Abraa-
ham fordum vid talade/ helldur fañ
vier og eirnen ad nepta þess Holldz
og drecka þess Blood/ Huad tifrande
mattū vier þa vera af þuilijkre Na-
lægd Guds Sonar ? Þegar Vfias
gieck of drystuglega ad Guds Satt
mals Aurk/ þa vard hann strax slei
eñ af Drottne med Spitelsku/ Huør
vellde þa læta sig furda þott þeir ete
og drecke sialfum sier Doom / sem
overduglega eta af þessu Braudenu
og drecka af þessu Vijnenu ? Þuiad
j þssu Giestabodenu er su rietta Satt
malz Aurk þess Nyatestamentesins
huørrar Figura og Fyrermyndan su
gamla Sattmals Aurkenn var / j
hinu fyrra Testamentenu.

Enn huørnen Madur skule sig verduglega tilbwa z tilreida til Med tekningar Hallðsins z Blodsins christi j Sacramentenu/þad avijsar Postulen z kiener mz einu orde/seigiande.

Huør Madur proþe sig sial þan/og ete so aþ þessu Brau de/og drecke aþ þessum Kaleik/ et c. Nu med þui þetta er ein andleg Profan og andlegt Kansak/sem Postulen byfalar oss hier ad hafa/pa a hun ad vera epter Reglu og Matta Guds Orda.

Ransøkum þar þ fyrst vorn eig enlegan Brest og Veykleika/ Huad er Madurenn ? Hann er Molld og Aska/vær erū af Jørdune skapader j fyrstu/ vier fædunst og nærunst af Jørdune/ad Jørdu verdum vier vm

 sijd

sijder aptur epter vorn Dauda.

Huad er Madurenn? Hann er j fyrstu andstngdarlegt Bloods Sæde Saurinda Seckur og Madka Fæda Maduren fædest til Prældooms enn ecke til Herradooms/til Omaks/enn ecke til Huijldar/til Sorgar en ecke til Glede. Maduren af Kuinnne faddur/ fædest j Saurgan Syndar ennar / z hefur sier færra Lijfdaga ad vænta/ huar þ hann verdur alla Daga ad verda vggande þ Daudan um. En þær stuttu Lijfstunder eru fullar adskilianlegra Eymda z arm ædu/z ma þui Maduren avallt hryg gur vera: Þær eru þui fullar Eym da/ad huorke Sælen nie Lijkamen eru frij. Sælena astrijda Synder z Lester/Lijkamann adskilianleg Olu ckuleg tilfelle. Madz veit eige huad vm sig lijdur j hingad Fædingunne/

ecke

ecke helldur veit hñ hvad vm sig lijd
ur j Daudanum edur Burtførenne.
Nann er so sem þad Blomstur s̄ ad
Morne blomgast eñ ad Kuøllde visn
ar. Þeir fau Lijf Dagar færa
med sier ecke allfaar Eymder og A
strijdur.

Ransokum þar næst vorn Overd
ugleika: Eingen er su skøpud Skie
pna ad ecke sie ad reikna hia sijnum
Skapara so s̄ Skugge edur Drau
mur/ Ja/ so sem eckert/ Nuad er þa
Maduren ad reikna j Guds Augli
te? Ef adrar skiepnur eru eckert/ þa
er Mannskiepnan þo enn minna/ hu
or ed hefur stygt sinn Skapara med
Syndenne. Gud er j sialfum sier til
og j sinne eigen Nattturu eckert ann
ad enn sialft Riettlæted / þui kann
hans Nattura ecke añars eñ reidast
Syndenne/ Nuørnen skulum vier þa

 visenn

visen z vppþornud Stræ kunna ad
standa nalægd þssa fortæranda Elld
sins ? Nuørnen skulu vorar suisvirde
leg^r Athafner standast nalægd þssa
Riettlætesins ? Nuørnen vill þad fa
ra vm vora Illsku/ huørta þu Drot
tenn setur fram ꝥ þitt Auglit ? Og
vm vorar Avirdingar sem eru giørd
ar ꝥ Liose þyns Andlitis ? So ꝫ þu
ert omælanlega stoor z ovmrædelegur
j øllu ødru / so ertu z eirnen j þijnu
Riettlæte og þiñe Reide. ; Mun sa
sem ecke þyrmde Synenum/ nøckud
þyrma eirne skapadre Skiepnu? Sa
sem ecke þyrmde þeim allra heilag
asta/ Mun nøckur von a hañ þyrme
sijnum Nreckvijsum Þræl? Gud hat
ar so miøg z mijkelega Syndena/ ad
hann straffar hana lijka vel hia þm
sem honum hafa vered ædur fyrre
hiner kiærustu/ huar til vier slañ Dæ
me

me a Lucifer/ ſem aadur var Eingl
ana Høfdinge/ enn ſijdan vard wt-
kaſtadur j eilijfa Gløtun/ og er fiøt
radur med Myrkrana Hleckium veg
na ſijns Brots.

Þrofum þar næſt og ranſøkum
þad bleſſada Braud ſem oſſ veiteſt j
Kuølldmaaltijd^v Sacramentenu/ huø
rt Braud ad er Meddeiling Chriſti
Lijkama/ ſo ſem Poſtulen þar om ad
Orde kiemſt/ Hier ſtaum vier þann
riettа Nædar Brunn/ og þa oþuerr
anlegu Myſkunſemdana Vppſpret
tu: Mun møgulegt ad Drotten kun
ne oſſ ølldungis ad gleyma / huøria
hann hefur giørt Hluttakendur ſijns
eigenlegs Hollds? Þuiad hafe einge
vm æfe ſitt eigenlegt holld hatad/ þa
er enn ſijdur Von ad Chriſtur mu
ne ſitt Holld hata/ Þeſſe ſignada Fæ
dann vmbreyter ꝛ Forklárun veiter/

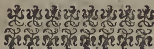
vorum Sælum/ Þesse Guddomlega
Fædan giører oss guddomlega Menn
sem ædur vorum holldleger Menn/ og
til þess vier fyllelega medtøkum þa
okomnu Dyrdena/ þar sem Gud verd
ur allt j øllum/ z vier alldeilis Gude
lijker/ huad vier ødlunst hier j Trun
ne/ enn þar j fyllelegre medtekningu.
Vorer Lijkamer munu og eirnen ød
last þa Vegsemd / ad vier sæum j
þeim ad sia Gud / auglite til auglit
is/ huørier ad nu erum Mustere H.
Anda/ helgud z lijfgud fyrer medtek
ningu holldsins z bloodsins Herrans
Jesu Christi. Þesse allra helgasta
Lækning/ græder øll Syndanna sær.
Þetta Lijfkroptuga Hollded yfervinn
ur z wtdrijfur alla daudlega Synd/
Þetta er þad allra helgasta Jnsigle
gudlegra Fyrerheita/ huørt vier kun
num framm ad bera z syna fyrer Gu-

ds Doome a sijdasta Deige. Fyrst oss er þesse panturen giefen vppa þ eilijfa Lijfed/ þa meigū vier oss þar so fast vppa reida/ so sem vier hefdū þad alla reidu medtekeð. Þad fyrst oss verdur giefed Christi Holld og Blood/ þa verdur og sañarlega þar med z vnder eins/ oss giefed allt þ goda/ sem þad allra helgasta Holldeð/ z blessada Bloodeð hefur vtvegad z forþient. Sa sem hefur giefed oss þad sem meira er vert/ skyllde hann nockud spára oss þad sem minna er vert? Fyrst Gud hefur giefed oss siñ Son/. skyllde hann þa ei giefa oss allt añad med hönum? Fagne þar fyrer z glediest Brwduren Christi/ þuiad sa tijme er fyrer Hendenne/ a huørium hun mun verda kølluð/ og leidd jnni Brwdkaup Lambsins/ J klædest hun þui dyrmætum bwnade/

 og

z take vppa sig Brwdkaupsklæded/ so hun verde ecke funden naken/ þad klæde er hesar Brwdguma Riettlæte/ huortu hun hefur vered jklædd j skijrneñe. So langt er þad fiærre/ ad vort eigenlegt Riettlæte/ sie þad rietta Brullaups Klæded/ ad þ er kallad fyrer Guds Anda / eitt saurugt klæde blodfalls siukrar Kuiñu. Munum oss þar fyrer/ ad vier ecke færū med oss j þetta Giestaboded/ þau andstyggeleguſtu z saurugu klæde vorra eigenlegra verka/ huør ed øñguan neigen kuna ad skarta ꝥ Gude.

Drottenn jklæd þu oss þeim rietta Skrwdanum/ so vier verdum ecke fundner nakter.
AMEN.

XXI
Um Christi Upp stigningu.

HERDUgt er Christen Saal/ ad þu hugær vm Upp stigningu þyns Aþvdguma Herrans JESU Christi. Hann villde þui ecke vera leingur syrnum Riettruodum synelega Nær verande j þessu Lyfe enn hann var/ so ad þeir mættu þyſ helldur jdka sig ꝛ æfa j Trunne a hann / Þui sæler eru þeir/sem ecke sia/og trwa þo.

Þar-

Þar s̄ vor Fiesiodur er/ þar skyll de ꝛ so vort Hiarta vera/ Nu er chri stur (s̄ er vor ædste Fiesiodur) a Him num/ þar þ̄ ætte vort Hiarta ad hall da sier vid þa himneska Hlutena/ og þad sem þar er vppe.

So sem Brwduren girnest hiart anlega / ad sia sinn Brudguma sem snarast aptur til siin komande / So a og eirnen huør riettruud Saal/ ava llt ad oska og girnast ad sa Dagur mætte sem snarast koma/ a huørium hun meige vera jnleidd j Brudkaup Lambsins. Nun ma vel treysta vpp a þann gooda pant þess verduga H. Anda/ huørn Drottenn epterskilde hia hesse/ þa hn̄ af Himnum ofann stie j vort Holld. Nun ma treysta vppa Holld og Blood Drottins/ sem hun medtekur j þeim stora Leyndardome þeirrar H. Kuølldmaltijdar/ ꝛ visse lega

lega trua ad vorer Lijkamer sem fæd ast og nærast/ a þuilijkre Odaudleg re Fædu/mune sijdarmeir vpp apkur rijsa. Pad ō vier truum nu þad mun um vier þar sia/ og þess sem vier nu væntum/þad mun þa i Raun z sañ leika framkoma.

Drotten Jesus er hia oss a þssñ Vegferdar Veige / so sem j annar legre Mynd z Asynd/Eñ j þui him neska gestaherbergenu/þegar vier er um komner til sætis j vort riettq Fø durland/þa muñ vier riettelega fa ad þeckia hann/ z sia hañ so sm hañ er. Endurlausnaren villde þar fyr er helldur vppstijga af Fiallenu Oli veti/enn annarstadar/þuiad Oliuvi duren er Teikn bæde Fridar z Fag nad". Riettelega stie sa vpp af Oliu vidar Fiallenu/sem Frid z Roo Gle de z Føgnud hafde vtvegad hrædd um

um og sturludū Mañanna Samvit
skum. Riettelega mætte sa af Olliu
fiallenu vppstijga/ vid huørtū ad Him
nanna Hersueiter taka med Glede z
Føgnude. Gøngū vppa Hæder Fia
llaña mz Christo/ gøngū þ mz Hiar
tans Girnd z fysne/ med þui vier
kunnum þad ei med Lijkamans Foo
tum ad giøra/ þetta kieña oss Ept'
dæme þeirra heiløgū. Moyses geck
vppa Fialled þa hañ villde tala vid
Gud. Þeir heiløgu Førfedr geingu
vppa fialled/ þa þr villdu giøra sij
nar bæner/ z offra Gude. Forfader
enn Abraham vtvalde sier Fialls
bygdernar/ eñ Loth sliettlended. So
byriar truadre sæl ad giøra/ ad skil
ia sig vid sliettlēde verålldarennar þ
er heñar Wellysting'/z kieppast vp
pa hæder mz gudhræddre astuñdā/ so
fær hun ad heyra Guds elskulegust
og

og liufleguſtu Widrædur hid jnnra j Anda/ So fær hun vmſlwed med Abrahā þ eilīfa Sæl z bruna/ ſ Heimſins ſliettlende er þhwed. Bethania merker Eymda z hørmūga hws J giegnū þta Hwſed liggur vor Leid ſm̄ ferdaſt vilium vppi Himna Dyrd lijka ſo ſem Chriſtur vppſtie vr þeſſare Eymd j eilijfa Dyrd.

Adur Chriſtr vppſtie til Himna þa var Himenen ſo ſm̄ aptr byrgdur og lucktur þ oſſ / og ſu himneſka Paradijs var oſſ varen og bønnud/ med þui elldlega Suerde Eingelſins Enn nu ſem Chriſtur hefur Sigur enn vnned/ þa ſtijgur hann vpp til Himna/ og vpplijkur ſo Himnenum aptur/ ſo ad hañ vijſar oſſ Veg vpp aptur þangad/ huadann vier vorum adur fallner. Læreſueinarner ſtoodu z horfdu vppi Himenen þeg Chri

ſtur

stur fra þeim vpp stie/huar mz þeir
kienna oss sem viliū vera rietter Lære
sueinar Christi/ ad vpplypta vorum
Hiartans Augum/ til vors Endur
lausnara/sem j Himnenum rijker.
O Herra Jesu/Huad dyrdarleg En
ding vard a øllum þijnum Lymd
um/og a þinne Pijnu. Huad snøgg
z god vmskipte verda hier ? Huad mi
kell Munur var ad sia þig j þinne
Kuøl/a Fiallenu Golgatha/ Og ad
sia þig nu Vppstijganda a Fiallenu
Oliveti? A Fiallenu Golgatha vart
þu einmana/ Enn hier a Oliufiall-
enu eru j kringum þig margar Þus
hunder Eingla. Þar a Høfudskiel
ia Fiallenu/ varstu vpp hafen a Kr
ossen/ enn hier verdur þu j Skyenu
vpnumen til Himna. Þu varst þar
krossfestur j millum tueggia Ræning
ia/Enn hier ertu dyrdarlegur mitt j
bland

bland himneskra Nersueita Þar var stu med Nøglum nidr negldur a Krossen/ og til Dauda fordæmdur/ Enn hier ertu laus og frij/ og þar til po frelsare þeirra Fordæmdu. Þar var stu staddur j Dauda og Kuøl/ Enn hier j Glede og dyrdarlegre Sigurvinningu.

Christur er vort Høfud/enn vier erum hans Limer. Fagna þui z gleðst þu truud Sæl/ Su Vegsemd s Høfdenu veitest/ hun veitest og ødrū Limonum/ sem Høfdenu eru samtein gder. Þar sem vort holld drottnar/ þar munū vier z eirnē drottna. Þar s vort Blood rijker og drottnar/ þar meigū vier vissulega vænta og vona ad vier munū þar z eirnen dyrdarleg er verda/ og þo ad Synderner vilie þtta hindra/ þa hindrar þ þo ecke su Sameigenlega Nattura/ s vier høf
um

um med Guds syne. Þar sem Nøf uded er/þangad munu ꝫ hiner adrer Limerner safnast. Nu er vort Nøf ud Christur jñ komen j eilijfa Dyrd þar fyrer hafa hiner adrer Lider og Limer a hans andlega Lijkama/ ful la og alla Ordsøk til ad vænta sier og vona eirnen himneskrar Dyrdar/ Pad fyrst Nøfuded hefur medteked himneska Sælu/ þa hafa og eirnen hiner Limerner Eignarriett til sømu Sælu/huoria Sælu Christur hefur alla reidu/þeirra vegna vtteked a Ni mnum /so ad hann af hende þm ha na a efsta Deige. Christur nidur stie af Nimnum/til þess ad hañ giør de oss Riettlæta/Eñ hann vpp stie aptur til Nimna/ so ad hñ giørde oss vegsamlega og dyrdlega.

Vorra vegna er hñ fæddur / Vorra vegna Pijndur/ Þar fyrer hefur hñ og eirnen/vorra vegna til Nimna ap

tur vppstijged. Vt af Christi Pijnu
prooast/vor elska til Guds/ en j hns
Vpprisu styrkest Truen vor/so nær
est z vonen vor j hns Vppstigningu.

Nu eigum vier ept^r ad fylgia vo
rum Brudguma/ ei alleina mz good
fwsre Girnd Hiartans/helldr z so mz
gudrækelegre Hlydne ytre Verkanna
j þa himnesku Guds Barna Borg
mæ eckert saurugt inniganga/ huar
vm Einglarner nockurnneigen bera
Vitne med sine Hegdan/ þt þegar
þeir nidur stigu fra þeirre himnesku
Jerusalem hingad a Jørdena/ þa li
etu þeir sig sia jklædda huitum Klæ
dum / huör ed merkia hreinann og
flecklausan Heilagleika z Meynley
se. Med Læremeistara Titelætesins
eñ eingen Drambseme vpp ad stijga
og ecke helldur med Fødur Giæskun
ar/Prettvijsen. Et kann helldur mz

Fridar høfdingianum ad vppstijga o
sampyckeð/ z ecke helldur med Mey
ar synènum Loste z Ofneytsla. Ja
onguer Lester kuña ad vera j Fylgð
og Før med Fødur allra Dygda/ og
ei helldr kuña syndernar ad fylgiast
ad mz þm riettlæta/ edr veikleike mz
læknaranū. Sa s girnest sijdar s̄nr
ad sia Gud Auglite til Auglitis/ hñ
stunde til ad lifa hier sem ber fyrer
hans Auglite/ Sa s vænter sier þess
himneska/ hñ foraꝛkte þ jardneska.

Hneig þar til vor Hiørtu goode
Jesu/ og drag oss og vorn Vilia ept
er þier/ Amen.

XXII
Vm heilagan Anda

HEgar Drottenn vor Jes
us vpstie til Himna/ z jñgieck
j sijna

i sijna eilijfa Dyrd z Vegsemd/ þa
sende hañ Læresueinunum H. Anda
a sialfre Huijtasufu Hatijdeñe/ Og
so sem ad þa Gud vtgaf Løgmaled
a fiallenu Sinai j gamla Testamen
tenu/ þa stie hañ sialfur a medā nidr
til Moysen. Eins skiedur nu j Nya
testamentenu/ þeg: Postularner eiga
ad vtganga vm allann Heimenn og
predika Evangelium / þa nidurstijg
ur H. Ande til Herra ; Þar heyrdust
Skruggur/ Elldingar z Reidarþru
mur og miøg stoor og skielfeleg Lwd
urs Hliod / þuiad Løgmalsins Ra
ust vpphefur sig med stoorre Ognan
a moote vorre Ohlydne og audsyner
oss ad hafa forskulldad eilijfa Guds
Reide/ Enn hier heyrest so sem eirn
hægur Vindblær / þuiad Evangelij
Nadar bodskapur hughreyster aptur
z endurnærer jstødulaus z ottasleigē

Hiørtu/ Þar vard allt Folked hrædt og skialfande/ þt Løgmaaled verkar Reide./ Enn hier þys stoor Hoopur og Mañfiølde til samans/til ad hey ra Guds Furduverk. Fordum nidur stie Gud j Elldenum/ eñ þ var hans Reide Elldz/huar fyrer Fialled allt titrade skalf z rauk/Nu nidur stigur H. Ande og so j Ellde / Enn þad er hans Elsku Elldur og Kiærleiks Elldur/ huar þ ad Nwsed sem Post ularner voru jñe/ skalf ecke af gudle gre Reide/helldz vppfylltest mz Dyrd ar Lioma H. Anda. So sem Christ ur var vtsendur j þennan Heim til ad frelsa mannlegt Kyn/So verdur og eirnen hñs H. Ande vtsendur til ad helga þad z vpplysa j allre Trú arennar Þeckingu / Eckert Gagn hefde oss staded af Christi Pinu/ hefde hū ecke vered oss kiend/ z kuñ

gjørd

giørd j H. Guds Evangelio/ þuiad huør kann ad hafa gagn af geymd um edur leyndū Fiesiod? Þar fyrer villde sa himneske Fader Myskunse mdanna/ ecke alleinasta tilreida eirn myken Velgiørning þ̄ Pı̄nuna chri sti/helldur villde hann þañ Velgiør ning læta øllum Heime/ frambođen verda þ̄ Vtsending H. Anda. Ein good Mooder nærer sitt Barn a bæ dum sı̄num Briostum/So giefur oss sa goode Gud bæde sı̄n Briost/þ er Sonen og Heilagan Anda.

Heilagur Ande kiemur yfer Post ulana/ þa þeir voru med einu Sam hellde huør med ødrum/ad bidiast þ̄ þuiad þetta er Ande bænareñar/hu ør ed fyrst verdur feingen af Gude med Bænenne/og sydan sialfur vpp vekur og afyser til Bænareñar/þui ad hann er þad Samband sem oss

og vor Hiørtu samteinger vid Gud so sem hañ saman teinger Fødurenn og Sonen/verande þrra beggia sam eigenleg og samverande, jsibyrdis El ska. Þesse andleg samteinging vor vid Gud/hun skiedur vt af Trunne/ huør Trw ad er Giøf og Gæfa H. Anda/Truna ødlunst vter med Bæneñe/enn riettelig Bæn skiedur allei nasta þ Hialp z Hiastod H. Anda. J Salomonis Mustere / þegar þar var fyrst offrad Drottne Breñeforn pa vpfyllte dyrd Drottins allt Mustered/ Eins skiedr þad so tijtt z opt sem þu offrar Gude þijnum Bænu/ pa vppfyller Dyrd H. Anda allt Mustere þijns Hiarta.

O huad dasamleg er þesse Guds Myskunseme og Nad/þad Faderenn lofar ad bænheyra oss/ Sonuren leggur til med oss/ og H. Ande bidur i oss

oss og med oss / Enn H. Einglar bera fram vorar bæner þ Gud/so ad Nádar Dyrunum verdur alldrei fyr er þeim apturluckt.

Sa mysktunsame goode Gud giefr oss fyrst tilhneiganlegt hiartalag til bænareñar/ þt hañ giefur oss Anda bænareñ ᵛ z nádareñar. Nñ giefz z Bænenne sijna Framkuæmd/ þutad hann bænheyrer æt̃d vorar Andvar þáner. Og þo þ skiee ei allt̃d epter vorũ vilia/ þa skiedur þ þo allt̃d ept er þui s̃ oss best hagnast z gagnast.

H. Ande kom yfer Postulana/ þegar þr vóru samhuga aller j einu Hwse/ og j einum stad stadder/ þui H. Ande er Ande Eindrægnennar og Elskunnar/ Hann samteinger oss vid Christum þ Trwna/ eins Gud samteinger hann vid oss aptur fyrer Kiærleikann/ Og i sama Mata

O a sam

samteinger han oss iffbydis vid vora Naunga fyrer Kiærleikann.

Diøfullen er Vpphaf alls Sundurlyndis og Tuñdrægne huør ed ad skilur oss fra Gude med Syndunum og fra vorum Naungum med hatre Prætum og Sundurlynde. Eñ hier huert a mote þa sateinger H. Ande oss aptur vid Gud/ z Gud vid oss med sinne Verkan/lijka so sem þ hñ samteingde þa Guddomlegu z Mañdomlegu Nætturuna j Christo med sine dasamlegu Yferskygingu.

So leinge sem H. Ande blijfur j Mañenum med sine Nad og ast giøfum/ so leinge er Madurin samteingdur Gude/ Eñ so snart sem madurin fyrer syndena slepper Truñe og Kiærleikanum/og vtrekur H. Anda þa fraskilur hañ sig fra Gude z slijtur þad helgasta Samband sitt

vid

vid Gudi sem Heilagur Ande hafde bunded.

Sa sem byr yfer H. Anda z hef ur hañ j sijnu Hiarta/ hann hatar ecke siñ Broder. Enn huørnen kiemur pad til? Pad kiemur so til/ad hann er ordeñ eirn limur a þm and lega Lijkamanñ Herrans Christi/ huørs Limer ad eru aller heilager z gudhrædder. Nu so sem ecke kann ei tn Limurenn annan ad hata a nætt urlegum Lijkamā/ Suo kañ og ecke helldur eitt Guds Barn annad ad hata/med huørfu pad er orded eirn sameigenlegur Limur / vnder einu Høfde.

Sa sem byr yfer H. Anda og verdur af hønum stiornadur hañ el skar eirnen sijna Ovine/ Huørnenn kiemur þ til? Ordsøk pär til er þes se/ad þeir sem hallda sier vid Drott ins

ið / þeir verda eirn Ande med honū
og eins sinnader og hañ / Nu lætur
Gud sijna Sool vprenna jafnt yfer
vonda sem goda / lijka vel yfer sijn
Ovine sem yfer sijna Vine.

Sa sem byr yfer H. Anda/ hañ
er reidubwen til ad giøra øllum gott
epter sijnu Megne/og vill giarnann
vera sem flestum til Gagns z Þien
ustu breytande j þui sama epter sijn
um Skapara/ huør ad er Brunnur
allrar Myskunsemdar/Giæsku z mi
llde vid alla Meñ. Heilagur Ande
vppvekur þuilijkar Hugreñingar og
viliäs tilhneigingar j Mañenū/so s
hñs eigenleg sialfs nattura er til/þ
er heilagar og Gude þocknanlegar.

So sem þad Sælen giører Lijka
mañ lifande tilfiñanligañ/z hræran
legañ/Eins lijka giører H. Ande/
Mannen andlega lifande/lætur hañ

finna til þess stora Satleika Guds
doomlegrar Rædar/hræramde z styr
ande øllum hans Tidum og Timum
til Hlydnis vid Gud og Elsku vid
Naunganñ.

Sa Þytur kom þui af Himnū ofã
huør ad var Teikn H. Anda Til
komu til Postulaña/þui sa H. Ande
hefur Himneska Nætturu / verande
samrar Veru med Fødurnum z Sy
nenum af huorium bædum Fødur z
Syne/ hañ er framgangande fra ei
lijfd til eilijfdar. Þesse H. Ande
ma þui og eirnen himneskur kallast/
af þui hñ kiemur oss Møñunum til
ad huxa vm þ himneska/ z þ s̄ þar
vppe er. Sa s̄ fester Hiarta sitt vid
iardneska Hlute/z heimen offastlega
elskar/hñ same hefr ei eñ nu ødlast
þeñañ himneska Andan. Heilagur
Ande kom j einū Vindblæ edr Gu
ste

ste yfer Postulana/ þess vegna/ ad þñ audsynde sig ad ỏa þñ hiñ sama sem med sier fører lifande Nuggun og Nugsuølun þeim hinu sorgfullu vier lifum voru hoolldlegu Lijfe/ af þeim Anda sem vier giefum fra oss og til vor drøgum j Loptenu. Þar fyrer villde H. Ande koma vnder Teikne/ og med Teikne eins Vind blæs/ hỏ ad oss þ veiter/ ad vier kun num ad lifa andlegu Lijfe Sælaren nar . Vindureñ blæs þar s hann vill og þu heyrer hans Þyt/ eñ huørt hañ fer eda huadan hañ kiemur þ veistu ecke/. Eins er hattad vm alla þa sem af Andanum eru fædder. Sa Vind Þytur j huøriũ H. Ande kom yfer Postulana/ var mijkell z sterkur Þuiad H. Ande hrærer kroptuglega og vollduglega Hiørtu heilagra/ j hu ørill hañ byr til alls hins gooda/ jaa/

jm/hñ hrærer þau ſo ꝛ hughreyſter/
ad þau hrædaſt huørke Hootaner o
gudlegra Tyrañа/ ꝛ ecke Suikræde
Diøfulsins/ ꝛ ecke hatur Veralldar
eñar. Sa verduge H. Ande/ færer
med ſier Poſtulunum til Handa Kyn
ning ꝛ ſkilning allra Tungumala/
med þui ad Rauſt þeirra Predikun
ar ætte vt ad ganga vm øll lønd/ ꝛ
a medal allra þioda/ ſo tokſt nu j
burtu allur oſkilianlegleike Tungu
mælaña/ huør ed var gudlegt ſtraff
ꝼ þa dærlegu Mañanna Dirfſku/
þegar þeir ſō j Trøts vid Gud
vppbygdu Turnen Babel/ So verda
allar Þioder ſem ædur voru ſundur
dreifdar med adſkilnade Tungumæl
aña/ aptur ſamanſafnadar j Truar
eñar Einingu ꝼ Verkan H. Anda
Heilagur Ande openberadeſt þui j
tungnaña lijkingu/ ad hañ vilde þar
med

med audsyna/ ad hann være sa hinn same/ sm̃ styrt hefde fordum Tungu Spamañana/ z añara Guds mañà þa þeir vt af hans Innblæstre tølu du z Spædu j gamla Testamentenu So og være hañ eirnen sa hiñ same sem tala skyllde fyrer Munn Postul anna/ og sidañ skyllde avallt leggia Guds Ord þeim j Munn/ sem kieña eiga j Guds Søfnude.

Blessadur z dyrkadur ad eilijfu sierfu verduge Heilage Ande/ asamt med Fødurnum og Synenum/ fyrer so margar z storar æstgiafer/ Am̃.

XXIII
Vm Tign og Vegsemd
Guds Heilagrar Christne

HVgleid og athuga Christen Sæla/ huad mykell z stoor vel

Velgiørningz þier var veittz af Gude þegar hañ kallade þig j Samfielag skap sinar N. Christne. Enn er su min̄ elskanlega Vn̄usta seiger christur j Lofkuæde Salomons. Sañlega ma hun ein kallast/ þui ecke er vtan eirn Søfnudur allra riettruadra/ bæde þeirra sem vered hafa/eru/ og epterkomande verda/ z þesse søfnuduren/ er Christi elskuleg Brudur fyrer vtan christi andlegan Lykama er ecke hans Ande. Enn þeir sem ei hafa Christi anda/ þeir heyra hønum ecke til/ Þeir sem ecke heyra til Christo/ kunna ecke ad eignast Hlutdeilld j þui eilijfa Lyfe.

So sem ad fordum allar skiepnur a Jordusie/drecktust z tortyndust j Vats floodenu/þær sem voru þ͂ vtā Ørkena/ Eins skiedur þad eirnen/ ad huørier sem ecke eru jn̄eluckter z

 innlekner

ijnteiner j þa heilogu ørk Guds ſaſ nadar/ þeir verda eilijfiega glatader og tortynder. Sa þarf ecke ad væn- ta ſier / ad hañ eige Gud þ Fødur a Himnum/ſa ſem ecke hefur hñs H. Chriſtne/ſo ſem þ eina andlega Mo der a Jordunne. Athuga og gaumgi æf vandlega Sæl mijn /ad þeſſ veg na nidur ſtijga til Helvijtis Dags daglega otelianlega margar Sæler ad þær hafa ecke vered hier a Jord unne/j Hoop og ſanneyte Guds H. Chriſtne. Þad ad þu ſer ecke ſømu Leid med þeim hinu fordæmdu/er ei ad þacka þiñe Næatturu/huør j ſialf re ſier er miøg lijk Nattturu hiña þr ra fortøpudu / helldur er þad Guds Myſkun ad þacka / huør ed alleina Greinarmun giørde a millum þijn z þeirra. Þegar þaug þreifanlegu Myrkur geingu j Egyptalande/þa

vat

var þo lios Dagur/ ſo vijda ſem Iſraels Syner bjuggu/ So er ꝛ eitnen Lios gudlegrar þeckingar/ alleinaſta hia Guds chriſtne/ eñ hia þeim ſem eru fyrer vtan þa ſomu Chriſtne/ er Myrkur Villudoomſins j þeſſu Lijfe huørt ed þa framleider til Myrkurs eilijfra Kuala j ødrum Heime. Sa ſem ecke er Lidur og Limur Chriſtneñar ſem ſtrijder hier j Heime/ hñ verdur og ecke helldur heñar Lidur/ nie Limr/ þegar hñ ſkal Sigre hroſa añars Heims j eilijfu Lijfe/ þui ad þſſer Hluter eru miøg ſamteingder millum ſijn jñbyrdis/ ſialfur Gud hans H. Ord/ Truen/ Chriſtur/ chriſti vtvalen Søfnudur / og þar med eilijft Lijf.

Guds Chriſtne/ hñ er bæde Mey Moder/ og frwlofud Brwdur. Moder er hun þeſſ vegna/ ad hun fæder

Gudſ Dagſ daglega andleg Børn
Enn Mey er hun þar fyrer/ad hū
þydest ecke Diøfulsins nie heimsins
Rad nie Vilia. Enn trulofud Bru
dur er hun/þui Christur hefur trulo
fad hana ſier til handa/ med eilijfū
Sattmala og giefed hēne heilagan
Anda ȷ Eckta Pant.
Gudſ Christne ma lijkiast vid þ
Skip/þar ſem Christur z hans Lær
eſueinar eru ȷnanbordz/huørt ed alla
ſijna ſkipveria/flytur z farer vm ſij
der/ ȷñ æ Nøfn eilijfrar Sælu/ og
Rooſemdar. Jñ a þeſſa Nøfnena/
helldur Gudſ Christne/hafande tru
na þ Stiorn og Styre/eñ Gud ſialf
an þ Styremañen/ og Einglana þ
Lidsmeñ. Maſtur ȷ þeſſu Skipenu
er Kroſſtried Herrans Jeſu Chriſti/
Enn fyrer Segled ma merkiaſt og
þydaſt heilagt Gudſ Evangelium
og

og Naadarbodskapur / og þegar nu Gud heilagur Ande blæs j þa Segled/ þa geingur allt og byriar æfram̄ til Hafnar þeirrar eilyfu Sælu og Roosemdar

Guds christne ma lijkiast vid þñ Vijngard/huørn Gud hef: plantad hier a Jørdun̄e/ huørn hñ hefur vø kuad z yferdøgguad med sijnu eigen Bloode: J kringum þeñan Vyngarden hefur hñ gyrt med sterku Mur vegg H. Eingla Verndar z Vardveitslu. Nañ hefur hier nidurgrafed eina Vijnpressu/ þad er sijna heilag a Kuøl z Pijnu/z hefur tekid j burt Steina og þysla og allt añad þad Vijngardsins Friofgun kañ ad hamla og hindra.

Guds heiløg Christne er su hin sama Kuiñan/sem jklædd var Solunne/ þuiad hun er jklædd Jesu Riett

 læte

læte. Su sama stood a Tunglenu/ huiad Guds Christne ber ad forack ta jardneska Hlute/ huorier eru for geingeleger z ostøduger/ so sem Tū glsins Birta.

Mÿked dyrmæter z ypparleger eru aller þesser Hluter/vid huoria Guds Christne hefur nu samlÿkt vered/ og þui er skylldugt/þu fører Gude mÿk ed Þacklæte þar þ/ad þu ert Limur þessa so dyrdarlega z tÿgnada Hoop sins. Mykla og stoora Velgiørn inga lætur Gud j tie / vid sÿna chri stne/eñ þo vdlast þa ecke aller/Þui ad christne Drottins/hun er vmgyrt ur z apturluktur Alldengardur/z sa jñsiglade Brunnuren: Eingen kañ ad seigia af fegurd þssa apturlukta Alldengardsins/vtan sa s̄ þar er jñe fyrer/So kann og eingen helldur þa stooru Guds Velgiørninga ad sia z

þeckia

þeckia/sem hñ j tie lætur sine Christne/vtan sa sem er j Christnenne.
Þesse Bruduren Herrans Christi er døck asyndum hid ytra /eñ harla friid z føgur hid jnnra. Þetta skiped skiekst z hrekst miøg/midt j ossok nañaBylgium/ z motblastre/eñ forfyneft þo alldrei. Þetta Viñtried vex þess betur/z þui er nær geinged/ zfleire onyter kuister eru af þui hoggner. Þessa Kuiñuna vmsitur sa hel vijske Dreke a margan hatt/eñ fær henne þo ecke grandad. Þad er vijst satt/ ad christne Guds er ein føgur Lilia/ eñ samt vex hun sem mitt a millum Þyrnanna. Gudz Christne er vijst sa allra blomlegaste Alldengardur/ samt drijpur ecke þad sæta Balsam af þessa Alldingardsins Avøxtum/fyrr enn þad Nordan vindurenn blæs z brøsar yfer hann.

Guds Chriſtne er ad ſoñu Guds eig enleg Dotter/eñ ſamt er hun Heim enn̄ andſtyggeleg ꝛ ogiedfelld. Nun bӱdur ꝛ vænter epter himneſkre Arf leifd/þſſ vegna verdur hun j þeſſum Heime ad vera ſo ſem añar Pilagrū mur og vegfarande. A þeſſare veg ferdar Reiſuñe ſiñe kuelſt hun miøg ꝛ þreyngeſt/J kuølleñe ꝛ þreynging uñe er hun þeñgiande/J Pøgnenne ſterk ꝛ hughrauſt/Og j þeſſum Sty rkleikanum / yfer vinnur hun vm ſӱder.

Poꝛt Chriſtne Guds ſie andleg Moder/þa vdur hū po ad ſtanda vn der Kroſſenū/ſo ſem Moder Chriſti Maria. Chriſtne Drottins er ſo ſ eirn Pmlmvidur/þt þeſſ meire þun ge Harmkualaña og Freiſtinganna ſ a heñe liggur/ þſſ helldꝛ rietter hū ſig vpp fra Jorduñe til himenſins.

Hugſa

Nura þu Sæla mijn vm þuilijka tiign Gudz heilagr" christne/ z stadu til/ þu hafer eckert þ j Fare þijnu/ s heñe meige vansoma. Christnen er andleg Moder/ þar fyrer varastu ad forackta heñar Ord z aminningar. Nun er þui moder/ ad þier ber a jaf nan ad hallda þier vid heñar Briost enn christnennar Briost eru Orded og Sacramenten.

Christne Gudz er ospillt Mey/ þar fyrer skertu heñar Sonur eda Dot ter/ þa stadu þig vid ad dryia andle gar Hooraner med Dioflenum/ þ er ad þu syndger ecke. Christnen er Christi Brwdur/ þui ber henne vel ad taka sier vara fyrer/ ad hũ hafe eingen møk nie vinattu hoot vid Di ofulen. Nun er brwdur Christi/ þui ætte hun vandlega til ad sia/ ad hun misse ecke fra sier pant Andans/

p v sem

s Christur hefr heñe giefed j Tryg dagæfu. Nun er Brwdur Christi þui byriar henne oáflætanlega/ ad bidia/so ad heñar Brwdgume kome snarlega/ z jñleide hana til Brwd kaupsins. Þesse Brwdgumen mũ ko ma a Nottu Oggaleysesins/þad er/ þegar sem fæster taka sier vara fyr er hans tilkomu/ z meñ lifa athuga lauser z oggalauser. Vak þar fyr er Säla miñ/so ad Brwdgumẽ fin ne þig ecke sofande/þegar hañ kiem ur/z vtelyke þig ecke af dyrum eilijf rar Sæluhialpar. Lattu Vidsmiør þiñar Truar loga z lysa/so þu þur fer ecke ad sakna þess þa ed fyrsta/ þegar Brwdgumen kiemur.

Þu ert hier jñan skipsborda stødd Siadu til þu steyper þier ecke vt j Naf Veralldareñar/fyrr eñ þad þu kiemst j Nøfnena/Þu ert jñan skip

Borda

borda stødd / þar fyrer bid þu Gud ad huørke storm vindr Motlætesins & ei helldr bylgiur Freistinganna kunne þier ad kollkasta.

Þu ert Guds Vijntrie/kastadu þui fra þier onytsamlegum Greinum/ Verke og ødru þui sem ofriosamt er so sem ad eru øll Verk Holldsins og spilltrar Natturu. Læftu allan þann Tijma sem þu hier lifer/ vera þier so sem hreinsunar & Fægunar Tijma/ þa muntu þess bloomlegre birtast a deige Drottins. Þu ert einn jnnplantadur kuistur j þad rietta Vijntried/ sem ad er Christur/ Siadu þar fyrer til/ad þu hallder þier þar vid hann & stert groodr sett j hans Vndum/suo ad þu færer myken Auoxt Þui hu ørn þann Kuist a Vijntrienu/sem ecke færer Auoxt/ þann hinn sama vill sa Himneske Vijngards madurenn bu

rt

rt høggua/ Enn hinn sem Avoxten fæter/vill hañ hreinsa/so hann kuñe eñ yfergnæfanlegre Avexte ad færa

Þu hefur iklædst Christo þ Trw na/og ert þessare Riettlætis Soluñe so vmgiefenn/ Siadu þar fyrer til ad þu vnder Footum troder Tungl ed/ þad er alla Jardneska Hlute og virder allt lijtels hia þeim Himneskū og eilijfu Audæfunum.

O þu Goode Jesu/ sem oss hefur leidt j Samfielagskap þinnar Chri stne sem hier strijder a Jørduñe/Leid þu og eiñeñ oss vm sijder/þangad ꝥ þijn Christne er/Sigre hroosande a Himnum/ Amen.

XXIV.

Ein christeleg Vmþeinking vm þad huørnen Gud hefur fyr er ætlad alla þa Truudu til eilijfrar Sælu

Salma mijn/so opt sim
þu villt hugsa vm / huort
Gud hefur fyrerætlad þig
til Eilijfs Lijfs edur ecke/ þa rendu
strags þijnū Hugskotsaugū til Chri
stum/ þar hañ hanger a Krossenum
og deyr fyrer allar Heimsins synder
og vpp rijs sijdan oss til Riettlætis.
Taktu fyrst til ad hugsa vm Christ
um/so sem hañ liggur j Asnastalle
num nyfæddur/og so fram̄ epter/og
þegar þu hefur yferveiged/ huar til
hann er fæddur/ z huar til hann hef
ur allar Kualer lided / þa sierdu vel
Guds fyrerætlun/ og asett Rad vm
þijna Saluhialp.
Gud vtvalde oss ædur enn Grund
vøllur Veralldarennar var lagdur/
enn þo vtvalde hann oss alleinasta j
Christo/huar fyrer ef þu ert j Chri
sto

sto fyrer Trwna/ þa efadu ønguan
neigen þar vm/ þu ert þa vissulega
eirn af Tølu þeirra Vtvøldu. En
huør sem ødruvijs vill ransaka/ grun
da og kaña/ þad stoora diwp þessa
Leyndardomsins vm gudlega Fyrer
hyggiu/ hønum er hætt vid ad hann
meige falla j Diwp Orvæntingaren
ar. Þeim sem eru fyrer vtan Christ
um/ þeim er Gud eirn fortæranlegr
Elldur. Siadu þar fyrer vel fyrer
þu komer ecke an Christi fram ad
þessum Elldenum/ so hann fortære
þier ecke. Þa alla sem ecke hafa m3
Trunne medteked Herrans Christi
Bitaling fyrer Synndernar/ og ecke
gieta hann fyrer sig bored/ alla þa
klagar Gud med sijnu stranga Løg
mæle/ og alla þa fordæmer hañ/ m3
sijnu ostøduanlegu Riettlæte. Vara
stu þar fyrer ad vilia leita j Guds
Løgmale

Løgmæle þar epter/ huørt þu muner eitt i Atvaldra tolu eda ecke/ þad kienner ecke Løgmæled/ helldur Evangelium z Guds fyrerheit/ Grenslast ecke helldur smasmuglega epter huad Gude munde hafa geinged til þss z þess sem hañ giørt hefur/ so ad þynet eigen panckar og Meiningar ville þig ecke. Gud byr j þui Liose s eingen fær jnnkomest/ Siadu til þu komer ecke ofnærre þui Liose/ þui þ giører þig fyrre blindann enn sia ande. Gud hefur feinged þier añad Lios Evangelij kieñinga/ j þui hinu sama Liosenu/ kuñu vid ad sia þetta heimuglega Guds ræd. J þessu Liosenu sier þu þad rietta skilnings Lios bæde vm þessa Trwarennar Grein z adrar. Grenslastu ecke epter huad Gud hefur asett sier fra eilifu j sinu heimuglegu Ræde/ helldr athuga

þad

þad sem Gud hefur openberad þier a þessum Nꝍdar Tijma/ med sijnu liosu Orde vm sinn Vilia og Asetning. Su Riettlꝍting Mannsins sem skiedur hier tijmanlega/ hun er so sem annar Speigell og Imyndan þeirrar vtvalningar til eilijfs Lijfs/ sem skiedur fra Eilijfd.

Lꝍrdu ad þeckia Guds Reide/ vt af hans Løgmꝍle/ og giørdu Idran fyrer Syndernar. Lꝍrdu og so ad þeckia Myskunseme Drottens/ wt af hns Nꝍdar bodskap/ og Evangelio/ sem þier verdur framboded þ Christi Maklegleika/ vm eilijfa Sꝍluhialp. Lꝍrdu ad fara riettelega med Trwna þijna/ so ad þu audsyner hana/ og Lꝍter hana fram̄ koma/ j allre christelegre vmgeingne/ z Meinleyse. Leggie Gud þier nockurn Kross vppa/ þa Lꝍrdu ad þeckia/ ad þad er

er hans fødurleg Nirting/ og þu ei
ger hann þar fyrer ad lijda med þol
enmæde. Þegar þu hefur allt þetta
lært/ Taktu þa hid fyrsta til ad ta
la vm/ huørt Gud hefur þig fyrerætl
lad til Eilyfs lyfs edur ecke. Þessa
a fferd vill Postulen vier høfum/ þui
ad hann hefur og eirnen hana sialf
ur fyrer oss haft.

Þrijr eru þeir Hluter/ sem Mẽñ
eiga hellst ad athuga/ J þessũ Leind
ardom vm gudlega fyrerætlun/ z A
setning vm huørs Mans Sæluhi
alp/ Fyrst Myskunseme Guds/ huør
ed Mannen elskar/ Þar næst Fullñ
ægia Christi sĩ fyrer hañ þijnest/
J þridia mata Nad h. Anda/ sĩ þ
Euangeliũ kallar til gudlegrar Kyñ
ingar. Nullum Mønnum er giefen
Guds Myskunseme/ Þuiad Gud elsk
ade allã Heimen. Jørden er full af

Gudz Myſkunſeme. Ja/Guds My ſkunſeme er ſtærre eñ Himen z Jord puiad hun er ſo ſtoor/ſ Gud er ſialf ur / huør ed j ſkriptēñe nefneſt ſialf ur Kiærleikurenn.

Hann hefur vitnad j ſijnu Orde ad hñ vilie einſkis Mans daudaj ef pier ecke anæger Guds einfølld ord/ pa hefur hañ pad ſama ſtadfeſt mz ſijnum Eide. Gieter pu ecke trwad Guds Fyrerheite/pa trudu hans Eide. Hann kallaſt Fader Myſkunſmdaña/puiad hønum er eingen hlutur ſo eigenlegur/ſem ad myſkuna ſig yfer þ auma Mañkyn/ og pui ad vægia. Til Myſkunar vpphuetur hann hans eigenleg Nattura/eñ til ad dæma z hegna/neyda hañ vorar Synder/ſo ad par af ma ſiaſt/ ad langtū natturleg͛ (ef ſo mætte ſeigia) geingur fram̄ af hans Hiarta / Myſkunſemen

semen enn Nefndenn.

Christi Forþienusta er þui øllū giefenn/ad Christur leid fyrer allar heimsins Synder / Huar kann sterk are Vitnisburdur ad fæst vm gudlega Myskunseme oss til handa/ hellldur en sa/ad Gud elskade oss/ þegar vier vorum ønguers. Þuiad elsku hans var þad ad þacka/ ad hann skapade oss nockurn tijma. Hann elskade oss og eirnen/ þegar vier vorum fra hønum fallner/ Þuiad Elsku Guds var þad ad þacka/ad hñ vtgaf Sonen/oss til Endurlausnar.

Gud Fader talar þessum Ordum vid eirn z sierhuørn syndugan Mañ sem er epter sinne Verdskulldan fordæmanlegur til eilijfra Kuala/ og hefur eckert fyrer sig ad bitala.

Tacktu miñ eingieten Son

og bitaladu med hønum piin
ar Synder. So seiger og eirnen
Sonurenn. Taktu mig suo
þu Fridkauper þig.

Christur kallast j Ritningunne/ Flos Campi, non Flos Horti, þ er/ þuilijkt Bloomstur/ sem wte vex a vijdum Vollum/ enn ecke j Alldengørdønum/ þutad Alldengardar ner eru vmkringder med hæfum Veggium/ so þangad næ ecke aller þeir ed vilia/ Enn Ilmur þeirrar Myskunsemdar sem af Christo stendur/ hañ er fyrer ønguum læstur nie lucktur/helldur øllum þeim til reidu sem hann af Hiarta riettelega girnast/ z vppa þ þu skuler ecke efa þar vm/huørt Christur hefur fyrer alla pijnst edur ecke/ z fyrer allra Synder bitalad/ þa bidur hann sinn him

neska

neſka Fødur þ þeim ſ hn̄ kroſſfeſtu. Hefde han̄ ecke fyrer þa ſømu bita lad/þa hefde han̄ ecke helldur beded Fødurenn fyrer þa/Nu med þui han̄ vtheller ſijnu Bloode/ lijka vel þeim til Gagns og gooda/ ſem han̄ ſærdu pijndu og deyddu/ Þa er þad ecke ad efa/ad fyrer alla adra mune han̄ og eirnen ſijnu Bloode hafa vthellt.

Fyrerheiten ſem ſtanda j heiløgu Guds Evangelio/heyra ɀ eirnen øll um Møn̄um til j Verølldeñe/þuiad til allra ſeiger hn̄ ſo/ Komed til mijn aller þier ſim̄ erfided/et c/ Nuorke er eg nie þu/eirn edur an̄ar hier vndan tekē/ Helldur ſo ſem Bitalingurenn er vtlagdur þ alla/So er ɀ øllum til hans boded j Evangelio/ ſo ad þeir han̄ medtake med Truñe. Þeſſ ſem gra ſem þu afram̄ geingur a Footh̄ ſtødugs Trunadartrauſts til Guds/

 þeſſ

þeſſ meira eignaſtu af þeſſum Arf
enū/Enguum ſyniar Gud ſiñar Na
dar/vtan þeim alleina/ſem ecke vird
aſt hana ad medtaka/og vtelykia ſig
ſo ſialfer fra heñe. Athuga þar fyr
er Sæla mīn þſſa þria Stoolpa/ed
ur þria Vegge/vppa huoria bygd er
Guds Fyrerhyggia/ edur aſett Rad
vm þīna Saluhialp. Sa fyrſte
Grundvallar Stolpen/ er þeſſe / ad
þa þu varſt eingen/þa ſkapade Gud
þig af enguu. Hinn añar er þeſſe/
ad þa þu varſt fordæmdur vegna A
dæms Falls/ Þa endurleyſte Guds
Sonur þig aptur ſier til handa. Sa
þridie Þegar þu varſt fyrer vtann
Guds Chriſtne/ fæddur Neidennar
Barn epter ſpilltre Nætturu þinna
Forelldra/þa kallade hñ þig j Hoop
ſiña Barna þ Sĕjrnena. Þegᵃ þu
huxar vm þeſſa vmlidna Guds Vel
giørninga

giörninga/þa hefur þu önguа Ord
sok ad efast/vm hans epter fylgian
de Naad z Myskun a seirne Tijmøn
um. Þegar þu visser ecke af þijnum
Saluhialpar Veige þa vppfrædde
hañ þig med sijnu Orde. Þegar þu
foorst villt / þa leidriette hann þig.
Þegar þu stoodst/þa hiellt hañ þier
vid sig/ so þu skrilldet ecke falla: Þe
gar þu gieckst afram j þijnu Kalle z
Embætte/þa leidde hañ þig. Þegar
þu snerer þier til hans/þa tok hann
feigins hende vid þier/Jaa/hañ syn
de avallt sitt Længlundargied j þui/
ad bijda epter þier/ og sijna føðurle
ga Myskunseme j þui/ad fyrergiefa
þier. Nu med þui ad so margar Gu
ds Myskunsemder ganga vndan/þa
efast ecke/ ad lijka mũe Myskũsemd
Drottins a epter fylgia. Myskun
semd Drottins hefr vndã þier geing
 ed

ed/⁊ so sem leidt þig so þu yrder lak
nadur/ þar fyrer mun hun ⁊ eirnen
fylgia þier epter/so þu verder vegsa
mlegur/og dyrdlegur. Myskunsemd
Drottins hefur vndan þier geinged
og vijsad þier Veg/huørnen þu skyl
der gudlega og christelega lifa hier
j Heime. Þar ꝧ mun hun og eirnen
fylgia þier epter ⁊ stydia þig ⁊ stoda
ad þu meiger eilijflega med hønum
lifa.

Huørnen kom ꝧ til ad þu slasadest
ecke þa þu fiellst? Eda huør var til
reidu ad stydia þig med sijnum Hon
dum? Var þad ecke Drotten sialfz
sem þig studde? Ja/ sannarlega var
hann þad og eingen annar. Vertu
þar fyrer hughraust/ og væntu þier
og vonadu efalaust Myskunar ⁊ eir
nen framveigis/ ⁊ trudu þui ad Gu
de mune ecke leidast ad giøra þier til
gooda

gooda þar til hañ hefur ꝭsileidt þig
ꝭ þ eilyfa Lijf. Þuiad ꝭ huørs Nøn
dum skylldꝛ þu helldꝛ vilia vita Sæ
luhialp þijna vera komna/ eñ ꝭ hans
Nøndum sem skapad hefur Himen z
Jørd/ Ja/ J þeim Nøndum sem all
drei þꝛa styttre/ ꝭ þeim Nøndū ẽ eru
fullar af Nꝏd z myskun/ huøriar z
eirnen eru ꝭ giegnū grafnᵉ/ so ad þᵉ
ꝭ giegnū kuñe oss helldꝛ nꝏd z myskū
ad vtflıota z til þijn nidꝛ ad driupa?

Minstu z eirnenn Sæla mijn ad
vid erū af Gude vtvalen/ vppa þad
vid skulū vera heiløg z ostraffanleg
ꝭ hans Auglite/ huar fyrer þeir sem
ecke huxa vm ad lifa heilaglega/ þm
heyrer ecke til Vtvalningen. Vier
erum vtvalder ꝭ Christo/ eñ ꝭ Chri
sto blijfum vier fyrer Trwna/ Trw
en audsyner sig ꝭ kiærleikanū. Huar
fyrer ad þar sēm ad ecke er Kiærleik

uren/Þar er ecke helldr Truen/Þar sem ecke er Truen/þar er ecke Christur/Eñ þar sem Christur er ecke/ þar er og ecke helldur Vtvalningen Guds Grundvallan stendur stødug/ hafande þtta Teikn/ad Drotten þecker sijna/ Sem Saluhialp ena munu erfa/ Enn samt segier Ande Drottins / ad aller þeir skule fra Ranglætenu vijkia/ sem j þssum Noornum vilia vera/z Nafn Drottins akalla. Eingen slijtur Christi Saude wr hans høndum/samt vtheimter Christur þad/af sijnum Saudum/ad þeir skule heyra hans Raust ef þeir vilia hønum faster j Hende vera. Vier erum Guds Nws z Nerberge/eñ siaum til vier hølldum søn nu Trwnadar trauste/og Vonenne stødugl'ega allt til Enda.

D

O Drotten Gud/ þu sem giefr oss Naad til þuilijkt ad girnast/Gief þu oss eirnen Krapt til þ ad fram̄ kuama. Amen.

XXV

Vm Þad/huørsu mijkels gods ad bæn eins Christ ins Mans þær orkad

Þad ma eitt reiknast hin̄ stæste Guds Velgiørningr mz al an̄ara/ ad han̄ ecke alleinasta leyfer/ helldur bijfalar oss vid sig ad tala j vorum Bænum daglega. Mijken̄ Krapt hefur Bænen sem a Jørdun ne verdur vthellt/ Hun kiemur øllu þui til leidar sem hu̅ vill a Himnum Bæn eins gudhrædds Mans er so s eirn Lykell til Himna rijkis. Þegar Bænen vppstijgur j Himenen̄/þa ni durstijgur Frelse z Mijskunseme fra

Gude af Himnum aptur / til þess sem bidur a Jørdusie. Bænen er sa agiæte Skiølldr/huør ed maktarlaus sar giører allar Orvar og Skeyte Diøfulsins. Þegar Moyses vphoof sijnar Hendur til Bænarennar/ þa vann Israels Lydur Sigur a þeim Amalechitum/Eins mættu z eitt en Sigur vinna a Diøflenū/ef þu vpp riettet þijnar Hendur til Himens/ þ er/bidur riettelega. So ſ Mwrvegg uren stendr fyrer Ovinunum/z hamlar þm ad komast jnn i Borgena/So vtelykst fra oss og so Guds Reide/þ Bænena/so hun kan ecke til vor ad komast edur næ.

Sialfur Endurlausnaren vor bad ost þ/ecke þess vegna/ ad hañ hefde þar Þørf fyrer/ helldur vppa þad/ ad hñ þar med kende oss/huad ypp arlegur z omissande hlutur ad Bæn en

en være. Bænen er, so sem nockurs konar Skattur/ huørn vier eigum ad gialldа Gude/ so s̃ adra rietta Þegn skylldu/ þuiad Gud hefur þad befal ad og vppalagt/ ad vier skulũ dag lega færa hønum vorar Bæner/ so s̃ nøckrar andlegar skylldur. Bænen er so sem ein Stige/ vppepter huø rium vier kuñum ad ganga/ allt vpp j Himenen fram̃ ꝥ Guds nædarstol/ Þuiad huad ma Bænen añad reikn ast eñ so sem øñur Vegferd edr Vp stigning/ Hugskotsins og Hiartans/ hiedan fra þessũ hiegomlegum Hlut um/ z vpp til Guds j hædernar? Bæ nen er vor Skiølldur og Hlijfd/ þui Sæl þess Mans sem j Bænræknin ne lifer/ hun fær alldrei Skada/ af Diøfulsins Ahlaupum edur Armæs um. Bænẽ er so sem eirn trur sende bode og Ærindsreke/ Þuiad hun kiem

ur fram̄ fyrer Guds Velldis Stool
ofkande Nialpar z Lids af Drottne
þsse sendeboden framkuæmer ætjd sitt
erende/ z fer alldrei erindislaust/ Þui
ad allt jafnt bænheyrer Drotten oss/
og þegar þad skiedur ei epter vorre
meiningu/ edur asetnīnge/ þa skiedur
þad þo epter þui sem Gud sier oss
mune vera fyrer bestu. Añarshuo
rs þessa meigum vier oss oefad van-
ta af Drottne/ sem er/ hañ mune añ
ad huort giefa oss þ vier vm bidium
ellegar og so þad sem hañ veit ad
vera heilsusamlegra/ eñ hitt sem vier
vm bædum.

Gud Fader gaf þañ ædsta Skei
nk/ sem er siñ eingieten Son/ þegar
vier bædum hañ ecke/ Nuad skyllde
þad þa vera/ sem hañ skyllde oss nu
ei giefa/ þar vier hañ bidium ? Nu
ørke høfum vier Riett til ad efa vm
þad

þad/huort Gud fader mune bænhey ra/þegar hann er beden/ z ecke helldr ad tuyla vm þad/ huort sonur Guds mune voru mæle fylgia/ eda ei/ hia Fodurnum. Huad sem þu villt vpp byria eda framkuæma/ þa stadu til ad þu æt2/ þ Bænena ganger med Moyse jn j Tiallðbwd Drottins so þu leiter Nada hia honum/þa mun tu snarlega heyra/ huoriu DRotten suarar þier.

Þegar Gudssonur Herran Christ ur badst fyrer/ þa forklaradest hans Asiana/ so hun vard liomande/ Gud verda og stoor vmskipte z ymbreyting ar j vorre Sælu/ þegar vier jdkum Bænena. Bænen er Lios Sælarenn ar/ huør ed opt giører þann hughrau stann z gladværann j sijnum anda/ þe gar hun vid hann skilur/þann sem hun j fyrstu fann sorgande z orvæntade.

huørnenn

Huørnen ſkyllde Madur meiga dirf
aſt ad lijta til Solareñar/vtan hañ
hafe ædur fyrre til beded þañ ſem he
fur ſkapad z tilreidt/ ſuo agiætt Lios
þ Mannaña Augum? huørnen ſky
lldet þu meiga nidurſetiaſt til þiñar
Mæltijdar/ vtan þu ædr fyrre tilbid
ier þann ſem þier veiter ſoddan rijk
uglegar Gæfur/ med huørium hann
þig nærer og foſtrar? Med huørre
Samvitſku kantu ad leggia þig til
Suefns edur trua Næturmyrkrunū
til þijn/ vtan þu ædur vtbrynier þig
med Bænenne? huørra Nota ſkyll-
der þu meiga vænta þier af þijnum
Handaverkum/ vtan þu akaller z til
bidier þañ hinn ſama/ an huørs
ſtyrks z Adſtodar allt Erfide er for
giefins z gagn lauſt? Þar ſyrer hu
ørt þu villt helldur ødlaſt andlegar
eda Lijkamlegar goodar Gæfur/Þa
bid þu

bid þu vm þær/ ꝛ so munu þær þier
veitast. Girnest þu Christum so leit
adu epter honum med Bænene/ ꝛ þa
muntu fiña hañ. Girnest þu ad Na
dar dyrunū sie ꝥ þier vploked/ þa kla
ppadu þʳ vppa mz Bænene/ ꝛ munu
þær fyrer þier vploknar verda. Ef
þig heimsæk ͬ j Eydemørku þessa He
ims Poste Freistingaña og Ørbyrgd
a andlegum Audæfum/ þa gacktu til
þrrar andlegu Helluñʳ/ s̄ ad er Chri
stur/ med Marías Audmykt/ ꝛ slaadu
vppa hana/ med Vende Bænareñar
ꝛ jafnsnart muntu fiña ꝛ formerkia
ad Vats straumar gudlegrar Nad
ar munu slockua Þosta þiñar sata
ktar. Vilier þu færa Gude eitt þa
cknæmelegt Offur/ so offradu honum
Bænene/ þat mun vppleggia Sætlei
ks Ilmur af henne til Guds/ so ad
hans Reide mun stillast. Vilter þu

 dag

daglega vmgangast med Gude/ so el
skadu Bænena/ huør ad er eitt and
legt Samtal a millum Guds z gud
hrædrar Sælar. Vilier þu smacka
hûad sætur ad Drottenn sie/ Þa lock
adu Drottenn med Bænenne jnn Ner
berge þyns Hiarta.

Nu þo ad Bænenn þocknest Gu
de/ þa verdur hun þo ad vera riettele
ga Skickud/ og a sig komenn. ef ad
hun skal honum þocknast. Þar fyr
er hûør sem vill vera bænheyrdur/ hn
stae til ad hn bidie 1. Forsialega.
2 Alvarlega. 3 Lytelætlega.
4 Stadfastlega j Trunne.
5 Diarflega.

Fyrst skal hann bidia forsiale
ga/ so hann bidie vm þad alleina sem
Gude meige koma til Lofs og Dyr
dar/ en Naunganum til Gagns og
gooda. Gud er Almættugur þar fyr
er mattu ecke ad setia honum þ hætt

nie Mæta / med huørium hañ skule hialpa. Hañ er hinn allra vijsaste/ þar fyrer þarf hønum ei fyrer ad se igia Stund nie Tijma hialparennar. Bænena eigum vier ecke ad giøra oforhuxad/edur med Flapre/ helldur epter þeirre Reglu/sem Truen til sei ger. Nu geingur Truen epter Ordinu / og hefur Orded so sem fyrer speigel/ Huar fyrer/ad huad ē Gud hefur j sijnu Orde fyrerheited æn Forords/þess meigum vier z eirnenn æn Forords bidia/enn þad sem hañ hefur med Fororde heited og lofad/ so sem ad eru þesse stundleg Giæde/ vm þad eigum vier og eirnenn med Fororde ad bidia/ Enn þad sem hñ hefur med øngu Moote lofad nie fyrerheited j Ordenu/þss eigum vier og eirnen med øngu Moote ad bidia. Gud veiter þad opt þm sem hñ

 er

er orden reidur/ Huad hañ munde ei giefa nie veita hinum ødrum ſm hñ er milldur og bliðdur. Hafdu þar þ Dæme Chriſti/ huør ed allañ ſiñ Vilia lagde j Skaut og Fang Fødur ſins/ bidiande ad ecke ſkyllde ſiñ Vilie ſkie/ helldur hans.

Off ber og ſo eirnen alvarlega ad bidia/ Þuiad huørnē kañtu ad heimta þad / ad Gud hann giefe gaum ad þiñt Bæn/ þar þu ſialfur ecke gaumgiæfer/ huad þu talar med Muñenum? Hønen kñtu ad vtheimta/ ad Gud miñeſt þin nie þiña Naudſynia/ þar þu ſialfur miñeſt þeirra ecke og lætur þier ecke vera neitt af Niarta vm þær hugad? Þegar þu villt bidiaſt þ/ þa gacktu jñi þitt Suefnherberge/ z luckty aptur Dyrnar epter þier. Suefn Herberge þetta er þitt eiged Niarta/ jñi þ ættu ad gan ga

ga/þad er/þu ætt þangad ad safna
øllum Krøptum þinar Sælar/ Ef
þu villt riettelega bidia. Dyrnar ver
da og eirnen aptur ad lætast/ so ad
Umhuxan veralldlegra Hluta Um
sorgũar komest þar ecke jñ so leinge
so þu hindrest ecke. Fyr' Guds Ey
ra hlioma einge ord so hætt/ so sem
Girnd og Tilhneiging Hiartans/ z
Sælarenar/ þar ꝥ er Hiartalag hu
ørs eins Mans/þau Orden ẽ gløgg
uast verda heyrd af Guds Eyra.
Hiartad a so ad fram̃ leggia sig/ til
alvarlegra Guddoonilegra Hluta j
Bænenẽ/ad muñenum og Tungun
ne sie omøgulegt/alla þa Þancka vt
ad skyra/ Og þ heiter ad bidia j An
da og Sañleika/ so sem Drotten by
falar/ad Meñ skule z bidia.

Christur þegar hann badst fyrer
a Fiallenu/þa vpphoof hañ sijn Au

gu til Himins/. So eigū vær ad vpp lypta vorum Hugskots Augum fra øllum skøpudum skiepnum til Guds sem j Hiꝛdunum Helgedomsins situr Ortett-giører þu Gude/ef þu bidur hann ad hlyda þinum Bænar Ordū en giefur þo ei gaum ad sialfur/ nie hugleider huad þ er sem þu talar vid Gud. Dasliga tälega er oss skipad ad bidia/og þad gietum vier eirnen giort/ef vier tilbidium Gud j Anda og Sannleika/ þad er/ ef ad vor Hiørtu og Hugskot vaka avallt j Gude/med heilagre og godfwsre Girnd Sꝛlar rennar. Ecke þarf j Bænenne alltijd hꝛtt ad hroopa/þuiad Gud bæn heyrer z eirnen Andvarpaner Hiartans/ med þui hann byr j Hiørtum þrra gudhrꝛddu. Ecke er alltijd þørf a Margmꝛlge edur Ordfiølda j Bænenne/Þuiad Drottenn er nalæg

ur vorum Nugreñingum. Ein And
varþan sem N. Ande vppvekur med
oss/og vier so offrum Gude j Andan
um/ er Gude þeckare z kiærare/hell
dur/enn Lestur/ edur Þulning lang
ra Bæna/þegar Muñuren z Varer
nar tala ad eins / enn Hiartad er
þeigiande.

Oss ber og so audmiukleg z lijte
lætlega ad bidia/og koma ecke fram
j Trauste vorrar/helldr alleina chri
sti Forþienustu. Ef vier byggium
Bænena vppa vora eigen Forskulld
an/þa er hun fordæmanlegur hlutur
j Guds Auglite/lijka vel þo hun væ
re so heit og alvarleg/ad hun kiæme
Mañe til ad sueitast Bloodenu.
Eingen kañ Gude ad þocknast ødru
vijs eñ allemasta j christo/þar fyrer
kañ eingen riettelega ad bidia/vtañ
hñ bidie j Jesu nafne. Foorner þær

allar sem ecke voru offradar a þui
einasta Alltare Tialldbwdarennar/
sem þar til var skickad af Gude/ kũ
nu hønum ecke ad þocknast/ So kun
na z þær Bæner Gude ecke ad þock
nast/ sem hønum eru ecke offradar/
vppa þ rietta Gullalltared/ Herran
Jesum/ þ er/ þar sem ecke eru fram
fluttar j Trauste Herrãs Jesu Chri
sti Forþienustu Dauda og Pijnu.
Jsraels Lyd var lofad og fyrerheited
ad hañ skyllde verda bænheyrdur/ þg
ar hñ snere sijnu Andlite til Jerusa
lems Musterts z bædest so fyrer/ so
eigum vier z eirnen vorum Sælar
Augum ad lijta til Christum/ j Bæ
nene/ huør ad er þad riett a og sana
Mustere Guddomsins. Christur þa
hañ vill bidiast fyrer j sine Kuøl og
Pijnu/ þa fellur hann fram a sijna
Asionu til jardar. Siadu hier huad
miög

mig sa blessade Edlaherran lytelæ ckar sig fyrer guddomlegu Vellde syns himneska Fodurs/ Huad mein ar þu þa þier byrie/ad lytelæcka þig þegar þu skallt bidia.

Vier skulum og eirnen bidia j stercke tru/ verande j Truarennar styrkleika reidubwner til ad ganga a mis allrar stundlegrar Glede/ z þ ar þu eit a moote/ ad ganga vnder allann Kross og Hormungar/ sem Gud vill læta oss ad Hondum koma/ med Þolinmæde. Þess fliotara sem einum er til Bænarennar/ þss gagnlegra er þad honum/og þess optar sem hann bidur þess meira Auiñing hefur hñ/ Eñ þess jnnelegar og alvarlegar sem hann bidur/ Þess kiærare verdur Gude Bænen.

Vier eigum z so ad vera stadfast er j Bænenne z þreytast ecke/ Þuiad

 þeg

þegar Gud dregur vndä/ ad þetta þ
vier vmbidium/ þa giorer hñ þ þar
til/ ad oss skule þss meira þikia koma
til hñs hialpar/ þeg⁊ hun fæst/ eñ ei
þar til/ ad hñ vilie oss alldeilis synia
þiñad þ sem vier þreyum z kriañ lei
ngé epter/ þ verdur oss þess kiærkom
nara/ þa þad skiemur.

Vier eigum z so med. stadfæstu
Trauste ad bidia/ efande eckert vm
Guds Nadar Vilia sem er ætijd rei
dubuinn oss til Hialpar.

O þu Myskunsamaste Gud/ sem
oss hefur bifalad ad bidia/ Wpfræd
þu oss med þijnum Heilaga Anda
so vier kuñum þad riettelega ad
giøra. Amen.

XXVI
Vm Verndan og Vard veitslu heilagra Eingla.

Giadu

S Jadu christen sála/ z athuga huad stor ad sie su guddólega nad z myskū þ^r. Drottenn setur þier þjna ŋ Eingla til Verndar z þienustu. Gud Fader vtsender sīn elskulega hiartans Son oss til Lausnar og Frelsis. Sonuren tekur vppa sig vort Holld z blood/ so ad hañ af stad kome þessu Frelsenu. Heilagur Ande Drottins verdur vt sendur/ so ad hañ oss heilaga giore. Einglarner verda tilskickader/ad þr oss vernde z vardveite. So er þa all ur Hofdingskapur Himnaña/ so ð oss þionande. Ecke skal mig kynia leingur nie vndra þad/þott allar ad rar skiepnur sieu skapadar Mañenū til Þienustu Gagns z Nytsemdar/ med þui ad sialfer Einglarner/hue tier ad eru ollum odrum skepnudum

Skiepn

Skiepnū ypparlegre/ framðbioda oss z einen syna Þienustu. Ecke er vndr þo Himenen giefe oss Lios z Birtu a Deigenum/ so vier gietū þionad og vñed/ þad oss naudsynlegt er/ edur Myrkur z Skugga a Nottunne/ suo vier þa kunnum ad huylast af voru Arfide/med þui þeir himnesku Jnbyggendur eilyfrar Dyrdar/ Einglarner þiona oss og þiena. Ecke er vndrande þott Lopted fære oss Lijfs Andan og vppfostre allra handa fugla Kyn oss til Jnðælis/med þui þr himnesku Andar vaka yfer oss z voru Lijfe so þui eckert grande. Valla er þ ad vndra/ þott Vatned slæckue vorn Þorsta z hreinse oss af Saurindunū/ vøkue z nære aptur þ sem of þurt er/ z vppfostre j sier vorra vegna adskilianleg Fiskakyn. Med þui ad sialfer Einglarner eru oss nalæg
er

er/ þegar Ofurhiten Eymdanna og freistinganna astrijder/so ad þeir oss endurnære. Walla er furdande/ þott Jorden bere og lijde vorn Hungr/ nære z fostre oss med Mat z Druck z vpfylle vor Matbord/mz allra handa Auexte z allra hāda Kiøte Dyr aña/ Med þui ad Einglunum er bifalad/ad þr skule giæta ad oss a øllum vorum Begum/og bera oss, sier a høndum so ad ecke steytest Footur vor vid steine.

Nuad miøg og nakuæmlega ad Einglonū hafe vered vmhugad vm Christum/ þa hañ vmgieckst j þessu Lijfe/þ vottar oss Ritningen liostlega/ huad eirn Eingell bodar fyrst hñs Getnad. Eirn Eingell predikar openberlega vtaf hñs Ningadfædingu Eingell Drottins avijs' Joseph ad hñ skule flya mz Christū j Egypta land

land. Einglar Guds þiona Christo
j Eydemorkunne epter yferstadnar
Diøfulsins freistingar. Einglarner
þionudu hm allan þann Tijma sem
hann vmgiekst holldlega hier j Heimi
z predikade. Eingill Drottens kiem
ur til hus/ þa hann stryddé vid Daud
an. Einglarner openberast þegar
hn rijs vpp fra Daudum. Einglar
ner eru nalæger j hans Vppstigning
gu til Himna/ So vitum vier z eirn
en ad Einglarner munu med honum
koma/ og honum nalæger vera þeg
hann kiemur a effsta Deige til Dom
sins. So sem nu ad Einglarner
hafa læted sier vera vmhugad vm
Christum sialfan/ og hafa honum
þienad/ þa hann vmgiekst hier hia
oss j voru Holdde/ So munu þeir og
vera vmsorgunarsamer z þienustu
samer oss til handa/ sem erum christ
inn

Bilijfader/þad er / ordner Lider z Li-
mer a hans Lijkama. So sem þeir
hafa þienad Nøfdenu / So munu
þeir og hinum ødrum Limunum þie
na. Þad er þeirra Glede og Indæle
ad þiena þeim hier a Jørdunne med
huørium þeir eiga sijdar meir ad vm
gangast a Himnenum Eilijflega.
Þegar Jacob Forfader var a Be
igenū heim til sijns Fødurlands ap
tur / þa openberudust z vitrudust hm
Nerbwder himneskra Engla so eru
og Englanna Fylkingar nalægar
øllum Guds Børnum j þessu Lyfe
huørt Lijf ad er so sem Begferd ed-
ur Reisa heim til vors rietta Fødur
lands. Einglarner varduetta Dani
elem mitt a millū Leonanna / So vern
da og eirnen Einglarner eñ j Dag
alla Gudhræddа fra vmsatre / þessi
helvijtiska Leonsins / sem ætijd geinga
j kring

j kring/leitande ad þm sem hañ kun
ne vpp ad suelgia. Einglarner hial
pa Loth vt af Sodoma/ so ad hann
fyrerfarest ei j þui Bæle/ So hial
pa og heilager Guds Einglar oss
med heilögum jnnblastre z Verndan
a mote Dioflenum z freistingunū/so
vier følū ecke j þ helvijska Nefndar
Bæl. Einglarner bera Sal Lass
art vpp j skaut Abrahams/ so bera
þeir z so Sæler allra vtvølldra j þā
vnadarsama Nuijldar z Fagnadar
Stad himneskrar Dyrdar. Eingell
en vtleider Petrum vr Myrkuastof
uñe/ so hialpa og so Einglar Guds
tijtt og opt/ þar vier erum stadder
midt j midium Naskasemdum og
Lijfs fære.

þar fyrer þott mijkel se Magt
vors Motstandara Diøfulsins / þa
ma oss þo samt hugga vernd z vard
veisla

veiſla Heilagra Eingla/huør ad er langtum ſterkare. Viſſulega eru þſſ er vorer hialpendur og Lids Herrar þſſ allſtadar nalæger j øllum vorum Hæſka og Voda/ þuiad þeir verda lijckter j Skripteñe vid Myndcr che rubim og Seraphim/huørter ad eru ſtingāde ſo ad þu meiger vita/ad þr kuñe fullſnart þangad ad koma ſem þijn vidliggiande Naudſyn vtkrefur Efaſt þu ecke þar vm/ad þeſſer ver ndarar mune þier nalægir vera j øllū ſtødum/. þuiad þeir eru þuilïker An dar/ huøria eingeñ Mwr/. Hindran eda fyrerſtada kañ vte ad lykia vr ne inum ſtad. Aller ſyneleger Hluter verda þ þeim ad vijkia / z þar kann huørke Stock z nie Steirn/Jarn edr Mælmur þ þeim ad ſtanda/ nie þa ad hindra þuiad þeir kuña j giegnū allt ſoddan ad ganga ſo ſem j gegnū

annan

añan þuñan Reyk. Ecke er z hello
ui ad efa/ad þesser goodu Andar nu
nu vita af øllu þui/ sem þig kañ ad
skada eda ad angra/þiaka eda þuñn
ga/þuiad þeir sia alltijd Auglit þess
himneska Fødursins/og eru þui reid
ubuner til allra þeirra Erinda/ sem
hañ vill lata þa framkuæma.

Athugadu þar næst Sæla mijn
ad þesser Andar eru heilager/ huar
fyrer þier byriar ad stunda epter hei
lögu Lijferne/og Framferde/ ef þu
villt fa þeirra Fylgdar z Adstodar
ad niota. Þeir kuña hellst til samans
sem lijkaster eru j sijnum Athøfnū
z Dagfare/ Þar fyrer ef þu villt
Vinskap binda vid Heilaga Guds
Engla/ þa stundadu vppa gott og
gudlegt framferde. Sierdu eirn/ og
j Afvike staddur/ þa vertu þo bliug
ur fyrer þijnum Engle/ og varast
þu

þu ad læta hñ sia þig þ neitt ad haf
ast/ sem þu munder skammast þijn
ad giøra j Mañaña Vidurvist.
Þesser Andar eru skyrlijfer z hrein
ferduger / Þar þ verda þeir j burtu
fælder og stygder med klæmlegū og
otuktuglegum Ordum z Athøfnum.
Byflugurnar flya fyrer Reyknū/ og
Dwfurnar þ jllum Odaun/ So flya
og þeir goodu vardhallds Einglar
fyrer þeirre grætlegu z jlla lucktan
de Syndaña jdkan. Misser þu veg
na Syndaña þeñan Lids Afla Hei
lagra Eingla/ Nuørnen kñtu þa sij
dañ ad vera forvarad: þ Diøfulsinz
Vmsætre z jllskufullum Ahlaupū:
Sie ecke Einglaña Mwr j kringū
þijna Sæl til verndar og Forsuars/
þa er Diøflenū hægt ad sigra hana
og yferviña med sijnum Tælingum
Þeir heiløgu Einglar verda vijsend

er af Gude til ad þiona Mǫnnunum þar fyrer liggur þier a ad komast/ fyrst j Sætt og Vingan vid Gud/ med Truñe/vilier þu mokande verda Einglanna verndar og vardveitslu. Huar sem ecke er Guds Nꝍd ꝫ vingan/þar er ecke helldur Einglanna Vernd nie Vǫktun hia þeim hinum sama Mañe. Einglarner meiga rett knast ad nǫckru Leite / so sem Guds Hendr/huoriar ecke hrꝍra sig til nǫckrar Pienustu/ vtan þrrar sm̃ Gud sialfur styrer þeim og vtrietter þar til.

Einglar Guds a Himnum gledi ast yfer einum syndugum sem jdrast og leidriettest/ Huar fyrer ad Tꝍr eiñrar jdrande Mañskiepnu er so ǒ nǫckurskonar Viñ eda Glededruck ur Einglanna/ eñ jdrunarlaust Hia rta burt dryfur þa ꝫ fꝍler fra sier.

Giǫrum

Giørum þar þ Idrán so vier aukū Guds Einglum þar med Glede og Fognud.

Einglarner hafa himneska z andlega Natturu. Nuxuin þar fyrer vm þ himneska og andlega/ so þeir meige hafa Lysting af ad bwa hia oss. Einglarner eru lytelater og hata Drambsemena/ huad þr audsyna þar j/ad þr virdast til ad þiena vngbornunū/ Nuar þ hrokar sier þa mollo z Aska Jardarenar/med þui þr himnesku Andarner lytelæcka sig so mieg ? A Daudastundune er hellst hætt þ Diøfulsins Slægdum/þuiad so stendur skrifad/ ad Nøggormuren mune vmsitia ad byta Kuikunar sæte j Nælen. Þesse Nællen/sem er sa ysie og seinaste Partur Lykamans/ merker Daudastundena/ Nuør ad er sa ysiste z seinaste partur lyfdagaña.

J. þui Daudastrydenu/ liggur mest Magt a Einglana Adstod z Vard veitslu/ so þeir vernde oss fra elldlegū Skeytum Diøfulsins/ z bere vorar Saaler j Paradijs/ þegar þær vtlijda af Lijkamanum. Þegar Zacharias fraade gudlega Þionustugiørd j Mu sterenu / þa kom Eingell Drottins til hans / Eins er þui og vared/ ske so þu girnest ad jdka þig j Heyrn Ordsins og Bænenne / þa nalægiast þier Guds Heilager Einglar med sinne Adstod og Þienustu.

O þu Myskunsame z milde Gud huer ed med þijnum heiløgū Einglum leider oss vm Eydemørku þessa Lijfs/ Gef þu oss ad vier af þeim sømu heiløgu Einglum/verd um jnleidder til þess eilijfa Lijfsins/ Amen.

Vm

XXVII
Vm Slægd og Vm
ſeatur Dioſulſins

HVgſadu vm fyrer þier Chriſten Sæla/ i huad ſtoorum hæſka þu ert ſtodd fyrer ſaker Akiefdar z Vinſeaturs þins mootſtandara Dioſulſins. Sa hiñ Ovinz er fullur Aradis og Dirfſku/ ſterkur z mættugz/ z hiñ vppaſiñingaſamaſte til allra Suika/ hafande adſkilianlegar Vṗgvielar/ z verande opreytanlegur þeim fraṁ ad fylgia/ og med ymſu z ymſu moote vidleitande/ Hñ teiger z lockar mañſkiepnuna til ymſra Illgiorda/ z epter pad hñ hefur hana tælt og lockad/ þa aklagar hañ hana ſijdan fyrer Guds Domſtoole/ Hann aſakar og aklagar oſſ fyrer Guds Auglite/ og Gud aſakar hañ

z eirnen fyrer voru Hugskote z þøn
ckum/ og Mennena eirnenn j ſinbyrdis/
huørn fyrer ødrum/ Hann athugar z
giefur gaum ad / huar til ad eirn og
sierhuør sie hellst tilhneigdur/ z setur
so Snørur Freistinganna þ huørn ei
rn/ epter þui sem hann sier/ ad hægast
er hann ad fanga. Þeir sem vmsitia
eina Borg med Herskillde/ og vilia
hana yfervinna/ þeir setiast ecke sterk
lega vm hana/ þar sem hun er ramm
byggelegast bygd/ og oaleitanlegt ei
Helldur safna þeir þangad sijnum
Lids Afla/ þar sem þeir sia ad Mwr
arner eru nidre/ Grafernar eru grun
nar/ Turnarner sijst vaktader/ z mi
nstrar motstødu er von/ So giører z
so Diøfullen/ sem alltijd med sijnum
Herskillde vmsitur huøria eina chri
stna Sæl/ Hann rædur þar hellst a
sem hann sier ad Mansins Tilhneig
ing

ing mune sydst a mote städa/ z hellst
vndan læta. Þo hañ verde einusiñe
yfervnnen edur til Baka rekenn/ þa
lætur hañ samt ecke af/helldur tekur
sig vpp ad nyu/med feskre Atiefd/
og eñ sterkare Freistingaña Aræsū
so ad hañ lne þa vm syder med Frei
stingaña synfelldū Lägiædlegleika/ s
hñ kuñe ecke ad viña mz Suikanna
stard z sterkleika. Meinar þu ad
sa mune nockrum vægia/ sem suikia
og forræda villde. sialfan Drottenn
Dyrdareñar med þrefalldre Freistin
gu? Meinar þu ad hñ mune horfa
a nockurn añan christen mañ/s ecke
meir vægde sialfū Christi Læresuei
num eñ so/ ad hañ gruntest ad sicta
þa sem añad Hueite? Hañ fellde A
dam/sem var skapadur j fullkomnu
Riettlæte z Meinleyse/Huad hægra
er hønum þa ad fella oss/s j Synd
 enne

enne erum fæder z giefner? Hann sveik Judam j Skoota Endurlausnarans/ Huad hægra mun honum vera ad suijkia oss j þessum Heime/ hu ad er Skoote Villu z Hrøsunar.

J øllum Hlutum þurfum vier ad sia vid Diøfulegum Suikum z Vmsatri. J Velgeingnenne vill hn̄ locka oss til Hofmoods z Drambsemi/ en̄ j Mootlætenu til Vijls z Orvæntingar. Siae han̄ ad nøckur er af Nattúrunne adsiall og obrudlunarsamur/ þan̄ hin̄ sama kapkostar hann ad freista z flækia j Nete Agirndarennar. Siae han̄ nøckurn hafa kallmanlegt og høfdinglegt Gied/ þann astundar han̄ ad vppæsa med ofmikelli Reide og Bræde. Siae hann nøckurn ad vera gladværan z lystugan̄ j sinne Nattúru / þan̄ hin̄ sama astundar hn̄ ad fella j Lostagirnd/

Ohoop

Ohoofſeme og Ofneyſlu. Þa ſem hañ ſier ad alvarleger z astundunar ſamer erü j Gudrækneñe/ Þa hina ſømu kappkostar hañ ad fella j hia tru og Afgudadyrkan Þa ſem hann ſier vpphafna til storrar Tignar þa girnest hñ ad anetia j Drambſeme/ og Metorda girnd. Þegar hañ æfy ſer z lockar Mañen til Syndareñar þa predikar hñ þ hønum alleinasta vt af Guds Myſkunſeme/Enn ſem hañ hefur hañ yfervuñed z j Synd ena fellt/ Þa ſnyr hañ vm bladenu og predikar alleinasta þ hønum vt af Guds stranga Riettlæte/leitande ſo vid/ Fyrst ad fella Mañeſkiuna j Oftraust vid Gud/z ſijdan þadan j Vantraust og Orvænting.

Hañ aſæker stundum hid ytra med Offokn og Nervijkingſkap ſinna Tima/ ſem er/ogudlegra Maña z Ty-
ranna

raña/ Stundum hid jñra med saurl
z elldlegum Freistingum. Stundum
astrijder hañ oss openberlega/z med
akiefd/ eñ stundum leynelega z med
Suikum. Ja/ hñ situr vm oss j øllū
vorum Athøfnum. J Matnadenū/
leggur hañ fyrer oss snøru Ofneyt
sluñar. J Stetnadenū snøru Losta
semeñar. J Jdkun vors Embættis
Snøru Leteñar. J Vmgeingnenne
Snøru øfundareñar. J Yferbodan
enne snøru agirndareñ". J Vmvøn
duneñe/ Snøru Reideñar. J Veg
semdeñe/ Snøru Drambsemeñar. J
Hiartad setur hañ jllar Hugreñing
ar/ eñ j Muñen leggur hañ Lyge z
Osañende/ j hina adra Limena jll ve
rk og oriettvijsar Athafner. Hann
kiemur oss j Vøkunne til Jllskufull
ra Verka/ eñ j Suefnenum til saur
ugra Drauma. So þurfū vier þar
þyrer

fyrer allstadar/a ollum Tijmum og
j ollum Hlutum / ad taka oss vara þ
Diøfulsins slagd z Suikum. Þo vi
er viltum sofa/ þa vaker hann. Þo
vier viljum vera vggalauser/ þa gei
ngur hañ j kring sem greniande Leon
Ef þu sæer eitt oolmt Leon sækte ad
þier/og villde þig sundur slijta z mil
la med sijnum Tonnum/ Meinar þu
ecke þu munder fyrer Otta og Hræd
slu skialfande og titrande vera ? Eñ
samt sem ædur ertu Ottalaus z læt
ur þier ei þar til finnast/þ" þu heyr
er þad helvijtska Leoned sitt vm þig
og sæker ad þier so akaflega og gri
mlega.

Athugadu þar fyrer christen Sæ
la / Suik og ymsætur þessa þijns
mektuga Ovinar/z leitadu þier ypp
Hlijf z veriu himneskra Hervopna.
Siadu til ad þijn" lend" sieu vmgyr
tar

tar med Sakileikanum/ og þu taker vppa þig Hardneskiu Riettlætesins/ klædstu Christi Riettlæte/ og so mu nu ecke orka a þig Freistingar Dios ulsins/ Fel þig j skorum og Far veg Vndaña Christi/ so opt sem sa Hreckvijse Hoggormur reñur ad þi er sijnum banvænum skeytum. Huør sa sem er riettruadur/hañ er j Chri sto/ þar fyrer/ so sem Diøfullen hef ur øngua Magt yfer Christo/so hef ur hann øngua Magt yfer þuilijkre trwadre Manneskiu.

Fæturner eiga eirnen skofatad er ad vera og reidu bwner j Bodskap Fridarins. Siadu til ad Christi vid urkienning og hans Ord hliome all tijd þier j Muñe/ so kann þig ecke ad skada nie særa nøckur Diøfulsins Freisting. Ord Særinga mannsins kunna ecke so a flootta ad reka/ hollo legan

legā z Jardneſkan Høggorm/ſo ſm̄
Ord ſannarlegrar/z ſifelldrar Chri
ſti Bidurkienningar a Flootta reka
peñan andlega høggorm Døfuleñ.
Þter byriar og ſo ad taka þter j
Hond Skiolld Trwarennar/ ſo pu
kunner hañ ad bera fyrer øll elldleg
Skeyte hins Prettvijſa/z þau vt ad
ſlocka. Truen hefur þann Krapt
ad hun kann og eirnen ſialf Fiøllen
vr ſtad ad hræra. Ja viſſelega hrær
er hun vr ſtad z burt flytur Fiøll efa
ſemeñar/ Fiøll Offoknaña/ z Fiøll
Freiſtingaña. Frumburder Iſraels
manna/ vrdu ecke j Hel ſlegner af
Eydeleggiaranum j Egiptalande/
huørra Dyruſtafer voru riodader m̄
Bloode Paſkalambſins/ ſo munu z
ecke helldur þr torkynaſt fyrer þeim
Helvijtſka Eydeleggiara Dioflenum
huørra Hiørtu riodud eru þ Trwna
j Blode

j blodenu Christi. Trwen stydur sig
vid Guds fyrerheit/ eñ Guds Fyrer
heit/ eru so sterk/ ad Diøfullen med
allre sinne Magt kann þau ecke wr
stad ad hræra/ þar fyrer kañ z Diø
fullen ecke helldur neina Magt ad
hafa a mote Trunne: Truen er Li
os Sælarennar/ huar fyrer ad allar
Freistingar Diøfulsins verda audsie
nar og openberar j þessu Liosenu.
Fyrer Truna verdur vorum Syndū
nidur kastad j Afgruñ guddomlegrar
Myskunsemdar/ j huøriu Diwpe øll
elldleg skeyte Diøfulsins vt slockna
þier ber og eirnen ad taka vppa
þig Nialm Nialprædesins/. Þ er hei
laga Von/ huør ed oss hialpar til ad
vmbera Freistingarnar med þui hun
syner oss/ huør Ending a þm mune
verda vm sijder. Drotten er styrkur
þeirra sem strijda j þssare Barattun
ne

ne/og Korona þeirra sem Sigurenn vinna. Være eingen Ovinur/ þ.r være eingen Baratta. Være eingen Baratta/ þa være eingen Sigurvinning/ Enn være eingen Sigurvinning/ þa være øngrar Koronu ad væn ta. Betre er su Barætta sem ladar Gud til vor/ oss til styrktar/ enn sa Fridurenn/ sem giører Gud oss fiarlægan. Þier byriar og eirnen ad taka Suerd Andans/ sem ad er Guds ord og giefa þig meir ad Hyggiun Ritningarinnar/ enn ad Motmælum Diøfulsins og hans Freistingum. Christur yfervann allar Freistingar Diøfulsins med Guds Orde/ So yfervinna enn nu hans Limer/ Diøfulsins skot, blæstur ꝛ Freistingar/ med þui sama guddomlega Ordenu. Þa hefur þu og eirnen mikenn Styrk og stod af Bænenne a mote Freistingum Diøfulsins

T

fulsins/med huorium þu kant ad ve
kia Christum/so snart sem Skip þiñ
ar Sælar verdur afalled af Bylg-
ium Freistingaña. Synelega Oviñe
yfervinnum vier med skotum og slogū
enn andlega alleina med Bænarord-
unum.

Styrd þu gode z milde Herra Je
su j oss og fyrer oss/so ad vier meig
um j þier Siguren odlast. Amen.

XXVIII

Nøckrar almeñelegar Lijfs Reglur/huorñen meñ skule sier christelega haga z heg da j sijnu Lijfferne.

Þu nalgast alltiid Dag epter Dag/meir z meir þijna Daudastund/Tijma Domsins/z Ei lyfdena. Huar fyrer þier ber þess

vandlegar Dags daglega ad hugsa
þar vm/ huorsnenn þu kunner ad fa
stadest a Daudastundunne/ z a Dei
ge þess stranga Guds Dooms/ og hu
ornen þu kunner ad ødlast þad eiln
fa Lijfed. Þier ber vel og vandlega
ad hyxa vm þijna Þancka / Ord og
Giørder / þui þu verdur fyrer alla
Þancka Ord og Giører gløgguan
Reikningskap ad standa sijdarmeir.
Þeinktu ad huøriu Kuølldi/ mune
Dauden kunna þig j burt ad taka a
epterfarande Nottu/ og a huørium
Morne/ ad skie meige ad hñ þig grij
pe a epterfarande Deige. Drag þu
ecke þijna Idran og Yferboot a þijn
um vondum Verkũ vndan til Mor
guns/ þuiad ovijst er/ huort þu fær
Morgundagen ad sia edur ecke/ enn
Dauden er vijs a øllum Stundum.
Eingen Hlutr er so skadlegur z mot
 skadelegr

stadelegur Gudrækneñe/so sem vndā drættturen. Forsom̃ þu þær ȷñre vp vakningar & bendingar andans þar hañ afyser þitt Hiarta til Jdrunar þa nærdu alldrei sañre Yferboot.

Drag þu ecke vndan þijna Jdrũ og Vmboot þiña ȷllra Verka allt fram̃ til Elledagaña/helldr offradu Drottne Æskublome þijns Alldurs. Ovijst er huort eirn vngur Madr li fer til Elledaga/eñ þad er honum vijst/ ef hann lifer ȷdrunarlaus / ad hñ mune fortapast. Eingen alldurs tijme er hentugre/til ad þiona Gude enn Æskutijmenn a medan Kraptar Lijkamans og Sælarennar eru sem fesksaster. Vindu þad til einskis Mans Vinættu/ad takast a hendur ad gøra nockud ȷllmañlega eda ori ettvijslega/ huiad yfer þijnu framfer de og Giordū dæmer ei sa hiñ same/ huørs

huørs vegna þu nøckud ranglega giørder/helldur Gud sialfur/huar þ þu skylldur alldrei framar meta nøckurs Mans vinættu en sialfs Guds. A vegum Drottins fer manne alltijd anad huørt fram eda aptur/ Huar fyrer þu skylldur a huørium Deige ransaka gaumgiæfelega þitt lijferne huørt þier hefur fram eda aptur fa red j Jdkan Gudræknenar: Huør s ecke fer afram a Deige. Drottins han vijkur til Baka/ þar þ stadu til þu stalldrer ecke vid j þui hinu goda helldur stunda til/ þu læter þier all tijd nøckud afram gaga. Vertu liuf ur z goodr vid alla j þinne Umgeing ne/enn vid sem fasta øfugur eda O blijdur/ enn vtvel þier þo ecke alla/ ad hafa Mælbragd vid. Hagadu þier Gudrækelega j Guds Auglite/ en riettvijslega þ Naunganum/ enn

fyrer sialfã þig flecklaust z skyrlega
Syndu þĳnum Vinum Elsku/ Enn
þĳnum Ovinum Þolenmæde/ z vert
øllum ødrum vti fra velviliadur/ og
lĳka vel so mørgum sem þu fær or
kad godgiørdasamur. Siadu til þu
deyer vt fra þĳnum eigen Vilia/ og
Illgiørdum Dags daglega medann
þu lifer/ so kantu þegar þu deyr/ ad
lifa Gude. Lættu sia j þĳnu vidmo
te Medaumkan/ J þĳnu Tillite god
girne/ J þĳnum Klædnade Lĳtelæte/
J þiñe Vmgeingne hogværd/ z j þĳ
nu Motlæte Þolenmæde. Hugsadu
alltĳd vm þĳsa þria vmlidna Hlute/
Vm þad jlla/ sem þu hefur giørt/
Vm þad gooda/ sem þu hefur ecke
giørt/ Og vm Tĳmann/ sem þu hef
ur spillt og jlla brukad. Hugsadu
þar næst vm þessa þria nalæga
Hlute/ sem er vm þad/ Huørsu stutt
ar

ar ad sieu þessar Lyfstunder/ Nuad
torvelldlega Men kunne hoolpner ad
verda/ og huad fæer Sæluhialpena
ødlest. Nuḱadu eirnen j þridia læge
vm þessa þria epterkomande Hlute/
Vm Daudan/ sem er hiñ allra skiel
felegaste/ Vm Doomen sem er hinn
ognarlegaste/ Og vm eilijfa Gløtun
sem er hiñ allra obærelegaste Hlute.
Lættu þijnar Kuølldbæner bæta vm
þ þijnu Athøfnu/ ꝫ þu hefur fram
antil a deigenum haft/ og a þañ sijd
asta Dag Vikuñar/ sem er Hujldar
daguren/ þiona þess helldur Gude/
sem þad hefur a hinum ødrum Do
gunum vered hellðr forsoomad. Nu
kadu vm fyrer þier ad huøriu Kuøll
de/ huad marger a þeim vmlidna dei
ge/ mune hafa til Gløtunar vt af
dæed/ og þackadu Gude fyrer þad/
ad hann hefur virdst ad giefa þier

 Stund

Stund og Tÿma til Jdranar.

Þar eru þrÿr Nluter vpp yfer þi er huøriū þu ætt alldrei ad gleyma/ helldur ſÿfelldlega vm þa ad hugſa/ Sa fyrſte er Auga Drottins/ſm̄ all a Nlute ſier/Sa an̄ar er Eyra Drottins ſ̄ allt heyrer/Sa þridie Samvitſkun̄ar Book/j huøria allt er vpp ſkrifad.

Gud hefur wtgiefed ſig allann til ad vera þier til Adſtodar/ þar fẏ gief þu þig og ſo allan til ad vera/ þÿnum Naunga til Adſtodar. Þad Lÿfferne er hid allra beſta/ ꝛ æſkelegaſta/ſem er ødrum til Gagns ꝛ Gooda j øllu þienāde. Veittu þÿnū Yfermøn̄um Hlydne og Lotning/ Þÿnum iafningium Hialp og holl Raad Þier vndergiefnum Vernd ꝛ Aga. Lættu þinn Lÿkama vera Sælunne vndergiefen/en̄ Sælena Gude.

berdu

Verdu Angur fyrer vmlidnar Jll giørder. Acktadu lijtels stundlega Luctu/enn læt þig girna ꝛ lysta af Hiarta epter þeim eilijfu Audæfun um. Minstu a Synd þijna so hun þig angre. Minstu a Daudan/ So þu læter af jllu. Minstu a Guds stranga Riettlæte/ so þu verder bliug ur/ og burt kaster Oggaleysenu/ enn gleym þa samt ecke ad miñast a Gu ds myskuñseme/ so þu ørvænter þier ei hñs Nadar. Skilldu þig vid Net men þ fremst þier er møgulegt/ ꝛ gi ef þig allan til ad þiona Drottne. Giættu ad þui ad Hoofseme ꝛ hrein lijfe er alltijd hætt/ þegar Nollded he fur sitt Epterlæte/ So er og eirnenn Mañe hætt ad missa Lijtelæted / þa hañ hefur noog Audæfe/ og Riettsy nena j storum Nøndlønum. Girnst þu ønguñ so freklega ad þocknast/

so sem Christo/og ottastu önguum/
so ad mis þocknast so sem honum.
Bid þu Gud alla Tijma ad hañ
skicke þier og skipe huad hañ vill/ eñ
giefe þier Hialp & styrk til ad fram̃
kuæma þad sem hann skipar. Bid
þu hañ/ ad hañ skyle & dylie þijnum
vmlidnum Avirdingum/ eñ stiorne &
styre þijnum epterkomande Verkū/
& Athøfnum. Stundadu til þuilijk&
ad vera/ so s þu girnest hellst adrer
hallde og meine þu siert/ Þui Gud
dæmer ecke epter ytra Alitenu/ helld&
epter riettre Raun & Sañleika. Va
rastu Margmælge j þijnum Ordrød
um/ þuiad Domur Drottins vtheim-
ter Reikningskap af huøriu onytis
Orde sem̃ talad er. Þijn Verk & At
hafner/ huørt sem þær eru godar ed
ur jllar/ þa verda þeim ecke gleimt
helldur so sem þin verdur nidursmd
hier

hier j þessu Lijfe/ so koma þar aptr fram̃ a Deige Domsins. Naþer þu sæd nidur j Nolldenu/ þa vpskier þu af Nolldenu Fordiørfunena/ En̄ hafer þu nidur sæd j Andanum/ Þa vppskier þu þ aptur j Andanū Verdkaup eilijfra Launa. Metord og Vegsemd fylger þier ecke epter j ødrum Heime/ ecke helldur Gnægd Audæfan̄a/ ecke Vellystingarn̄ /og ecke neiner fanyter Nluter þessarar Veralldar/ helldur munu þier epter þessan stundlega Dauda epter fylgia øll þijn verk. Stadu þar fyrer til ad vera so a þig komen/ nu j Dag þ Guds augsyn/ so sem þu villt vera a þig komen sijdar meir / fyrer Guds Domstole. Stunttu meir og framar ad þui sem þig vppa vantar/ enn ad þui sem þier er lænad. Drambadu ecke af þui sem þier er lænad/ hell=
aud

audmyktu þig/vegna þess sem þig vpp
pa brestur/a þ sem þu skyllder vera.
Lærdu ad lifa riettelliga medan þier
er Lijfsins vnt/ Þuiad j þessu Lijfe
pa annad huørt missa menn eda ødlast
þad eilijfa Lijfed: Epter Daudann
þa er vte tijme verkanna/enn tekur til
tijme þodkaupsins z Endurgialldsins
Gudhrædder z heilager Þanckar/
eiga ad vppvekia med þier þecking-
ena/Þeckingen Jdranena Jdranen
Audmyktena/z Audmykten bænena
Þøgn Mannsins giører myken frooa
z hugarhægd Hiartans: Þess fiar
lægare sem þu ert Heimenum/ þess
þeckare ertu Gude Huad helst þu
girnest ad fa og ødlast / þa øskadu
þess af Gude/ z huad helst þu hefr
þa þackadu Gude fyrer þ. Sa sem
ecke þackar Gude þ medtekna Vel
giørninga/er ecke verdugur/ad hann
skule adra nya af hønum medtaka.

Gud prepteſt opt/ad lata ſÿna blezā par prælega wte/ſem ecke kiemur packlæte a mote/Siædu til ad fæ ra pier pad allt j nyt/ ſem fram̄ vid pig kiemur/og pier til fellur. Bilte pier til Velgeingne/ pa vit pu/ad p er pier ordſok til packlætis vid Gud Eñ vilte pier til Motlæte/pa vittu ad pad er pier Aminning til Jor unar og Yferbo:tar. Haf pu pÿna Magt z Volldugleika til pſſ ad hia lpa ødrum/ pÿna Vitſku z Speke til ad kieña ødrum pitt Rÿkedæme og Audæfe til peſſ ad giora ødrum til goda. Vertu ecke of litelhugadur j Mootlætenu/ og ecke offtorhugadur j Medlætenu. Lat pu Chriſtum ve ra pitt Takmark/vppa huørt pu ſte fner a allre Vegferdarreiſu pinna Lÿfdaga/ Stefndu a petta Takma rked medan pu lifer/ſo pu naer pui epter Daudan. Lattu pier j øllum

hlutum vera mest vmhugad vm hiart
grooed Lijtelæte/og aluarlegan Kiær
leika. Lættu Kiærleikan vpplypta
þijnu Hiarta til Guds/so þu hallder
þier vid han/en Lijtelæted nidr þryck
ia þijnu hiarta/so þu verder ei dramb
samur. Nalltu Gud þ þinn Fødur
vegna sinnar Mijskunsemdar/en fyr
er þinn Herra/ vegna sinnar Vmvønd
unar. Þar fyrer elskadu hn af Hiar
tans ast sem eirn Fødur / Enn oft
ast þu hn af alhuga sem einn Dro
ttenn. Elskadu hn/þui hn vill mijsk
unsemena/Enn ottastu han af þui
han vill ecke Syndena. Ottast þu
Drotten z vonadu þo samt vppa hn
Vidurkiendu þijna Synd/enn prijsa
hans Mijskunseme

O Drotten Gud þu sem giefur
oss slijkt ad vilia/giefdu oss z eirnen
slijkt kunna ad framkuæma. Amen

XXIX

Vm þad/ huørnen vier skulum Vggaleysenu fra oss hrinda

EF þu hugsar; vm fyrer þier/
huad toruellt þ veitr/ ad vdlast
Sæluhialpena/ þa muntu þss
hæglegar gieta hrūded fra þier øllu
Vggaleyse z Athugaleyse.

huørke j nøckrum stad edur nøck-
rū Tijma/ hefr nøckurn tijma ohætt
vered. Einglunum var ecke ohætt j
Himnarijke/ z ecke helldr þm fyrstu
Forelldrum j Paradijs/ Huad myk-
lu sijdur skyllde ohætt vera j þessum
heime? Einglarner fiellu j Næveru
Guds/ z Adam j þeim Farsælldarenn
ar stad Paradijs. Adam var skap-
adr eptr eigenlegre Mynd sialfs Gu-
ds/ enn samt s ædur vard hann tældur

og bleektur mð Sutkum Diøfulsins Salomon var sa allra vijsaste allra Mañа sem til hafa lifad/samt sem ꝍdur vard hønum snued fra Drott ne af lockan z tilteigingu hñs Kuen na. Judas var j Skola Endurlaus narans z heyrde Dags Daglega/ vp pa þar heilsusamlegustu Kieñingar þss ypparsta Læremeistara/samt sem ꝍdur var hñ ecke frij ꝩ snørū Diøf ulsins helldur hrasade hañ z fiell ni dur j Diwp Agirndarennar og wr þui Agirndareñar Diwpe z nidur j Afgruñ eilijfrar hrygdar.

David var Madr epter Guds gie de z hiarta/ og var Guds elskulegur Sonur eñ vegna Mañslags z Hoor dooms sem hañ fiell j/vard hañ samt sem ꝍdur Daudans Sonur. So sie rdu þa hier af/ ad huørge er hættu laust j þessu Lijfe. Eñ Rꝍd a mote þui

þuilijkre Nættu er þad þid eignabe
sta/ad hallda sier med stødugu Niar
tans Trunadartrauste vid Guds Fy
rerheit/ þa verdur Madur frij fyr
er Diøfulsins Asoknum. Ongunum
er Nættulaust j þessu Lijfe/vtan þm
ad eins sem trwader eru/og a Guds
Vegi ganga/huørtu Nættuleyse ad
alleinasta velldur obrigdull støduglei
ke Guds Fyrerheita. Þegar vier er
um komner til þeirra epterkoman
de Sælunnar/þa løksins erum vier vr
øllum Næska/Voda z Vanda kom
ner. Enn j þessu Lijfe fylgiast ad
Gudræknen z Otten/z huørugt ma
þar an annars vera.

Vertu ecke hirdulaus eda athuga
laus/þa þier geingur nøckud a moo
te/helldur huad sem hellst þier a mo
te blæs/þa halltu þad ad vera Nirt
ingar hrijs Gudz þier vppa lagt veg

na þiña Synda/ þuiad þad er Ven
ia Guds/ ad straffa heimuglegar og
huldar Synder mz openberu Motla
te. Nuxadu vin stærd og Andstygd
þiña Synda/ z vert ottasleigen z bli
ugur fyrer þeim riettlæta Negnara
Syndareñar. Vertu ecke helldur at
hugalaus nie vggalaus j vingeingn
eñe/ þuiad þm hinum sama er Gud
reidur/sem hñ straffar j onguo j þe
ssu Lijfe/Nuad er motlæte þrra Gud
hræddu ad reikna? Þad ma reikna/
so sem eina huassa og beitta Vr og
Pijlu/sem send verdz vr Guds millo
re Nende. Marger eru þeir/huorta
Gud virder ecke þess/ ad hañ straffe
þa j þessu Lijfe/enn verda þo ad eilij
fu fortynder. Stundleg Audlegd og
Velgeingne er opt z tijdum Teikn z
Merke eilijfrar Fordæmingar. Eck
ert er ofarsælla enn Farsælld z Vel
geing

geingne þeirra ſiñ j Syndunū lifa. Eckert er aumlegra eñ ſa/ſem ecke kñ ad kañaſt vid ſialfs ſijns Eymd. Nuørt ſem hellſt þu lijtur eda reñer Augunum/ þa ſier/ þu allſtadar eitt huad þad ſem þig ma riettelega hryggia/ og fra þier taka Vggaleyſed/ og Athugaleyſed. Norfer þu

Vpp yþer þig/ þa ſier þu þar Gud hön þu hefr ſtygt. Norfer þu

Oþann þyrer þig/ þa ſier þu þar Helvijte/ huørt þu hefr forþienad. Norf' þu/ a bak þier aptur þa ſierdu Syndernar þijnar/ huørtar þu hefr drygt. Norfer þu/ Framm þyrer þig/ þa ſier þu þar þann ſtranga Guds Dom/ ꝥ huørium þu maatt vel kuñda. Norfer þu JNNj ſialfs þijns Barm/ ſo ſier þu þar

Samviskuna sem þu hefur saurgad. Horfer þu vt j kringum þig/þa sier þu þar Heimen huørn þu hefur el skad. Lijt þu a huadan eda fra huør ium Athøfnum þu ert komen/ z ska mast þijn/ Huar ad þu ert komen/z andvarpa/huørt þijn Leid liggur/ z vert vggande. Þad Port sem ligg ur til Lijfsins er ad sønnu þrøngt/ en þo er Gata eda Vegur Sæluhia lparenar enn þreyngre.

Gud gaf þier þann dyrmæta Friest od Truarennar/En þenan Friesiod ber þu þo j veykum Leirkierū: Gud gaf þier sijna Eingla til Verndar z forsuars/ samt skltu vita ad Diö fullen er ecke langt fiærre/ sem þig vill vndan þeirre verndan burt tæla z locka. Gud endurnyade þig j An da þijns Hugskots/en samt hefur þu enn mijked epter/af þre gømlu hollo

sins Náttúru. Þu ert komen vnder Guds Nꜳd og vingan/ eñ ecke ertu samt ølldungis jñleiddur j þa eilijfu Farsælld. vistarveran er til reidu a Himnum/ Eñ samt verdur þig fyrst ad þia Heimsins Astrijda. Gud hefur fyrerheited og lofad Fyrergiefning Syndaña/ þm sem vilia jdrast/ eñ ad giefa þeim Vilia til ad jdrast sem hafa Asetning til ad vilia drya Syndena/ þui hefur hañ ecke lofad þar vppe er til reidu handa þier/ og so sem bijda epter þier Hugganer eilijfrar Farsælldar/ enn samt hlytur þu þar jñ ad ganga j giegnum margar Motlætingar og Pianingar:

Þier er fyrerheitenn Korona eilijfra Launa/ eñ samt verdr þu ad vtstanda fyrst eitt þungt z hættulegt strijd. Gud vijkur alldrei fra þui sem hañ hefur eitt siñ fyrerheited/ so hañ ende

þ ecke/So ættu ecke helldur ad vijk
ia fra vpptekeñe aſtundan gudlegs
Lijfernis/ Þegar Þrællen giørir þ
ecke ſem hønum er befalad/þa gley
mer ecke Herran ad framkuæma þ
hann hefur hootad.

So ættum vier þar fyrer ſijfelld
lega ad andvarpa/z burtkaſta vgga
leyſenu/enn ſyta z grænta/ſo ad vier
ecke epter riettferdugum Guds Doo
me/verdum af Gude yfergiefner/og
til Sløtunar/ j Diøfulſins valld af
henter. So leinge ſem þu bijhelldur
gudlegre Nꝏd/ þa gleditu þig vt af
henne/enn þo ſuo/ad þu meiner þig
ecke þa Guds Nꝏd med ſialfſkylldu
eiga/ ſo ſem annan Arf/og farer ſo
vggalauſlega mz hana/ſo ſiñ þu kyñ
er henne alldrei ad tapa. Þui take
Gud ſijna Hønd fra þier/ og ſuipte
þig þeirre gæfu ſem hañ hefur ſial
þur

fur giefed/ vegna Vggaleysis / þa muntu med ofhastarlegum otta steig en verda / z eingen vrrœde muntu þa kuña ad sœ nie siœ/þar fyrer er sa riettelega farsœll/sem med allre astū dan z Kostgiœfne fordast z varast Athugaleysed/huørt ad er/so sem øñ ur Mooder allrar Olucku z Slysa.

Þar vm mœttu j visse von vera ad Gud yfergiefur þig alldrei/ enn stœdu til þess/z kostadu kaps þar vp þa/ ad þu yfergiefer hann ecke hell dur. Gud hefur giefed þier sijna Nœd/bid þu hann þar fyrer/ad þu meiger stadfastur blijfa vnder hans Nœd. Gud byfalar vijst ad þu skul er ecke efa vm þijna sœluhialp/Eñ þad/ad þu skuler vera vggalaus vm hana/þad hefur hañ alldrei byfalad þier. Strijdtu þetta strijd med hørku z Kallmensku/ so þu fœer vm sijder

 Sigrenum

Sigrenum ad hroosa/med hiartanle gre glede z fognude. Þitt eiged ho lld/ þad strijder j þinne Natturu a mote þier/huør Ovinur ad er þier so skiædur/ sem hann er þier nalægur. Heimuren sem er allt j kringum þig strijder a mote þier/huør Ovinur er þess skiædare sem hañ er marg lidad re. Diøfullen sem sueimar j Lopt enu/vpp yfer þier/strijder a mote þi er/huør Ovinur er þess skiædare sem hañ er megtugre/Enn j Styrkleika þijns Guds kantu þa ad sigra og yf erviña/ Eñ þad skalltu vita/ad þui lijka Ovine kantu ecke med Vggale ysenu ad yferviña/helldr med sijfelld re Barættu. Þijnar Lijfstunder eru Barættustunder/ og þa verdur þu s allra mest asoktur þa þu siñur til s minstra Asokna. Þegar þier sinst so sem ad þu hafer Frid f þssum O vinum

vinum/ þa eru þeir þ͞ mektugaster a
mote þier. Vilier þu sofa/ þa vaka
þeir. Bwer þu þig ecke til Motstø
du/ Þa bwa þeir sig til Asoknar og
skada. Marger þreytast og giefast
vpp a Veigenum fyrre enn þeir fa
heimd jnni Fødurlanded. Nuad mar
ger af Israels Sonum dou j Eyde
mørkune/ huørier ei feingu ad ødlast
þad fyrerheitna Landed? Nuad mar
ger andleger Abrahams Syner tor
tynast j Eydemørku þessa Lijfs/ad
ut eñ þr fa ad ødlast þa fyrerheitnu
Arfleifdena a Nimnum? Eingenn
Nlutur kañ betur ad vppvekia oss til
ad hrinda j burtu fra oss Vggaleys
inu/helldur eñ þ/ef vier huxum vm/
huad faer þeir eru sem støduger stan
da allt til æfeloka. Latum oss þar þ
langa til þeirrar Nimnesku Dyrdar
eñar. Latum oss so hiartanlega girn
 ast

ast hana. Lꝛtum oss hryggiast
þar af/ad vier høfum hana enn nu
ecke medtekeð. Lꝛtum oss so vera at
hugasama þar vm / ad missa hana
ecke aptur/ ad vier høfum afønguo
ødru Føgnud/eñ af þui alleina/sem
oss hialpar til hefie ad nꝛ.
Nuar til stodar þad þo Madur
glediest vm stundarsaker ef hañ ver
dur þar a mote ad hryggiast vm all
a Eilijfd ? Nuørnen kuña Meñ
riettelega glader ad vera j þssu Lijfe
med þui ad aller veralldleger Nluter
sem oss kuña ad kiꝛta z gledia/þeir
forganga z þriota vm sijder? Enn
hitt sem hryggia kñ/þuerrar þo nie
þrytur alldrei. Vier lifum so vgga
laust/ lijka so sem vier hefdum alla
reidu yferstaded þꝛr hꝛtteleguſtu ſtū
der Daudans z Doomsins. Christ
ur seiger hañ mune til Domsins ko
m

ma/a þeirre ſtundu ſem vier meinū ecke. Þetta ſeiger Saſileūs muñur inn/ ecke einuſinne/helldur tuiſuar. Hlyd þu þeſſu þar fyrer/z vert vgg ande vm þig. Kome hann a þeirre ſtundu/ ſem vier vænntū ecke/þa er þ vyſt ad offaſt/ ad vier munum meiga verda kallader fyrer Domen/ecke ſo vel widbuner ſem ſkyllde. Enn ef vi er komū þangad oſilbwner/O Herra Gud/ huørnen ſkulum vier þa ſtadeſt/þa ſtrøngu Doms ælykt un ſem þar mun ganga? Enn þui er þo ſo vared/ad þeir ſem tapa þar ſijnu Mælefne a einu Augnablike/ þeir fa alldrei vppreiſn vm alla Eilijfd þadan j fra. A einum ſtuttum Tijma verdur wtkliad z a lyktad þ ſ fram vid oſſ a ad koma vm þañ o endanlega Eilijfdarennar tijma/ A þeſſum stutta Tijma z augnablike/

verda

verdur huør eirn z eirn dœmdur/ann
ad huørt til Lijfsins eda Daudans/
annad huørt til Fyrerdœmingar eda
Sœluhialpar. Jaa/annad huørt til
eilijfrar Dyrdar/edz eilijfra Kuala.
O DROTTEN/þu s hefz gief
ed oss þijna Nᴀad/til ad vppbyria þ
gooda/Gief þu oss og eirnen Styrk/
so vier kunnum j þui hinu sama/stad
faster ad standa allt til Æfeloka

XXX

Vm þad/ Huørnen Madur
skal bera sig ad/j fremsta lage/
breyta epter Heilagre Hegd
an og Framferde Christi

Christi Lijferne og Fram
ferde/er sa fegursta Speigell z
Fyrermyndan allra Dygda z Mann
kosta. Aull Christi hegdan/er oss til
Vppfrædingar framsett. Marger
vilia

vilia þa ad na Christo/enn vilia þo ecke þ til viña/ad feta epter honum og hñs Framferde. Þeir vilia hafa Not af Christo/eñ ecke omak til ad haga sier epter hñs Lifferne. Læred af mier/þui eg em hogvær z af hiar ta lijtelætz/seiger Endurlausnaren. Vtã so sie þu vilier giørast Christi Læresueirn/og læra ad breyta epter. honum/ þa kantu ecke riett christen ad vera. Ecke a alleinasta Pijnan Christi ad vera Vitalingur fyrer þijn" Synder/helldr a z eirnen framferde Christi ad vera þier til Epterdæmis i allre þijñe hegdan z hondlan. Þiñ elskulege er huijtur z raudur ad Lit/ siadu til þu siert og eirnen raudur af adreistingu Christi Blods/og huijtr af hreiñe og flecklausre Epterbreytingu hans Framferdis. Nuornen skylldur þu hafa Elsku til Christum

ef þu elskar ei hans heilaga fram
ferde ? Ef þier elsked mig seiger
Endurlausnarenn/ þa hallded mijn
bodord huar fyrer ad þeir ē ecke ha
llda Christi Bodord/ þeir eru hann z
ecke helldur elskande. Christi allra
helgasta Framferde er su allra agiæ
tasta Lijfs Regla sem til er/ z huørke
Francisci nie Benedicti reglur/ ē Pa
pistarn' mest afhallda/ eru j nøckurn
Mæta vid þessa Regluna samlykian
de. Vilier þu vera Oskasonr z barn
Guds Fødurs/ þa giæftu ad huørnen
hans eingietne Sonur hagar sier og
hegdar/ Vilier þu vera Samarfe
christi/ þa ættu ad breyta epter Chri
sto. Sa sem vill lifa jLøstum og
jllu athæfe/ hū hiñ same þionar Diø
flenum/ Eñ huørnen kñ sa ad vera
med Christo/ sem sig hefur giefed j
þienustu Diøfulsins? Ad elska synd
er

er og Leste/ þ er ad elska Diøfulen
sialfan/þuiad allar Synder eru af
Diøflenum komnar/ Enn huørnen
kann sa Christum riettelega ad elska
sem elsk^r Diøfulen? Ad elska Gud
þ er ad elska heilagt lijferne z fram
ferde/ þuiad allt heilagt framferde
er af Gude/huørnen kañ sa þar þ
ad elska Gud/sem ecke elskar heilagt
Lijferne? Elskan audsyneſt j Verk
unum/og þ er Art z Nattura riett
rar elsku /ad hun kiemur oss til /ad
stunda Gied hans sem vier elskum/z
ad vilia z meina hid sama/so s̄ sa er
vier elskum. Þar fyrer/ef þu elskar
Christum riettelega/þa muntu stun
da til ad vera hlyden hans Bifalnin
gū. Þu munt og eirnen elska heilagt
Lijferne/so sem hñ/z munt erdurny-
ast j Anda þijns hugskots/so þu hux
er vm þ himneska/lijka s̄ hñ giørde.

Tilijþt

Eilÿft Lÿf er þar ịñe faled ꝛ vnd
er þui komed/ad vier þeckiū chriſtū
riettelega/eñ ſa ſē ecke elſkar Chri
ſtum/hañ þecker hañ ecke. Sa ſem
ecke elſkar Lÿtelæte/Skyrlÿfe/Nog
værd/ſparneytne ꝛ Kiærleikan/ſa el
ſkar ecke helldur Chriſtū/þuiad chri
ſti Lÿferne var eckert añad/eñ ſann
arlegt Lÿtelæte/Skyrlÿfe/Nogværd
Sparneytne/ꝛ Kiærleike. Chriſtur
ſeigeſt ecke þeckia þa/ſē ecke giøra
Vilia ſÿns Himneſka Fødurs/ Þar
fÿrer þeckja þeir ꝛ ecke helldur Chr
iſtum/ſem ecke giøra hans Vilia.
Eñ huør er vilie Fødurſins ? Hñs
Vilie er vor Helgun.

Sa heyrer ecke Christo til/ ſem
ecke hefur hans Anda/Enn huar ē
hans Ande er/þar er hañ med ſÿnū
aſtgiøfum/ꝛ Avøxtum/Enn huør
ier eru Avexter Andans ? Þeſſer/
ſem

sem er/ Kiærleike/ Glede/ Fridr/ Blyd leyke/ Godgirne/ Giæska/ Trwē Nog værd og Sparseme.

So sem yfer Christo huyldest hei lagr Ande/ so huyllest hn̄ og eirnen yfer øllum þeim sem i Christo eru þ rietta og saña Trw/ þuiad Brwd uren Christi geingur epter h'ns Sæt leiks ylman. Sa sem helldur sier vid Drottenn/ hañ er eirn Ande med hø num. So sem holldlegt/ eda Lÿkam legt sambland Ecktamans z Eck takonu/ giører þau bæde eitt Hollld So giører z so su andlega Samtein ging/ a millum Christi z eirnrar trw adrar sælar/ þau bæde/ Christum z Sælena eirn Anda. Nuar fyrer sa ä ecke stickar sÿnu Lÿferne/ z fram ferde epter Christi Lÿferne/ hn̄ huo rke helldr sier til Guds/ z ecke hefldr hefur hn̄ christi Anda i sier blÿfãda

 num

Mun þad ecke tilbærelegt/ ad vort Lyferne lyk̃est hans Framferde hu or ed af elsku til vor / vard oss j ollu lykur ad fraleckenne Syndenne ? Gud sem sig hefur openberad j Holldenu/ hefur oss giefed Form og Fyrermynd an christelegs Lyfernis med synu eig enlegu Epterdæme/ so vier kynnum ecke þ ꝫ oss ad bera/ ad vier hefdum eckert Form epter ad breyta/ an̄ad en̄ Holldsins Girnd og Vilia. Eckert Lyferne er betra/ elskulegra/ eda Roo samara þ Samuiskuna / en̄ Christi Lyferne/ þuiad Christur er sannur Gud/ En̄ huad kan̄ ad vera jndællra edur roosamara en̄ sialfur Gud/ hu or ad er sa hæste z yppatlegaste Goo de ? Heimsins z Verallðarennar Lyf erne færer med sier stutt Jndæle og Glede/ en̄ leider epter sig eilijfa Hry gd. Huorium helst sem þu lyk̃est og epter

epter huøriũ sim̃ þu breyter hier j þy̆
nu Lyferne/ þeim hinum sama verd
ur þu og eirnenn lykastur j Vppris
uñe/ Breyter þu epter christo j þy̆nu
Framferde hier j þessu Lyfe/ þa ver
dur þu hm̃ z eirnen lykur j Vppris
uñe/ eñ sie so/ þu lykest Dioflenum j
Syndum z jllsku verkũ/ þa verdr þu
hønum z eirnen lykur j eilyfum Ku
ølum epter Vpprisuna

Sa sem vill mier epterfylgia (seig
er Endurlausnaren) hañ take vpp a
sig daglega siñ Kross. Ef þu afnei
tar sialfũ þier j þessu Lyfe/ þa þeck
er Christur þig ꝼ. sinn eigenn Lim a
Doomenũ. Ef þu afneitar/ vegna
Christi hier j þessu Lyfe/ þy̆nũ eigen
Vilia / þy̆num eigenlegum Veg og
Virdingu/ Ja/ og øllu þui sem þier
kañ kiært ad vera/ þa mun Christur
lata þig niotande verda siñar Sign

 nar

nar/ſiñar elſku / og ſijns Vilia j ød
rum Heime. Audleſt þu Hlutdeillo
af Kroſſenum Chriſti hier j Heime
þa ødlaſt. þu og eirnen Huggun og
Hugſuølun j ødrum Heime. Lijder
þu hier Offſokn j þeſſu Lijfe/ þa fæ
rdu rijkuglegt Verdkaup þar fyrer/
j epterkomanda Lijfe. Sa ſem mig
vidurkieñer hier j þeſſum Heime (ſei
ger Chriſtur) hann vil eg vidurkieña
ꝧ mijnum himneſka Fødur. Nu ei
gum vier ecke ad vidurkieña Chriſt
um alleinaſta j þui ad hallda hanns
Lærdoom ſañann/ helldur z j þui ad
breyta epter hans heiløgu Lijfe og
Framferde/ z ſo mun Chriſtur viſſu
lega þeckia oſſ ꝧ ſijn Børn a Dei
ge Doomſins. Huør ſem afneitar
mier ꝧ Møñunum/ ſeiger Chriſtur/
hønum vil eg og ſo afneita ꝧ mijnū
himneſka Fødr. Nu verdur Chriſto
afneit

afneitad / ecke alleinasta med Ordu num/helldur mykłu framar med illu og ogudlegu Framferde/ Þar fyrer huør sem ad neitar Christo med ver kunum hier j Heime/honum mun og Christur neita med sine Dooms A lycktan j ødrum Heime.

Sa ma eingen reiknast þ eiñ chri stenn Mañ/sem ecke hefur rietta og sañа Tru a Herran Christum. Nu innplantar riett z soñ Tru oß Chri sto/huør ad er þad rietta Wijntried/ so sem adra Kuiste. Enn huør sa Kuistur eda Grein a Christo/z ecke fører Avøxt/ þann afhøggur og bu rt kastar sa himneske Wijngards Herran. Eñ huør sñ j Christo blij fur/og j huørium sem hellst ad Chri stur byr fyrer Truna / hann hinn same fører mijken Avøxt.

Kuistur er ecke j raun og Sañleika

 inn

jnnplantadur j Byntried / sem ecke dregur til siin Bøkvan wr Bijntrie nu/ So er og ecke helldur nøckur su Sala jnplontud Christo fyrer Tru na/sem ecke dregur til siin þann andlega Bøkva Kiarleikans vt af Christo.

Giørdu vort Framferde lijkt þui nu allra helgasta Framferde Netra JESV Christe hier j Heime/ so ad vier mættū þier fyllelega lijktast j odrū Heime/ Amē.

XXXI

Vm þad/ Huad þad sie ad afneita sialfum sier.

HVør sa sem vill mier epter fylgia/hā̃ afneite sialfum sier/ seiger Endurlausnar ek. Eñ ad afneita/ sier so sialfum/ þ er ad fra sier legg ia Elsku til sialfs sijns / Þui su Elska sem vier høfum a sialfum oss/ hun vtrymer Guds Elsku. Vilier þu vera Christi Læresueirn/ þa verdur þu þar til ad stunda/ ad Root þrar Elsku/ sem þu hefur a sialfum þier/ vppvisne og wt af deye j þijnu Hiarta/ Þui eingen elskar riettelega Christum/ vtan sa sem sialfann sig hatar.

Nema so sie ad Kornsæded/ s̄ nidr

X iiij   sæest

smest j Jordena deye fyrst/ þa kañ þ
ei Avøxt neirn af sier ad færa/ So
kantu ecke helldur Avøxt Andans
ad færa/ utã Elskan til sialfs þijns
vt af deye ædur fyrre j þijnu Hiar
ta. DROTTEN sagde til Abra
hams/Gacktu vt af þijnu Fødurlan
de/og fra þijnu Ættfoolke/og wt af
þijns/Føðurs Hwse/til þess Lands ō
eg vil þier tilvijsa. Ecke kuñe Abra
ham Forfader ad verda so merkele
gur Guds Madur / sem hann var/
fyrr eñ þad hañ hafde skiled sig vid
sitt Fødurland/ So kantu ecke helld
ur ad verda riettur z sañur Christi
Lærisueirn/z eirn rieff andlegur Gu
ds Madur/vtan þu gaŋger fra þeir
re Elsku/sē þu hefz a sialfū þier.
Jacob/þegar hañ glijmde vid Eing
elen / þa vard hañ af hans sterku
Atecktū halltur a ødrum Fætenum/
enn

eñ akar Foturen var heill z hraustr.
Fyrer þessa tuo FÆTUR Jacobs
þydest z merkest su tuøfallda Elska
sem er Elska til vor sialfra/ og El
ska til Guds. Þa ed fyrsta nær ma
dur guddomlegre Blessan/ þegar hñ
er halltur a Fæte sinar eigenlegrar
Elsku/ Eñ hiñ foturen Guds Elsku
er heill og ohindradur. So sem þier
er omøgulegt med sama Auga ad
lijta vppi Himenen z nidur a Jørde
na vnder eins/ So kantu z ecke hell
dur med einum og hinum sama Wil
ia þig ad elska/ vm fram alla hlute
og Gud i Himnenum. Elskan er ei
tn sa beste Hlutur sem Sælunne er
giefen/ huar fyrer hun heyrer til mz
riettu Gude einum/ sm̃ er sa allra æd
ste z beste j bland allra Hluta. Þññ
Elska er so sem þiñ Gud / þt huad
sem þu elskar øllu ødru framar þad

 hid

hid sama giører þu ad þinū Gude. Pad sem þu elskar øllu ødru framar þad virder þu og eirnen fram̄ yfer alla adra Hlute/ Nu er Gud alleina sa sem ypparlegre er og ædre øllum Hlutum/ Huar fyrer sa sem elskar sig sialfan mest/ hann giører sig ad Gude/ huad hid sama er hin suiuirdelegasta Skurgoda Dyrkan. Pad sem þu elskar allra mest z innelegast þad virder þu z metur þ͛ so dyrmæt an hlut/ so ꝫ aller adrer Hluter mætu vera hønum vndergiefner z þionande/ Nu er þuilykur so ypparlegur Hlutr eingen an̄ar en̄ Gud alleina. Siadu þar þ͛ til ad þu elsker ei sialf an þig vmfram̄ allt/ so þu giører ei Gud af þier. Gud er Vpphaf og Ending allra Hluta/ Þar fyrer a Elskan med riettu ad vppbyriast hia hønum/ og endast hia hønum.

Guds

Guds eigenleg Vera er fraskilen fra øllum ødrum skøpudum skiepnū Huiad Gud hefur fra tilūfd vered j sialfum sier þ þn er/ þar þ a þīn alvarlegasta Elska ad vera fra skil enn z sneydd fra øllum ødrum skøpudum Skiepnum. Eitrar og somu Tegundar sem þīn Elska er/ somu Tegundar eru þīn Verk z eirnen. Ef þīn Verk fram koma af riettre og sannre Trw og Elsku til Guds/ þa eru þau Gude þeck z mykels verd j hans Auglite/ þo þau sieu lyt els verd og faanyt reiknud þ Mann ana Augum; Eñ kome verken þīn af þeirre Elsku sm þu hefur til sialfs þīns/ þa er omøgulegt þau kunne Gude ad þocknast. Elskan sem Madur hefur til sialfs sijns/ hun for diarfar og saurgar/lyka vel þau beztu og ypparlegustu Verk sem hann kann

kann af stad ad koma.

Þegar CHRIStur var staddur j Hwse Simonar/ þa kom þar fram ein Kuinna huør ed sundurbraut eitt Kier fullt af dyrmætu Salve z smurde þar med Christi Hofud/ Pad hefiar Verk syndest lytels vert/enn samt var þad Guds Syne þocknan legt/þuiad þ kom framm af riettre/ z hañre Trw/af omeingudum Kiærleika og jdrande Hiarta. Foornfæringarnar voru Gude þægt Verk j gamla Testamentenu/Eñ samt ǒ ædur kunne þad Verk ecke Gude ad þocknast/ Þegar Saul Kongur tok Herfang þeirra Amalechitarñ z ætlade þ til Fornfæringar DROTTNE. Enn Ordsøk þar til ad DROTTNE þocknadest þ ecke var su/ ad þesse Asetningur Sauls kom ecke fram af riettre Elsku til

Guds

Guds/ þuiad hefde hañ elſkad Gud riettelega/ þa hefde hann ecke for⸗ acktad Guds Bod og Bifalningar ſm̃ hønū bifalade ad vppBreña allt þad herfang/ eñ offra þui ecke. Enn Saul Kongr elſkade ſig ſialfan fra mar eñ Gud og villde audſyna ſijna eigen Gudrækne j þeſſu Offre ſier til Hrooſunar.

elſkan er ſo ſem nockurs konar Elldur/ þuiad ſo ſyngur Guds hei laga Chriſtne j Pſalmenum.

Kom þu Goode Heilage Ande/ vppfyll Hiortu þiña truande/ Og brennande/ El ſku þijna j þeim vppkueik⸗ iande/ et c.

Ellds Logen helldur ſler ecke nidur vid golfed eda jørdena føſtum/ helld ur

ur leitar hann og leggur vpp j Lof
ted/Eins a þÿn Elska ecke ad hall
da sier nidur vid þig/ helldur leita
vpp j Nadernar/til GVDs þÿns
Skapara.
Ad afneita sialfum sier/heiter þ
z eirnen/ ad leita sialfum sier øng
rar Dyrdar nie Vegsemdar. Þeim
yppasta gooda sem er Gud sialfur
tilheyrer z eirnen hin hæsta og ypp
asta Vegsemd. Sa sem leitar siñar
eigen Lofdyrdar/hañ kañ ecke ad lei
ta Guds Dyrdar/so sem Endurlaus
naren sagde til Phariseaña/Nuorn
en er møgulegt ad þier kunned ad tr
ua/þar þier leited ydur sialfum hroo
sunar og Vegsemdar/ huor hia od
rum ? Nugleid þu epterdæmie Chri
sti/z fylg þui epter. Nñ vottar opt
z tijdñ vm sig/ Ad hñ leite ecke siñar
Dyrdar/hañ þigge ecke Nroosun nie
Vegsem

Vegſemd af Mønnunum/ z hann ſie af hiarta lijtelætur. Þu medtekur allar þær goodar Gæfur/ſem þu he fur/af Guds Hende/þar fyrer ætti ad tilreikna þær z eirnen Gude/z gie fa hønum Dyrdena/enn þier ecke Af þeſſum giæſku Brunnenum/ æt fliota Læker allra godra hluta/þar ꝧ eiga þeir ſømu Lækerner til Siafar ins ad reña/þad er/Guds giæſku ad vera tilreiknader z heim færder med þacklæte. Þaug Grøs eda blomſtur ſiñ kallaſt Solſequia/ꝧ er/Soolfylg iendur/ ſnua ſier æfiñd epter Soolun ne/af huørre þau taka ſinn vøxt og Bloomgunar vøkua/ j huørre helſt ætt ſem Soolen er. So byriar þier z lijka/ad ſnua øllum þijnum Gæfū z allre þiñe vegſemd ad Gude/z vid urkieña/ad þu hafer af hønum allt þad þeiged/eñ eckert af ſialfum þier

være

Være þad nockud þu hefder af sial fum þier/ þa hefder þu vel ordsök til ad leita þier Lofstyrs/ z tilreikna þi er þijnar eigenlegar Gæfz/ enn med þui þ er eckert/ helldur alleinasta af Gude/ þar fyrer ættu ecke þinar/ hell dur Guds Vegsemdar alleina ad lei ta. Su Vegsemd sem Madur sialf um sier tilreiknar/ snyr Manne fra Gude. Epterdæme høfū vier þar til a Nabogodonosor Konge/ huør ed sa gde/ þetta er su megtuga Babilon/ huøria eg hefe vpbygt til eins Kong legs Hwss j mijnu Rijke/ j Styrklei ka minnar Magtar og mier til Lofs tyrs og Vegsemdar. Enn huørnenn for þ sijdan m Nabogodonosor? Þad auijsar Skripten/ so seigiande. Adur enn Kongurenn hafde þesse Ord vtta lad/ þa heyrdest Raust af Himinum Þier verdur sagt Nabogodonosor/ ad

Rijkid

Rijkesstiornen er fra þier teken/ z þu munt verda vtreken fra øllum ødrum Mønnum so þu bwer j hia Villudyrum vti Mørkenne. Eins fer þad og so/vilier þu byggia þijna andlega Babilon/ þad er þijn eigenleg Good verk sialfum þier til hroosunar/ Enn ecke Gude alleina/ þa verdur þu vtreken fra Guds Auglite/og hn̄s Heilagra Eingla.

Þad heiter og eirnen ad afneita sialfum sier/ad yfergiefa sin̄ eigenn Vilia og hlyda hønum ecke z breyta ecke epter hønum. Oss byriar besta Vilia allra hellst ad hlyda. Nu er Guds Vilie atijd hin̄ beste/þar fyrer eigum vier og hellst epter hønum ad breyta. Hans Vilia ber oss hlydugum ad vera af huørs Hende vier medtøkum allt þ gott sem vier høfū Nu kiemur þ allt saman alleina af

Hende DROTTINS. Hans
Vilia er skylldugt vier hlydum/ sem
oss vill leida til Lyfsinz z til allz hins
gooda. Enn þad sama giører vilie
Drottins sem ecke vill neirn fyrerfa
rest. Settu þinn Vilia og Velþock
nan til Drottins/ z mun hañ giefa
þier þad sem þitt Hiarta oskar.
Vor eigenlegur Vilie leider oss til
Dauda og Gløtunar. Huad fellde
vorn fyrsta Fødur Adam fra Guds
Vinættu og þeirre Farsælld(sem hñ
var til skapadur) j eilijfa Gløtun?
Eckert añad eñ þad hañ lagde hia
sier Guds Vilia/ og gegnde hønum
ecke/ eñ epter fylgde sijnum eigenleg
um Vilia. Nñ glepnde Guds Bod
orde og hlydde Rædleggingum Dio
fulsins. Huør s̃ þar ꝥ vill vera riet
telegur Christi Læresueinn / hañ fra
sier legge sinn eigenlegan Vilia og
girnest

girneſt ad epterfylgia Guds Vilia/ Giættu ad Christo huad hañ giører i ſijnu Daudaſtrijde. Offrar hñ ecke Gude ſijnum eigenleguin vilia/ ſo ſiñ eitt þacknæmelegt Offur? Offra þu og eirnenn þar fyrer þijnum Vilia Gude / og ſo hefur þu lært ſialfum þier ad afneita/ ſo ſem Christur af þier vtheimter.

O Drotten þiñ heilage Vilie ver de/ ſo a Jørduñe ſem a Himnenum. Amen.

XXXII

Vm þa riettu Huijld og Rooſemd Sæalarennar.

MAnnſins Sal leitar ſier opt ad Huijld z Vnan j hia þeſſu ſtundlegum og forgeingelegu Veralldareñar hlutum/ huørta hun po ecke fiñur/ og kiemur þad ſo til ad

Sælen er myklu ypparlegre eñ aller
adrer Hluter j Heimenū/ Huar fyrer
hun kañ ecke Huꝗld og Rooſemd ad
fa j hia þuilijkū tilkomulitlū z lijt
ils verdū Hlutum? Aller adrer hlut
er j Verølldenne eru jardneſker/ eñ
Sælen vor hefur himneſkan vppru
na. Huørnen ſkylldu þa þuilijker
Hluter gieta henne og hennar Gir
nd fullnægt. J Chriſto alleina fiñ
ur hun ſijna rietta Huꝗld z Nægiu
þui hañ alleina kañ allt þad ad vei
ta ſem hun kañ ad girnaſt. A mote
Guds Reide huilest hun j Særunū
Christi: A mote Aklogun Diøf
ulſins hefz hun Huꝗld z hugarhægd
j Almættenu Christi. A mote ſkiel
fingu Løgmælſins j Nædar fyrerhe
itum Christi. A mote Aklogū ſynd
anna i Bloodenu Christi/ huørt bet
ur er talande fyrer Gude / eñ Abels
Blod

Blood. A moote Ogn Daudans hefur hun Nugarhægd/ Nuñld og Roosemd af Vpphafningu Christi og hans Nasæte/ þar hann situr til Høgursins hægre Handar.

So situr nu Truen vor z Kiærleikuren Nuñld og Nægd i Christo þui ad þa vier faum Christum ad elska þa kann Kiærleikuren ecke hærra ad komast/ edur ædra ad elska. Þeir sm̄ festa sinn Kiærleika vid jardneska Hlute/ þeirra Elska kan̄ ønguaᵗhuñld nie stilling ad fiñá. Aller jardneſker Hluter eru forgeingeleiger og fallvallter/ og kuña þui ecke Girnd sælarenar ad fullnægia/ edur hana ad sedia/ þuiad þr eru aller skam̄ma stund varande/ enn Sælen er eilijf/ og epter Guds eigen Mynd skøpud/ huar fyrer hun kan̄ alldrei fyllelega ad styllast/ fyrre helldur en̄ hun fær

 hau

þau eilijfu z obriotanlegu Giæden/ sem er Gud sialfur / j huorium allt annad gott er jnnefaled.

Þar fyrer so sem Truen vor a ecke ad stydiast vid neina Hlute/vtan alleinasta vid Christi Forþienustu/z fullnægiu/so a z eirnen Elskan vor ecke ad lada sig til nøckurs annars Hlutar/Ja/ecke til sialfra vorra/þt Elskan til sialfra vorra/hun hindr Guds Elsku/huøria vier ættum þo ad taka fram yfer allt annad.

Sælen vor er Brwdur Christi/huar fyrer hun a sier alleina vid hann ad hallda og hn eirn ad adhyllast. Sælen vor er Nws og eigenlegt Herberge Christi/ huar fyrer hun a øngu um Rwm ad giefa / vtann hønum alleina.

Marger leita sier Hughægdar j Audæfum og Rijkedæme Veralldar enn

ennar/ Enn huornen skal Nægd eda Nuꝫld finast fyrer vtan Christum? Nuar sem Christur er þar er Fata kt/sie hun ecke hid ytra/ þa er hū sāt hid jnra j Hiartanu. Sa goode Ner ta Nimens og Jardar hafde ecke þ sem hann kunne Nøfde sijnu ad ad halla huar med hann helgade og vijg de oss sijnum Limum Fatæktena til handa. Audæfen til falla hid ytra enn þad sem Nuꝫld og Roo skal Sa̅ lenne giefa/ þad verdur ad vera hid jnra j oss/ vid huad ad Salen kuñe sier ad hallda j Dauðanum/ þegar vier verdum allt ad yfergiefa. Ann ad huort skilia Audæfen vid oss/ eda vier vid þau/ z þ skiedur stundū med an vier lifum j þessu lijfe/ eñ avallt z obrigdult/ þegar vier vtaf sofnum Nuørnē skyllde Salen hafa þa huꝫ ld og Roosemd af Audæfunum vid

 huōr

huør hun ſkilur ?
Marger leita epter Nuꞃld og ſtill
ing ſinnar Sælar j holldlegu Ept
erlæte og Vellyſtingum/ eñ þær kun
na vm ſtundarſaker Nollded til frids
ad ſtilla/ eñ Sælena øngvanneigen/
þuiad þeim fylger optaſtnær a ept
er Sorg/ og angiſt. Vellyſtingar ꝛ
Nolldſins epterlæte heyra alleinaſta
til þeſſu ſtundlega Lyfe/ Enn Sæl
en er ecke ſkøpud vegna þſſa ſtundle
ga Lyfs/ huar fyrer hun verdur vid
Lykaman ad ſkilia j Daudanum/
Nuørnen ſkyllde hun þa huꞃld ꝛ roo
ſemd fiña j Vellyſtingunum? Sæl
en hefur ſiña Nuꞃld ꝛ Rooſemd j
Christo. Nuørnen var vared ſialfs
Christi Nuꞃld j þeſſū Neime ? Na
ns Nuꞃld var eckert annad j þeſſum
Neime/ fra hans fyrſta Fædingar
tijma/ ꝛ allt ad hñs Dauda/ eñ ſorg
og

og Sot/Kuøl og Angist/suo hann kiende oss ad dæma rieft vm holldsinz Vellysting/huad hun være.

Marger leita sine Sælu Nug hægdar og Nunldar j storum Metor dum z ypparlegum embættum/ Enn þesse Nunlden er ecke stødugre en̄ so ad hū blakter j huørrī guste balldar manna þocknunar z Oþocknunar/ z veit alldrei nær en̄ hū̄ j burt fyk̄r.

Nuørt Gagn edur Nytseme hefur þu af þeim Lofstyr sem þu fær af Mønnum ? Ecke meira enn eitt fagurt Mælverk hefr þar af/ þo þui sie hroosad. Nugleidtu þad litla plass Veralldarennar/ j huøriu þu byr Nuad lijted er þad ad reikna a mote øllu Landenu/ ꝺ moote allre Nordur ælfu Neimsins/ edur a mote øllū heimenum ? Nu þo þu hefder Lofstyr af øllum Neimenum (Nuad ecke

kañ ad skie) Huad være hñ þo ad reik
na vtan so sem ecke par ? Su Veg
semd og sa Heidur er alleinasta Lofs
verdur/ huør ed Vtvøldum verdur af
Gude veittur j ødrum Heime. So s̃
Lyf Lykamans er Sælen/ So er og
Gud Lyf Sælarēnar/ huar fyrer so
sem ad Sælen lifer þa ad eins riet
tu Lyfe/ þegar Gud byr j hēne fyrer
Nād sijns Anda/ So er hun z eirn
en daud/ þegar hun hefur ecke Gud
j sier bwanda/ Enn huada Nujld
kann Sælen j Daudanum ad ha
fa ? Sa fyrste Daude / er Daude
Sælarennar þegar Madur deyr vt
af fra Guds Nād og Vingan veg
na sinnar jllsku / þesse Daude kann
ecke añars eñ epter sig ad leida þañ
añan Dauda Fordæmingarennar.
Huør sem nu þar fyrer helldur sier
støduglega vid Gud/ og helldur hañs
Huggun

Huggun hid jñra j Hiartanu/ hans
Hugiid ⁊ Roſemd kann eingen Olu
cka ſem hid ytra til fellur ad ſturla.
Midt j ængrenu ær hñ gladur/ midt
j Fatæktenne Audugur/ Midt j
Anaudenne med godu giede/ ⁊ j ſial-
fum Daudanum lifande. Hann
acktar ecke vppa oogn nie hootan jll
ra Mañal/ þuiad hañ hefur nooga
Magt Heilagrar Huggunar hid jñ
ra/ Hañ hryggeſt ecke j motlætenu/
þuiad Heilagur Ande huggar hann
krøptuglegra hid jñra j Brioſtenu.
Hønum fellur ecke fatækten þungt
med þui hañ er nogu rÿkur af Gu
ds Myſkun og Giæſku. Hñ ſturlaſt
ecke af Laſte og Mÿnkunar ordum
Veralldareñar Sona/ med þui hañ
hefur Lofstyr hia Gude. Hañ hugſ
ar ecke vm Bellyſting Holldſins/ mõ
þui hønum er langtum kiærara ⁊ bet-
ur

ur smackande Sætleike Andans.
Nñ ser ecke leitande epter Vingan
Veralldarennar med þui hann hef=
Hiartans Lysting af Nad Guds og
hñs Vingan til huørrar hañ finur
i Hiartanu. Hann girnest ecke jard
neskan Fiesiod/ med þui hann hefur
fier hañ besta Fiesioden geymt a Him
num. Hañ ottast ecke Daudan/ þui
hañ lifer avallt i Gude. Nñ girnest
ecke freklega veralldlega Speke/ þui
ad hañ hefur heilagan Anda i Hiar
tanu sem hañ vppfrœder hid jñra a=
nægelega. Nñ ottast ecke reidarþru
mur nie stormvidre/ ecke bæl nie brw
sande bylgiur vatnanna/ ecke Nim
entunglanna hoofaner nie hrædeleg
ar Formyrkuaner/ þuiad hñ er i tru
ñe a Christum/ langt vpphafen yfer
allar soddan nætturlegar Skiepnur
og lifer i Christo enn ecke i heimen
um

um. Hañ lætur sig ecke villa blijdlæ
te Heimsins/þuiad hñ heyrer langtū
blijdara ord og avarpaner Christi j
sinne Sælu og samvitsku. Hañ ott
ast ecke Diøfulsins Magt/ þuiad
hañ finnur til Guds Mijskunar og
Nåsdar/ sa er langtum sterkare sm
j hønum lifer/og vinnur sigurenn/
helldur eñ Diøfullen sm girnest hañ
ad vinna og giefur ecke. Hñ geing
ur ecke epter tilteigingu holldsins/ þt
hañ lifer j Andanum/ z geingur ep
ter hañs aeggingum. Þegar And
en endurlifnar j Mañenum/ þa de
ydest og krossfestest Hollded. Sa
þarf ecke ad hrædast Diøfulsins A
kløgun/ sem veit sier vijsa og obrigd
ula Medalgøngu Herrans Christi?

Þuilijka rietta og saña Hujld og
hægd salarennar veite oss og giefe
sa sem hana hefur tilreidt og tilbw

ed

ed/Drotten vor Jesus Christus blessadur vm allar Allder. ✱Amen.

XXXIII
Vm Gooda og hreina Samviſku

HVad ſem helſt þu giører/ þa hugxadu øllu framar vm ſamviſku þijna/ad þu hana ecke ſturler. Vilie Dioſullen æſyſa þig til nockrar ſyndar/ þa ottaſtu fyrer doome þiñar ſamvitſku hid jnnra j hiartanu/Ef þu ottaſt j vidurviſt manna/þad ad fremia ſem jllt og oſæmelegt er/ Huad myklu framar ſkalltu ottast ad giøra þ j vidrvist þiñar Samvitſku. Sa jñre Vitnisburdurenn er langtum sterkare eñ ſa ytre huar fyrer/þo eingen vite af þijnu Syndum/ꝛ þær kuñe þui eingen ad

aklaga

aklaga af Mønnunum/ þa ber þo ſä
vitſkan Vitne vm þær/ fyrer huørre
þær dyliaſt ecke.

Samviſkan Mañſins er ein af
þeim Bokum/ ſem fram̄ verda born
ar/ og vppflettar/ a þeim ſijdaſta doo
ms Deige/ huar vm Leſa ma j openn
beringar Bokeñe.

Fyrſta Boken ſem fram̄ verdur
boren og vppflett/ er Guds viſſdoms
Bok/ ſem alla hlute ſier og þecker /
vt af huørre openberlega munu ver
da vpleſen øll Mañaña Verk/ Ord
og Þanckar.

Su øñur Boken er chriſti ſialfr
ſ ad er ſu rietta lijffins Bok/ huør ſ
j heñe finſt ſkrifadur med Guds Fin
gre/ Heiløgum anda/ fyrer rietta tru
j Bloodenu Chriſti/ hañ verdur af
Einglunum jñleiddur j himneſka dy
rd z Sælu.

Prídia

Þridia Bokenn er Bok heilagrar Ritningar/epter huørrar jnnehallde/ dæmt verdz bæde vm vora tru z verk huørt þau eru riett eda ecke. Ord ed pad sem eg hefe fyrer þeim talad (seiger Endurlausnaren)þ mun þa dæma a efsta Deige.

Fiorda Bokenn hefur jnne ad hall da þa ytre Vitnisburdena Fatækra og añara naudstaddra/huørier a De ige Doomsins munu oss jnntaka j ei lijfar Tialldbwder.

Fiorda Bokenn hefur jnne ad hall da þa jñre Vitnisburde Samvitsk unnar/j huørre Bok allar þær Syn der standa vppskrifadar sem sierhuør Madur hefur drygt vm sijna æfe.

Þetta er ein harla stor Bok/ a huør ia allt er vppskrifad med stijl Sann leikans. So gieta þeir Fordæmdu ecke sagt nei til sinna Synda a Do

memum

menum/þuiad þeirra eigen Samvit
ſka vitnar á møte þeim. Þeir gieta
og ecke helldur flwd vndan Syndar
eñar aklꝍgun þuiad Domstoll Sam
vitſkunnar er med þeim/ og a heima
hia þeim/ huørt ſem þeir flya. Hrein
Samvitſka er ſa ſkiæraſte Speigell
Sælarennar/ j huørium hun kann
bæde ad ſia Gud og ſig. J ſaur-
ugre Samvitſku kañ ecke ad ſiaſt þ
ſkiæra Lios Guds Andlits. Nuar
fyrer Eudurlauſnaren ſo ſeiger/ ad
ſæler ſieu þeir hinu Hreinhiørtudu/
þuiad þeir munu Gud ſia. Suo ſem
hrein og ſkiær Aſiana er dæeleg a
lits fyrer Mañanna Augum/ So er
z vel ſkarfande fyrer Guds Augum
hrein og oſaurgud Samvitſka/ Enn
ſweñ og roten Samvitſka fæder af
ſier þa Orma ſem alldrei vtaf deya.
Þar fyrer er oſſ allt kapp þar a leg

giande / a medan þessar Lijfstunder
vara/ad vier lærum ad finna til þess
ara samvisku̅nar Orma ꝛ þa vt af
ad deyda fyrer sana Jdran/ en̄ fooſt
ra þa ecke a Vggaleysenu jn̄ til þess
eilijfa Tijmans. Allar þinar adrar
Bækurnar sem ꝺdur voru vpptaldar
eru þar til þienande/ ad þesse Sam
visku̅nar Bok / mætte leidriettast og
vpp aptur skrifast. Huar til stodar
stor viska / ef þar er ꝥ ein til Sam
viska/ þuiad epter þin̄ar Samvisku
Bok verdr þu dæmdur ꝥ Guds dom
stoole/enn ecke epter Bok þin̄ar vit
sku. Vilier þu lata Bok þin̄ar Sā
visku riettskrifast/ þa skrifadu hana
epter þui sem stendur skrifad ꝺ
Lijfsins Bok. Lijfsins Bok er Chri
stur/ þar fyrer stijladu Truna þij
na epter hans Kien̄ingum/og Lijfer
ne þitt epter hans Fram̄ferde. Þa
cb

ed fyrsta verdur Samviskann þijn good/ ef þu hefur hreint hiarta/ sañ ordã muñ z tilbærelegt ökaña fram ferde. Hafdu Samvisku þijna suo sem fyrer añad Lios j øllum þijnum giørdum/ þuiad hun kañ gløgguast ad syna þier huøriar Athafner riet tar eru/og huøriar rangar. Taktu þier sterkan vara fyrer þm Doom stool Samviskunnar þar sem hinn same er sekur/Sakaraberen/Vottur en/Doomaren/ Fangelsed/ Pegnar en og Bødullen. Huar skal þa finn ast vndanfære/þegar sa hiñ same er Doomaren/sem Vitned ber/ og høn um er kuñugast vm Máled z yfer dæmer ? Huørt gagn hefur þu þar af/þo aller adrer lofe þig z hroose þier/ef samviska þijn aklagar þig? Sterkare er Aklogun heñar eitrar eñ Lofstyr añara þushund. Huad

 skarar

skadar þig þa / þo aller adrer laste þig/og hallde a moote þier/ef Samviskan ein affsakar þig? Þesse Domaren alleina giefur bæde Mæledsokt og Doomen vrskurdad. Þesse Domaren lætur sig ecke blinda med Mwtum z skeinkingum/ z ecke mynta þ nockurn bænastad. Huørt hellst sem þu geingur/eda huar hellst sem þu ert/ þa er alltijd Samviska þijn hia þier berande med sier þ sama s̃ þu hefur j hana jnnlagt/huørt sem þad er gott eda jllt. Þetta Geymsluned forvarar hun so leinge sem þu lifer/ z skilar þier þui aptur a efsta Dome. Þar þ sagde Spæmaduren rtett/ad Mansins heima Menn sieu hans Ovíner, So hefur þu j þijnu eigenlegu Nwse/og af þijnum eigenlegum heimilis Mønum/þann sem þig aklagar/þan sem ad þier giæter og sijdan a þier hefner.

Huad gott giører þad þo Madr
life j nockro allra audæfa ef hañ pij
nest af Sulpum illrar Samvisku ?
Bruñar og vppræs allrar Mansins
Farsælldar/er j mansins sialfu eigen
legu Hugskote. Enn sie sa brunnur
en aptur byrgdur/Huørnen kuña þa
þar Lækerner vt af ad fliota ? Hu
ort gagn giører þad/þott ein Siuk
Manneskia ligge j gullegre Sæng?
So giører þ z ecke helldur gagn þe
im sem hefur jlla Samvisku/þo hñ
hafe allra añara hluta nægter z no
oga Audlegd. Suo stort Kapp sem
þier byriar ad leggia þar a / ad þu
odlest eilijfa Sæluhialp/ Suo stort
kapp ber þier z eirnen þar a ad leg
gia/ad þu hafer goda z roolega sam
visku/ þuiad vnder eins z þu misser
goda Samvisku/þa misser þu z eirn
en Trwna/enn ad mistre trunne/þa

misser þu Guds Nꝍd/Eñ huørnen
kantu ad vꝍnta þier eilijfs Lijfs/þa
þu hefur mist Guds nꝍd ꝫ Þuilijks
Dooms mꝍttu þier vꝍnta af Chri
sto/so sem Vitnisburdur þinnar eig
en Samvisku er hlīodande. Jllgiørd
a meñerner/þo eingenn þa ꝍklage/
eda neitt vm þa vppbere/eru sialfer
sijner Aklagendur,

So sem þad geingur til fyrer þim
drucknu/ a medann þeir eru j sinne
ꝍkøfu Dryckiu/þa finst þeim ecke
Vled giøra ser neitt mein edur Ba
ga/enn skømu sijdar þa þeir hafa
sofnad/ꝫ vakna vpp aptur/þa sikia
þeir huørnen su ohoflega Dryckia he
fur þa vtleiked/So geingur þad til
fyrer þeim sem syndga/a medan þr
eru ad synda jdiuñe/ꝫ jñ til þess þr
hafa hana framkuꝍmt/þa formyrk
uast so þeirra Nugskots augu/ꝫ þra

skilnings

skilnings sion/ad þeim syneſt so sem hun leide eckert illt epter sig/ Eñ þá Synden er fullkomnud/þa rijs Samviskan vpp af svefne/ᴣ nagar þa og klagar akaflegar/ eñ nockur soknare eda Sakarabere kann ad giora.

Þar eru þriggia handa Doomar til/Fyrst er Guds Doom/ Þar naſt Samviskunnar Doomur/Og j þridia lage Verølldarennar Doomur. Suo sem þier er nu omøgulegt ad skiota þier vndā Guds Dome/so er þier ᴣ lijka omøgulegt ad komaſt vndan dome þinnar eigenlegrar Samvisku/ þo þu kuñer stundum vndan Verølldarennar Dome ad gieta komeſt. Þar kañ eingen Veggur ad skilia a millum þijn ᴣ þessa Vottsins/ so hñ ecke siae þijnar giørder ᴣ Athafner. Nuør afsokun skyllde þier duga þegar su jñre Aklogunē hun fordæmer

 þig

þig ? Hooſemd Samviſkunar er ſo
ſem nockurt Upphaf eilijfs Lijfs.
Med langtum meire hugarhagd kn̄
tu þig ad gledia/ vtaf goodre Sam
vitſku j Mootlætenu/ enn af jllre j
Medlætenu. Stegn allre ofragd og
alyge kn̄tu orugglega ad bera afſoꝛ
un godrar Samviſku. Spyrdu ſial
fan þig ad vm þijnar eigenlegar gio
rder z Framferde/ þutad ſialfum
þier er þar vm kunnugra en̄ nockrū
odrum. Huad meinar þu ſtoda mu
ne an̄ara Manna oſkn̄ Hrooſan ?
Eda huad ſkyllde þig ſkada annara
logen Laſtyrde þier til handa ? Ep
ter Guds Doms, alyckan, alleinal
ſtendur þu eda fellur/ En̄ hin̄a ann
ara Vitnisburder/ſkydia þig huorke
nie fella. Samviſkan verdur þui ei
lijf/ad Salen vor er eilijf. So lein
ge liggia Helvijtskar Kualer a þeim

fordæmdu/so sem þeirra Samviska lætur ecke af yfer þeim ad klaga. Eingen Elldur hid ytra kañ lykam an so ad plaga/so sem þsse jñre Log en plagar Sælena. Sælen er ei lijf sm̃ j þessum loganum kuelst/þui er og eirnen samviskuñar Elldur ei lijfur sem hana kuelur. Aunguar ytre Pijsler eru so obærelegar/so sem þesse jñre slog samvitskunnar. Ford adu þier þar fyrer/fyrerfekt syndan na/so þu faller ecke j Kualer samvi skuñar. Siaidu til þu vtslietter fyr er rietta z saña jdran/þijñar synder vr Bok Samviskuñar/so ad þar kū ne ecke ad verda lesnar a Deige Do msins/z þu verder ecke þeirra vegna fordæmdur. Vtsløkku Orm samvit skuñar med alvarlegre Gudrækne/so hañ fae þig ei offært hited annars Neims. Vtsløkku þeñan jnnvortis

Elliden med þynum Tarum j þessu Heime/ so þu faer süolun himneskar Huggunar j vorum Heime.

O DROTTEN/ Gief þu oss ad vier kunnum ad stryda eitt gott Strijd/ z behallda so trwne/ z godre Samvitsku/ so ad vi' lok sins komust klaklaust inn til vors rietta Fodurlands. Amen.

XXXIV.

Huornen Maduren skule stunda vppa saklaust legt Lijfelate

Virtu fyrer þier Christenn Saal/ z athuga huad aum ma nieskian sie/ z m3 þeirre Thugan verdur þier hægast ad forda þier Freistingu drambsemennar. Huad tilkomu lytell er Maduren/ þa hann fædest j Heimen ? Huad aumur a med

medan hn̄ hier velkest j þessu Lijfe? Og huad sorglegur / þa hann verdur fyrer Daudan j burt hiedan apt ur kalladur ? Maduren j þssu Lijfe verdr asoktur af Diøflenū/ særdr af Freistingunum/ lockadur af Vellyst ingunum/ nidursleigen z so sem foot trodeñ af motlætingunum/ slegtradur af Lostunum/ eñ rændur z sneyddur Mañkostunū/ Huar af villtu þa dra ba z stæra þig þu Jord z Aska ? Huad varstu ædur eñ þu fæddest ? Varstu ecke fwlt og andstyggelegt sæde? Huad varstu a medā þu hier lifder? Varstu ecke saurinda seckur? Huad verdur þu epter þetta Lijf ? Muntu ecke verda Orma Fæda ? Ef ad nockud gott finst hia þier/ þa er þad ecke þitt eiged/ helldur Guds alleinasta/ Eckert er þitt eigenlegt vtā syndernar/ þar fyrer mattu mz riettu eckert

eckert þier tileigna vtañ þijnar syn-
der/þad er eiñ jllur ⁊ heimskur þræll
sem vill stæra sig af Gotze sijns her
ra og Hwsbonda.

Lijttu Manneskia a Epterdæme
Christi/hønum þionar øll himnaña
Dyrd/Ja/hn̄ er sialfur su saña Dy
rd ⁊ Wegsemd/og þo vill hn̄ ongua
Veralldlega Hroosun hafa/helldur
hroopar hañ og seiger/Læred af mi-
er/þui eg em hoogvær og af Hiarta
lijtelætur. Sa eirn er sannur Guds
elskare/sem er hans epter breytare/
Sa sem hefur Christum sier kiæran
hañ hefur sier og kiært hans Lijtela
te. Þa hid fyrsta ma þrællen skam
ast sijn ad dreissa/þegar hañ sier og
yfervegur/huad lijtelætur sie sialfur
Drotten Dyrdareñar. Endurlausn
aren seigest vera su Lilia sem vex j
Dalverþenu. Sañarlega vex þetta
edla

edla Bloomstrid Herrā Christi ecke
vppa Fiøllunum/ þad er/ j dramb so
mum z hofmoodugum Hiørtum hell
dur j Dalverpenu/ þad er j lijtelatū
og audmiukum Hiørtū truadra/ Þui
ad riettelega er þad sagt af einum
þeim heilaga Forfødur/ Ad lijtelæt
Sæl sie þ hægasta sæte z suefnher
berge Christi. Straumar gudlegrar
Nadar reñа ofan epter/ eñ ecke vpp
a mote. So sīm Vøtnen sækia ecke
vppa Hædernar/ so flytur z ecke Gu
ds Naad og Mijskun vpp til þeirra
drambsømu/ helldz til þra nidursleg
nu j Hiartanu. Sa heilage David
seiger j einum sijnum Psalme/ Ad
Drottenn sem byr j Hædunum/ hann
lijte hellst nidur til þess lijtelmotlega
bæde a himne z Jordu. Þad er vijst
furdanlegur hlutur/ eñ þo j Raun o
brigdannlega sattur/ ad vier kunnum
ecke

ecke vpp fyrer þañ allra hæsta Gud og hans hætign ad koma/ vtan fyr er þad allra lægsta/ z audmiukasta Lytelæte. Nuør sa sem er lytelmotleg ur fyrer sijnum Augum og epter A lite sijns eigen Nugskots/ hañ hinn same er mijkels hattar i Guds aug lite. Sa þocknast best Gude sem sia lfum sier misþocknast.

Gud skapade af ønguø Nimen z Jørd/eñ so sem þ gieck til i fyrstu sképuneñe/so geingr þ eñ til i Endr sképuneñe. Nu skapade Gud alla hlute af ønguø/ og þui endurskapar hañ Mañskiepnuna af ønguø efne huar fyrer vilier þu verda endurgie teñ og endurskapadur til eilijfs Lijfs þa lattu þier þikia þu sierf eckert og ønguø nytur fyrer Guds Aug lite.

Aller Meñ eru veyker z vanmatt ugur

uger/ enn þo ætter þig sialfur ad þu
ma hinn allra vepkasta z vanmatt-
ugasta af øllum/ þad skadar þig eck
ert/ þo þu vt af sañarlegu Lytelæte
hallder þig og dæmer ad vera minst
verdan af øllum/ enn hitt er skadsa
mt/ ef þu dirfest ad meta þig fram
yfer nøckurn.

Þeir xxiiij Aulldungarner (þad
er øll vtvalen Guds børn a Himnū)
kasta sijnum Koronum nidur ꝼ Stool
en Lambsins/ huar med þeir tilleggia
Gude alla Dyrd rietlætesins/ Myst
unareñar/ Spekeñar z allra Dygda
Quad bære oss þa ad giøra aumum
syndugum hier a Jørduñe? Þeir hei
løgu Guds Einglar og Seraphim/
hylia sijnar Asionur fyrer Guds dyr
dar Auglite/ Quad skyllde þa su for
ackta̋lega mañskiepna eiga ad giøra
hö ed ꝼ Gude ma reiknast andstyg-
gelegt

gelegt j margan mæta ? Christi ß
er sañarlegur/ og eingieté Guds son
ur/var so furdanlega Lijtelætur /ad
hañ nidur stie af Himnum/ z vpp a
sig tok vora audvirdelega Nattúru
nidrlægiande sig/ z leggiande j Pij
nuna og j Daudan. Huad langt
um framar bære þa aumre Mann
skiepnu ad lijtelæcka sig/huør ed med
sinne Synd hefur falled fra Gude
sijnum ? Sia þu og athugadu Christ
en sæla/ med huad furdanlegu z da
samlegu Lijtelæte ad endurlausnaren
ockar hefur læcknad og grætt ockar
Drābseme/ z skildu þig þui vid drāb
semena. Fram vm Veg Pijnunnar
og Lijtelætesins gieck Christus jnn j
Dyrdena/ Meintu þar fyrer ecke
ad þu muner þangad epter hønum
komast/ ef þu geingur a veige drāb
semēnar. Diøflarner voru vegna
dramb

drambsemeñar vtrekner vr himmarij ke/ Nuørnen skyllder þu þa sem him narijked hefur eñ ecke ødlast/ komast þangad a Veige Drambsemeñar § Vegr Drambsemeñar leidde Adam j burt vr Paradijs Nuørnen skyllde hañ þa kunna ad leida þig þangad huadann hann þinn fyrsta Fødur Adam vtleidde. Oskum helldur ad vier meigum vera Þienarar/ og þuo Fætur vorra brædra mz christo/ hell dur enn ad metast epter oftignarlegu sæte mz Dioflenum. Lytelæckum oss j þessu Lyfe. so ad vier verdū vppha fder j ødru Lyfe. Athuga þu ecke sæla miñ ꝥ ē þu hefr/ hellēr hitt/ ꝥ ē þig vppa vātar af þui ē þu ætter ad hafa med riettu. Lāttu þig meir hryggia þær dygder ē þu hefur ecke eñ þu hroosest vm af hinum sem þu hefr. Þeigudu yfer þijnum mañkost

 nn

um/enn vidurkiendu þijna Lestē/ Þui
ad þ er vggande/ ad ef þu openber
ar ſieſiod þiña mañdygda med hroos
unekie/ þa mune Dioſullen kuña ad
ſuikia þañ af þier med Drambſem
eñe. Elldurenn verdur huørge betur
forvaradur eñ j Auskuñe/ ſo verdur
og Elldur Kiærleikans/ huørge bet
ur faliñ enn j Ausku Litelæteſins.
Drambſemen er Sæde allra Laſta/
Varaſtu þar fyrer ad vpphefiaſt af
Drambſemeñe/ ſo þier verde ecke nid
urkaſtad j afgruñ Laſtaña. Dramb
ſemen er ſu hæsta Sæng Dioful
ſins/ Varaſtu þar þ Drambſemena
ef þu villt ecke Dioſulſins Underlæ
gia vera. Drambſemen er ſa ſterke
þerrevindur ſem vpp þurkar Brunn
gudlegrar nædar. Varaſtu þar fyr
er ad vera vppblæſen af þſſum vind
enum/ ſo þu miſſer ecke þñ ſæta vøk
ua

ua Guds Nadar.

Lækna þu Herra Jesu Christe/ þa storu Boolgu ꝛ Þrota vorrar eig enlegrar Drambseme. Þitt heilaga Lijtelæte/ vere bæde fullnægia ꝛ fyrer myndan vors framferdis / Lættu vo ra Tru kuña stadfastlega ad sier ad vesia þitt Lijtelæte / ꝛ vort Lijferne kuña þui riettelega epter ad fylgia/ ꝛ sier þar epter ad haga/ Amen.

XXXV

Huørnen Manne byrie ad fordast Agirndena.

SO kiær sem þier a ad vera þijn sæluhiálp/ So andstyg gelegꝛ a þier ad vá agirndr eñar løstꝛ. Þr finst eingē so aumuꝛ ꝛ armꝛ ꝫ sa Agiarne/ huørn

so vel brestur þ sem hn̄ hefur/so in̄ þad hañ ecke hefur. Sa hiñ agiar ne er þui hraklegre ollum ødrū møn num/ Ad þo hañ sie ønguum godur þa er hañ þo sialfum sier vestur.
So sem Vpphaf allra synda og La sta er Dramblæted/so er z agirnden Rot allra Lasta: Drambsemen snyr Mañe fra Gude/ eñ Agirnden snyr hønum til ofmykellrar Elsku a skøp udum skiepnum. Eñ siañ og hugleid um/ huad dyrmætur Hlutur þad er sm̄ Agirnden afrekar. Nun afrekar stundū eckert/ eñ stundū stundleg aud æfe/ og þau med vanblessan z Guds Oþocknan. Audæfe færa med sier omak z Armædu/ a medañ þeir ta er aflad/ Otta z Vggu/ þegar þau eru wtvegud og j vora Eign komen/ Sorg og Angur þegar vier þau apt ur missum. Annad huørt yfergiefa

Aud

Audæfen þig/eda þu yfergiefz þau. Huar fyrer/ef þu ſetur þijna von til Audæfanna/ Vppa huad villtu þa vona a Daudastundunne ? ecke er von þu trwer Gude til vmſorgunar a þinne Sæalu/ þar þu truer hønum ecke til ad forſorga þinn Lijkama. Nafe ſa almættuge Gud vmſorgun fyrer þier/ Þui ſkylldet þu þa efa vm/ huert hañ giefe veitt þier þijña Lijfs Næring/eda ecke ? Nafe ſa allra vijſaſte Herra og Drottenn vm hyggiu fyrer þier/ Huar fyrer ertu þa ſturande/huørnen hñ mune kuña þig ad fæda ? Hafe ſa milldaste og orlataſte Herrann Forſorgun fyrer þier/Huar fyrer efaſtu þa vm/ huo rt hañ vilie þig næra eda ecke ? Þu hefur Loſun Chriſti handſkriptada huør ad er Drotten yfer Himne og Jørdu/ þar vppa hliodande/ Ad þm

 ſm

sem leita Guds Rijkis/og hans riett
lætis/skule eckert añad naudsynligt a
Bord bresta. Vppa þessa Lofun
mættu þig vel reida/þuiad hañ brig
dar ecke sijn Ord/af þui hañ er sañ
leikuren sialfur.

Agirnden er su suyvirdelegasta Af
gudadyrkan sem verda kañ/ Hvør ed
setur Skiepnurnar j sæte Skaparās.
Sa hinn agiarne setur sitt Traust
til skiepnañna/ huart hañ ætte allein
asta til Guds ad setia. Hvad s̃ helst
framar verdur elskad eñ Gud / þad
verdur og eirnenn framar meted enn
Gud/og fram̃ yfer hañ teked/ Enn
huad sem fram̃ yfer Gud er teked/
edr hønum framar virdt/Er þ ecke
auglióst/ad þ er j Guds sæte sett/og
hafa guddomlega Tign veitt sem
oda ma? Esau selde sijna frumgiet
ning fyrer eina litla Maaltijd/ Suo
sel

selia og marger Arfvon sijna i Him
narijke/sem þeim er af Christo vtve
gud fyrer stundleg giæde z audæfe.
Judas sellde Christū fyrer xxx Sil
fur Peninga/So selia og þeir hinu
agiørnu Guds Nad z Vingan af
Christo vtvegada/fyrᵉ stundlega au
ra z Rijkedæme. Nuørnen kū sa ad
læta sig langa til himnesks sætleika
gudlegrar Nædar/ sem fullur er af
suknadrafenu? Nuørnen kan sa hia
Gude sijna Lysting ad hafa/sem hā
na hefur a aud z Rijkedæme stundle
gu hier a Jørdunē? Audæfen eru
eirn Þyrner/seiger Endurlausnaren
þar fyrer huør sem Melst elskar aud
æfe og rijkedæme/hann elskar skadsa
ma Þyrna z Þystla. O huad mar
ga Sæl nidurkefia þesser Þyrnarn
er? Þui so s̄ Þyrnarner leyfa ecke
Hueitenū vpp ad vagsa hiā sier/So
 nidur

nidurkiefur og eirnen audæfa agrnd
en andlegum avexte Guds orda/ So
ſem Þyrnarner ſæra Mañ z ſtinga
med ſijnum Broddum/ So ſæra og
meida audæfen Mannſins Hugſkot
med vmſorg og Ahyggiu. Huørs he
fur þu þier añars þa ad vænta/ enn
þſſ ad þu muner ſialfur eilijflega for
ganga/ ef þu ſafnar alleina forgein
gelegum fieſiodum og audæfum ?
Þeir ſem ſafna ſier fieſiodum hier a
Jørduñe/ þeir eru lijker þeim ſem ad
geyma ſitt Korn diupt nidr j røkum
og veſſaſømum Jardar hwſum/ Þui
ad ædur enn þeir afvita/ þa er Korn
ed ſkiemt og fordiarfad. Huad heim
ſker eru þeir z ofrañſyner/ ſem ecke
girnaſt neitt añad enn jardneſk aud=
æfe/ Þui huørnen kann ſa Jardneſke
Hlutur ad hugſuala Sæluñe ſem ad
er eirn Ande ? Sælen er ſkøpud til

Eilijfdar/huar fyrer þu giører hene orjett/ ef þu lætur hana eckert añad girnast/enn þad sem stundlegt er.

Þess leingra sem þu lypter Sæl uñe til Guds/þss leingra dregst hun fra Girnd og Elsku Audæfanna.

Skiepnurnar þær sem næstar eru Himnenum/ þær safna sem minstre Afvinnu saman/so sem ad eru Fugl ar Loptsins/ huørier huørke sa nie vppskiera/nie j Kornhlaudur safna. Mys z øñur skridkuikinde hafa sam dreatt og safna til samans j sijnum Holum og Fylsnum/ og kiemur þad so til/ad þær skiepnur eru sijdre j sin ne Tegund enn Fuglarner. Þad er Teikn til ad Sælen mune vera fra snuen fra Gude/ og ofsamlijmd og samnynd vid jardneska Hlute/ef ad hun elskar Audæfenn/ framar enn ber. Gud gaf þier Sælena/sem er

 sa

ſa dyrmætaſte Nlutur/ Skylder þu
þa ecke trua hönu͞ til ad hafa Vm
hyggiu þ͛ þi͞nu lykamlegu Lyfe? En
Gud foſtrar Fugla himenſins/ ſkyll
de hann þa ecke fooſtra þig myklu
helldur/ þu ſem ert epter hans eigen
mynd ſkapadur? Gud klæder Liliu
gros Akurſins/ Skylldꝛ þu þa efaſt
vm/ huort hañ mune vilia klæda þig
eda ecke? Gud næde/ ad Skilning
ur Mañſins z truen hans/ kañ ecke
ad kieña hönum ſo myked ſem nætt
urañ alleina kieñer Fuglonu͞. Fug
latner huorke nidurſaa nie vppſkiera
helldur byfala Gude z trwa hm͞ til
foſturs z forſörgunar ſiña Lykama.
Enn þeir agiornu trwa ecke Gude
z hn͞s Orde/ vtan þeir aadꝛ fyrre for
ſorge ſier ſialfum fyrer Atviñunne
ſo trua þeir ſydan ad hañ mune gie
ta þa forſorgad. Sa hiñ Agiarne
er

er ſa allra orlettvyſſaſte j bland allra annara Manna/ Þuiad hañ hafde eckert med ſier hingad j þeñan Heim enn ſamt er hann þo ſo Ahugaſam͛ vm ſaindrætt Jardneſkra Audæfa/ ſo ſem hañ villde opriotañlegt Gotz med ſier burt fœra vr Heimenum.

Sa hinn Agiarne er ſa hinn opack‑lataſte ad reikna j bland allra ann ara Mañа/ þui hñ medtekur margt gott Lan af Guds hende/ enn treyſt er hønum þo alldrei af Hiarta til ne ins Gods. Sa hiñ Agiarne ma og lijka reiknaſt heimſkare øllum ødrū Mønium/ þuiad hñ yfergiefur þau riettu og ſønnu Giæden/ enn huørta ad eingen Nlutur ma riettelega god ur reiknaſt/ Og helldur ſier vid þad ſem j Raun ꝛ Sañleika er ecke gott fyrer vtan Guds vingan/ helldꝛ ſkad legt. Sa ſem verdur Nerteken af el ſku

sku Jardneskra Nluta/hann ma ecke
setgast Eignarherra þeirra/ helldur
þeir hñs. Agirnden kañ huørke mz
Audæfunum/nie mz Orbyrgdeñe vt
slockuast. J Aurbyrdenne mÿnkar
hun ecke/Þui þess sÿdur sem Madur
en fær þad ꝫ hañ girnest/þss akafle
gar girnest hañ þad hann fær ecke.
J Rÿkdomenum kann hun og ecke
helldur ad þuerra/ Þuiad so ꝫ Aur
arner margfalldast/ so margfalldast
z eirnen Agirnden/z þess meira sem
hinn Agiarne hefur aflad/ þess mei
ra girnest hann ad auka/Og fer A
girndeñe ecke olÿkt z Elldenum/þss
meire Brennevidur sem ad hønum
er lagdur/þess meir vex hñ. Agirnd
en er miøg lÿk þeim Vatsstraume ꝫ
hefur j fyrstu lÿtel vpptøk/ enn vex
sÿdan af adskilianlegum Kuÿslum sẽ
j hana koma/þar til hañ verdur eitt
ognarlegt

oþnarlegt og yfergnæfanlegt Flood. Settu þar fyrer Aura ægirndenne þisse takmark/so hun dragie þig ecke nidur j þad afgrun/sem eckert Takmark hefur. Marger suelgia þad hier j þessum Heime j Idur Agirnd arenar/sem þeir verda ad smellta z mellta med sier j Helvijte ad eilijfu. Marger læta sig so þyrsta epter æuiñingenum/ad þeir hlaupa þar fyrer staande z vrsvitande j glotonena.

Virtu þetta fyrer þier Sæla miñ/ og athuga þetta gaumgiæfelega/so þu fordest Agirndena. Eckert af þijnu Gotze eda Audæfu kañtu med þier ad bera til Domsins/vtan þad alleina sm þu hefur j Guds Nafne Fatækum giefed/ fyrer huad þo þad sie lijtels vert eda stundlegt z fallvallt/ þa hefur Christur þar fyrer eited eilijf : fu Lijfe þm hinu Riet

h. truudu

truudu. Giefdu þar fyrer þeim Fa
taku og Voludu/ so þu geymer þier
þad til Framtijdarennar/ Þuiad allt
hitt sem afgeingur/ af þui sem Fa
tækum er giefed/ þad kiemur ødrum
j Hendur/ Kañskie þeim sem þu vill
der sijst. Su er Agirndē vest/ ad læ
ta sier ei nægia med DROttenn/ þa
Madur hefur hañ ødlast. J Raun
og Sañleika/ vænter sier sa ecke þess
Himneska/ ē miøg mÿkels virder þta
hid Jardneska. Huørnenn skyllde sa
vtgiefa sitt Lijf/ fyrer sinn Brodur
eda Naunga/ sem ecke vill veita hm̄
af sijnu Gotze hid minsta/ þo hann
bidie? Hønd þess hins fatæka/ er ein
Himnesk Fiarhirdsla/ Þad ē j hana
er lagt/ geymer hun a Himnum/ so þ
eydest ecke a Jørdunne; Vilier þu
giora Gude þad sem honum vel lijk
ar/ þa Giørdu til gooda þeim Fata
ka

ka. Þad sem til gooda er giørt Lim-
anum/ þar fyrer packar Nøfuded.
Christur seiger til þÿn/ad þu skuler
giefa sier/af þui sem Hann hafe lætt
ad þier. Giørdu ødrum til gooda
af Guds goodum Gæfum/so muntu
gott j staden hliota. Byttu vt þÿnū
tÿmanlegum audæfum/so þu kunner
þm ad byhallda/ þui huør sem offast
a þm helldur/hn̄ tapar þeim. Nyd
þu þessare Amiñingu Christi/so þu
þurfer ecke sÿdar ad hlyda hn̄s A
vÿtum. Þar ed hn̄ seiger/Fared fra
mier bøluader j eilÿfan Elld/ þuiad
þier fæddud mig ei þa eg var hung
radur/ et c.

Aulmusugiøfen er so sem eitt hei
lagt sade. Saer þu þessu Sadenu
naumlega nidur/ Þa skier þu og so
naumlega vpp. Enn saer þu þui
rÿkulega nidr þa skierdu z so rÿkulega
vpp

v pp. Vilier þu vera ȷ tølu saudaña Christi/ so giørdu hans Saudum til gooda, Lættu þier Vyte kidanna ꝫ standa Christo til Vinstre sydu ad varnade verda/ huørt ed fordæmd vóda ecke þar ꝥ /ad þau hafe ranglega fra ødrum teked, helldur þess vegna ad þau hafa ecke Fæde/og Foostur veitt Christi Limum:

Hneigdu og beigdu vor Hiørtu samme eilijfe Gud til þinnar Elsku/ og naungans/fra Agirndeñe.

XXXVI
Vm þad/huørnen vared og hættad sie riettum ꝫ sönnum Kiærleika

K Jettr ꝫ Omeingadr kiærleike edr elska/er sa hlutr sem allathyma a heima hia þeim Gud

Gudhræddu/og ecke kann vid þa ad
skiliast. Eingen Christen Madur er
an Trwareñar/ eñ eingen riett trua
er an Kiærleikans. Þar er vissulega
ecke Birta eda Lios riettrar Truar
þar sem ecke er Hita eda Ilur Kiær
leikans/þuiad so sem ecke kañ birtan
ad skiliast fra Sooluñe/so kañ ecke
Kiærleikuren fra Trunne ad fraskil
iast. Kiærleikuren er su ytre Hrær
ing edur Verkan Sælareñar/s allt
tei vt deyr nie slocknar/so leinge sem
Sælen lifer andlegu Lijfe hid jñra.
Sie Lijkamen an Andardrættar þa
er hañ daudur/So er og trwen daud
an Kiærleikans. Sa heyrer ecke
Christo til/ sem hefur ecke hñs An
da/ enn sa hefur ecke hans Anda
i sier bwanda/ sem ecke jdkar Kiær-
leikan /þuiad Avøgstur Andans er
Kiærleiken. Eitt gott Trie kañ ecke

ad þeckiaſt/vtan af ſijnum Avoxtu
ſo kn̄ ⁊ eingen ad ðda þecktur þ tru
adan Mañ/vtan hañ hafe Kiærleik
añ. So ſem Lijkamās Limer ſamtein
giaſt og vid magt hallðaſt j ſn̄byrdis
þ Andā eda Sælena Manſins/ So
ſamteingiaſt og eirnen riettet Limer
þeſſ andlega Lijkama Chriſti/ þ het
lagan Anda/ huør ad er Band Kiær
leikans. J Muſtere Salomonis var
allt yfirdreiged ⁊ huled/ bæde hid j
ra og ytra med klæru Gulle/ Sud
byriar ⁊ eirnen ad j þui andlega Gu
ds Muſtere ſie allt forgyllt og yfer
dreiged med Kiærleikanum/ bæde hid
jñra j Hiartanu/og ſo lijka hid ytra
j Verkunum, Kiærleikuren a ad ko
ma Hiartanu til Medaumkunar vit
Naungan/ Hann a ⁊ lijka ad hræra
Hendurnar til ad vtbyta ⁊ deila þm
hinu Fatæku/ Þui huørt gagn er ad
koomre

toomre Medaumkanenē/ef ecke par
taknar af Nendsne? Enn þo er ei
ytre Vtlaten Gude þæg nie þeck vt
an þau kos fram af riettre hiartans
Medaumkan. Truen fær alla Nlu
te af Gude/ enn Kiærleikuren vtbyt
er aptur j staden Naunganum øllu
þui hañ fær og hefur. Truen gior
er oss Gude lyka ad Nætte og Teg
und. Nu er Gud sialfur Kiærleikur
inn/huar fyrer ad þar sem Kiærlei
kuren audsyner sig ecke hid ytra/þar
þarf eingen ad meina/ad Gud mune
bwa þ Truna hid jñra. Eingen tru
er sa a Christum sem hñ elskar ecke
enn sa elskar hañ ecke/ sem ecke elsk
ar siñ Naunga/ þuiad elske hañ ecke
Naungan/ huorn hañ sier/ Huorn
en skyllde hañ þa elska Gud sem hñ
sier ecke? Sa forlætur sig ecke vm
søñu trunadar trauste vppa Christi

 vel

Velgiørninga/sem skylldugan Vel
giørning ecke vill bevijsa sijnum Na
unga. So sem eckert pad verk ma
gott reiknast sem ecke fram kiemur
af Trunne/ so er eckert þ verk j sial
fu sier gott/sem ecke kiemur fram af
Kiærleikanum/þui Kiærleikuren/er
so sem Fræ og Sæde til allra Man
kosta/og eingen sa godr Avøxtur ver
kaña ꝫ ecke vegs vpp af Root Kiær
leikans. Kiærleikuren er sa andlege
Sœlareñgr smeckur/ huørium allet
na vel smackar allt þ ꝫ gott er/z riet
telega heilnæmt Mañenum af Gu
de sendt/þar ꝥ smackar Kiærleikañ
allur Kroß z Motlæte vel/Ja/lijka
vel sialfur Dauden/þo ad Holldenu
smackest þsser hluter surer z beisker.
Skripten seiger ad Kiærleikuren sie
sterkur so sm̄ Dauden/Ja þ ma vel
reiknast/ad hn̄ sie sterkare eñ Dauð
eñ

enn/ þuiad ꝥ giører Kiærleikuren ad Christr gieck j Daudan ꝥ oss/ huørt Kiærleiks ốk dauden ei kuńe ad hind ra med øllum sijnum Krapte. So kie mur ꝛ eirnen Kiærleikuren sańarleg um Guds elskendūm ꝛ ástvinūm ad ganga j Daudan fyrer hann.

Oll Guds Werk framm koma af Kiærleikanum/ lijka vel þau þegar hań straffar oss vegna Syndanna þar ꝥ eiga og lijka øll vor Werk ad koma framm af Kiærleikanum / til Guds ꝛ Naungans; Gud lætur oss sia/ so sem Speigel ꝛ Fyrermyndan Kiærleikans a øllum sijnum skøpud um skiepnum. Soolen og øll onnur Himentungl lioma og lysa/ ecke sier/ helldur oss Moñunum ꝛ ødrū Dyrū a Jørdunne. Jurternar eru til Læk nis Dooms adskilianlegs/ ecke sier/ helldur oss ꝛ vorum Lijkømum. Lopt

 ed

ed/vatnenu Kuikinden z allar adrar skiepnur eru Manenum til gagns z gooda? Ad kuna adskilianleg Tung umæl/ er til øngrar andlegrar nytse me gagnlegt fyrer vtan Kiærleikan þuiad soddan Kunætta Tungumæl ana/ef hu er ean Kiærleikans/þa ki emur hu mane alleinasta til ad hro kast og dramba þar vtaf/Enn Kiær leikuren/vppbygger og efler christne na. Þott þu viter alla Leyndardoma ef þu hefur ecke Kiærleikan/þa stod ar þad eckert. Þad kantu ad sia a Dioflenum / huør ed eckert Gagn hefur þar af þo hn kune Leyndardo ma ad skilia. Þott þu hafer soddan Trw ad þu kuner Fiøllen med hene vr stad ad hræra/ enn hafer þu ecke Kiærleikan/þa kan þig þ eckert ad bata/þuiad þuilijk Tru þienar allei nasta til þss ad giøra Furduverk/en ecke

ecke til þess ad giøra þig Saluhol
pen. Kiærleikure er ypparlegre. Hell
dur enn frammkuæmd Dasemdarverk
anna/ þuiad Kiærleikuren er obrigd
anlegt og eigenlegt Teikn riettra og
sanra Guds barna, Enn Dasemd
ar verken ad gieta giørt þ veitest lij
ka vel þeim hinu ogudlegu. Til eins
kis kiemur þ þott þu vtbyter a med
al fatækra øllum þijnum audæfum/
Nafer þu ecke Kiærleikan þar med/
þuiad godgiørdern" hid ytra eru eck
ert annad enn Hræsne ef þar koma
ecke fram af Kiærleikanum hid inn
ra. So eru Laker, Goodgiørdanna
Saurugger og einskis verder/ ef þeir
spretta og fliota ecke vtaf Brunne
Kiærleikans. [illegible]
Kiærleikuren er þolenmodur/ þui
ad Madur reidest þeim traudlega ꝺ
hann riett elskar. Kiærleikuren er god
 giarn

giarn/ þuiad ſa ſem af Kiærleikanñ
giefur Naunganum ſitt goodviliugt
z elſkuſamt Hiarta/ Huørnen ſkyllde
hñ kuña ad neita hm̃ añara ytre vel
giørningaña/ ſem langtum miña eru
verder ? Kiærleikuren er ecke øfund
ſiukur/ þuiad hañ virder añara Lan
ſem ſitt eiged/ og gledſt af þui ē ſiñ
nu eigen. Kiærleikuren giører eckert
ſllmannlega/ þui aller fordaſt þeim
til miſka ad giøra/ edr þa ad ſtyggia
ſem þr elſka. Kiærleikuren hrokar
ſier ei vpp/ þuiad þ Kiærleikan verd
um vier iñbyrdis limer a Chriſti Li
kama/ Eñ huørnen kañ eirn Limur
en vpp yfer ødrū ad þikiaſt ? Kiær
leikurē ſyner ecke a ſier oþytt vidmot
þui þad kemur af Reide/ eñ ecke af
Kiærleika/ huør ad er ſo ē Taumur
og ſtilling Reidennar. Kiærleikuren
leitar ecke epter þui ſem hñs er/ þui
ad

ad þañ sem Madur elskar þk sama
metur hañ meir eñ sialfan sig/ z leit
ar framar hans Gagns eñ syns eig
ens. Kiærleikurē verdur ecke til ylls
vppegndur/ þuiad øll Reide kiemur
af Drambsemeñe/enn Kiærleikuren
helldur sig huørium lægra. Kiærlei
kuren þeinker ecke illt/þui þeim sem
vier hugsum illt/þa kuñum vier ecke
kiæra ad hafa. Kiærleikuren gledur
sig ecke yfer Ranglætenu/þuiad hñ
finnur til añara Eymda/so sem þær
a sialfum hønum lægie. Kiærleikur
eñ vmlijdur allt/ Truer øllu/ Vonar
allt/Þann vmber allt/ þuiad þ sem
Kiærleikuren vill læta sier giøra/ þ
giører hañ z eirñen ødrum. Tungu
mælunum mun linna/ z Spædoom
unum muñ slotā/og Spekeñe hætta
enn Kiærleikuren mū alldrei afmæd
ur verda/helldur þ sem avantar hier

j Neime/ þ mun vid hañ aukast j ød
rum Neime so ad hañ verde þar al-
giørdur og fullkomen. Gud skipade
ad þar skyllde giørast tuø Alltare j
Tialldbwdeñe/og ad Ellden skyllde
taka af þui fremra/ og bera hañ jñ
a þad jñra. Alltare þesse tuø merk
ia tuøfalldan Hoop Guds Barna.
Annar er hier strijdande a Jørduñe
eñ annar Sigre hroosande a Himin
um/ So verdur og Ellduren Kiærlei
kans fluttur fra þessum Hoopnum ẽ
a Jørduñe strijder/ og til hins ẽ þar
vppe fagnar.

Hugsadu hier vm̃ Sala min̄/ z
kappkostadu ad hallda Kiarleikanū:
Nuærnen sem þiñ Naunge er a sig ko
men þa er hann þo sa hiñ same/ sm̃
Christur hefur virdst ad deya fyrer
þui skyllder þu þa synia h̃m hinum
sama lijtels velgiørnings sm̃. Christ
ur

ur lagde sitt Lijf vt fyrer ? Ef þu
elskar Gud riettelega/ Þa hatar þu
vissulega ecke hans Jmynd. Vier er
um aller eirn andlegur Lijkame/ þui
ber oss øllum ad hafa eina andlega
Saal. Þad er ecke tilheyrelegt ad
þeir skule lifa j Sundurþycke hier a
Jordunne/ s til samans eiga ad bwa sī
dan a Himnum. Med þui vier viliū
aller vera samhuga j þui ad trwa a
Christum/ Þui skulum vier þa ecke
innbyrdes samhuga vera. Vier erum
aller þienarar eins z hins sama Her
ra/ huar fyrer ecke er riettvijst ad vi-
er skyllдum knurra vor a mille/ edur
vera osamþycker. Sa Limur a Lijk
amanum er daudur/ sem ecke finnur til
þess sem meinlegt kan ad vera ødrū
Limunum/ So þarf og eingen sa ad
meina sig ad vera andlegan Lim/ a
andlegum Christi Lijkama/ sem ecke

latur sier til Marta ganga/pad sem
hans nauunga skurlar edur skadar, ·
Eirn Gud er Fader vor allra/huo=
rn vier z eirnen nefnum vorn Fodur
daglega/epter pui sē Christur hef=
kient oss/ Enn huornen skyllde Fad
eren þeckia þig fyrer sīn eigenlegan
Son. Vilter þu ei þeckia hȳs Bo
rn fyrer þȳn Sȳskin ? Oss ber meñ
ena ad elska/ epter Guds Bodorde.
Sieu þeir verduger þrrar Elsku/þa
latum oss þa þar þ̄ elska ad þr eru
þess verder. Enn sieu þeir þeirrar
Elsku overduger/ þa latum oss þo
samt elska þa/z latum þ̄ ryckia j/ad
Gud er þss vdugz/ad vier hlȳdū hm̄.
Elsker þu þann þig hatar/þa aud
syner þu þar med ad Gud elskar þig
Reiknadu ecke so til þess huad meñ
erner giordu þier/so sem til þss/huor
nenn þu hagier þier/z hafer hagad

a morc

a mioote Gude. Ackkadu ecke so vpp a þ huad þiñ Ovinur giører þier rangt til/so sem vppa þad/huad mȳ ked gott sa hafe þier giørt alla Da ga / sem hefur skipad þier þu skul er elska þiñ Ovin. Vier erum Na ungar huør añars jñbyrdis/med þui vier erum af sømu Verkefnum og eins tilkomner j Heimenn aller sam an/enn Brædur og Systur erū vi- er þui jñbyrdis/ ad aller vier væntū oss jafnt þessarar himnesku Arfleifo arennar/ Siaum þar fyrer til vier elskum huør annann.

Vpptendra þu j oss Goode Gud e elskulege Fader/ ello Kiærleikans og sannrar Elsku j þinum heilaga Anda / Amen.

XXXVII

Huørnen Menn skule aftun da skyrlyfed og tucktugt lyferne/ an losta saurgunar

ÞA sm̄ vill vera Herrās chri
sti riettr Lærisueirn hønū
ber ad stunda vppa heilagt
Skyrlyfe z Hreinlyfe. Gud er eirn
skyr og hreinn Ande/ huar fyrer hann
vill mz skyrlyfū bœnum/ þ er af skyr
lyfu Hiarta vtkomnū dyrkadur ver
da. Eirn af þeim gømlu z vysu sag
de/ ad Helgun Sælarennar z Skyr
lyfe Lykamans sieu tueir Lyklar gud
rœknenar z Farsælldarenar. Nema
so sie ad Lykame verde geymdr hreinn
og oflecfadur fra Lostaseme og saur
lyfe/ þa kann ecke Sælen aluarlega
nie jnnelega ad bidia syn̄ skapara. Ly
kamer vorer eru mustere heilar An
da

da/ Huar fyrer vær ætkum vel ad varast/ ad taka ecke Lime Christi/ z giøra þa ad Limum Hoorunnar.
Lætiñ oss stunda til ad hallda oss vid Gud Drotten vorn mz Truke z skyrlijfenu/ so vier verdum eirñ Ande med hønum/ eñ fordunst ad hallda oss til Hoorkuennaña// so vier verdum ecke eitt Holld med þeim. Þeir j Sodooma Borg vrdu slegner med blindne af Drottne/ Ja/ bæde mz lijkamlegre og andlegre Blindne/ sama straff geingur eñ nu j Dag yfer alla þa s i saurlijfenu lifa. Þeir sia ecke Fegurd þess edla Brwdgumans vors a Himnum Eñ þeim synest offagurt Andlit Lausakueñaña/ sem þo er andstyggelegt bæde fyrer Gude z øllum Møñum. Saurlijfis þeirra j Sodooma Borg var hefnt med Elld og Brenneſteine/ sem Drotten liet nider
rigna

rrgna af Himnum yfer þa/ So vpp tendrar og eirnen Gud girndarbruna oleyfilegrar Elsku mz eilyfu Bæle helvijskra Kuala/ huørt Bæl alldrei vtslocknar/ helldur vppgeingur reykur þeirra Kuala vm allar Allder Eilijfdarennar.

Ut af þeirre heiløgu Jerusalem sem þar vppe er/ eru vte luckter Hundarner/ þad eru þeir saurlijfissønu. Christur hefur oss þueiged j sijnu dyrmæta Blode j skijrnarlaugenne/ huar fyrer vier ættum med allre ástundan ad varast/ ad vier saurludū oss aptur j andstyggelegum Saur Lostasemennar. Þeir allra ogudlegustu skalkar skamast sijn þess hattar Glape ad fremia j ānara Manā augsyn huar med ad þeirra nattura/ er þm sem āñar lifande Predikare vm andstygd þrrar Syndar. Skylldū vier,

þa

þa ecke skamast vor myklu framar
j Guds Augsyn z hñs H. Eingla/
soddan Synd ad fremia ? huorke
mœrveggger nie nockud Afvik kuña
Mañe ad skyla fyrer Guds Auglite
og hans Augum/ sem eru skyrare eñ
Solen. Eingen Fylsn nie Leyne ku
ña vte ad byrgia Samvitskuna Mã
sins. Ecke helldur vte ad loka vard
hallds Einglana/ Eru þa ecke tue
ir œrugguer Vottar/ þegar Eingl
arner og samvitskan ganga framm
og vitna a mote Mañenū. Pad er
furdanlegur Hlutur/huørsu ad girn
darbrunen Lostasemeñar bœlast allt
vpp j Himenen/ og fyrer Guds aug
syn/þar hekar jllaluctade andstygd
leggur allt nidur j Helvijte, Þesse
skamvijña Vellysting/leider epter sig
eilijfa Eymd og Kualer. Lystingen
sm̃ Natturuna kitlar/varer vm eitt
 augna

Augna blik/ enn Kualernar sem su
kitlande Lyst forþienar/varer um al
la Eilijfd.

Þar fyrer skyllde Minning þess
Krossfesta Jesu/krossfesta j þier og
þÿnu saurugu Hollde soddan saurug
ar Girnder//Og umþeinking þess ei
lijfa helvijska ellds nidr slockua girn
der bruna Saurlijfesins. Tar Jo
ranarenar kunna best vt ad slockua
Ofurhita holldlegrar fysne/Og El
sku Holldsins/deyfer best Otte DR
OTTJNS.

Giættu þar ad/huørsu Lostagirnd
en er full med Hugsyke z osinu/huør
su ad lostasamur verknadur er skam
legur z fyrerlitlegur/ og huørsu hãs
endalykt er vanvirdeleg. Athuga
þu ecke þ blijdlega alit Diøfulsins
þegar hann vill teyga þig til Losta
girndarenar/Nefdur hans banvæna
Hala

hala/ med huorium hañ styngur þig
i Hiarta og Samviſku/ þegar Saur
lijfis Girnden er framkuæmd.
Hugſadu ecke ſo vm þañ ſtutta Tij
ma/ a huorium ad Girnd Holldſins
varer/ ſo ſem vm þñ eilijfa z opriō
ſanlega Tijma / a huorium ſtijkrar
Holldſins Lyſtingar verdur hefnt.
Aſtundadu ad vppfrædaſt j ſkilnin
ge gudlegra Orda/ og þa munu þi
er ſynaſt lioter Leſter Holldſins.

Tak þier allt jafnt nockud fyrer
hendur ad jdia/ Þuiad j Onn z Id
iu kañ Freiſtaren ecke ſo a þig ad or
ka. Þegar David var eckert ad giø
ra/ og hañ leit vt af ſijnum Lyſteſal
þa gat Dioſullen ſuiked hañ/ Enn
a Joſeph gat hañ ecke vñed med Lo
ſtaſemeñar Snøru/ þuiad hann var
alldrei jdiulaus. Settu þier þ ſioner
ſo ſem a þrre og þrre ſtundu/ þa og

 þa

þa mune Dauðẽ koma/ z so mũ þier
vissilega miña fiñast koma til Nolld
sins Epterlætis. Elskadu Sparse
me i Mat og Druck/ z þa verdur þi
er hægast ad standa a mote Lostagi
rndenne. Þegar Bwkuren er varmt
af ofseingum Dryckium/ þa plagar
af þeim Varma ad tendrast Brune
oleysfelegrar Elsku. J Sælgiæte ho
lldsins plagar Skyrlyfenu ad vera
hætt og vanfared/ huar fyrer ef þu
foostrar Nollded med ofmykln Sæl
giæte/ og Munadarlyfe/ þa elur þu
þar og fostrar þiñ daudlegan Ovin
Minstu þar fyrer ad næra so Nolld
ed/ ad þ gleyme ecke ad þiena z vera
vndergiefed Andanum/ og ad temia
þ/ so þ verde ecke of fram̃ fwst og
odællt. Settu þier þ sioner skielfing
og Ognan þess seinasta Drottins
Dooms/ þar med giefur þu slockt og
demp

dempad Hollðsins Girndarbruna.
A þeim Deige mun openberast þei mugleg Verk Lijkamans/ Men ver da þa Reikningskap ad stāda af hu sriu onytis Orde/ Huad myklu stran gare Reikningskapur mun þa vera heimtur af saurugum z klamlegum Ordrædum? Verde Men ad giøra Reikningskap a klamlegū Ordræd um/ Huad myklu framar munu þeir þa verda ad standa reikningskap af nijdlegū z hæduglegū Lostaverkū? þo øss firnest yfer nijduglegleika Lo stasemenar/ hier j Heime/ af þui vier hana sijfellelega (kanskie) jdkum/ þa verdur hun þo j feslu Mikie/ þegar Gud kallar þ Doomen/ hia þm ē ei fyrre ad sier sied hafa. Huar til stod" þ þa/ þo ad eitt Saurlijfe sie huled og duled þ mønunū vm nockra stūd med þui þ verdur fram leidt þ augu

z asynd allra Manña a Deige doom
sins ? Huort gagn giører þ þo þu
komest vndan jardneskum Doome/þ
fyrst þu kannt ecke ad flya: vndann
þeim himneska Doomenum ? Sa
himneske Doomaren lætur sig ecke
kreinkia med Mutum nie gaafū so
hañ þar fyrer halle Riettenum/ þui
ad hañ er sa allra riettsynaste z riett
vijsaste. Hann vijkur ecke af rietten
um fyrer nøckra Boon eda beidne/
þui hñ lætur sig af onguum yferta
la/og er eirn strangur Doomare.
Vndan hans Dogsøgn kantu z ecke
helldur ad flya/þui hañ er Allsher-
iar Doomare. Þu kañt ecke med feg
runar afbøtun þiña Malefna þeñ
an Doomaran ad blinda nie bleckia
þuiad hñ er sa allra vijsaste Dooma
re. Þu gietur ecke vndan hans Doo
ms alyktan appellerad þitt Mal/
þuiad

þuiad hann er ſa allra haſte Yfer-
doomare.

Strax ſem þeſſe Domaren gren
ſlaſt epter nockru/ſo kiemur framm
Sañleikuren. Sem hañ openberar
nockud / ſo verdur þ øllum auglioſt
og ſem hañ alyꝛktar nockud/ þa hef-
ur þ ſtrax ſijna Framkuæmd.

Lattu þier þar fyrer Sæla mijn
ſtanda Ugg og Otta af þeſſū ſkrā
ga Doomaranum ꝛ þa mun ecke ſu
kitlande Girnd Loſtaſemēar gieta
þig ſuiked. Vertu Rooſa kiærleikās
og Lilia Skyrlijfeſins. Lærdu af
Christo þijnum Brwdguma Lijtelæ
ted. Lærdu ꝛ lijka af hønū Skyrlijf
ed. Miøg tignarlegt ꝛ ypparlegt er
Skyrlijfed/huort ad Herran Christ
ur hefur vijgt og helgad/ſæmt ꝛ tig
nad i ſijnū helgaſta lijkama. Miøg
tignarlegur Hlutur er Skyrlijfed/

þui þad lætur Mañ sem er j Nolldenu/lifa fyrer vtan Nollded.

So ẽ eingen Nlutur er forsmæ narlegre z mÿnkunarlegre eñ sa/ad verda yfervnnen af Nolldenu/ so er z eingen ædre z vegsamlegre enn sa ad yferviña Nollded z Nolldsins girnder. Meñ eiga ecke alleinasta þa ytre saurgan Saurlÿfesins ad fordast sem skiedur j verkunum/helldr og eirnen þa jñre/sem skiedur j þønkū og Nugferde mannlegs Niarta/þui ad ecke dæmer Gud ad eins yfer ytre verkunum/helldur og eirnen yfer þeim jñre þønkum z Nugreñingū.
So ẽ med jllwdlegu yferbragde skadast Kiærleiken/So skierdest z eiñen tÿtt og opt Skyrlÿfesins Dygd med girndarsømu augnanna tillite / þui so seiger Sañleiksins Munnur:/Nuør sm̃ lÿtur til eirnrar Kuiñu/ so hñ girnest

girnest hana/ hañ hefur alla reidu med hefie Nooran drygt j sijnu Niarfa. So sñ nu ad torvellt er ad standa a mote þessum Leste/ So vegsam legt er ad sigra hañ og yfervinna/ huorium sñ þ verdr af Gude veitt. Pad er vijst torvellt ad vtslœckua gimdarbruna Lostasemennar/ þui hū kueikest j hiarta aǽkualldursins/ vpptendrar pa enu fullordnu/ z lætur ei helldr j Fride þa enu gømlu/ z so ꝫ hū forachtar ecke ad nema sier stad dar j Nreysū þra fatæku/ So skam ast hun sijn og ecke helldur ad vera Giestur j ypparlegū herbergiū þrra Volldugu. Enn so sem hier er stor vande a þssu Strijdenu/ ad hallda þ tiett/ z verda ecke sigradr/ So stoor Vegsemd er pad ad vikia figuren a þessum Leste/ z standa hañ af sier. Vier eigum ad bera oss ad vtslœckua

 strags

strax þañ allra fyrsta Neista girnd arennar/sem j Hiartad kiemur/so ad Elldsmatur eda Tundur jllra þañ cka/safnest ecke ad þeim Neista/og verde vm siþer eitt logande Bæl. Postulen skipar oss/ad strijda a mote øllum ødrum Løstum/Eñ Løstasem ena helldur hann so andstyggelegañ Løst/ad ecke sie hættulaust ad strijda vid hana/z skipar oss þui/ ad flya þ̄ hẽke/z forda oss hẽnar nand. Vm flyed(seiger hann) Saurlijfisgirnd ena/þuiad Girnden hun kiemur til vor/so sem eirn sa Þurfamadur/sem syner a sier/ hñ munde lijted vm sig hafa/þo hønum være Nœs lænud/ Eñ komest hñ jñ j hiartad/þa giør er hañ sig strax ad ølørfum Giest/z sijdã ad hwsrædãda/so ad hñ giører þañ ad sijnum þræl vm sijder/s hm̃ nøckurn tijma lofade jñ j sitt Hiart ans

ans Nerberge. Enn hitt er Raaded hollast/ ad lana honum eckert Nws þui synie Madur honum j fyrstu/ so seingur hann fram hia honum/ z leit ar sier vpp aftan/ sem hann kunne ad suelgia/ Þar fyrer villtu þu ecke lata þennan Qvin yfer þier drottna/ þa veittu honum ecke vidtøku j þijnu Hiarta.

Wardveittu oss DROTTEN Myskunsemdanna / j hugskotsins hreinlleika/ z Lijkamans Skyrlijfe/ og Hreinleika. Amen.

XXXVIII

Um þad hüørsu Fallvallt og oskødugt ad þetta vort Lijf sie

Wirtu þyrer þier Sála mijn/ Eymd þessara Lijf

daga

daga/ huad hraparlega þeir lijda/ so ad Hiarta þitt lære ad hefia sig vpp vt hiegoma stundlegra hluta/ z girnast sijna Fødurleyfd og Arfleyfd a Himnum. Þessu Lijfe er so vared/ ad þess meir vid þad legst af Tijmann þess meir stittest þad/ og þegar Lijfdagarner eru marger komner/ þa fæcka þeir vid þa mergdena/ Þad er so sem ein lijtel stund aller vorer Lijfdagar/ z þo mikia enn ein lijtel stund Þui fyrr enn vier kunnum ad sia oss vm/ þa eru þeir vmlidner/ z Eilijfd en fyrer høndum. Vier erum i þssu Lijfe so sem Giester z Pilagrijmar Abraham hafde ecke fordum eigenlegan Bwstad/ eda eigenlegt Heimele a Canaans Lande/ enn einn Legstad ætte hann þar og hans Erfingiar/ huorn hann hafde sier keypt. So er og þetta Lijf/ eigenlega so s vor

vor Daudastadur z Graftrarstadur z so sem añad Pilagrijms herberge. Vpphaf vors Lijfs/ þad er z so vpp haf til Daudans/ þui strax sem Lijf dagarner eru a enda/ so er Dauden þar hia/ z fylgest ad med þeim sem asta Deige Domsins.

Lijfdagar vorer þesser eru lijker eiñe Siglingu/ Sa sem sigler/ huort helldur hann stendur / situr eda ligg ur/ þa nalgast hann alltiafnt eins Nøfnena sem hann sigler til/ z hañ ber þar ad Lande/ sem Byren fleyt er hønum/ So fer oss z so a þessum Lijfdøgum z Lijfsstundum/ huørt vier sofum eda vier vøkum/ huørt vier liggium/ sitium eda gøngum/ hu ort vier vilium eda ecke/ þa nalgũst vier alltijd stund fra stundu/ meir og meir ending Lijfdagaña vorra. Þet ta Lijf ma helldur reiknast Daude

enn

enn Lýf/ þuiad vier deyum j burtu
daglega/z daglega eydum vier nockru af voru Lýfe. Þetta Lýf er fullt
af Sorgum fyrer þ sem vmlided er
Fullt af omake z Erfidismunū vegna þess sem nalægt er/Fullt af vgga
z otta/vegna þss sem okomed er. Jñ
gangur til þessa Lýfs/er hryggeleg
ur/ Þuiad kuein z vein er fyrsta hliod Vngbarnsins/sem j Heimen verdur fædt/z er ecke olýkt þui ad reikna
so sem ad Vngbarned mætte fyrer
sia alla þa Eymd z Olucku sem a
epter kiemur. Lýfed sialft er sýdan
veykt z ostyrkt/a huørt marger kuillar z Sotter vilia stryda/ og margar
vmhyggiur onæda og kuelia. Burt
føren er hrædeleg/ þuiad þegar vier
verdum burt kallader/þa førum vier
ecke einersamler wr þessu Lýfe/helldur fylgia oss øll vor verk/z j giegnū
Daud

Daudan/ gøngum vier fram fyrer Dom ſtool Drottins. Gietnadur vor er ſaurugur ⁊ ohreiñ af Syndeñe. Fædingen aum og eymdar full. Lijf ed Eymd ⁊ ſtrøffun. Dauden kuøl ⁊ þreynging. Vier ſkøpuſtũ fyrſt j Modurkuide/midt a millum ſaurind aña/Vier næruſtum þar midt j myr krunum/ ⁊ vier vtleiduſtum þadã mz ſott ⁊ kualræde. Vier erum þyngſt vorra Mædra fyrer Fædingena/enn þeirra Kuøl ⁊ Daude ad reikna j Fædingunne/ Þegar Vier fædunſt fyrſt/þa erum vier ſo ſem geſtkom ande j þeñan Heim/Enn a medan vier duelium hier/ þa erum vier ſo ſem Leigulidar/ þuiad hiedan verd um vier oſſ aptur ad flytia þ̄ Daud an þa kalled kiemur.

Vor fyrſte Alldur veit huørke ad ſeigia af goodu nie jllu/þui hñ veit

ecke

ecke greinarmun par a mille ad gio
ra. Midalldurenn vor piaest af Sorg
og omake / enn Ellealdurenn af þyng
slum og Soottum Alldurdomsins.
Allur Týme þessa stundlega Lýfs/
er annad huort vmliden/ nærverande/
eda okomen/ Sie hann vmliden/ Nuad
er hann þa ad reikna /vtan ecke par ?
Sie hann/ nærverande/ þa er hann fall
valltur/ enn sie hann okomen/ þa er hann
ovijs. J vorum Vppruna/ þa erum
vier eckert annad enn roted Sæde/ A
medan vier hier lifum/ ecke annad ad
reikna enn so sem vatsboola/ Þegar
vier deyum/ ecke annad enn Orma og
Madka Fæda. Jørdena betum vier
j voru Nollde Jørdena trodum vier/ og
ad Jørdu verdum vier. Þar fyrer
er pad þo vier verdum ad fædast/ au-
mur z audvirdelegur hlutur/ þo vier
verdum hier ad lifa/ ecke annad enn
Sorg

Sorg og Armædu/ Og þegar vier verdum hier vid ad skilia/ ecke añad eñ Kvægun og Þreyngingz Lijkamen vor er eitt jardhws/ j huøriu ad bwa Synd & Daude/ huørier jñbyggendz þetta arma hreyse dagléga nidurbriota og nijda.

Allt vort Lijf er eitt andlegt strijd Þuiad vppyfer oss j Loptenu asækia Dioflarner/ og vilia oss fordiarfa. Ahægre og vinstre Sijdu Heimuren/ Nid nedra sæker ad oss Helvijte/ Og hid jnnra sialft Hollded og spillt Nattura.

Mansins Lijf ma reiknast eitt strijd þui þar glijma avallt Sal og Lijf til samans/ og vill sitt hallda huørt. Huar skyllde Madur þa taka glede & Rosemd j soddan styrjølld? Skyllde nøckrer nærverande Hluter giefa oss glatt eda forlystad/ mz þui ad all

er tijmanleger hluter hafa sijna end ing vm sijder/ eñ hitt sm̄ okomed er/ hefr øngua Ending þegar þ hefur feinged sijna ending sem vier elskum og hitt kiemur nær og nær/ sem vier ottunst. Ecke fáum vier annad gagn eda Abata af løngū Lijfdøgū eñ þetta/ ad vier drygum þess fleira vont/ og siaum vppa þess fleira hør mulegt/ z lijdum þis fleira ogiedfellt sm̄ vier lifum leingur. Þad høfum vier j Abatan̄ af løngum Lijfdøgū ad akløgun Syndarefiar verdur þess þyngre z stærre s̄ vier leingur lifū.

Nuad er Mañskiepnan ad reikna? Nun er þræll Daudās/ rænfande Pi lagrimur/ veykare enn Vats Boola/ og skam̄vinnare eñ Augnablik/ Fany tare eñ skugge/ z hiegoomlegre enn eiñ raddarhlioomur/ Brothættare eñ Gler/ og ombreytanlegur sem Vind ur

ureſt/og ovissare enn Draumur.

Nuad er þetta Lijf ad reikna ? Pad er Epterbÿding epter Daudanum/ Naf Eymdanna/ ein lÿtel Blodbladra/ huøria ad eitt lÿted fall eda tilfelle kann ad ſpreingia/ z ein lÿtel Skott ad fordiarfa. Æfen vor framepter ma reiknaſt ſo ſ eitt Wolundarhws/ jñ j huort vier gøngum/ ſtrax vtaf Moodurlijfe/ z rꝛfum þar villter/ þar til vier finnum þ oſſ Dyr Daudans. Þeſſu Lijfe er ſo hꝛtt ſ Glere/ Pad lijdur ſo fliott ſem Watsſtraumur/ og er onꝛdaſamt ſuo ſem añar Bardage/ edur ſijfelld Druſta/ Samt lijſt þ mørgum miøg girnelegt. Þetta Lijf ſpneſt ſo ſ ein vegſamleg og dyrmꝛt Nit/ Eñ vppltuk er þu þeſſare Nitenne / med Nijſe Sañleiksins/ Pa muntu ſia ad þar er ecke añar Kiarne j ſie þ/ eñ Mad

 kar

kar og Forrotnan. J kringum þaƞ stad sem Sodoma og Gomorra haf a nidursøcked/ er skrifad ad vagse miøg dægeleg Eple asyndum hid yt ra/ Eñ sie a þm teked/ þa gryppna þau/ og eru ecke þar vtan Reykur ꝛ Riegome hid jñra/ Þessum Eplum er miøg lijk skiidleg velgeingne þssa Lijfs/ huør ed fagur er asyndum ed ytra/ eñ sie hun gaumgiæfelega ran sokud/ þa sier Madr ad hū er j raun og Sañleika lijkust Reyk ꝛ Dupt.

Settu þar fyrer ecke Saala mijn alvarlega þijna þanka til þssa lijfs eda til þess sem j þessu Lijfe kan ad vera/ helldur til þessarar epterkom ande Gledennar. Verdu saman þeñ an stutta Tijma sm̃ oss er giefen ad lifa j þessum Heime vid þa opriooſt anlegu Eilijfd/ ꝛ so mun þier hægt verda ad dæma/ huad heimskulegt ad

þad

þad er ad hallda sig vid þetta stutta og fallvallta Lijf/ eñ gleyma þui ei lyfa og vendanlega Lijfenu. Þetta Lijf lijdur skiott/ eñ samt sem ædur þa añad huort ødlunst vier þ eilijfa Lijfed a þessum fliottlijdande Lijfstū dum/ellegar og so missum vier þad. Þetta lijf er miøg aumt/ eñ sat þa añad huort nær Meñ þeirre eilijfu Farsælldenne j þessu Lijfe / eda þeir sleppa heñe. Þetta Lijf er miøg armædusamt/ eñ samt añad huort nañ vier eda sleppum þeirre eilijfu Roo semd j þessu so armædusulla Lijfe.

Þ^{r} þ ef þu girnest ad na þui eilijfa Lijfenu/þa leitadu epter þui af øllu Hiarta j þessu stundlega og fallvall ta Lijfenu: Brwkadu þeñan Heim þier til stundlegra nota/ eñ lætt u sat Hiarta þitt ecke vid hañ festast. Haf þu þijnar Høndlaner hier j þessu

 lijp

Lijfe/enn lættu ecke Sælena pijna/ nie Sælarennar Þancka festa sig of miøg vid þetta Lijf. Medferd a veralldlegum hlutum skadar Mann eckert/ef ad Hiartad elskar þa ecke ofmiøg. A Himnenum er vort Fødurland/ Eñ hier j heimenum giestaherberge/ Lættu þier þar fyrer ecke so þocknast þetta Giestaherberged/ þo þu meiger þar vera so sem vm eina dagstund ad reikna/ ad þu lætet þ þig burt tæla eda draga fra Girnd og epterlangan þess himneska Førdurlandsins. Þetta Lijf ma reiknast so s Sioarhaf/ eñ þ eilijfa Lijf ma lijkiast vid høfn þssa Hafsins. Huor villde nu so heimskr vera/ad hn̄ villde vilia þ til eirnrar fliotlijdande søgnstundar a Hafenu/ad missa þa eilijfu og vggalausu Fridarhøfn eilijfrar Farsælldar. Þetta Lijf lijdur fliott/

og

og þo ad nockur elske þ/ þa seinkar þ sier þo ecke þss vegna/helldr flyr þ fra hønū/þeg" minst vonvm varer/ Þui skyllder þu þa vilia trua þui/ med þui þ er so fallvallt ? Þad er hin stærsta hætta og vogun/ef þu dir sist a eine hine minstu stūdu/ad vera vggalaus vm þig/þui til kan̄ ad bera/ad a þeirre sømu stundu/ so liot el sem hun er/mūge Dauden endingu giøra a þinum Lijfdøgum. En̄ hitt er þar þ hættu minst ad vænta sier Daudans a huørium Tijma / og a huørre stūdu z ad bwa sig þui vnder han̄ med riettre Idran jafnlega:

Gud skickade ein̄ Orm sm̄ stinga skyllde Graslunden sm̄ vþvoøx yfer Høfud Jonæ Spamans/af huørrū han̄ hafde stooran Føgnud/ z þotte miøg vænt vm hn̄/ z Lunduren vpp visnade og þornade/ So hefur og

 Gud

Gud setur Orma forendslufiar j alla
þessa stundlega Hlute/so ad þeir sku
lu vppendast z ad onguu verda/huor
su vænt sem marger læta sier vm þa
þikia. So sem þar þ gott er ad blō
gast med Heimenum bloomlegum/so
er jllt ad tapast med Heimenum føy
udum. Drag þu vor Hiørtu Herra
Jesu Christe fra elsku þessa Heims
z vpptendra i oss Girnd z epterlang
an til þess himneska Rijkesins.
Amen.

XXXIX

Vm þad/ Huad hiegomleg ur og fanytur Hlutur ad Verølldin sie.

HEkadu ecke/Sala min/ neitt
af þui sem j Heimenū er/þui
Heimuren mun syrerfarast/
z aller Hluter sem j hønum eru/mu
nu

nu med Elldе vppbrender verda.
Enn huar være þa þijn Elſka? El
ſkadu helldur þau eilijfu Gieden/ſo
þu meiger eilijflega lifa.
Oll Skiepna/er hiegomanum vn
dergiefen/ſo verdur og eirnen ſa hie
gomlegur ſem Skiepnurnar ofmiøg
elſkar. Elſkadu þann ſtadfaſta ofall
vallta Gooda/ſo ad þitt Hiarta ver
de ſtadfaſt og ohuikult, Lattu þier
ecke ofvænt þikia vm veralldlega he
ſd eda Metord/þui huør ſem offrek
lega girneſt epter Metordum hia
Mønnønum/hann kann ecke tignadr
vera af Gude/Sa ſem leitar ſier ep
ter veralldlegre Tign z Virdingu/
hann verdur ad haga ſier og hegda
epter veralldarennar Vijſu/z ad þock
naſt Verølldunne/ Enn huør ſem
Verølldunne þocknaſt/kann ecke Gu
de ad þocknaſt: Þad er allt ſkamm
 vint

vint og forgeingelegt/ z vier ødlustum af skamvinnum og forgeingeleg um Hlutum/huar fyrer ad veralldlegur Heidur og Nefd/kann ecke annars enn skamvint ad vera/Pad sked ur opt/ad sa sem a ødrum Deigenū er af Heimenum vpphafen med heidre z virdingu/ allt j Nimenen/ef sie giast mætte/Hann er añars Dags par epter af Heimenum mest foracktadur/ smædur og hraken.

Stundadu til ad þocknast Drottne/þui pad alleina er riettur Heidur og Vegsemd/sem hañ veiter sijnum elskendum/z hañ bregst nie duñn alldrei. Huørneñ kañ Madur ad vera betre par fyrer þo hann sie j mykl um Virdingum hallden af Møñonum? Epter þui sem Guds auglit virder hañ/epter þui er hañ j raun z Sannleika verdur. Þegar Gydingarner

arner leitudu vid ad høndla Christ
um/og giøra hn̄ ad Konge/þa flwde
han̄/Enn þegar þeir leitudu hans
og villdu høndla han̄ vnder þa sma
narlegu Kuøl z Dauda/þa gieck hn̄
sialfviliugur wt a moie þeim. Vil
ier þu nu lijkiast Christo/þa ber þi'
hellur ad vtvelia Fyrerlitning Neim
sins/helldur en̄ hn̄s hæfa Vegsemd
og Lofstijr. Sa sem ecke vill vegna
Christi forackta verallðlega Nefd
og Vegsemd/ Nuørnen skyllde hann
setia sitt Lijf wt fyrer Christum?
Þar er eingen an̄ar Vegur til ad ød
last þa riettu z søn̄u Vegsemd/en̄ sa
alleina/ ad forackta Verallðaren̄ar
vegsemd/ huad Christur oss syner mz
sinu Epterdæme/huør cd j giegnum
Vegsemd z Fyrerlitning sinnar Pi̅
nu og Krossins Dauda jngieck j sij
na Dyrd. Lættu þier þar fyrer vel
lynda

lynda/ þott þu sierk fyrerliten/ lijtels
ackt adur/ og ad Næde og Spotte hu
four hier j Heime / vænkande epter
þeirre eilijfu Ærunnar Koronu ann
ars Heims.

Huad vier skulum dæma z hallda
vm tign z vegsemd þssarar verallð
þ synet oss Christur liosłega med sij
nu Framferde. Nønum þionar øll
Dyrd Himnaña/ Ja/ hañ er sialfur
su sanna Dyrden og Vegsemdar lio
men/ eñ alla þessa Dyrd hulde hañ
þo og falde j sijnu allra helgasta lij
telæte/ þar hñ vmgiegst hier a Jord
unne/ Huar þ/ j þess meire Veg og
Virdingu sem madur er i þessū hei
me/ og þss meire Nægd z hann hefr
af stundlegum Hlutū sig vid ad styd
ia/ þss iñelegar z hiartanlegar ma
hann hryggiast / þuiad þess fiær er
hann Lijkingu sijns Endurlausnara
Jesu

Jesu Christi/huør ed forsmædur var / z vid eckert tijmanlegt ætte sig ad sty / dia hier j Heime. Til lijtels kiemur Lofstyr sa sem vier faaum af Møñ /ønum/ef ad jll Samviska klagar hid / jñra/ pad er ecke olijkt pui/ z ef ad / eirn siukur Madur være nidur lagd / ur j eina dyrmæta Sæng/ þui þ stod / ar hañ lijted ad liggia j heñe/ z skar / ta hid ytra/ ef ad Sotten Plægar og / kuelur lijkamañ hid jnnra. Epter þui / sem þu hefur Vitnisburd til af Sa / mviskuñe hid jñra/ Epter þui þigg / ur þu riettelega Lof eda Last. Em / gen er riettferdugre Domare yfer þij / num giørningum/enn Gud og Sam / viskan/ stunda þu þar fyrer ad læ / ta þessum Domurønum meiga þock / nast þijnar Athafner/og þa er Spi / led vnned. Þegar þu ert sialfum / þier kunnugur og Gude/þa ertu no

gu

gu oḡdfragur i Heimenum/ og þarft ecke meira Nafn nie Lofstyr ad girnast.

Huar þ skal Madur girnast miøg freklega Aud og Rijkedæme þessa Heims? Of miøg er sa agiarn sem ecke lætur sier nægia med Drottenn. Þetta Lijf er ein Vegferdar Reisa til þess eilijfa Fødurlandsins/ þar þ er gots z audæfe ecke vtan til þyngsla og fararkælma a þssare Leidenne/ þui þau nidurþryckia z søckua man ne so sem stoor farmur nidur søckur of hlødnu skipe. Þad riettа Rijke dæme Christi Þienara/ er Christur sialfur/ sem er Kongur Himens og Jardar. Þad sem reiknast a og skal fyrer riettan Fiesiod Mannsins/ þui a ad vera so vared/ ad þu getet tekeð þad med þier til þess stranga Doms þegar þier mest aliggur.

Nu verdur ollū audæfū z holldleg um Munum fra þier suipt j Daud anum/ þa fortyneſt aptur þ ſem ſam an var ſafnad/ Eñ þo fortyneſt enn hryggelegar ſa ſem ſaman ſafnade ef hañ er ecke j Gude rijkur. Þu komſt Fatækur j þennan Heim/ Fa tækr ſkilſtu hier vid aptur. Nuar fy rer matte þa ecke mided vera nockru leite lijkt bæde Vpphafenu og endingunne ? Nuørier ſem eige girn aſt Audæfen meir eñ til riettra þarf enda/ Þeir nagiaſt vel mz lijtel Aud æfe/ þui Nątturan þarf ecke mijk els vid. Nin minſta Guds Nądar gąfa og Matkoſtur er myklu ądre og dyrmætare enn allt Veralldarenn ar Gotz og Audæfe/ þuiad Manndygden þocknaſt Gude an rijkdomſins Enn Rijkedæmed þocknaſt hønum ecke an Mannkoſtaña. Christi Fa

tækt

tækt skyllde oss kiærare vera/ en allur
Heimsins Audur/ Fatækten helgast
hia Christo, Huør ed var Fatækur
j Fædingunne/ z þo en Fatækare med
an hann vmgieckst hier j Lyfe/ Enn
allra Fatækastur j Daudanum. Vel
mættu framar virda Fatæktena/ en
veralldlegt gots z audæfe/ þad fyrst
ad Christur vtvallde hana/ helldur
þinna vegna/ en ad sitia j Aud gud-
domlegrar Dyrdar. Huørnen skal sa
trua Gude til sinnar Sæluhialpar/ sem
ecke truer hønum til Lykamans For
sorgunar? huørnen skyllde sa vilgie
sa sitt Lyf fyrer sinn Brodur/ sem høn
um vill ønguan styrk veita af sijnum
Audæfum? Audæfanna verdur vit
ad med Omake/ enn þeirra verdur not
ed med vggafullre Ahyggiu/ enn þau
missast vm sijder med Sorg z Har
me/ z þad hrygglegra er/ ad Erfidis
muner

munerner þeirra enu Agiørnu eru ecke alleinasta forgeingeleger/helldr synum eigen Herra banvænleger/so sem hiñ H. Bernhardus vottar.
Þad þu elskar mest/þ er þiñ Gud/ og huar sem þiñ Fiesiodur er/þar er z eirnē þitt Hiarta. Elsker þu þsse lijkamleg og forgeingeleg. Audæfe Heimsins/þa kantu ecke þau eilijfu andlegu z himnesku Audæfen ad elska/þetta kiemur so til/ad verallðleg ur, Audur nidurþrycker Hiarta mansins/z dregur þ ofan epter /enn þau andlegu toga Hiartad Mansins vpp i Himenen. Elska jardneskra hluta er so sem eitt Fuglafangara Lijm/a huorium vorer andleger Þeñar z fia ðrer festast/ sagde eirn af þeim hei løgu Guds Astvinum.
Kuiña Loths sem vard ad einum Salltsteine/hun kiener oss med sijnu

C c epterdæ

epterdæme eñ nu j Dag/ad vier ſkul
um ecke lijta aptur til Baka / epter
þui ſem j Heimenum er/helldur ferd
aſt riettleidis fram̄/þar til vier nau
jnn j vort himneſka Fødurland. Po
ſtularner yfergæfu allt ſitt/z fylgdu
Chriſto epter/Og kom þad ſo til ad
huørier ſem fa þeckt þau riettu aud
æfen/ þeir fa Leida og Andſtygd a
þeim ſtundlegu hlutunum / ſem ecke
meiga med riettu Audæfe kallaſt.
Sm̄ Madur hefur ſmackad ſætleika
Andans/ſo tekur hønū til ad ſmack
aſt Hollded beiſkt og andſtyggelegt/
þui huørium ſem Chriſtur er miøg
kiær/þeim er Heimuren beiſkt ſmack
ande.

Huar fyrer ſkyllder þu miøg girn
aſt ſtundlega Wellyſting/edur Holld
ſinz epterlæte? Miñing þeſſ Kroſſſe
ſta chriſti/a ad kroſſfeſta j þier alla

Girnd holldsins Munadarlijfesins z Sælgiætesins. Miking þess særhei ta Bæls/sem er j Helvijte fyrerbw ed Dioflenum/hun skyllde deyda j þi er allt Bæl og ofurhita Lostagirnd arefiar. Berdu samã þa stuttu stũd holldlegra Bellystinga/vid þañ eilij fa Týma Kualaña/sem a epter kie mur. Holldleg Lysting gior er Mañ miog lijkan skynlausum skiepnum z Bestium. Deydum þar fyrer alla Lysting z Indale vorra skilningsvi ta/og offrum med Abraham/ Gude j eina andlega Foorn/ vorn elskuleg an Son/þad er girnd vorrar sælar/ so ad vier sialfviliuglega leggiũ fra oss/og lætum fara alla Bellysting/ og Holldsins epterlæte/og tokum fei gins Hende vid Krossenum / huorsu hardur og opydur sem hañ er vidko mu. Sa Vegur sem liggur vpp til

 Himnarijkis

Himnarijkis/er ecke sliettur nie Roo
sum vagsen/helldur hrufottur z þyr
nū hladen. Ytre Maduren vex fyr
er holldlegt Munadarlÿfe/z Velly
stingar/ Eñ jñre Maduren nærest
hellst i Krossenum z Mótlætingo
num. Þess meir sm̄ hinū ytra Mañ
enum fer fram̄/ þess meir fer þeim
hinū jñra aptur. Vellystingar þie
na Lijkamanum alleina/ enn þeir ē
riettelega ottast Gud/læta sier vera
minst hugad vm lijkaman/enn mest
vm Sælena. Vellystingarnar taka
til fanga vort Hiarta/ so þ sie ecke
sialfradt til ad elska Gud/z þeinckia
til hans. Ecke hefur þu i burtu nið
þier wr þessu Lijfe Vellystingarnar
sialfar/helldur alleinasta þeirra and
styggelega Miñing z Bidbiod/huø
rn þu fær fyrst j þijnum Dauda/ z
færer hañ so sijdan med þier fram̄

fyrer Doomen. Þar fyrer skyllde Otte Drottins deyda þitt Hołld / so ad þig suñke ecke þss lystingar. Set þu þier þ hugskots sioner Guds Dō og þeincktu vm hñ jafnlega/ suo ad þu ganger ecke epter Doome þiñar Girndar. Giættu ecke ad fladrande Haus þessa Høggormsins/ helldꝛ ad hñs eitrødum og banvænum Hala/ med huørium hañ stingur:

Stadu til/fyrer Nnd Christi sig renum ad næ/so ad þegar þu hefur Siguren vnned / þa meiger þu af Christo Verdkauped og Koron⸗una ødlast/ Amen.

XL

Vm þad/Huørt Gagn ad Frestingarnar giøre Mãnne.

 Þad

Ad er gagnlegt fyrer truada Sælu/ad reyna sturtū freistingarnar hier j heime/ þui hun verdur stadfastare epter enn adur. Sialfur Endurlausnarenn stryddē vid Freistingar Diøfulsins j Eyde mørkunne/so ad hann yfervinne hañ og hans Armæser vorra vegna/ oss til Saluhialplegs figurs. Hann stie fyrst nidur til Helvijtis/ sijdan þar epter vppstie hñ til Himna/ So ver dur truud Sæl fyrst ad stijga nidur i Kualastade Freistingaña/sijdan ki emst hun þadā/ꝫ vppstijgur til him neskrar dyrdar. Israels lydur fieck ecke fyrre jñteked nie eignast Cana ans Land/enn þ hañ hafde ad velle lagt/ꝫ yfervñed marga sijna Ovine adur/Eins þarf ꝫ ecke helldr Sæ len ad vænta sier Rijkis Himnaña vtan

vtan hun mdur fyrre fae yfervnned Hollded og Dioful enn.

Freistingen hun reyner/huiad þg ar Truen hrekst i Motlætis hylgiu num/þa fester hũ sin Foot þess fast ar a Hialpræd is Hellunne Herranũ Christo/og þss fleire Greiner godra Verka vt spretta þa af hene / sem Hregg Motlætesins meira a dynur. Ja/ Frelsis Vonen hennar vegs þss hærra sem þetta Ovedrid hana meir skiekur z hrister. Þegar Abraham villde hafa offrad sijnum Syne ept er Guds befalningu/ þa birtest Gu ds Engell hønum/ þegar hañ haf de þa Freisting yfer staded/ z sagde Nu formerke eg ad þu ottast z elsk ar Gud/þar þu hlijfder ecke þijnum einka Syne mina vegna/ So skedur þad z eirnen/ef þu offrar Gude þi num eigen vilia a Freistingar tijma

 num

num(huør eigen Vilie ma reiknast
so sem einka Sonur Sælareñar) þa
færdu þeñan sama Vitnisburden ỏ
Abraham/og þa muntu heyra Gud
talande hid jsira sømu Ordum ꝫ hñ
talade vid Abraham: So sem Gull
ed reyneft og klæraft j Elldenum so
proofaft og eirnen ꝫ klæraft Trwen
j motlætenu. Styrkleike strijdsman
sins sieft hellst j Bardaga ꝫ Orustu
So sieft ꝫ eirnen styrkleike truaren-
nar j Motlætenu ꝫ Freistingønum.
Þegar stormarner ꝫ Bylgiurnar sæ
kia ad skipeu christi/þa audsyneft h u
ad liittruader vel flester hñs Læresu
einar eru/sem þar eru jñan Bords.
Israels lydur/huørium Gud vilskick
ade til ad yfervinña þa Madianitas
Hann vard ædur fyrre reyndur hia
Vøtnunum/eñ þ strijd endadest/So
byriar oss fyrst ad reynast ꝫ proofast
j vatne

i Vatne Mootlætesins og Freistinga/ædur eñ þ vier faum vora Ovine ad velle lagt/ z inleidder ad verda i þad himneska Fødurlanded. Nuar fyrer/huad hellst a moteblæs Sælu þiñe/eda hñe fellur til Motlætinga hier i heime/þ er allt reynsla eñ ecke Reide teikn Drottins.

Freistingen hreinsar og eirneigen og fægar Mañen: Christur sem er sa allra nakuæmaste Læknis Meistare Sælareñar/ hann giefur oss jnn mørg Korn þess beiska Aloes til ad purgera z hreinsa þar med i burtu wr vorre Sælu Elsku til sialfra vorra z Neimsins/huør Elska ad er hanvænlega hætt til eilifrar Glötunar. Motlæted vppvekur oss til ad giæta ad vorre eigenlegre sæmvisku og ad leida oss aptur i Miñe vmlidnar Synder sem vier høfū drygt/huar

 fyrer

fyrer/lyka so sem Læknings domuren forvarar mañ þ snert siukdôsins/ so forvarar z eirnen Kross z Motgan gur Mann þ Syndeñe. Ætyd er Mañe þ syndeñe hætt//eñ þo langt um framar a Medlætistyymañ/ eñ i Motlætenu. Mørgum verda Aud æfe z veralldleger Aurar ad stingã de Þyrnum/ Nuar þ Gud tekur opt þyssa Þyrnana j burtu/so þeir fae ei nidurkiæft Nueitenu/þ er Guds bar na goodñ Asetningе. Marga hind ra veralldleg vmsuif og Størf/fra Guds Hlydne/ Nuar þ Gud sender Sotter og Siukleika/so ad meñ kun ne þar med ad kañast vid sig sialfa og deya j burtu fra Heimenum/Eñ lifa Gude. Mørgum vard þ þ goo du ad þeir mistu Wølld z størf/aud og Yferburde/ og lifdu sydan langt um roosamlegar i lytelltre Luckũ.

Veralldleg

Verallðleg Tign og Vegsemd kiem ur morgum til ad dramba og dreissa og vpphefia sig/ Nuar þ Gud send er þeim Hnlesig og Forscktun/so ad Drambsemen aptur vt af deye j Hra Niorfum.

J þridia lage þa vpplyser z eirn en Freistingen Mannskiepnuna. All drel faum vier riettelega sied nie skil ed huad fanyt z einskis verd sie/hug gun stundlegra Nluta/fyrre en j kro sse og Motgange/þa ed fyrsta vpplt ukast Nugskots Augun/ z vpplysist skilningurenn/so ad vier siann/ ad ein gen Nuggun er so sætt smackande/so sem Nædar huggun Jesu Christi. Þegar Stephanus var grytkur j hel med griote/þa sa hann Dyrd Nerrans Christi/Eins syner z Nerran Chri stur sig j sundur mordum og kromd um Sælum a Motlætistijmanum.

rietkur

Riettur Føgnudr z Glede Mañsins
kiemur alleinasta þar af / þegar
Gud byr i hønum z bygger. Nu byr
hñ hellst j hønum/þegar hañ hefur
sundurknosadā Anda/z lijtelæta og
angrada Sæl/Eñ Sælena sundur
knosar best Motlæted og Freisting
en/Huar þ rietteleg Glede z Føgn
udur finst elleinasta/ hia þeim sem
Freistingar z Motlæte lijda. Freist
ingen er so sem eiñ Vegur til gudleg
rar Þeckingar / Huar fyrer Drott
en seiger/ Eg skal vera hia hønum
j þreynginguñe/Eg skal frelsa hañ
vt þadan/og læta hañ fa ad sia hia
lp og Niastod mijna. Sa blinde To
bias sa eckert fra sier/ Huørke vpp
nie nidur/ framm nie til huørugrar
handar. Eñ þegar hñ hafde Syn
ena aptur feinged/fyrer Eingelenn
Raphael/þa sa hañ allt þetta/sem
hañ

han mádur ecke kunne ad sia/veranðe
læknadur af Galle Fiskſins: Þesse
Læknis domur ꝫ synena veitte To
biæ/merker þad/ad Augu vor verda
ad smyrtiast j beiskum Tarum mot
lætingañ/ef vier skulum riettelega
sia og þeckia/huad vier erum sialfer
j vorre Natturu /og huad lijkamleg
Audlegd og Velgeingne sie. Nuar þ
seiger Postulen/ ad vier þeckium so ꝫ
j Rædgætu ? Pad kiemur so til/ad j
Freistingunum þa komustum vier
vid/ad Gud kiæter og gledur sijna vt
valda/med þui hinu sama sem fyr
er Mañaña augum finst Hrygd z
sorg ad vera. Hann lijfgar þa med
þui/ sem oss synest riettur Daude ad
vera/ Hañ læknar þa med þui sem
oss synest fyrer vorum Augum vera
Sott og siukdomur/ Hñ audgar þa
med þui sem oss synest fatækt z Vr
byrgd

byrgd vera. Þar fyrer atte þackna mur og velkomen ad vera Krossen og Freistingen/øllum þeim sem ecke vil ia Christo vorra vegna/krossfestum opacklæter finast.

O gode Jesu/legdu hier yppa elld freistingana. Gladu oss hier inn stas Motlætesins j þessum Lijfstundum so ad þu hlijfer oss afiars Neims. O þu gode Jesu/þu sem burt kastar þm optsinis fra þier/sem þu virdest ecke ad hirta/ Legdu yppa oss þijna myst unsama Nirting/ so ad vier þ hana drøgustum til þijn aptur. Þia þu z þiaka þan ytra Mannen epter fød urlegre Villd þijne/so ad sa hin jnre vaxe z þroest aptur j staden. Strijd þu fyrer mig gode Jesu/j mier z mi ne Nætturu/ Stiorna þu Bardaga num/og vertu sialfur Korona z Laun Sigurvinningarenar. Lættu allt þ

styrkia

styrckia z auka Ætu mijna/sem mier vill a mote blæsa j þessum Heime. Kom þu gode Jesu til hialpar mi∣ste veykre z vanmattugre trw/ Þui ad so hefur þu fyrerheited hia Spa∣mañenum/ ad so s maduren huggar sitt Barn/ so vilier þu oss hugga.

Moduren hun vpfostrar mz mei∣re Ahygiu sitt veykt z vanmattugt nyfædt Barn/ So þarf og eirnen Herra JESV Christe/trwen mijn þikar nakuæmrar Niukunar vid/sku∣le hun ecke vtafslockna alldeilis.

Lættu mig meir og framar giefa mig ad þiñe jñvortis huggun/ enn ad øllu þui/ sem Dioflar og Menn kunna a mote ad mæla/ og mig med ad hrella/ Ja/ Lættu mig fastar ha∣llda mig vid þijna Huggun/ enn vid eigenlega þancka mijns Hugskots z Hiarta. O þu gode Samaritane/ s

mig

mig fiñut half Daudan fyrer þier a Veigenũ liggiande / Jñhell þu ſkør þu Vãne j miñ Synda Saar / Enn gleym þo ecke ad jñhella þar og eirn en þui miuka Vidſmiøre þinnar Huggunar Legdu ſo margfalldan Kroſſ vppa / ſem þig lyster / Eñ jafnframt þeſſu Styrk z ſtød uglynde til ad vmbera þ mz þolenmæde ſ̃ þu vppaleggur.
Amen.

XLI
Grundvøllur christeleg rar Polenmæde.

HAlltu kyrru þyr er Sæla mijn/og lijd og vmber med polenmæde/þañ Kross sem Gud þiñ leggur þier a Herdar/ og tak feigens Hende vid þui Motlæte/sem hñ þier tilskickar. Rendu þønckum þijnum til Þijnunnar Christi þijns blessada Brwdguma/ og athuga þar/huørnen þinn Endurlausnare var pijndur z plægadur/ Fyrst/ af øllum/ Þar næst/ þ alla/ Og j þridia lage/ a øllu.

Aþ øllum/ var hañ pijndur/ Þui

 hañs

hñs himinneske Fader framselldе hañ vnder Kuolena/z syndest so ẽ ad ha fa hañ alldeilis yfergiefed j Daud ans Neyd z Preyngingu. Hanns elskuleger Lærefueinar yfergafu hñ og flwdu fra honum. Hans eiged Folk Gydinga lyduren/foracktar hñ so og fra sier hrekur/ Ad þeir kioosa helldur Mordingian Barrabam lau san/ eñ Christum. Heidingiarner ne gldu hñ a Krossen. Ja/af all a ma ña Synda Straffe z Punga/verdur hañ so þlakadur og þiadur / j sinne allra helgustu Kuøl z þĩnu/ad riet telega ma seigiast og vidurkiennast ad hañ hafe sañarlega vered af øll um þĩndur og plægadur.

Hann þĩndest og eirneigenn
Fyrer alla Menn/ lijka eirneig enn fyrer þa sem forackta þadyr mætu hans Þĩnu/og vnder Footum

trodá

troda hans allra helgasta vthellta Blood / med sinne Foracktan og Idranarleyse.

Hann pijndest og eirneigenn A ollu/ þad er/bæde a Sælu z øllum Lijkamans Limum/ Þui yfer þeirre Kuøl sē hañ leid a Saluñe klagar hñ so j Grasgardenum/z sei ger/ad sijn Sæl sie hrygg allt til Daudās/z a Krossenum hroopar hñ af stæstu Sælareñar Angist/ so sei giande til Fødursins/ Minn Gud Minn Gud/ Þui hefur þu mig yfergiefed ? Aller hñs blez ad' Limer a hans helgasta Lijkama sueitast og litast þeim rauda Dreyra. Þad blessada Høfud verdur sūd ur krassad/af Oddum Þyrnekrāsins edr Þyrnekorönuñar. Tungā smack

ar þañ beiska Myrrudryck. Hendur og Fætur sundur grafast med Nøglunum. Sijdan verdur j giegnumløgd med Spiote/ Allur sa signade Lijkame hwdflettest/ Fyrst j Raadhuṅunne/ Og sijdan vtþenst z teygest j Krossfestinguñe. Ja/ Hañ lydur hūgur/ Þorsta/ Kulda/ Forsmaan/ Fatæktt/ Brijgsl/ Haad/ Beniar/ Dauda/ z þa særu Krossins Kuøl.

Hugleid nu Saala mijn/ huad ovidurkuæmelegt være þad/ ad Herran skyllde so kueliast/ enn Þrællen vera ofkætur ? Ecke er tilbærelegt/ ad Endurlausnaren skule þola so þung ar þijsler þ Misgiorder mijnar z þijnar/ enn vid skylldum samt j Syndaidneñe hafa jafnan ockar Glede og Epterlæte. Otilbærelegt er þad/ ad Høfuded skule so plaagast/ enn hiner adrer Limerner ecke pared til kieña.

Aunguañ

Onguaneigen so mijn Sala/ helldr
so sem Christur sialfur hlaut j gieg
num sijna sartu Pijnu z bitrañ Dau
da/ ad ganga jñ til himneskrar Dyr
dar og Vegsemdar/ Eins verdũ vid
og so ad ganga i giegnum margar
Motlætingar/ jñi pad eilijfa Dyrd-
arennar Rijke.

Athuga z eirñen Sala mijn/ hu
orsu Gud endurgiellldur myllldelega/
eilijfa Dyrd og Fognud/ fyrer pessa
Neims Motlætingar. Postulen seig
er/ Ad ecke sieu pessa Neims Narm
kuælingar pess verdar / ad peim sie
nockurneigenn samiafnad vid pa
eptterkomande Vegsemd Guds. Bar
na. Huorsu myked sem vier hliotum
ad lijda j pessum Neime/ pa varer p
po alleinasta vm eirn lijten Tijma/
Stundum ecke æred/ Stundum ecke
Vikuna/ Stundum ecke Dagen vt/

 enn

Eñ alldrei leingur eñ þeſſar ſtuttar
Lijfſtunder vara/ Eñ Dyrden ſem
fylger a epter / þryfur ecke vm alla
Eilijfd. Gud ſialfur hyggur gaum
giæfelega ad øllum vorum Motgan
ge/og vill leida hann j Lios a þann
ſijdaſta Dag/oſſ hanz Vtvøldum til
Vegſemdar ⁊ Hrooſunar. Þeinktu
nu þa vm fyrer þier Sæla miñi/ hu
ad liott og oſæmelegt ꝥ mune vera/
ad koma frañ a þeim vegſamlega
Samkomudeige allrar Veralldar/⁊
hafa ecke þar af þui fagra Skarte
Motlætingaña/⁊ ad bera þa øngua
Gullfeſte Kroſſburdarins ſier a hæl
ſe. Sialfur DRotten vill þurka og
þerra øll hrygdartæren af augñ ſin
na vtvaldra. O huad farſæl eru nu
þau hrygdartæren/ ē ſo dyrmæt Hø
nd virdiſt af ad ſtriuka. O Huad
farſællegur Hlutur ertu Kroſſ ⁊ mot
gangur

gangur/Huør ed a Himnum hefur pitt dyrmætt z rijkuglegt Verdkaup og Endurgialld.

David var ecke full X ær j sinne Vtlegd/ Eñ þar j mote rijkte hann j heil XL ær. Þetta var so s nock urskonar fyrermyndan þar vppa/ ad harmkuælatijmen Guds Barna skyll de vera stuttur/ enn sa epterkomande farsælldar z fagnadar Tijmen lang giædur/ Ja/ ad sønnu Eilijfur og endanlegur.

Hugleid og eirnenn/ Sæla mijn/ og yferskoda Hørmungar/ z Motlæ te allra Gudz Astvina. Siadu huør su Job situr i saur z auskuveinande z grætande. Siadu huørsu hiñ H. Johañes skijrare lijdur j Eydemørk uñe skort og Hungur / Siadu huør su Postulans Peturs Lijkame/ er a Krossenum vtþanen/ Siadu huørsu

 Postulen

Postulen Jacob verdur ad rietta hal
sen vnder suerd Herodis: Siadu hu
ørsu su signada moder Endurlausn
arans Maria/verdur ad standa vnd
er Krosse sijns Hiartans Sonar.
Eins er þui hęttad vm christnena/
sem er andleg Moder Herrans Chri
sti/Nu verdur og eiñen vnder Kross
enum ad standa hier j Heime/og þa
beisku Hiartasorg med þeirre signu
du. Men Maria ad smacka ꝛ reyna
Lijka so sem eirneigen adrer Guds vt
valder astvíner/sem a fyrre Tijmun
um lifdu: Vm slijka Krossberendur
sijna/Huørt þ eru helldꝛ Kallᵃʳ eda
Kuiñur/seiger sialfur Herran Chri
stur so: Saler eru þier nær ed Meñ
erner offsækia ydur/vegna mijns Na
fns/þuiad so giørdu þeir Spamøñ
unum. O huad dyrdlegur Hlutꝛ er
Offsokn og Moskast veralldare ñar/
sem

sem giører oss samliyka Spamønun um/Postulunū z øllum ødrum Gu ds Wtvoldum/Ja/jafnvel sialfum Endurlausnaranum JESu Christo. Lætum oss þui viliuglega lijda tiøckud/m̄d þeim sem Kross z hørm üngar lijda. Lætum oss krossfestast med þeim hinum krossfestu/ suo vier sijdan verdum tignader med þm tign udu/z dyrdleger med þeim dyrdlegu/ ad Eymdunum yfirstødnum. Sa s̄ vill vera rietk og sannarlegt Guds Barn/a ecke ad læta sier þungt þik ia ad hafa sømu Kiør og Koste j Verølldeñe/so sem øñur good Gudz Børn/z hñs andleg syskin hafa ad ur fyrer hann haft/Þui so hliodar þad gamla Ordtæke/ad lijker Bræd ur meige lijkt Kæl swpa. Sie suo sæla mijn/þu vilier vera riettur Gu ds Erfinge/þa taktu feigens Nende

 vid

vid heilum z oskiertum Arfe þm sm̃
hañ hefur giefed z epterlæted sijnū
oskabørnum. Nu er þad øllum vitā
legt/ad j þenan Arfen vill hañ þau
take ecke alleinasta Føgnud z Veg
semd þess eilijfa Lijfsins/ helldur og
eirnen hrygd z motlæte þessara sijdo
legu Lijfdaga/ þuiad Gud hirter
huørn þañ Son sem hañ ad sier tek
ur. Hañ straffar sijna hier i heime
vppa þ hañ væge þm a þm sijdasta
og strangasta Dome/ og læte eckert
Afelle/nie eilijfra Pijsla vrskurd yf
er þa gāga. Nū latur þui Pianing
arnar fiolga j þessu Lijfe/ ad þss flet
re og meire verde Verdlaunen/j þui
okomna Lijfenu.   Þar fyrer er
ecke so ad reikna til auknings stund
legra Hørmunga/ so sm̄ til þss veg
lega Vidurauka eilijfra Verdlauna
a Himnū/nær s. Motlæted adbyrur.
hugleid

Hugleid og skoda gaumgiæfelega Sæla mijn/ huorne vared ꝛ hættad sie Krossburde Guds Barna. Hann vppslijtur vr Hiortunum allar Tauger og Natur/ þeirrar Elsku sem madurenn af sine veykre Nattúru/ hefur til forgeingelegra Hluta j þessare Verolldu/ ꝛ aptur j staden þa sæer hann jnn j vor Hiortu/ oforgeingelegu sæde Guds Otta/ ꝛ riettre Elsku til Guds lifanda. Krossen lætur oss fæ ama ꝛ leida á Verolldunne ꝛ hennar hættum/ en epterlangan ꝛ Þreying epter þui sem þar er vppe a himnum. Þess meir sem Holldet deydest þess meir þa endurlifnar/ og endurnyast Anden. Þegar Verollden tekur til ad smackast oss beiskt ꝛ swrt/ þa tekur Christur ꝛ hans Nád/ til ad smacka oss þess sætara.

Morgu og myklu kiemur Gud til

leidar

leidar mz Krossenū/ huiad fyrst kall
ar hañ oss mz motgangenum/ til man
gurs og Trega fyrer giørdar Syn
der. Þar næst kallar hñ oss mz mot
gangenum/ til sannarlegs Guds otta
z Banaakalls. J þridia lage kall
hñ oss med Krosse z motgange þss
Lyfs til riettrar Þolenmæde og vm
burdarlyndis. Twkū þar fyrer vpp
vorum Hiartans Dyrum/ þegar hñ
a þær klappar mz Krossins Hamre
og hlustum so til þess sem Drotten
vill þar jñe kieña/ og predika j sijnu
eigen Mustere. Þad ytra Krossins
og Motgangsins Alit/ er miøg aud
virdelegt z foracktanlegt þ Neimen
um/ og þ Holldlegum Augum þess
ytra mansins/ Enn samt er þad þo
vegsamlegt þ Gude/ og þ andlegum
Augum þess jñra Mansins / Huad
var foracktanlegra eda suñvirdeleg
ra

ra þ Augum Gydinganna / enn Kuøl og Pijna Jesu Christi ? Enn þar huert a mote/ Huad var dyrdlegra z ædra þ Augum þess lifanda Guds/ enn su sama Pijna/ huiad hun var af Gude reiknud/ þ anagelegan Bita ling fyrer allar veralldarennar synd er. So skiedur þ z so opt z ofialldan ad sa hinn Riettlate lijdur margar Preyngingar/ Kross og Mædu/ Ja/ deyr j burtu vm sijder/ og eingen gie fur þar gaum ad/ edur lætur sier þar vmhugad vera/ Samt z mdur/ þa eru huilijkra Guds vtvaldra Manna Pianingar/ z þeirra Daude dyrm:æ tur j Auglite Drottens. Christnen sem er Jesu blessud Brwdur/ hun e: dæck Alits hid ytra fyrer sokum of urhita z Bruna Eymdanna z ofsok nanna/ Enn hid jnnra er hun harla frijd/ z med lijmande Fegurd vegna

firrar

þeirrar Nuꝥgunar/ sem hun hefur j sijnū Gude. Guds christne/ edur ⁊ so huør ⁊ ein christens Mans Sæl er so sem sa Alldengardur/ huør ed vm gyrtur er allt vm kring med einum hæum Garde/og apturluckttur med læstu hlide/þar ꝥ kast eingen ad sia hans Fegurd edur Bloom/vtan sa ſ þar er sialfur jnan ꝥ (þ er sa sem sialfur er eitt riettruad Guds Barn) Alldrei sijdum vær so fyllelega /eda fullkomlega til heilags Anda hug gunar hid jnra/ so sem þegar Nolld ed þiakast hid ytra. Ef ad Elska til Verallda reſtar byr j oss/ þa fær su Elskan ſ vier eigum til Guds ad hafa/eckert rwm þar jnne. Tak til Dæmis/ef eitt Kier være fullt af vatne/ Huørnen kyñer þu þ sama ad fylla af Vijne/vtan Vatnenu være adur fyrre af þui steypt ? Eins er þui

Þui og eirnen hættad/ef vier vilium vppfyllast af Elsku og Kiærleika til Guds/þa verdum vier ædur fyrre j burtu ad hellg balldareñar Elsku/ af vorum Hiørtum/ Þui er nu þa þesse Tilgangur Guds/vors Himne ska Fodurs/þegar hann nidurkiefur og nidur slockur j vorum Hiørtum/ el sku til þessa Heims/med Krosse og Motgange/ad hann vill þar skule Rwm giefast siñe Elsku.

Ad auk þessa/þa framknyr og þreynger Krossen Mannenum til ad akalla sitt Gud og skapara /af Hiar ta/og er so Ordsøk til margra godra Mañdygda. Þegar vestanstormurẽ blæs vppa Alldengarden Christi(Þ er/þegar Offokner og Motgangur/ stryder vppa christnena)þa reña og driupa hans Balsams dropar(þad er/þa aukast heñar dygder/ huøriar

ad

ad eru sætlega ilmande fyrer Gude almættugũ)sa elskulege edla Brwd gume Sælarennar/ Hann er bæde huũtur og riodur/ Huũtur er hañ af Sakleisenu/ Eñ riodur af Pijnuñe/ Þar ꝧ ef hans elskuleg Brwdur a ad lijkiast hønum/ z verda biørt i Mañdygdunum/ þa verdur hun ad fyrre/ ad verda raudleit j Pijslunum So kañ nu Guds Millde z Myskũ seme ad læta framsliota Bidsmiør og Hunang/ af þeirre hørdu Hellu motlætingaña. So kañ fader Mysk unsemdanna ad læta vppvaxa þann ilma sæta Avoxt eilijfrar Begsemd ar/ af þeirre beisku Root Hørmung aña/ Huørs Avaxtar ad neyta/ oss veite sa hiñ same eilijfe millde z

Almættuge Gud.

Amen.

Huørn

XLII

Huørnen Madur skule ydzer viña þa Freisting/ þegar Dioful en vill setia hønum fyrer sion/ er/ ad omøgul egt sie ad hañ giete stödugur staded j Gu/ ds Otta til Andlata

H V hiñ Blessade z allra helg aste Herra/ Herra Jesu/ ástud lege Brwdgume miñar Sál". Nær skal sa Fagnadar Tÿmenn yfer mig koma/ a huørium ad eg mei ge jñ leidast af þier j ockar brwdkau ps Føgnud? Eg er j añarlegu Lañde og so sem j Wtlegd komen fra þier. Eñ þo sem ádur trúe eg stadfastle ga/ ad snarlega mune þar koma/ og þa mune ecke langt ad bijda/ ad eg aflegge Hreyse þessa daudlega Lijka ma/ z verde jñleiddur fyrer þitt bless

Ee ada

ada og blyda Auglit j Dyrdena.

Eg er hræddur og Vggande vm mig/ þuiad eg ber miñ Fiesiod (þad er Truna) j veykum Leyrkerum/ þad er j Synda hætte Sálu og Lijka ma: Skilninge miñar Sálar er hætt vid villuñe/ þuiad hñ er til heñar hneygdur/ Eñ Vilianum er hætt til ad sampyckia þ hid vonda/ Til huørs hañ er og framfws/ Huar þ minn Ande er ecke so reidubwen ẽ skyllde til þyns Otta/ Enn Hollded er þo iafnan veykt. Synden tekur mig fangen/ z Løgmaal miña Lima strijder j mote Løgmaale mijns Hugskots. Eg er hræddur og Vggande vm mig/ þuiad sa slæge Diøfull og Andskote situr vm ad na mijnũ Fiesiod fra mier/. Hanns Slægder eru margvijslegar/ Hans Grimd og Akiefd til ad skada hin heiptuglegasta

z

og fær þui mykliu jllu orkad. Nann sueik z fellde Adam j Paradijs/ Ju dam j Næveru Christi/ og j hanns skola. Nuørnen kann eg þa aumur og veykur/vera vggalaus fyrer hǹs Suikum og Vinsæmre ? Eg er i ot ta og skielfingu staddur / af þui eg bo j Neimenum ad vmgangast/huør þo er allur fullur med Nrecke z Kla ke. Neimsins Vellystingar locka mig til sijn/Eñ Motlated sm̃ a hei ma a vegum DROttins/fæler mig fra sier. Auñ mig auma maňeskiu/ Nuørnen skal eg hiedan komast klak laust? Allur Neimuren er fullur mz Snørur/ Nuørnen sk eg kuña Rø nd vid ad reisa/mz þui bæde þ bliþda og þ striþda legst so j Veigen þ mig og mier til Nrøsunar ? Eg er j ot ta z skielfingu staddz/þuiad mz þui eg veit ad eg þigg af Drottne bæde

 Vil

Vilian til þess gooda/og so eirneinn Mætt og Megn til ad framkuæma þ ed goda/Þa er eg og kuñdande þ/ ad eg mune meiga mz Athugaleyse z Nirduleyse mīnu/neyda minn Gud til ad taka fra mier aptur þañ Goda Vilian/sem hañ hefur mier giefed. Eg fer ecke riett mz fyrergiefning Syndañа/og þui er eg hrædður ad Gud mune efter sīnum riettferdugū Dome/taka þ fra mier verdugleg/sem eg hefe bruukad z mzfared overduglega. Eg er kuñdande fyrer/ad eg meige af mīnū Gude yfergiefen verda/huorn eg hefe so opt z tīdum yfergiefed/sīdan hñ tok mig fyrst i sætt vid sig. Eg kuelst i mīnu Hiarta/þegar eg athuga/ad þess stærre mune verda z þyngre Doomuren/sem Gæfur Drottinz eru mier veittar fleyre z stærre/sie so eg fare med

med þær jlla og overduglega. Nier j mote samt sm̄ Adur/ þa huggar mig ꝛ hugh eyster su ofriotanlega Gudz Myskunsem e/og kiemur mier til stød uglega ad treysta DRottne mynum þar vm/ ad so sem hann hefur giefed mier Vilan til þess goda/ So mune hn̄ ꝛ eirnen giefa mier sinn Nꝍdar styrk/ til ad fram̄kuæma ꝛ fullgiora þan̄ sama goda Vilian/ Þui han̄ er sa Gud/ sm̄ stadfastur ꝛ ovmbreytan legur er/ Hans Myskun hefur mier æty̆d hingad til stadføst og obrigdul vered/ mun̄ mier ꝛ ecke helldꝛ vm alla Eilijfd bregdast. Sa Grundvøllur til mīnar Sꝍluhialþar/ s̄ Gud hefꝛ lagt/ mun stødugur standa/ þuiad hn̄ er j hn̄s Hiarta bygdꝛ ꝛ lagdꝛ/ huar ad eingen ostadfeste/ eingē sin̄askipte ꝛ eingē vmbreyting er. Ja/ sa grūd vølluren minnar Sꝍluhialþar mun

 vissilega

vissilega stødugur standa/þui hañ er
stadfastur og sterkr giørdur med Gu
ds Sonar JEsu Blode/huørt bless
ad Blood/alltijd talar mijnu Mꝛale
og afsakar mig ꝥ velldisstole Drott
ins. Ja/sa Grundvøllur mũ eflaust
stødugur standa/med þui hñ er med
obrigdanlegum Sacramentaña In
siglũ stadfestur. Ef eg vænte mier
hiñar minstu Sælarheillar edr Vel
ferdar hia sialfũ mier/þa mætte eg
vissulega efa vm mijna Sæluhialp
Eñ nu er allt mitt Riettlæte/og øll
mijn Sæluhialpar Von/i Herranũ
Jesu Christo/og kañ mier þui ecke
ad bregdast/huar ꝥ eg vil vera okuñ
den. Hefde eg af sialfs mijns eigen
Vilia/Krapte edr Skilninge snued
mier fyrst til Christũ/ þa mætte eg
ottast/ad sa mitt Vilie/ kraptr z skil
ningur/mætte aptur vmsnuast/ z ad
hón

hønum vmsnunum/mætte eg aptur
missa christū/ Eñ nu er þssu langtū
ødruvijs hattad / Þuiad Christur
miñ fañ mig þa eg kuñe ecke hñs ad
leita/ z þui mū hañ ecke lata mig ap
tur glatast/vpp fra þui hann hefur
mig einu siñe fūded/þui ecke er høn
um nu ohægra ad geyma mig nu fū
dē/eñ ad fiña mig glatadā. Sa hiñ
same/sem mig hefur leidt vr Daud
ans skugga til Liossins/ hann mun
ecke lata mig hrekiast til Myrkran
na aptr ad nyu/ Vilie og Hiartalag
Drottins er alltijd hid sama og vm
breytest ecke af sier til/ Huørke j þui
ad kalla oss til sijns Nadar Rijkis/
nie j þui ad giefa oss allra handa go
dar Giafer/ Eñ Gud giefe eg være
so stødugur z ovmbreytanlegur j þui
enu goda/ad mijnu leite til. Sa goo
de fiesiodz er alltijd til reidu af hende

E e iiij Drot

DRottins/ Enn Truarhonden mijn er stundum veyk z vanmættug vid ad taka/samt sem ædur mun eg mz þil are veyku Truar hende/ gieta têked a mote Christo/og hann ad mier vas ed/þuiad so sem hann hefur nædarsā lega virdst ad læta mig sia sig z þe ckia/j sijnum Ordum z Fyrerheitum so mun hann og so nædarsamlega mi er þ veita/ad eg giete mier vid hanns Ord og Fyrerheit med fastre z stød ugre Trw hallded: Þessa Trwna skal eg astunda ad brynia z styrkua ad giera/med minne alvarlegre og jd uglegre bæn/z skal so alldrei sleppa Drottne vt af mijnu Hiartans Her berge/ þar til eg hefe sæluhialpena alldungis feinged og ødlast.

Kraptur DRottins er so mijkell z mættugur/ad hann gietur hæglega geymt z sparad mig til eilijfrar sæ luhialpar/

luhialpar/ Þar fyrer/ þott min eigē
Beyklleike hrelle mig z giøre mig jhu
gasaman vm mijna Sælar Velferd
þa hughreyster mig langtum fräar
Kraptur Drottins/huør ed sijna fu
lla framkuæmd og Verkan/hefur j
mijnum Beykleika. Nañ hin same
mun mig styrkia/af huørium allur
Trwareñar styrkleykur kiem̄z. Næ
den Drottins huggar mig/enn min
Overdugleike ængrar mig. Enn
a mote þeirre Angran set eg þad/ad
ef eg være verdugur Nædar/þa væ
re su Næd/ecke Næd/helldur Verd
kaup/þui þ sem þ verkaña forþien
ustu verdur giefed/ þad verdur ecke
giefed af Nædeñe/þui Næd er ecke
Næd/vtan hun veitist alldeilis ofor
skulldad/ Þar þ vil eg reña Augum
Truareñar fra mijnum Overduglei
ka/og til Drottins Nædar/z Myst

unar/ sem þeim verdugu virdest ad
biarga/ Þesse Náden Drottins leid
rietter þ mier þ t afvega skeikar/ hũ
bæter a þ sem brestur/ hun afmáer þ
sem a verdur. Nuad sem Nád Drot
tins vill mier ecke tilreikna/ þ er so
s þ hefde alldrei af mier vered fram
ed/ so er þa øll mijn Sálarheill af
Drottne alleina/ og kañ þui ecke an
ars/ eñ stødug ad blijfa æfenlega.
Amen.

XLIII

Vm daglega Vmþeinking Daudans.

WAntu christen Manneskia/ a
tijd z a huørre Stundu ept
er Daudanum/ þuiad hér vm
situr þig a huørre stundu / Þa þu
vppstendur ad morne dags/ þa þeink
tu ad skie meige/ ad þesse sie seinaste
Dagur

Dagur þiña Lÿfstunda. Ad Kuølldë þa þu geingur til hußldar/ þa þeinK tu ad ſkte meige/ ad þtta meige vera þ ſÿdaſta Kuølld þiña lÿfdaga hier j Heime/ z ad ſu nott ſem j hønd fer/ meige vera þÿn ſÿdaſta. Nuad ſem þu giører/ Nuad ſem þu afor mar/ z þier þ hendur tekur ad giøra eda adhafaſt/ þa huxadu vm fyrer þier/ huørt þu munder þ vilia giøra eda adhafaſt/ ef þu ætter ſamſtundis ad deyia/ og koma þ Guds Domſtol Þu ſkallt meina/ ad þott þu huxer ei vm daudã/ þa mune hñ ei ſÿdr nælg aſt þig ſamt ſem ædur/ eda ad Daud en mune þeſſ fliotar koma / ſem þu hugſar vm þig optar. Oh nei/ Nuørt þu helldur hugſar vm Daudã edr ei/ Nuørt þu talar vm hañ edur ei/ þa hanger hañ þier alltÿd yfer høf de/ z nælgaſt ætÿd meir z meir / ſtūd

epter

epter Stundu/Lijfed er þier feinged
til Laans/ enn ecke til eignar Raada-
þier var med þui Fororde leyft ad
ganga jñ j þta ſtundlega Lijf/ad þu
ſkylldir vt þan aptr gãga z fra þui
hueria/ nær ſem þu yrder kalladur.
Þu komſt naken j þeñan Heim/Na
ken ſkilur þu vid hañ aptur/ Þetta
Lijf er ſo ſem ein Vegferdar Reiſa/
Þegar þu hefur leinge framhalldeð
Ferdeñe/þa kiemur þar ad vm ſijder
ad þu verdur ad ſnua Heim j Veg
aptur/þangad ſem Heimeled er/Þu
ert Leigulide ẽ vm ſtundarſak' ſkallt
bua hier a Jørduñe/eñ ecke ertu Ja
rdareñ" æfenlegr eignar Herra edur
Lands Drotten. Hugſadu vm þ þier
huørt þu ferdaſt/edur huørt þinne
Leid byriar a huørre Stundu/J þr
re meiningu førum vier viſſt/ad vier
ætlum vier munum deya/j þeim ſein
uſtu

uſtu Andar ſlitrum/ þui ef vier athu
gum riett/ þa deyium vier a huørium
Deige/ a huørre Eyckt / a huørtu
Augnablike/ Þui þſſ meir ſem eykſt
vid vora Lyfdaga/ þſſ meir kortaſt
þeir. Þeſſ leingr ſ vier lifum/ Þeſſ
miña er epter oltfad. Þeſſ fleire da
gar ō aukaſt vid vorar Lyfſtunder/
Þeſſ færre eru epter. Vær føllum
ecke haſtarlega j Daudan/ helldr lijd
ur og færeſt ſmamſaman/ ad þm tij
mans Punckte og ſtundu/ ſm GVD
hefr aſett. Þetta vort Lyf/ edr Lyfs
ſtunder/ eru ſo ſem ein Leid/ edur veg
ferdarreiſa/ af huørre Madur verdr
daglega nøckud ad ferdaſt z nøckru
af ad liuka. Oſſ ſyneſt ſem ønguer
hluter ſieu fiærlægare ſijn a mille/ eñ
Lyf z Daude/ Þar þo ønguer tueir
Hluter eru huør ødrum nalægare/ eñ
þeſſer eru. Þeſſ meir ſem ſækier a

Æfena/ þess meir þokar ad Daud-
anum. J þessu Lijfe fer oss alꝗka z
siglinga Mønnum/ Þad skiedur opt
fyrer þeim /ad ꜳdur en̄ þeir vita af
þa er þeirra Reisa endud/ z vnder þ
Land komed sem þeir fier til ætlá/
Eins fer oss tijtt og opt/ ꜳdur enn
vier afvitum/ þa er Dauden komen
þuiad huad sem hellst vier giørū/ ed
ur adhøfunst/ Huørt vier etum edur
dreckum/ Huørt vier vøkum edr sofū
þa erum vier so sem á sijfelldu hlau
pe til daudans/ z nalægiunst æ meir
z meir. Marger hafa sijn^r Lijfstūd
er vtendad medan þeir hafa vered j
Vmsuifum/ad vtvega sier lijfsins At
vīnu til seirne Tijmana. Engenn
tekur med glødu Giede mote Dauda
num/vtan sa ad eins/ sem sig hefur
leinge vid hōnum bued/ Deydu fra
þijnum jlla Vilia/hier j þessu Lijfe/
og

z þa muntu lifa Gude j daudanum.
Lattu Synder z Leste deyia fra þier/modur en þu sialfur deyr/ Siadu til ad sa gamle Adam/ deye j þine Natturu/ a medan þu lifer/ So mun Christur lifa j þier þa þu deyr/ Sa ytre Maduren skylldе alltijd j þessu Lijfe foreydast z fordiarfast/ þa mu j Daudanum edur j Andlatenu/ end urnyast sa jnre Maduren.

Dauden flytur z færer Mann/ fra stundlegum z fliotlijdande Tijmum jnn til Eilijfdarennar. Þuiad þangad sem Tried fellur/ þar liggur þad O huad kostgiæfelega ættum vier nu þa ad þeinkia vm Daudans Tijma og stundu. Tijmarner lijda z endast En Eilijfden/ sem alldrei tekur enda kiemur a epter. Buu þig þui vid ei lijfdena/ nu medan Tijmen varer. Strags a vorte Daudastundu verdr

þad

þad alycktad/og vtkliad huilÿker vi
er skulū verda/vm alla Eilÿfd/ huø
rt vier skulū vera j eilÿfre Sælu/edr
eilÿfum Kuølum. A þui Augnabli
ke/Daudastundarennar/þa añad huø
rt eignūst vier eilÿfa farsælld/ edur
missum hana/Siadu þar þ til mÿn
Sæla/med huad storre Vmhÿggiu
þier ber ad bwast vid þeirre stundu
Daudans. Ef þu hugsar vm /ad
þu verdur ad deyia /þar med er þier
hægast ad forackta/og lÿtels virda/
allt þ sem j Heimenum er. Hugsadu
vm fyrer þier/huørsu ad Augū þÿn
mune formyrkuast og oskygn verda j
Daudanū/z þar mz mun þier hægra
verda ad snua þeim fra Girnd fæ
nytra Hluta/Hugsadu vm huørnen
þÿn eyru munu verda þungheyrd j
Daudanum/ og med þeim þancka
kantu hæglegᵃ ad byrgia þau fyrer
Gud

Gudløstun/Kiesḱne z Klæm. Nuꝛa
þu vm hǿnen Tungā mune hiadna
z mættlaus verda j daudanum/z ſu
J hugan mun koma þier til ad taka
betur vara a Ordum þiñar Tungu
ſuo hun tale ecke illt. Set þier fyrer
ſioner þañ Suita/og Narmkuæle ſem
Mañeskiañ verdur ad þola/ þa hun
deyr/z ſo munu þier ſynaſt lijtels ver
dar allar heimſins vellyſtingar. Set
þier fyrer Sioner/ huørſu Madꝛ fer
naken vr þeſſum Neime/z muntu mz
betra giede gieta fatæktena vmbored
j þſſu Lijfe. Nugleid þu/huørnen all
ur lijkamen afmyndaſt og ofegraſt
j Daudanum/ og ſo muntu hægleg
gieta lijtels acktad allt Veralldareñ
ſkart og Prial. Athugadu þad ſæra
Sælareñar Kuein z vein/þa hū er
ſo s naudug dreigen vt af Lijkaman
um/og þa muntu þeſſ koſtgiæfeleg-

ät varast Synder z Suyvirdingar. Nugsadu vm þa Rotnan/sem þu hefur þier ad vænta epter þitt Dauda og so mũtu haglegar þar med gieta dempad holldsins dramb z metnad. Nugsa þu vm huørsu allar skiepnur yfergiefa þig j Daudanum z lærdu þar af ad snua þijnu Hiarta z þinẽ Elsku fra øllum ødrũ Hlutum / og til þijns Skapara alleina. Nugleid þu huørsu Daudenn sier þar skarpt epter/ad þu gieter ecke þ einasta mz þier teked j Grøfena/ og lær þar af ad foracta þessa Heims Audæfe z Rykedæme.

Huør sem hier j þessu Lyfe deyder og myrder syna Sal/ med daglegum Syndañ Athøfnum/ hañ fer j giegnum þenan stundlega Dauda jñ til þess eilyfa Dauda z Kualanna. Eingen kiemst sa til þess eilyfa

Lyfsins/

Lyffsins/sem ecke hefur hier j þessu lyfe vppbyriad ad lifa j Gude. Vil ier þu lifa midt j Daudanū/þa kost adu Kaps a ad verda hier jnnplant adur Christo/med riettre og sannre Tru.

Þeincktu til Daudans a huorre stundu/ þui Dauden vänter þyn til þyn a huorre Stundu. Vær berum Daudan avallt med oss j vorre Natturu/huørt vier førum/ vegna þess/ vier berum Syndena med oss/þuiad Dauden er verdlaun Syndarenn är/ Vilier þu nu ad Dauden skule þier ecke beiskur verda/þa heyrdu Guds Ord/og legg þau vppa Hiartad/ og tru þm støduglega. Truen samtein ger oss so vid Christū/ad hun giører oss eitt med honū/z giører af Christo og oss/so sem eina Makeskiu.

Þeir sem nu so eru j Christo / z eitt

 med

med honum þ Truna / þeir kunna
þeim eilijfa Daudanum ecke deya/
þuiad Christur er þeirra Lijf. Sa
sem helldur sig med Trune vid Gud
þñ/hñ verdur eiñ Ande med hanu
(so sem Skripten vottar) z þui kañ
sa hiñ truade/ecke ad deya ad eilijfu
þuiad Ande Guds er hans Lijf.

Jsraels Folk ferdadest i giegnũ
Rauda Hafed til þess fyrerheitna
Landsins: Eñ Pharao z hans Her
lid druknade j þui sama hafe/Eins
er Daude þeirra Gudhrædda/so sem
Jñgangur til þeß eilijfa Lijfsins/og
so sem Dyr til Paradijsar. Eun
Daude þeirra jllu z ogudlegu er eit
guaneigen ending stundlegra Eym
da/Helldur er hañ so sem eiñ hleck
ur/sem saman teingslar þær eilijfu
Eymder vid þær stundlegu/og þær
epterkomendu/ vid þær yfeirstodnu.
þeir

Þeir sem so deya illa/ þr samfara fra þeim fyrsta Daudanū til þss an ars Daudans. So er nakuæmleg Samteinging a millum Christi/ og hans truadra Mañā/ ad hū kñ ecke ad rnufast nie sundurslitna/ j sialfū Daudanū. Mitt j Daudans stæstu Difmu liomar þ þeirra Sælar aug um þ skiara Lios gudlegrar Mysku nar og Nædar/ a þeirre hættusømu Daudans Leid / sender Gud sijnum Þienørum / þa heilögu Eingla til Verndar z Leidarvijsers. Lijkamar þeirra gudhrædду eru Mustere hei lags Anda/og þui mun sa goode h. Ande ecke leyfa/ ad hans Mustere nidurbrioteft so j Daudanum/ad þr eige ecke Vpprisuñar og Vppbygg ingareñar aptur von. Guds Ord er eitt oforgeingelegt z guddölegt sæde þar fyrer kañ Dauden þad ecke vt

 slø-ku=

flockua/helldur hylst ꝥ ⁊ dylst j hiør-
tum þeirra gudhræddu/og a sÿnū ti-
ma/mun ꝥ þau Hiørtun (j hvoriū
ꝥ er faled og folged) endurlÿfga og
af Daudanū vppvekia til Lÿfsins.
Amen.

XLIV

Huggun fyrer þa sem missa suna astvine.

KEink tu christen Sæla til þi-
ns gooda Endurlausnara Je-
su/⁊ þa mū þier ecke kuña ad
ofbioda Daudans Ognan. Grimd
daudās er ad sonu mikel/⁊ mattug
til ad hrella/eñ lāgtū meire er Mill-
de þÿns endurlausnara/ ⁊ mektugre
til ad hugga. Israels lydur gat ecke
drucked vatned af Brunnenū Mara
j Eydemørkuñe ꝥ Beiskleika Vats-
sins/Eñ sÿn Moyses epter Guds a-
vÿsan

vissan/kastade Trienu j Vatned/ þa vard Vatned sætt og an Beiskiu/ Eins er þui z so vared/ ef þu þikist j þynu Hiarta ecke geta stadist beisk leika Daudans/ þa vijsar Gud þier til þess Triesins/ sem þeirre Beiskiu Daudans hefur vmsnued j sætleika. Þetta Tried er sa edla Kuistur af Root Jesse vppvaxen/ sem er Herra JESVS Christus sialfur/ huor ed soddann Sætleiks Krapt j sier hefur/ad ef nockr vardveiter hans Ord/Sa hinn same kann ecke ad smacka Daudan eilijflega. Þetta Lijf er fullt Þyngsla og Pijninga/ og þui ædlast þeir stora Nuuld z liet ter/ sem þ Daudann burt sofna fra þessu Lijfe. Þad ma so reiknast ad alldrei deye nockur riettchristenn (þui ad hans Sæl lifer j hia Gude) hell dur deye alleinasta hans Lymder/

og Moflætingar. Þetta sem oss syn
est Daude/er ecke Daude/helldur ein
Vegferdar Reisa/z þo soddan Veg
ferdar reisa/s ecke ma reiknast burt
før/helldur aptur koma til þss rietta
Heimelesins. Ecke missum vier vora
ástmenn þa þeir deyia/helldur so sem
ferdast þeir vndan vppa Veigenn/
þangad, sem vier jnnan skams komū
a epter. Þeirra Daude ma ecke reik
nast Vndergangur/ helldur Vppgā
gur/Ecke burtfør / helldur Vndan
før. Daude Guds Barna er ein
Fæding til eilijfs Lijfs/og þui er þm
øngvaneigen Tion/ helldur Abate.
Þad vorer æstvíner deya j burt/
Huad er þ annad/enn þeir giefa þa
vpp ad syndga/Þeir giefa vpp ad
hrekiast z velkiast j þessum Heime/
Þeir giefa vpp ad lijda Eymd z
Anaud. Þad vorer æstviner deya j
sanne

sañre og stodugre Tru / Huad er þ
añad eñ þ/ad þeir ferdast j burt wr
skugga stundlegs Lijfs/ z koma j þañ
Fegurdar Lioma eilijfs Lijfs / Fra
Sorgeñe til fagnadarins/Fra mon̄
unum til Guds. Þessu Lijfe ma vel
lijkia vid eina Sigling/ eñ Ending
Lijfsins edur Daudans/vid eina go
da og hættulausa Høfn/Og þui er
ecke tilbærelegt/ad vier ofmiøg hør
mum/þott vorer Viner z Naungar
j burt deye/helldur ættū vier ad sam
fagna med þeim/ad þr eru yfer vm
þ hættusama Haf Lijfdagaña/ jñ i
þa godu z vggalausu Daudās høfn
komner. Þessu Lijfe ma vel lijkia
vid eina Dyplyssu / edur Fangelsis
Hws/ Eñ Daudanum vid Frelse ed
ur Vtfararleyfe af þui Fangelse/
z þui bidur sa gode og gamle Sime
on so/ a mote sijnu Andlate/seigande

 Lat

Laattu nu DROTten/ lausan þion
þiñ i Fride/ edr gief nu Þione þijnū
Vtfararleyfe. Vm Vtfararleyfe
edur Lausn bidur hier sa gode gamle
Guds Mañ/ af þui hñ fiñur og for
merker sig i daudlegum Lykama iñe
lucktann/ so sem i audru Fangelse/
Þar fyrer attum vier ad samfagna
z glediast mz vorū astvinum/ ad þr
eru frialser ordner vt af þssare myrk
uastofuñe/ z eru komner til þess full
komnā Frelsisins. Postulen Paall osk
ar sier ad hañ meige verda laus/ og
lifa med DROTTNE. Hier he
fur hñ hugleidt/ huornen Mansins
auma Saal er i þssu Lijfe/ so z bund
en vid þann daudlega Lijkama/ med
einū sterku þraldoms Bande/ huort
band hñ oskar vpp mætte losna fyr
lijkamlegan Dauda/ so Onden mæt
te verda frij z lifa hia sijnū Drott-
ne

ne og Skapara. Skylldum vier þa hryggiast þar vid þegar vorer mstviner losast vr þuilijkum Bonduꝫ og fa fyllelegt Frelse og Lausn : O nei/ j onguan Mata. Nuar til skyll dum vier taka vppa oss Suart Sorg ar klæde/ epter Frafall vorra Naun ga/ þar þeir hafa þar jklædst huijt um Fagnadarens Skrwda : þui so er þad skrifad/ ad þeim vtvoldu sieu giefen Nuijt Klæde/ þ. saker þeirra Meinleysis /og ad Palmavidur sie j þeirra Hondum/ vegna þess sigurs ꝫ þeir hafa vñed. Þui skulum vier þia oss med harme ꝫ Sorgartarum/ þar vier vitum þo /ad Gud hefur þerrad oll Taar af þeirra Augum ? Þui skulum vier auka oss sialfum Onad þar med/ ad harma vora burtsofn ada/ þar þo þeir eru j þuilijkum sæll arstad/ þar ecke heyrest framarmeir

Kuein

Kuein/Nørmung edr Nroop nockurt hellbur huiklast þeir þar af sijnu Erfide? Þui skulū vier kuelia vora Aund j ofmyklum Narme/ vegna þera sem nu eru j þeirre allra stæstu glede z Vnadsemd stadder/a medal Guds heilagra Eingla? Þui skulum vier med grætlegrē Røddu hioopa / og kueina epter þa/sm̄ standa frame þ Lambenu/og syngia eirn nyan Fagnadar Lofsøng / hafande Gullegar Nørpur z streingiāa Nliodfære sier i Nøndū? Þui skyldum vier harma þ/þott þr hafe vered i burtu kallad er vr þessū Neime/þar þo þeir sialfer fagna og glediast sem mest/ þar vtaf.

Nuad gott og ackelegt sie/ad skilia vid þenan Neim/vijsar Christr i þeim Ordum/þar hañ seiger til sinna læresueina/Ef þier elskudud mig þa

mundud

mundud þier glediast þar af / ad eg
fer hiedan vr þessu Lyfe. Lærefueinar
ner hrygdust þar af/ad herran Chri
stur sagde þeim þ̄ sÿna Burt før vr
þessum Heime/ Eñ þar vppa suarar
Christur þeim og seiger /ad ef þeir
hefdu rietta elsku til sÿn þa mundu
þeir ecke misvñā sier þeirra fai sælu
Vmskipta/ ad skilia vid þessa Eymd
og jñganga j þa eilÿfu Dyrd. Være
re so ad þu værer staddur j Sio edur
j siglingum /eg þu saer þ̄ storm og
stoar Olgu /sem skipenu kyñe ad tor
tyna/ Munder þu ecke giarnan og
feigenn vilia flyta þier til goodrar
hafnar ? Hugleid nu og sia/ huorsu
þesse Heimur er so sem a fallanda
fot komen z fer Daglega dags meir
og meir hrørnande/so augliost er ad
ecke mune langt þess ad bÿda/ad hñ
med øllu kollsteyppest og eydeleggest/
þui

Þui ſkyllder þu þa ecke þacka Gude þar fyrer/og ſamfagna med þijnum æſtvinum/ ad þr eru fyrre eñ ſeirna frelſter med einum ſkaplegum Dau da/vndan þeirre ognarlegu Hrapan z þui hættuſama ſkipbrote þeſſa hei ms/huörs ecke hefde vered gott ad bijda.

I huörs Höndü meinar þu ohætt ara edur betra ad eiga velferd þiña æſtvina/eñ i höndü Herrans Chri ſti ? I huörium ſtad meinar þu ad Aund þiña vina z naunga/kynne o hræddara edur oggalauſara ad bwa eñ i þui farſæla Paradijſar Rijke ? Athuga huad Poſtulen ſeiger vm Daudan/Dauden er Abate/ (ſeiger hñ) Ja/ad ſönu er þ ſtor A bate/ad hurdraſt fra Synda Jdiien ne/ Stor Abate er þ ad ſkilia vid þ verra

verra / enn taka j ſtaden þad betra / Hafe þier mæſtvinur / ſa j burtu ſofn ade vered þier jñelega æſtfolgen og hiartkiær / þa ſkal þo z a / Gud ad ve ra þier eñ þa langtum hiartkuæmare huørs vilie þ var ad taka þañ þinn æſtvin til ſijn / Sia þu til þu reideſt ecke vid Drottenn / þui hañ tok eckert aſtad j burtu fra þier / eñ þad ſ hañ hafde þier ædur giefed / hañ tok ſitt aptur / eñ þitt ecke / Lat þier þ ecke miſlijka / þott Drotten take þad edur heimte aptur / ſ hñ hafde þier feing ed til Læns / eñ ei til eignar. Drott en eirn er ſa ſiñ ſier fyrer okomna z vferhangāde Olucku ? Og þui ſka ltu þeinckia / ad af ſiñe fødurlegre Forſorgun þ þijnum framlidna Vin þa hafe Drotten kallad hañ j burtu vppa þad hañ ſkyllde ecke falla / j þa yferhangande og epterkomande O hamingiu.

Þeir ſem ſofnader eru j Drottne hvijla þa ſætlega og vært/ j ſijnum Grøfum/ þegar Þr ſem epter lifa kueliaſt miøg og onæðaſt/ midt j ſijnu Naſæte/ z i Nøllum ſijns Rykis. Nafer þu miſt æſtwdlega Vine/ þa giættu þar ad/ ad þu muner fiña þa aptur langtum æſtwdlegre/ Þetta er ſtuttur Tijme/ ſem þu verdur vid þa ſkilen/ Eñ ſa Tijmen ſem ydkar Funde ſamteinger aptur/ tekur alldrei Enda/ þui pad er ſu Blezada og Andraralauſa Eilijfd/ Þuiad epter obrigdulu Guds Fyrerheite/ vonū vier og þeſſ/ ad vier munum hiedann fara wr þeſſu Lijfe/ huadan nøckrer vorꝰ eru vndan oſſ farner/ z vær munum til Lijfſins jñganga/ þar ſē ad vorer æſtviner ſkulu oſſ verda þſſ hiartkiærare/ ſiñ þeir hafa oſſ ædur vered kuñugre.

Jæ

Jæ/vær skulum þar so elskast jn byrdis/ad þar skal alldeilis eingenn Kuijde vera fyrer nøckra sturlan edr sundurlynde/ þar verdur hinn same fagnadur z rosamur stadur til reidu bæde þeim sem vndan eru farner/z þeim er a epter koma. Þar mun hu ør þeckia sijna æstmeñ/ ættmenn og Næunga/z med elskulegum vnunar sømum samrædum/huør añan gled- ia. Þar mun Broder og Syster til samãs vera/ Børnen hia Forelldrøn um. Og a þuilijkum glededøgym mun eckert Kuølld ending giøra.

Alijttu þar fyrer ecke so skilnadʳ Tijmana/ þar þijner verda fra þier skilder j Andlætenu/ad þu ecke myk lu framar/ athuger z yferveger/ Ty ma fundañā/ þegar þijner æstvíner verda þier aptur samteingder j Vp risuñe. Huør sem stadfastlega tru

 rr

er Vpprisu þeirra Framliðnu/ hvo̅ u̅ni synest Dauðen ecke að vera þar annað en ein hæg roosemdar huglð.

Allt hvað j Heimenum er/ það hef ur j sier ꝛ með sier liosa Merking ꝛ Fyrerinyndan Vpprisunnar. Dags lioseð þo það daglega gange vnder að Kuvilde/ þa reñur það þo ꝛ iafn an vpp aptur að næsta Morne/ Sin seð sem a Vetuͤrenn deyr og følnar/ þ lifnar og bleomgast aptur að Vore nu/ þegar Tymarner ærsins / eður Manaðaña taka enda/ so tekꝛ strax Vpphaf aptur a øðru nyum Tymu̅ Avexterner falla af/ og vaxa sÿðan aptꝛ að nyu/ Sæðeð kañ ecke að friof gast ꝛ vaxa vpp aptur wt Jørðuñe vtan þ roꝛne þar aður. Þa Fuglen Phænix hefꝛ brent sig til Ausku/ þa lifnar þar eiñ vngur fugl aptur vr Auskuñe/ So siaum vier alla Hlute

endur

endurnyast/ epter sijna Foreydiug.
Huør vill þar þ trwa/ ad Gud mune hafa til onytis læted soddan Fyrermyndan skūna z siast j. nætturlegū Hlutum? Eda vill nøckr meina ad Skiepnunnar Nættura/ huør ed soddan Jmynd Vpprisuñar j sier ber/ hun sie kroptugre eñ Gud/ sem lofad hefr ad vort holld skylde epter Daudan vpprijsa? Nu sem ad endurlijfgar Sædiskorned j Jørduñe daudt z rotnad/ so þu meiger vid þad lifa z þier þ til Atvinu hafa j þessu Lijfe/ Skylde hañ ecke myklu helldur endurlijfga bæde þig z þijna/ so þu og þeir meige eilijflega til samans lifa? Gud hefur kallad sijna elskanlega/ jñ j þeirra Suefnherberge/ þar fyrer misþocknar þeim ecke þeirra Nuijldar z Rosemdar/ sem þeir hafa/ jñann skams mū Vpprisu Tijmen koma.

 Þu

Þu meinter(kañskie)ad þiñ ꜳstvi
nur muᷓde meiga verda gagnlegꝛ Li
mur Guds Christne/sem strijder hier
j þessu Lijfe/ꜳdur eñ hñ j burtu dæe
af Verølldeñe/ Eñ Gud villde ad
hñ skyllde vera Limur siñar christne
sem Sigrenum hrosar j himnenum/
Drottenn villde þ so hafa/ þar fyrer
lꜳttu þier þ z eirnen vel lijka. Þu
þeinckter(kañskie)ad þiñ framliꝺne
ꜳstvinur/skyllde hier læra goodar J
þrotter ment z Speke/Eñ Gud vill
de ad hañ skyllde j þm himneska ha
skolanum læra þa riettu z søñu Spe
ke s̄ alleina ma speke kallast/Drott
en villde þad so hafa/ þar ꝥ lꜳttu
þier þ eirnen lynda og lijka. Þu vo
nader/kañskie/ad þiñ Naunge/s̄ nu
er j burtu sofnadur / munde komast
til meire Tignar ꜳdur hañ dæe/ og
munde einhuørn tijma/meiga sitia a
med

mzal Herra z Høfdingia/ Eñ Gud villde hafa hañ sitiande/ a medal Þra himnesku Høfdingiaña/ sem eru hũs H. Einglar. Drottenn villde hafa/ ad þ skyllde so skie/ þar fyrer lætu þier þ z so lynda. Þu vonader/ Enskie/ ad þin framlidne æstvinur munde verda audugur/ og safna myklu Gotze/ ædur eñ hañ [illegible]e/ Enn Gud villde hañ skyllde [illegible]a ad verda audugur j Dyrdarennar Ryke. Drottenn villde hafa ad þ skyllde so skie/ þar þ lætu þier þ og so vel lynda.

Þu Heilage Herra Gud/ þu tokst þ eina j burt/ z þu hafder sialfz gie fed. Sie þitt Nafn lofad z blessad vm allar Allder Allda/ Amen.

XLV
Vm þañ sijdasta Dom

FAderen dæmer ønguan/helldur hefur han giefed Synenum alla Magt & Walld ad dæma. Þar vtaf veit eg vel/O Herra JEsu Christe/ ad þu muner koma eirn strangur & Riettlætur Domare/Og muner auglysa og fram leida allra Manna heimugleg og huldar Afhafner/huørt ꝥ er helldur Giørder/ Ord edur Þanckar. Þa mun vppyfer þm aumu Manskiepnum/& fyrer þan Doms wiskurd koma/vera eirn vægdarlaus & strangur Domare/Nidur vnder þeim Oped og Gapande Helvijte/Jnnan ꝥ j briostenu nagande Samviska. Nid ytra sa vpptendrade Kualanna Elldur. Wid hægre sijdu Syndernar med sijne hardre Akløgun. Wid vinstre sijdu Dioflarner med hrædelegre Ogn Kualanna. Þar munu vera nalæger þeir goodu

Einglarner

Englarner sem verta syndugū Inn
gongu j Saluna/og þeir jllu Eng
larner sem þa med sier hrekia z dra
ga j Kuølena. Nia huørium skal eg
þa skiols z Nælis leita/O Herra Je
su j soddan hættelegre þrengingu?
Eg ottast øll min Werk z Athaf
ner sem eg hefe framed/þui eg veit
þu væger ecke þeim sem syndga.
Þar verd eg komen midt j millū tia
mans og Eilyfdar einar/ Tymen hef
ur þa Enda/en þa er Eilyfden ep
ter þ̄ hondū/s alldrei kan̄ ad endast.
Þeir jllu ohreinu Andar heimta/ad
j Lios leidest øll þau Illskuverk/sem
epter þeirra Aeggian og Inblastre
hafa framen vered/ Ja þeir tia g
framtelia huørn ein̄ z ein̄ Glæp/og
þa þ ad þr næe Samlen̄e j sin̄ Sel
skap med sier til Kualan̄a/Þa mun
hiarta z ad ønguu verda allz hiuren

 sto

sins Ner(þad eru Stiørnur z Him
entunglen) z Himnarner sialfer mu
nu samanvefiast/so s añad Blad/ z
allur himensins her mun nidurhryn
ia/so s Laufblad hrynur z fellur af
Vijntrie/edur Fijkiutrie/ Solen mū
rodna/eñ Tungled blikna. Nu ef
þsse Verk þiña handa/huør þo eck
ert sijt hafa giørt/flya so z skyla sier
fyrer þijnu Auglite/Huørnen fa eg
aumur syndare stadest ad koma fyrer
þijng Augsion? Himnar himnaña
edur þeir hæstu Himnar/eru ecke an
Saurgunar i þijnu Auglite/ Huad
mun eg þa aumur vera an Saurg
unar/þar eg jndreck ranglæted/so s
añad Vatn? Nu ef sa rietflæte en
naumlega holpen ad verda / Huar
mun þa sa hinn synduge birtast?
Huørt skal eg þa flya? Nia huør
tum skal eg mier Skiols leita/nema
his

hia þier miñ Herra Jesu/Þa hinn
same verdur Domare/ yfer mijnum
Syndum/s vegna miña Synda ert
a Kroſſenum daen/Þuiad ſo ſeiger
Skriftin/ad Faderen dæme onguan
helldur hafe hañ Synenum giefed
allt vallð til að dæma. Faderen gaf
Synenum allt Vallð til að dæma/
eñ Sonuren gaf ſig ſialfan i Dauð
an/ſo hann þyrfte oſſ ecke ad fordæ
ma/z Fødurſins Riettlæte yrde ſamt
Fullnægia giørd/Þui ſo ſtendur þad
ſkrifad/ Ad ſo elſkade Gud Heimen
ad hñ gaf vt ſiñ eingietē SOn/ecke
vpā þ ad hñ ſkyllde fordæma heimen
helldur ad Heimuren yrde holpen ꝑ
hñ: Nuørnen kñ þ þa ad ſkie/minn
gode Herra JESV/ad þu fordæm
er mig/þ fyrſt þu ert þar til af fø
durnum ſendur ad eg ſkule ꝑ þig hol
pen verda? Þu hefur Fullnægiu
Gg v gjørt

giørt Vilia þÿns elſkulega Føturs j øllu/Nuørnen ſkylldet þu þa/þans Vilia ecke og ſo Fullnægiu giøra/i þui ad giøra mig auman ſæluhólpē. Þad er ecke Vilie þÿns Føðurs/ad eirn af þeim minſtu veſalingum for tapeſt. Nu er eg ſoddan eirn lÿtel motlegur veſalingr j þÿnu auglite. Ein lÿtelmotlegur veſalingr/ ꝛ eirn en ꝫ mÿnu Auglite/ ꝛ epter mÿnum Dome/ Þui huad er eg añad eñ dupt og Aſka ? Þa er eg og eirnen j Jð kan Gudrækneñar / og chriſtelegra Dygda/ of lÿtelmotlegur og einſkis orkande veſalingur. Fram̄ kuam þu þar ꝫ a mı̄ ſo aumum ꝛ lÿtelmotle gū Veſaling/ Vilia þÿns himneſka Føðurs. Þu ert þar til hingad kom en/ O gode Jeſu/ad þu ſkylldet ſælu holpeð giøra/ꝥ ꝫ glatad var/ Nuør nen kanntu þa ad fordæma þañ ſem

girn

girnest sæluholpen ad verda ? Synd
er mynar aklaga mig ad sønu/ z vt
heimta af þiñe Riettvijse eirn stran
gan Dom yfer mier/ Eñ þu hefur
mynar Synder af mier teked/og vp
a þig sialfan lagt. Þu hefur i bu
rt teked synder alls heimsins/ Nuor
nenn skyllde þa mynar Synder vera
epter ordnar ? Nuornen kantu ad
vilia fordæma mig þ mynar Synder
þar þu ert þo sialfviliugur þ þa da
en/so þær yrde kuittar ? Þu ert daen
þ Synder alls heimsins/ Nuornenn
skyllder þu þa ecke vera daen og so
þ mynar Synder. Hefder þu viliad
epter strangasta Riette vid mig hønd
la/ Herra Jesu/ Nuad skyllde þier þa
hafa geinged til þess ad vilia nidur-
stiga af himnañu hasæte/ z iklædast
mynu Hollde/ z lyda Dauda z kross
ins Pijnu ?

Sie

Sie so ad Diøflarner asake mig ꝛ kresiest Kuala yfer mine Sælu/ þ þau Verk/sem hun hefur epter þra Aeggian framed/ þa suara eg þar til/Ad Nøfdinge þessa heims er dæmdur/og med þig hefur hann eckert/ Enn hafe hann eckert m þig/þa hefr hann og eckert med mig ad giøra/ þui ad eg true a þig Drottenn minn/huar þ þu ert i mier og eg j þier. Klage Diøfullenn mig/ þa klagar hann þar þinn Vin/Nu klager þar þinn Broder/Nann klagar þar Barn ꝛ Erfingia þess eilijfa himneska Fødurs/enn omøgulegt er ad þu muner strangann Dom leggia a þinn Vin / a þinn Broder/ꝛ þitt Barn.

Sie so ad Moyses aklage mig med sijnum Dome/ꝛ hroope Bølvan yfer mier/med þui eg hielld ecke allt þ sem skrifad stendur j Løgmals Bok

enne/

enne/ Þa ſuara eg þar ſo til/ ad þu
Herra Jeſu Chriſte/ert orden Bøl
uan miña vegna z ꝼ miña ſkulld/ ſo
ad þu feinger mig frelſad fra Løg
mꝼlſins Bølvan. Eg hugſa ecke
vm þo Moyſes hroope bølvan yfer
mier/þegar þu kallar mig Bleſſadan
þui eg er j fullre Von/ad eg mune
aptur fa ad heyra þeſſe Orden til
mijn tølud/a ſamt vdrum. Komed
Bleſſader Mijns Fødurs/
og eigneſt þ Ryke ſem ydur er fyrer
bued/et c/ Aklage mig Moyſes ſem
hñ vill/ſamt muntu ecke klaga mig
fyrer þijnum himneſka fødur/helldur
muntu vera miñ Medalgangare hia
hønum. So ottaſt eg þa ecke Bøl
uan Moyſis/þui þu hefur j burt tek
id þa hñs Handſkrift/ ſ var a mote
mier. Sie ſo ad þr hinu fordæmdu
klage

klage yfer mier/ z vthrope ad eg hafe j somu Slæpe fallet sem Þi/og eige þui ecke helldur vægd ad fa eñ Þi/Þa jata eg z medkienne/O Herra Jesu/j þui ad syndoga/ er eg þra jafninge/Enn þ/ad eg kannast vid mijna Synd/z snyst med riettre Jdran til þijn aptr/min Endurlausnare/Pad skilur a millum mijn z þra. Þu seiger so sialfur/Ad sa z heyrer þitt Ord/z truer a þañ z þig sende hñ hafe þ eilijfa Lijf/og hañ skule ecke koma þ Domen. Nu er eg sa hiñ same z heyre þitt Ord Drotten z true a þig/Eñ þott þad sie veyk tru/ þa er þ þo samt Tru. Eg true ad sonu Herra/eñ kom þu til hialpar mine veykre Tru/Eg true/ enn bid þo þu auker mijna Tru. Þo eg sie sekur j ollum odrum Syndū þira fordæmdu/þa muntu Drotten hial-

pa

pa/so ad eg verde/ad eins j vantru une/ecke med þeim funden. Aller þesser aklagendur skielfa mig/ Enn þu sem ert domare/þu hughreyster mig aptur/ Þutad þier fieck Fader enn alla Magt til ad dæma/ Nan gaf allt j þijnar Hendur/enn þu vtgafst þar a mote sialfan þig fyrer alla Menn/ Ja/ þu vtgafst sialfan þig fyrer þinn Søfnud so ad þu hreinsader hann/ og helgad er med Laug vatnsins j Ordenu.
Huørnen er møgulegt þu feller stranganan edur hardan Dom yfer þa/fyr er huøria þu hefur vtgiefed sialfan þig j Dauda/ja/j krossins Dauda? Þu munt visselega þitt eiged Hollld ecke hata/Nu erum vier limer þijns Lykama/Hollld af þijnu Hollde/ og Bein af þijnum Beinum.
Amen.

XLVI

Um það/ Hüørnen Mann skal langa epter eilijfu Lijfe.

EEke attu Sæla man/ad elska þetta fallvallta Lijf/sem skynde lega tekur eitt enda/ helldur hitt ꝫ a epter kiemur ꝫ ønguan enda tekur. Uppstig þu þangad j heilag re Girnd þijns Hiarta/ þar sem ad er Æska ꝫ vtan Elle/Lijf ꝫ vtā Dauda/Glede ꝫ vtan Hrygd/Rijke ꝫ vtā Umskipte.

Hafe þitt Hiarta Lysting a Feg urd ꝫ Frijdleika/þa vit þu/ad þeir riettlætu skulu skijna so fagurt so sem Solen. Þocknest þier Styrkleike/ꝫ Liettleike/ Þa skalltu vita/ad þr vt vøldu munu vera lijker Englum Gu ds. Giednest þier langer Lijfdagar med sijfelldre Heilbrigde/Þa skalltu vita

vita ad þar verdur eilijf Heilbrigde og heilbrigdur eilijfleike. Lyste þig ad hafa allskyns Nægd þa vittu/ ad vtvalder munu sediast af allra handa Nægd/ þegar Dyrden Drottins verdur openberud. Hafer þu skiemtū af føgrum Saunghliodū/ þa syngr þar Eiglaña flockur sætlega/ fyrer vtan Enda/ z án aflæts. Girne þig ad hafa epterlæte/ z hreinferduga Wellysting/ þa sia þu/ Gud mū þar dryckia sijna med sijfelldū strau me þuilijkrar Wellystingar. Girnist þu vijsdom z Speke/ sia/ ad sialf speken Guds lifanda/ mun sig þar þ̄ þm vtvøldu openbera/ z liosleg a læta sig sia z þeckia af øllū. Gledieſt þier Vinætta z Kiærleikur/ þa sia þu/ vtvalder munu elska Gud framm̄ eñ sialfa sig/ z hvør añan jnbyrdis so sem sialfan sig/ z Gud mun og el

 ska

ska þa framar en̄ huør eitt kan̄ ad elska sialfan sig. Hafer þu Lyst a godu samlynde/þa sia þu/þar vilia aller eitt. Girnest þu makt z Krapt til ad koma þui af stad sin̄ þitt hiar ta girnest/þa sia þu ad þm̄ vtuøldu verdur hægt allt þ ad giøra z fram̄ kuæma s̄ þr vilia/en̄ þr vilia eckert vtan þ s̄ Gud vill. Þeir girnast þ eckert/s̄ þr giete ecke til leidar kom ed/Þui þeir girnast eckert vtan þ s̄ Gud vill þeir girnest. Giedtest þier Metord z Rijkedame/þa siadu/Gud mun setia sijna trulynda Þienara yf er mijked. Þocknest þier ad lifa j Vggaleyse z æn otta/þa sia þu ad þr enu vtuoldu eru so visser þar vpp a/ad þeir mune þa eilijfu Sæluna alldrei m̄z nockru Mote missa/ Gud sem þr eru visser þar vm/ad þr vilie heke alldrei sialfkrafa edur viliuger

step

ſteppa. Þui þ vita þr vel ad ecke ẽſi Gud/ſem þa elſkar/ ad taka þa far ſællo fra ſijnum elſkendũ/ naudugũ. Þeir vita þ z eirnen vel/ad Gude er eingen Hlutur yferſterkare/ſem kuñe Gud z þa / nauduga ad ad ſkilia.

Huad ſem þa vtvølldu kañ til ad langa edur girnaſt/ þad finna þeir þar ſtrax. þuiad þr ſia þñ þar fyrer ſier Auglite til Auglitis/ j huørium ad eru aller hluter. So ſtor eru Gixde þeſſ Lijfs/ad þar kañ eingen mæl ing a ad komaſt/ ſo mørg þau kuña et teliaſt/ ſo dyrmæt/ ad þau kuñ a ei metaſt. Þar er eilijf heilbrigde Lijk amaña/þar er liomande hreinferdug lerke Hugſkotaña/þar er Dyrd z næ gd gudlegrar Wellyſtingar/ Þar er Vnan z Fognudur/ vegna Vtvaldz ra jſ̃byrdis ſamteingingar. Þar er furdanleg leipṫrande fegurd a lijka

 maña

manū/ z allur ofullkomleike j burtu
teken fra Sælunum. Þeir vtvøldu
munu þar glediast/vegna þess lystele
gā Nnadarstadar/sem þr þar hafa
vegna mæstwdlegrar Vmgeingne hei
lagra/j hōre þr skulu ryckia/z vegna
þr vegsmdrs þr þar fa ad þiggia/
Þeir hroosa þar Sigre yfer Heime
num/huørn þeir hafa forsmæd/ Og
yfer Helvijte/ sem þr hafa ymflwd.
Su minsta Dyrdarennar Korona j
eilijfu Lijfe/Hun verdur mykklu dyr
mætare en heimurin þushundsinnum
reiknadur/þui hun er oendanleg/ Enn
þan endanlegur/ Þar þarf ecke pad
ad otfast/ad einn mune þar annan øf
unda/ þott annar skijne þar fegra j
Dyrdenne/enn annar/þui þar er j einū
z sierhuøriū ryckiande Eining kiær
leikans/vegna þess hæsta Kiærleika
sem j þeim øllum byr og bygger.

huoria

Huøria Vegſemd ſem eirn vtvaldur
fær/þa munu aller hiner adrer/ þar
yfer ſo glediaſt og fagna/ſo ſim̃ þeir
hefdu hana ſialfer ødlaſt. Þar er
eingen Hlutur a Himne nie a Jørdu
ſo gódr ſ̃ Gud/ þui kuña ecke ad þa
a Himne nie jørdu ſo ſtor giæde nie
þuilĳk glede/ſ̃ ad ſia Gud/ꝛ eignaſt
Gud/Þar ẽ ef nøckur ſæe Gud allei
na vm eitt Augnablik/ þa geinge ſu
glede yfʳ alla adra Glede/ſ̃ vier kuñ
um ad ſkynia/Þui/j þui Dyrdareñʳ
rĳke/þa munũ vier ſia Gud j ſialfũ
ſier/Vier munum þar ſia Gud i oſſ
og oſſ j Gude. A Vegferdarleid þſſ
ara lĳfdaga/þa er Christur hia oſſ/
enn þo ſo ſem dulen og hulen j Ord
enu og Sacramentonum. Vier
þeckium hñ nu vtaf hñs Orda kieñ
ingu/Eñ j þui okomna Lĳfenu/þa
munum vier þeckia hñ/af nærueran

de A synd ꝛ ollite/ Þegar hn̄ vtbyter
oss̄ Braud eilijfrar Sadningar.
Þui ꝧ mun eins fara ꝛ þegar Lære
sueinarner þecktu ecke Christum a
Leidenne/ fyrre en̄ vm sijder/ þar þeir
voru komner til Nattstadar/ J þui
hann braut Braudet.

Su himneska Jerusalem / hefur
eckert Mustere ꝧ sem med Høndum
sie giørt/ og ei Sol/ nie Tungl/ þui
hennar Mustere er Gud/ huør ꝛ eirnē
er hennar Birte ꝛ Lios/ J þui ꝺkom
na Lijfenu skaum vier ꝧ ꝫ vier høfū
hier truad/ medtøkum ꝧ ꝫ vier høfū
hier vonad/ og vnn̄ oss̄ med fullkom
legum Notum vid ꝧ/ sem vier høfū
hier elskad. Þegar vpp var smijdad
Jerusalems Mustere / Þa heyrdest
huørke Axarhliod/ nie hamarshliod
So mun ꝧ ꝛ tilganga j þeirre him
nesku Jerusalem/ Þar mun huørke
heyrast

heyraſt Straff nie nockur Normũg
butad þeir andlegu Steinarner/ mz
huorũ þ Muſtered verdur vppbygt
(þ eru Guds vtvalder)þr eru ꝛdur
fyrre hier j Heimenum tilreidder og
høggner/med Auxe Motlætesins og
Normungaña.

Drottningen ſem kom til Kong
ſins Salomonis/hun er ein Figura
og Fyrermyndan / vppa huoria og
eina chriſtna Sal/ſem kiemur j þa
himneſku Jeruſalem til Chriſtum/
Nun geingur jñ med mykellre Fylgd
og Forunepte heilagra Guds Eing
la/berãde Gull z Gimſteina/ adſkil
ianlegra Mañkoſta z Mañdygda.
Og ẽ hũ er þar jñgeingen/mun hũ
furda ſig vppa ſpeke Kongſins Chri
ſti/Jtẽ/vppa adſkilianleg Embæt
te Pienaraña/þ er heilagra Eingla
og vtvaldra Maña/Nun mun z eiñ

en dædst ad Rietta fioldanū/þ er ad øllu þui s̄ þa andlegu Sadning gief ur. Hun mun og dædst ad þm dyrmætu Klædū/ꝫ þſſa Kongsins Høllu þ er/ad Dyrd og Vegsemd Lijkam aña/þeirra vtvøldu Christi. Hun mū ꝫ læta ser mÿked finast til Hwss sins Fegurdar/þ er til stærdar þrrar himnesku Hallareñar. Hun mun og lijka furda sig vppa þau mørgu off ur/s̄ hū þar sær ad sia/ þ er hū mū med furdu heyra/vppa þa margføll du Lofgiørd/ s̄ Drottne verdur færd j Himnenū/og mun þui med storre Forvndran medkieña/ad ser hafe ei vered møgulegt øllu þui ad trua sīm hun nu sier ꝫ heyre.

Vertu nu hughraust þu riettruud Sæla/og hugleid ꝫ skoda einvirdug lega/huad mÿked gott þier er fyrer bwed/þāgad skyllde Hugskots And

anum

anum reña/ sem hañ a sijdarmeir ad koma/ Pad er tilbærelegt þott vier kreppūst þangad/ j tijmanum/ s̄ vier skulum sijdan vera j Eilijfdeñe.

Nuør ecke hefur hiartans Girnd til ad ganga jñi þssa Dyrd sijns herra hñ kiemur þar ecke / Vilier þu þa vænta þier ad meiga seirña meir koma þ Auglit Drottins/ so stunda þu epter Heilagleikanum/ þuiad hañ er sialfur heilagur. Vilier þu meiga vænta þier Samfielagskapar þeirra heilogu Engla/ so stadu vel til ad þu med þijnum Syndū reker ei fra þier þrra Pionustu. Sie so þu vænter þier þss eilijfa/ Nuar þ girnist þu þa so frekt þ stundlega ? Sie so þu leiter epter þui okomna Heimilenu/ Þui girnist þu þa ad hafa hier fast an samastad? Sie so þu hafer hiartans Girnd ad koma til christū/ þui

 skalltu

skalltu þa ottast Daudan ? Þad være hans ad ottast Daudan/ sem ecke acktade vppa ad koma til Christū.
Sie so þu vilier ganga jnn þa him nesku Jerusalem/ Nuar þ̄ kuolar þu þig j so mørgum z myklū Syndū ? Þar þo so stendur skrifad/ ad eckert saurugt skule þᵃ jngāga? Vilt᷑ þu neyta nockurn tijma af Lijfsins trie þa nædu Christo hier j þssū Heime med Truñe/ huørt ad er þ riettda Lijf sins Trie/þui so stendr þar skrifad. Saler erū þr sem þuo sijn Klæde j Lambsins Blode/ so ad þrra Magt sie a Lyfsins Trienu/z þr vm Hlid en jnganga j Borgena. Vt af þrre Borgeñe verda Hundarner vtiluckt er/ Þar þ̄ varastu alla Otukt z saur lifnad. Þar eru vtelucker mañdrap parar/ þar þ̄ varastu Heipt z reide. Þar eru vteluckter Skurgoda dyrk endur/

endur/þar ꝥ varaſtu Fieſink z Agir ne. Þar eru vteluckter aller lygarar z varaſtu þui alla Syndarekar võd ſku(allar Synder kallaſt Lyge j hei lagre Skript) Girneſt þu ad vera Gieſtur j Lambſins brwdkaupe/So lattu þig langa epter Brwdgumās Tilkomu. Anden og Brwduren/ ſeigia/Kō þu. Hafer þu ecke Pant Andans/ꝥ huorn þu hroopar z bidr ad Drottenn vilie koma/þa mū Brud gumen alldrei jnleida þig j þ himne ſka Brwdkauped. Þu ert þa ecke rietteleg Brwdur ef þu girneſt ecke Tilkomu Brwdgumans. Sie ſo þu girneſt ad fa Samaſtad j þm nyta Heime/og hrre nyiu Iord./Huar ꝥ helldur þu þier þa ſo faſt vid þħan gamla Heim/ſo ꝗ þu villder ecke vid þħ ſkilia ? Wilier þu fa ad odlaſt Skaparañ/ Þui lijmer þu þa þitt

Hiarta

Niarta so fastlega vid skiepnuna? Sie so þu vænter þier Vppbygging ar af Gude a þui þ᷑nu Nwse, sem ecke er med Nøndum giørt/og skal vera eilijft a Niminum / Þui skalltu þa ecke girnast/ ad þetta iardneska Nreyse/ j huøriu vier bwum/mætte nidur briotast.

Sie so þu vllier Yferklæden ødl ast/ Þui ster þu þa ecke til/ ad vera ecke funden alldeilis naken vnder? Bwe ecke su heilaga Þresing j þ᷑ nu Niarta hier mz Nædeñe/ Þa mū þū ei helldr þar bwa siþarm̄r j dyrd eñe. Faer þu ecke j þssū Lijfe nøck urn smeck eilijfrar farsælld^r / þa fær þu hn̄ alldrei fyllelegā j okōnu Lijfe

XLVII

Vm þa Farsælld / þegar Madur fær sijdar meir ad sia og skoda Gud j eilijfu Lijfe

Nøyse mijns Fødurs eru mar gar Verur/ seiger Endurlaus naren. O Drottenn / eg girn est ad sia þan stad/þar þu hefr im er eilijfa Vistarveru fyrerbwed/þui ad eg er hier ecke Heimilis Madur helldur Vegfarande/ so sem aller mij ner Forfedur. Mijner Vegferdar Dagar eru faer z jller / Þar fyrer langar mig j þessare Vtlegd epter þui himneska Fødurlande.

Eg girnest ad sia Nægd Aud æfa z Giæda Drottins a Lande lif ande Manña. Þesser Lijfdagar lijda j burtu so s̃ añar Skugge. Mijner Lijfdagar hafa eirn vissan skamt/ z mitt Lijf er so sem ecke pared þ͛ þijnu Auglite/ Nuad skal eg vona annars enn vppa þig Drottenn ?

O Drottenn Jesu/nær mũ þ͛ koma

ad

ad eg meige þig siña / z vera hia þier ? Nu skal eg openberast þ þinu Auglite. So sem Hiorten langar epter Vats bruñenum so langar miña Aund epter þier miñ Gud.

O þu Fognudr yfer fognud/ æn huors ad þar er eingen Fognudur/ Nær skal eg til þijn jnganga/ so eg meige sia Gud miñ/ sem þar bygger j þier ? þ þinu Auglite/ fæ eg nægd Fagnadar/ og gledelegt Lyf til þiñar hægre Handar æfenlega. Þu giorer mig drucken af nægdar giædū þijns Hwss/ z munt dryckia mig m3 Lystingu/ so sem med renande Vatne / Þuiad hia þier er Lyffsins Vppsprettu bruñr. O huad æskelegt lijf O huad blessud Farsælld/ þar su allra helgasta Þreñing mun vppfylla alla vora Hiartans Girnd/ z Epterlangan/ huar su blessada Þreñing mun

mun af öss sien verda/ þ ytan End
ing /Elskud þ vtã leida/ Lofud þ yt
an Mædu z Þreyting. Ad fa Gud
ad sia/ þ mun ganga yfer allan Fög
nud/ z ad sia Christum z lifa med
hönum/ og heyra hans ꝍstwdlegar
Samrædur/ þ mun ganga langt yf
er alla Girnd vors Hiarta,

O Jesu ꝍstwdlegaste Brwdgume
minn˚ sꝍlar/ nær villtu inleida þijna
brwdr/ j þiñ konũglega Sal? Huad
kañ þar ad vanta ? Huad kañ þar
ad þijkia afꝍtt ? Huad kañ þar fra
mar ad oskast/ þar ẽ Gud er allt j
öllum ? Þar verdur Gud fegurd fyr
er Augum þrra riettlꝍtu. Hunangs
Satleike j þrra Smeck/ Fegurdar
Söngur j þrra Eyrum / Ilmande
Balsam þ þrra Vitum. Hid miuk
asta Blomstur þ þra Apreisingu.
Gud mun vera allt/ z vtdeila so þar

eþ

af huørnū þ goda/ s̄ hūs hiarta gir nist. Nuør þar girnest Lijfed/ Heil brigdena / Friden Vegsemdena/ Þad skal Gud vera allt j ollum. Þa Leyndardoma Drottins/ sem þr yppurstu christnennar Lærefedur z Doctores hafa ei kunad ad skilia hr̄ j Lijfe þa munu Smabørnen kuna ad skilia þar: z vnderstandast/ Þar mun hia oss vera Christur j sijnū manndome z med liufustu z elskulegustu Ordū kiena oss adskilia/ þa storu og huldu Leyndardoma/ s̄ ahrœra vora Saalu hialp. : Nuad meinar þu ad sætleg mune þa hans Rodd/ Og huad dyrd arlega føgur hans Asiana ? Mein ar þu ecke/ vthellt Mijskun mune flota z driupa af hans Vørum/ z hn̄ mune ecke med Dyrd z Vegsemd Koroonadur framganga ? Nu þad fyrst Gud verdur allt j ollū/ þa verd

ur

ur hann fullkomlegt vijsdoms Lios/ Skilningenum/ gnægd Fridarins j Viliianum/Tilhlackã til oendanleg rar Gilijfdar j Minnenu. Sonuren mun sedia Skilningen mͦd fyllelegre Þeckingu. Heilagr Ande mun sedia Vilian med sætlegre Elsku/eñ Fad eren mun Mikied Mansins sedia z gledia med þuilijkrar Þeinkingar z Elsku jnndællre Endurminningu.

Þu gode Gud munt vera þ Lios j huøriu vier siaum Liosed/ þ er/ vier munum sia þig j þier sialfum/ Ja/ vier munum sia þig j Lioma þyns blessada Andlitis/ Þegar vier lijtum þig Auglite til auglitis/ Ja vær mu num ecke ad eins sia þig/helldr mun um vier z eirnen lifa j hia þier/ Og ecke ad eins lifa j hia þier/ helldur z eirnen lofa þig/ Og ecke ad eins lofa þig/helldur og eirnen glediast a

samt med þier/ Ecke ad eins med þi
er glediast/ helldur z eiken verda þi
num heilogum Einglum lijker/ Ja/
ecke ad eins verda Einglunum lijker
helldur z eiken ad verda sialfum þi
er lijker/ þu ʒ ert Gud blessadur vm
alla Eilijfd.

Nier vppa ma sig maklega læta
furda huør ein christen Sal/ z dæst
ad Mijskunseme sijns Endurlausn-
ara og Sæluhialpara/ huør ed ecke
alleina tok oss sijna Ovine aptur j
Sætt vid sig/ fyrergaf oss Syndern
ar/ gaf oss sitt Riettlæte/ z arfleidde
oss til Himnarijkis/ Helldur z eirnen
þa giører hñ oss Einglønum z sial
fum sier samlijka.

O þu sæla og blessada Borg/ O
þu himneska Jerusalem/ O þu hei
laga Heimele þrrar heiløgustu Gud
domsins Þrenningar. Nær mun sa

Tijme koma/ad eg meige ȷñganga ȷ þitt Mustere ? Mustere Herrar hým neſku Jeruſalem er Lambed Guds/ Ja/þ Lambed Guds/ſem burt tekur Veralldareñar Synder/giefr oſſ ſitt Riettlæte / z er ſlatrad ffra vegna fra Heimſins Upphafe. Nær mun eg ȷ þſſu muſtere meiga tilbidia miñ Gud ? Ja/tilbidia Gud ȷ Gude ?
Nær mun ſu Solen mier upprenna ſem uppliomar þa heiløgu Borg ?
Eg er eñ nu ȷ Utlegd og Fiærlægd fra mijnu Fødurlãde/ eñ ſamt er mi er ætlud ſtor Arfleifd / þui þm riett fruudu er fyrer Christũ giefen magt Guds Børnum ad verda. Eñ ſieũ vier Guds børn/ þa erũ vier og hñs Erfingiar/Ja/Erfingiar Guds/ eñ Samarfar Christi.
Tak þig nu upp Sal mijn/ z ber þig ad nã þijnum Arfe/ Drottenn

er miñ Erfda Partur/og mijn stoor Laun. Nuad er þ sem su mysktunsa masta millden kuñe framar ad giefa hun giefur oß Sonen siñ/ hun gief ur oß sialfa sig/ og ef nockud være eñ nu dyrmætara z meira vert a him ne z Jørdu/ þa munde hun þad og eiñen giefa. Vier lifū j Gude/Vier erum Mustere Guds/ Vier eigum Gud hier j Anda z Leyndardome/ z þar j raun z Medtekningu/þar mū vor Von framkuæmast/þar munū vier ecke alleina vm stūd vera/helldr Neimele z stødugan Bwstad eiga vm alla Eilijfd/ Amen.

XLVIII

Vm þad allra mstudlegasta Samlag z Vmgeingne sem vier skulū hafa vid heilaga Ein gla j eilijfu Lijfe.

Epter

EPter Vpprisu þeirra fram̃lid-nu/ Þa munu huørke Konur nie Kallar gipta sig/ Helldur munu Meñ þa vera so s̄ Einglar Guds a Himnum. Huør kñ verdug lega ad hrosa/ þuilijkre Tign z ypp arlegleika Þrra vtvølldu ? Nær mū þuilijk Dyrd z Vegsemd hafa kom ed j nøckurs daudlegs Mans hiarta so hñ kuñe hana ad skynia z skilia ? Þar munu þeir vtvølldu so sm̄ endur nyader af vpprisuñar Dyrd z lioma fa ad sia þ blijda Auglit Drottins/ af huøriu þm stendur øll Heill / øll Blessun/og allt Ynde z Epterlæte. Þa mū vera langt j burt allur Dau dans Otte og Kuñde z øll Spilling og Hnignun Naatturuñar. Eg sa Gud fra Auglite til Auglitis/ Og miñ Saala vard holpen / Seiger sa

J i iij heilage

heilage Forfader Jacob. Nu ef þ
kūne so miøg stoora Glede med sier
ad færa/ ad fa ad sia Gud vm stund
arsaker/Huad mū þa hitt orka storr
ar Glede z Fagnadar/ad fa ad sia
hñ vm alla Eilijfd? Ef þ færde mz
sier Sælareñar Lijf og Hialpræde/
ad meiga sia Gud j mañlegre mynd
Huad mū þa mykłu framar þ færa
mz sier eilijft Lijf z Farsælld/ad mei
ga sia hñ auglite til auglitis/Huad
kañ þa framarmeir ofan a soddann
farsælld ad aukast? Edur huad sku
lu þr vtvøldu girnast meir/enn þssa
farsælu Fridarsionena? Samt sem
ædur veiter Gud þm eñ þa þ Eptir
erlæte/ad þr meiga fa ad vera j þr
re ææstwdlegustu z sætustu Vmgein
gne Einglaña/Ja/ ei alleinasta ad
vera j þra Vmgeingne/helldur z so
ad vera þeim samlijker j Lijkamans
Hægð

Nagd/Lioma og Odaudlegleika.
Vier munum jskrydast sama Bwna
de/og þr/ z ad eru þau huijtu Klad
en/j huøriū vier munū standa frame
þ̇ Lambsins stoole/syngiande Drotne
eiñ eilijfan Lofsøng. Vier munum
og skijna z lioma vnder sømu Dygd
anna Koronu og þeir / Vier mun
um og hafa sømu Odaudlegleikans
Frijheit so sem þeir.

Vid høfum sled Eingel Drott
ins/og munū þui deya/ sagde Ma
nua fordum. Eñ langtum odruvijs
verdur þui hattad þ̇ oss/ Þuiad vier
munum sia Þushund Þushunda/og
tiju þushundslikum hundrad þushūd
er Eingla/z munum lifa eilijflega.
Epter þui vier eigum ad vera samlij
ker Einglønum/þa þurfū vier ecke
þ ottast/ad Synden mune framar
meir giøra oss þm olijka. Vier mu

 num

num afklædast. Nam syndsamlegrar Nætturu z munum so jklædast apt ur Klæde Nialprædesins/ z munum þar vtan yfer jfærder verda j þann Sakleysesins z Meinleysesins skrw da. Þegar þar er komed/þa verdur eingen stygdur/Þar reidest z so eing en/Þar er eingen Girndar Brune/ Eingen metnadz nie ærugyrugheit. Þar þreytunst vier ecke vnder neihe Syndabyrde/z ecke þurfum vier þar Synder vorar ad syta nie græta/ og ecke framarmeir ad ottast nein daud leg Sælarestar Sær/ þuiad Leoned af Kyne Juda hefz yfervnned z Sig uren feinged/z vier høfum og eiñen aller j hñs Krapte Siguren feinged

Epter þui vier eigum ad verda samlijker Einglønum/þa langar oss huørke til Matar nie Drycktar. Gud sialfur mun vera vor F æda/af

huørs

huørs Elsku vier munum sadder og mettader verda. Gud mun verda vor Fadsla/ ŏ alleina endurnærer og ecke taler. Þa vtvøldu mun huørke hūg ra nie þysta/ Þa mun huørke Sool nie Hite brenna/ þt þrra Myskunar Herra styrer þm/ z hefur Nønd yfer þm/ z hañ mun giefa þm ad drecka af Vatsbrūñenum. Þar mun vt af þrra Lijfe framfliota brunnar þess lifanda Vatsins/ Þar verdr tilreidt eitt feitt Giestabod/ af klæru Vijne. Af Feite/ Af Merg/ Af Dreggiar lausu vijne. Ad þssare Veislune mu num vier sitia/ Gladværer verda/ og af Hiartans Glede hæt Lof syn gia.

Allt þtta/ O Herra JESV/ mun framkoma/ z fullkomnast j Anda z Sañleika/ þuiad þau Ord ŏ þu hef ur til vor talad/ eru Ande z Lijf/ og

 med

niz þm Ordum/ſem hier j þſſu Lyfe eru kÿdkud/þa vtmælar þu oſſ z fyr er Sioner ſetur glede z fognud þeſſ eilÿfa Lÿfſins/þui epter þui vi͛ eig um ad vera Einglonū ſamlÿk͛ /þa mun z Daudās Otte ðda fra oſſ nu men. Daudē er þa vp̄ſuelgdr j Sig ur/Daudanum er þa nidur hrunded ad eilÿfu/ z Gud þurkar þa oll tär af Augum ſÿns Folks/ þar þ mun þa vera Glede æn Hrygdar/Heilſa æn Harmkuæla/Lÿf æn Mædu/Li os æn Myrkra. Elſkan mun alldrei kolna/ Gleden mun alldrei mÿnka/ Þar ſkal alldrei Andvorpun heyraſt og alldrei til nockurs Meins fiñaſt/ z ecke neitt hryggelegt ſiaſt/helldur allt gledelegt/og Vnunarſamlegt. Þar verdur hid ſtæſta z beſta Andvaraleyſe/og andvaralaus Roſemd/ Roſamleg Vnun/Vnunarſom Far

fælld

sælld/ Farsæl Eilijfd/ Eilijf. Blessun Blessud Þrenning/ Þrenningarennar Eining/ Einingarennar Guddomur/ og Guddomsins farsælleg Sion ad eilijfu.

Tak þig nu vpp Sæl mijn/ z at huga enn nu jnnvirdelegar/ þa Æru z Vegsemd/ sem ockur er veitt af Christo. Vid skulum vera j Samfielagskap Einglanna/ z Høfudeinglanna/ Thronanna/ z Herrastiettanna/ Høfdingianna/ z Magtarvalldanna/ Ja/ ecke ad eins eigum vid ad vera j þeirra Samfielagskap z Vmgeingne/ helldur eigum vid ad verda þeim samlijk.

Þar skulum vid fa ad sia z þeckia ockar Vardhallds Eingel/ sem oc[illegible] hafde adur fyrre j þessu Lijfe verid af Gude tilskickadur/ til Verndar z Þionustu/ Enn ecke munum vid vpp fra þui þurfa leingur vid hans Þienustu

ustu/ helldur munū vid þa vna ockur vid hans Sambwd z Náveru. Vid þurfum þa ei leingur ad girnast hans Vernd/ helldur skulum vid þa gledia ockur af hns Samvistum/ og skoda klárleika hns liomāde Fegurd ar med ockar forklárudum Augum.

Epter þui vier eigū ad vóda Einglunum lijker/þa munu vorer Lijkamer/ s hier eru Sotthatter/ vanmátt uger z daudleger/vmbreytast z verda andleger/kroptuger z odaudleg'/Ja vissilega munu þr verda liomāde/þui þr munu verda nálæger Gude/huør ed byr z bygger j þui Liose s eingen kan til ad komast/z er liosenu jklæd dur. Oforgeingeleger munu vorer Lijkamer verda/ Þuiad þeir munu vera Einglunum/ja/z lijka forklar udum Lijkama Christi samlijker.

Þim ódur nidursád forgeingelegū

Enn

Eñ þr rýsa vp̄ aptur oforgeingeleg er/ Þeim verdur sæd j Vansemd/ eñ munu vpp aptur rýsa j Vegsemd. Þeim verdur nidursæd j Veykleika/ eñ rýsa vpp aptr j Krapte/ Þar verdur nidursæd kiøtlegum Lýkama/ eñ rýs vpp aptr eiñ andlegur Lýkame/ Nuør ed mun lioma/ so sem Geislar Himensins ad eilýfu.

Kom Herra JESV/ z duel ecke Kom Herra JESV/ og læt oss fa ad næ þuilýkre Dyrd z Vegsemd/ A M E N.

XLIX

Vm þær Feikna Kual

er/ õ þr fordæmdu verda ad lýda j Heluýte

Hugleid Christen Sæla/ Nu ad hardar og þungar ad sieu þar heluýsku kual' z Pýsler/ z so

so inñtu hæglegast hept gieta girnd og Vilia þijnum/ til ad syndga a mo te Samvitskunne.

J Helvijte er oskpräleg mergd z na gd af øllu jllu/ Eñ þar þöt a mote skortur z Ohægd a øllu godu/ Huad kañ þa ad vanta af øllu vondu/ sem straffader eru p̃ þa mestu og stæstu Vondsku/ þad er Syndena: Huad gott kuña þr ad hafa sem eru fraskil der z vtelucker/ fra þui ædsta goda/ þ er fra Gude? Ja/ J Helvijte mun standa obærelegur Hite af elldenū/ z nÿstande Grimd af Kuldanum/ þar verda sÿfelld Myrkur/ Þar verdur Sucela z sÿfelldur harmur/ þar öda þ sionum ognarlegar Mynder Diøfl aña/ Þar verdur Hroop og Veinun ad eilÿfu/ Þar verdur Þurkz z poste Þar verdur ein andstyggeleg Breñe steins Lykt/ Þar verdr nagäde Orm ur

ur Samviskūnar/ Þar verdur Otte/ Þar verda Harmkuæle/ Þar verdur Skømm ⁊ Suyvirding/vegna allra giørdra Synda/ sem þa eru øllum ordnar auglioſar/ Þar verdr Ofund Þar verdur Natur/ Þar verdur Fakiæte/ Þar verdur Skortur a Asynd og Skodun Guds Blijda Andlitis/ Ja/ Þar verdur eingen good Von epter.

Gud mun med sijnum Krapte fra skilia Elldsins Birtu ⁊ Lioma/fra hans Hita og Bruna. Brune Elldsins skal þiena til Kuala þrra føpudu/ Enn hans Fegurdar Liome til Fagnadar þrra vtvøldu. Su litla Birta eda Skyma/ sem þar verdur hia þm fortøpudu/hun mun ecke verda þeim til neinrar Vnunar/so þeir kunē vid hana ad sia þ/þr mḡe gledjast af/ helldur skal hun vera þm til

Sturlunar/þui þr munu j giegnum hana sia/þ eina sm̃ þr meiga hrygg tast af. Þeir fordæmdu skulu huorke sa ad lijta Sol nie Tungl/nie stior nur/ei helldur Christum sialfan/nie hn̄s vtvalda/helldur munu þr verda med sifelldum Tarum z Trega ad horfa vppa þær hersilegar Mynder Dioflaña z aumra Maña. Med Eyrunum munu þr verda ad heyra vppa Vein z Val tapadra/z vppa Grenian og Gudlastan Dioflanna. j Kualaña Bæle/ Þeirra Munnur og Mage mun kueliast j Hungre z Þosta/og ecke af neinum lystelegum Smeck Matar nie Dryckiar endurnærast. Fyrer þrra Vitum skal vera obærelegur Breñesteins Odaun/ z þr skulu bæde hid iñra z ytra/fiña til þess steikianda Loga/ sem sig læs er allt jñ j jnsta merg Beinaña. Lij

kamer

amer þeirra fortyndu munu vera oc
ſteleger/døckuer þunger a ſier z ſein
er/Þeirra miñe mun kueliaſt af vm
þeinckingu Syndaña/z þo munu þr
töpudu ecke ſo angraſt þar af ad þr
hafe ſyndgad/ſo ſm̃ þar af/ad þeir
ꝺda nu ad miſſa allar Bellyſtingar.

Einn Neiſte af þeim helvıtıſka
Ellde mun giøra m̃re Kuøl z pıñu
þm töpudu Syndørum/helldr eñ ein
ıodſiuk Kuiſia/kuñe ad hafa þott hũ
læge ı Neyd ſijns Barnburdar/vp̃ ı
heil þuſhund ar. Þeir munu æpa/
vt af olıdanlegum Kuølum/ Enn
gníſta Tøñum vt af Neiptarhuga/
z Ofund vid Gud z vtvalda. Sier
huør ein Synd og løſtur mun hafa
ſitt eiged ſtraff z ſierlega kuøl/ Ei
ns z þ ad mañ kñ epter ønguu þui
ad langa ı eilıjfu Lijfe ſem hñ fae
ecke/So fær Madur þ eckert ı Nel
Rr vıte

vijte sm̄ hañ epterlangar eda girnest
Peir fordæmdu munu øngua Hugar
hægd þar af hafa/ þott þeir hafe j
þessu Lyfe leiged i adskilianlegum
Vellystingum/helldur mun Mikins
z vmþeinking þrra fyrre vellysting
auka þa pijna/og særa þeirra Hiarta
meir og framar/ z þr fordæmdu mu
nu øngua Hugarhægd þar af hafa
þott þr hafe haft sijfellt Sælgiæte
Auls og Matar hier i Heime/ þui
þr munu þar ei fa eirn Vatsdropa
ad suala a sijnū oseigālegum Posta.

Øngua huggun nie Hugarhægd
mun þ þm helldur giøra/ þott þeir
hafe hier j Heime geinged j dyrmæt
um Klædū/þui þr eru þar ecke iklæd
der vtan skøm̄ z fyrerlitningu. Aun
gua huggū nie hugarhægd munu þr
þar af hafa/ þott þeir hafe i þessu
Lijfe haft stoor Vøllð og Metord/
þui

Þui j Helrÿke mun eingen Wirding nie Wegsemd vera/ helldr sÿfelld hrÿgd og Andvarpan. Aunguan Froame Hugarhægd munu þr og helldur þar af sina þott þr j þessu Lÿfe hafe ædur fordum samansafnad myklum aud og Rÿkedæme/ Þuiad j Helvÿte munu aller jafn obirger z snauder vera/ Þeir Fordæmdu munu ecke fa ad sia Guds blÿda z blessada andlit. En þ ad fa ecke ad sia Guds blÿda Andlit/ þad mun þyngra aliggia/ en allar adrar helvÿskar Kualer. Ware so/ad þeir j Helvÿte mættu ad eins fæ ad sia Guds blÿda Auglit/ þa mundu þr huorke finna til Kuala nie Meina/ edur nockra Harma.

Þeir fordæmdu munu sina til þrra Kuala/sm koma fra Guds Auglite/ enn fæ þo alldrei ad siæ hans

blessada Auglit/Guds Reide mun so sem añar sterkur Stormur/jafnann vpblæsa z vppæsa Elld eilÿfra kua la. Þeir Fordæmdu munu ecke allei na missa Guds blÿda z farsallega a synd/helldur og eiñen munu þr hør mulega kueliast/af grimlegre asynd Dioflaña. Þeir enu sømu Dioflar/ munu leggia vppa þa Refsingarn^r sem þm høfdu styrt og stiornad hier i Heime til Illskuverkaña / Sie suo ad Madur verde stadlaus/ z nalegt ofbiode þa hñ sier vm skñdarsaker et na Vofu/ Huad meinar þu þa þm aumu fortøpudu Møñum meige of bioda/þar þr verda vm alla Eilÿfd ad sia vpa langtũ skielfelegre myn der Dioflaña/ So verda þr fordæm du ecke alleinasta ad vmgangast med Dioflunum ad eilÿfu/ helldur verda þr i þssare vmgeingne/af þm ohrei

nu

nu Aundum og so plægader og pynt
ader. Ja/sie so ad Diøfullen plæge
so hardlega þa enu heilögu z Guds
vtvöldu hier j þssu Lyfe/þegar hon
um er þo þar til skamtad z aſett lyf-
ted Leyfe af Gude/ Quad meig-
um vid þa meina/ad hn mune pyna
þa fordæmdu/sem alldeilis eru vnder
hans Vallo sellder/so hañ giøre vid
þa epter sijnum eigen Vilia ? Þeir
fordæmdu pijnast ecke einungis af
Dioflunum hid ytra/helldur z eiñen
af Samviskuñar Orme hid jnnra.
Nuør ein og ein Synd/sem þr hafa
drygt a allre siñe Æfe/ mū vera þm
fyrer sionum oafmaanlega/ og mun
su Asynd z Jhugun Syndañа/Þa
verda þss smarara kueliande samvisku
na/sem þa er sijdur von a Kuittan z
syndaña fyrergiefningu. Strax sem
þær forsimalu Jonfrurnar (þad er þr

 riett

riettruudu)eru jñgeingnar mz Brwdgumanñ sijnum Christo/þat er strax aptur luckt Dyrunum / Ja/ vissele lega verdur aptur luckt Dyrum Nadarennar / Dyrum Fyrergiefningareñar. Dyrum Huggunareñar/ Dyrum Bonarennar/ z Dyrum Idrunareñar/þeir fortøpudu mũu hropa og seigia til Fiallaña z Biargãna/Falled nidur yfer oss z hylied oss þ̃ Reide Lambsins. Eñ þ Hroop mũ þa ecke stoda/ þuiad Himen og Jørd munu flya þ̃ hans Reide / So sem þar stendur skrifad. Allar Eyar eru burtu flønar/Og Fiøllen fundust ei framar meir/ Huad sem hellst ad eykur Føgnud og Glede þrra vtvøldu þad hid sama eykur Kualer z Harma þrra fordæmdu. þar munu ad søku sumar Kualer vera stærre eñ sumar/eñ z adr/mũ þm z miñe kualer

haþa

hafa ad bera/ da obærelegt/ z ei fiña til neiña meire Naginda/ edr Vægd ar þar þ/ Eñ hiner þ meir plægast mūu þa þo øfūda þar þ ad þr ecke jafnt mz sier hardlega pijnast. Ecke mun þ þeim fordæmdu nein huggun nie Narmaboot/ þott nockur af þra Vinum edur Nœungum/ sieu jñkomner j þa himnesku Salu/ so þ z eiñe þr vtvøldu fa øngua Sorg/ þar af þott þr vite suma af sijnum komna j eilijfar Kualer.

Pijna þrra fortøpudu mū so sært z þungt a þm liggia/ ad þr munu ei gieta vm neitt añad þeinkt nie hugx ad helldr enn vm sijna nærverande z astrijdande Eymd og Plægu. Þeir Fortøpudu munu hafa allar Guds skapadar Skiepnur.

Þeir munu hafa huør añan jñbyrdis/ Þeir munu hafa Guds heilaga

Eingla/Ja/Guds vtvalda Men̄/ z lyka vel Gud sialfan/ vegna Þrrar riettferdugu Nefndar/ s̄ þeir hafa j ratad/ Nier j Neime aſtrijder Nuørn ein̄ fyrer ſig einhuør ein ſterleg Plaga edur Motlæte/ ſo ad ein̄ lijdz Fa tækt/ An̄ar Sotter z Krankleika. Nin̄ pridie er vnderorpenn Þungum Prældome/ Fiorde liggur vnder Rog z Laſt mælū / En̄ þar mun øll þui lijk Olucka/ huørium einum z einum fordæmdum/ j ſen̄ z vnder eins tilfalla. Þar mun huørke Lidur nie Lim ur z eckert ſkilningarvit a Lijkama Þrra fortøpudu/ s̄ ecke pijneſt z plaa gieſt. J þeſſu Lijfe myker þad allar Plagur og Motlætingar / ad Madur vænter ſier og vonar einhuørrar Bootar a ſijnu Bøle. Enn þar er ørgrar Botar nie Vægdar von vm alla eilijfd. Þar helvijſku Kualer

er u

eru ecke alleinaſta oendanlegar/ hell dur verdur og alldrei ſtøk nie Upp giøf a þm vm eitt Augnablik j þre allre eilijfd. Nuar þ þott aller Meñ ẽ af Adam hafa fædſt / jñ til þeſſa Dags/ og hier epter munu fædaſt jnn til Domsdags / ſkiptu aller med ſier eiñe pijnu/þuilijkre ẽ ein fortøp ud ſæl lijdr j Helvijte alleina þ eina Synd/þa munde þo ſo mijkel Kuol koma a hvs þra hluta/af þre eiñre helvtijſkre plagu/ad þær mundu lan gt ganga yfer allar þær Pijnting ar ſem aller Mordingiar/Ræns menn z odæda Meñ hafa lided vnder bød laña Hende / allt fra Veralldarenn ar Upphafe og til þeſſa Dags.

O Drotten Gud / Gief þu oſſ ad vier mættum ſo þeinkia vm Helvijte ad vær þangad alldrei kom um. Amen.

L

Vm þad/huørnen eiliijþlega munu vara þær helvijtsku Kualer † alldrei þrotna

Af þu christen Saala/ huxar vm oendanlega Eilijfd helvijtskra Kuala/ Þa lærer þu þar af þess betur ad þeckia huad obærelega þungt mune vera vnder þeim ad liggia. J Helvijte er geysselegt Bal/ ꝫ er brennande vm alla Eilijfd. Lijf þrra tortyndu er ecke annad enn oendanlegur Daude/ þeirra Daude er ecke annad enn oendanlegt Lijf j eilijfū kuølum. J Helvijte þreytast þr alldrei sem kuelia/ og þo kuna hiner alldrei fyllelega vtaf ad sløckna/ ꝫ vnder kuølunum liggia. Elldurenn steiker all tijd og brenner þa fordæmdu/ enn þo alldrei til fulls/ Þar eykur Kuøl a

Kuøl

Kuol ofan/z verdur þo huorke þrot nie Ender a ad eilijfu. Huad kann ad giefa stærre Orvænting en̄ þ/ef nockur veit sig eiga nockrar þær pij̄ner þ Nøndum/s alldrei taka Enda vm allar Allder.

Huad kan̄ þyngra vera enn pad þegar þ kiemur fram̄ vid eit̄ s han̄ villde sijdst/ed̄ hitt alldrei/ sem hann oskade helst ? Nu er þui so vared z hattad fyrer þeim fordæmdu/ ad þr fa alldrei vm alla Eilijfd þ þr girn ast/z þda þo þ ad lijda oendanlega s þeir vilkdu sijst. Vnder eins z Reide Guds vid þa fordæmdu rien̄r/vnder eins mun og so þad helvijska Straff linast. Nu rien̄r hun alldrei vm all der Allda/par þ er ecke nein von/ad þ straff z þær Kualer nockurn tijma huerre. Vnder eins z þr fordæmdu giora rietta Jdran þ sijnar giordar Synder

Synder/ Vnder eins þa munu þeir
fa Upplausn a sijnum Jllgiørdum
Nu er þar vte z endadz allur tijmé
Jdrunarẽñ / þar ꝧ er þa eingen von
Fyrergiefningarẽñar epter. Vnder
eins z ꝧ Diøflunum leidest ad pijna
Sælernar/ Vnder eins mũu fordæm
der fa Frijun ꝧ Pijnunum. Nu lætz
Grimd Diøflanna alldrei af/ þar ꝧ
slotar z alldrei Kuølũ þrra fordæm
du. Vnder eins og Guds Riettlæte
ombreytist/ þa munu Vmskipte ver
da a Pijnu þrra fordæmdu, Nu er
Guds Riettlæte oombreytanlegt/þar
ꝧ verda z eingen vmskipte a Kuølũ
þrra fordæmdu. Þad er sa riettvijse
Vrskurdur þss stranga og riettlata
Dõara/ ad þr s̃ hier j þssu lijfe vill
du alldrei vera an Synda/ þr skulu
j eilijfu Lijfe alldrei vera an kuala.
Þad er Riettvijst og tilheyrelegt ad
alldrei

alldrei liñe hefndeñe af þm fordæmdu/ þar þr villdu alldrei liña ad syndga/ Þegar þr gætu þar vid sporna ad. Þeir fordæmdu syndgudu so leinge sẽ þrra Eylijfd yfer stod (þ er so leinge sẽ þr lifdu) þ' þ er riettvijst þo þr kuelieft j Guds Eylijfd/ þ er þ vtã enda. Þeir gætu þui ecke syndgad leingur/ ad þr lifdu ecke leingr hefdu þr mætt lifa hier æfenlega / þa hefdu þr z eiñen haft Vilia til ad syngda æfenlega. Elldz Kueikia þss helvijska kualaña Bæls er eilijf sem er Syndaña Saur/ Þar þ er z Kuølen j þui Bælenu eilijf/ Ætotleike Synda þrra fordæmdu/ er Gude ætijd þ Augum/ Nuørnen kñ þar þ ad burttakast su stor hefnd/ sem Gud hefur eitt siñ til skickad þuilijkũ and styggdar Illskuverkum ? Þar til z so þa er synden ein endalaus vondska/ þui

þui hún er giørd og framen a møte
þeirre ꝺendanlegre giæſku(þ er a mo
te Gude) huar þ og eirnen Christus
vard ad giallda fyrer Syndena/ oen
danlegan z omælanlegan Bitaling.
Þar þ er verdugt/ þo þr ſ j ſijnum
Syndum deyia/ hreppe oendanleg
Straff z Pijnu. Þeir topudu vtſlø
kku j ſier og ſiñe Sælu hier j Heime
eilijfa Guds Myſkun/þar þeir vill
du ecke ſnuaſt/þar þ er þ ept' Guds
riettferdugum dome tilheyrelegt/ ad
þeir falle j eilijfa Guds Riettlætis
Hefnd j ødru Heime. Gud ſkapade
Mañen j Vpphafe/epter ſiñe eigen
Mynd/ſo hñ kyñe ad lifa mz ſier ad
eilijfu. Sijdan þegar madurenn var
fallen fra ſijnum Skapara j Synd
og vondſku/ Þa gaf Gud Mannen
um aptur ad nyu ſijna eigen Mynd
þ Christi ſijns Sonar Forþienuſtu/
Þar

Þar ofana þa hefr Gud giefed oss
þau Medøl/ ꝥ huør ad vier meigum
na eilijfre Saaluhialp/ sem ad er sitt
ord/ z þau heiløgu Sacramenta/ mz
heiløgum Anda/ z hefur oss so fram
boded eilijfa Saalu/ þar ꝥ er þ riett
ad þr sem ecke vilia medtaka þa ei-
lijfu Saalu/ þeir medtake eilijfa plaa
gu. Illur vilie skilst alldrei vid þa
fordaamdu/ þui skilst alldrei vid þa
straffed ꝥ þañ illsku vilian/ Þeir for
daamdu/ vtvøldu sier stundlega Belly
sting og skamvinñ Heimsins Audaefe
eñ forsmaadu þau opriotanlegu aud
aefen/ sem ad er Gud sialfur og hañs
Myskun. Þeir kieptust meir epter
Rijkedaame þessa stutta og fallvallta
Lijfs/ Eñ epter Rijkdoome þss eilijfa
og opriotanlega Lijfsins/ þar fyrer
er riettvijst ad þr fae ad reyna eilijft
Nefndar Straff og Kualer.

O

O þu oendanlega Eilijfd/ O þu omælelega/ z allra Tijma Lengd/ yf ergangande Eilijfd.

O þu oransakanlega Eilijfd/ huøria eingen mannlegur skilningur fær noglega yferveigid/ huad myklū Þunga eykur þu ofana Kualer þra tøpudu þegar otelianlega mørg þus hūd ara/ eru yferstaden j Kuølunū/ þa verdur so til ad þeinkia ꝧ þm for dæmdu/ ꝫ byriudust þær þa ed fyrsta þui þa er eins oendālegur Tijme ep ter so sem hann var fra fyrsta Vpp hafe kualaña/ Vier slaum z Vitum huad stor Kuøl ꝥ er/ ad liggia kar- lægur j Sæng siñe vppi 30 ar/ hu ad meinar þu þa mune vera myklu stærre pijsl ad breña z brælast/ i þui heluijska Breñesteins Dijkenu/ vppi þushundsinnum þushund Aar.

O Eilijfd/ Eilijfd/ Þu ein ert

su

su sem framm vr øllum mæta eykur Kualer þrra fordæmdu. Þungt er ad lijda þær helvijsku Kualer/vegna þess ad þær eru bitrar og hardar/en þyngra þar þ/ ad þær eru/ so marg hættadar/en þo alldra þyngst þss vegna ad þær eru so oendáleg^r/ad þær linna ecke vm alla Eilijfd. J Helvijskū kuølū mun Dauden vera odaudlegr/þt hn mū þar avallt rijkia/þar mun vera oendanleg Eining/þuiad j hia Endinguñe mun ætijd ny Wppbyrian vid taka/ Þeir enu fordæmdu munu girnast Liosed/z þ þo ecke ødlast/Þeir munu leita epter Daudanum/z Dauden mun flyia fra þm epter hundradsinum þushunder þushunda æra liden/mun ad nyu aptur vppbyriast/þær fyrre Kualernar/ eins lijka og þær take þa hid fyrsta til/z mun eñ þa eilijfd/z oendanleg

L l ur

ut Tijme vera fyrer Nende epter.
Þeir enu fordæmdu munu meir og framar kueliast þid jnnra/ af tilhuz un opriotålegleika Kualañа/eñ þid ytra af tilfiñingu Þijslanna Nuad kñ ad vera hørmulegra eñ þ/ad dey ia/so ad Madur j þeim Dauda all-tijd þiare/ Og lifa so/ ad Madur j þui Lijfe alltijd deye ?
O þu banvæna Lijf/ O þu lifande Daude/stertu riettelegt Lijf/ Nuar þ deyder þu þa/ z stertu riettilegur da ude/ Nuar þ giører þu þa ecke eina Ending Lijfsins vm sijder ? Vier kunnum ecke fyllelega ad skyma nie þeckia/huad Eilijfoen sie/þuiad þ fyrst hun kañ ecke med nockre Tijm aña leingd mællt nie meten ad verda þa er og ecke hellдur von hun kunne af nockurs Manns Hugskote verda skilẽ nie vnderstadẽ/ Eñ vilt' þu no ckud dæma/vm langiædlegleika Ei

lÿfdarenar / þa huxadu vm þañ tij-
ma/sem vered hefur fyrer þad/ædur
Heimuren var skapadur. Gieter þu
nu þa vpgrenslad/mz þijnum þanck
um/ nær Gud hafe fyrst teked til ad
lifa z rijkia j sinne almættis Dyrd/
þa kantu z so ad vppgrenssla z fiña
nær ed Kualer Fra tøpudu skule end
ast. Lattu sem þar være eitt mijked
z ofurhætt Fiall/sem stærra være eñ
bæde Himen og Jørd/og þar kiæme
eitt litell Titlingur ad huørra þus-
hund æra freste/z bære j burt j sijnu
Nefe eitt lijted sandkorn af þui Fial
le j huørt siñ/þa være nøckr von til
vm sijder ept' mørgū siñum þushūd
þushund æra/ mætte ꝥ Fiall eydast
og þrotna. Eñ ad sa helvijske Kual
aña Elldur nøckurn Tijma þrotne
edur eydist/þar er alldeilis eingē von
til. So sem ꝥ/ad verdkaup Fra [illegible]

vøldu þrotnar alldrei j Sælufie/ So
þrotnar og ecke straff þra fordæmdu
j Kuølene/ Þui so sem þad/ ad myskunseme Guds vid þa vtvøldu/ tekur
ønguan enda/ So tekur z Riettlæte
hns vid þa jllu z ogudlegu ønguan
Enda. Lætt þu s̄ so mørg være kualana Kyn hia þm fordæmdu/ so s̄ ad
eru Dropar j Hafenu / og eiñ lijtill
Fugl kiæme jñan þushund ára eitt
sīn/ z tæke ad eins eiñ dropa af þui
stoora z vijda Hafe j burtu med sier
þa være þo nøckur Von til/ ad skie
matte vm sijd' ad vþeydddist su stora
z mykla gnott Hafsins. Eñ þ ad
endast kuñe Kualer fordæmdra/ Þar
er alldeilis eingen Von til.

Sæla mijn/ Sæla mijn/ Læt
þier æ tijd vera þ Sionum þær eilijfu
Kualer z Pijsler þeirra fordæmdu/
Þuiad sijfelld Vmþeincking þss hel
vijska

vijſka Kualaña Bæls/varnar maañe ad koma j þ Kualaña Bæl. Lꜳt þier Sꜳla miñ vera vmhugad / ad giøra Jdran medan Nꜳdareñar og Fyrergiefningar tijme er þ̃ høndum. Eldsmatur þess helvijſka Eldsins er ecke aañad eñ Synndernar/ þar þ̃ þ̃ſſ fleirum Synndum ſm̃ þu ſafnar/ þess meire Elds Kueikiu ſafnar þu þier j þeim eilijfu Kuølum.

O DROTTEN JESV/ þu ſm̃ fullu bitalader a Kroſſenum fyrer vorar Synnder/ Lꜳt oſſ ecke rata j þær Eilijfu Kualan na Eymder. Amen.

Innehalld þſſarar Bokar.

FINIS

